Hüseyn Hilmi Işık

YÂDİGÂR MEKTÛBLAR

Neşreden / Ekrem Buğra Ekinci



KAPAK

Fikirevim Reklam Ajansı

BİRİNCİ BASKI

Ekim 2018

Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No:

29373

ISBN

978-605-85499-9-9

İHLÂS VAKFI YAYINLARI

Çobançeşme Mah. Fâtih Cad. No: 1 C Blok

PK 34196 Yenibosna/Bahçelievler - İSTANBUL

Tel: +90 212 451 49 00 Faks: +90 212 503 53 00

e-posta: ihlâsvakfi@ihlâsvakfi.org.tr

www.ihlâsvakfi.org

BASKI

İhlas Gazetecilik A. Ş.

Merkez Mahallesi 29 Ekim Caddesi İhlas Plaza No: 11A/41

34197 Yenibosna / İstanbul Tel: +90 212 454 3000

TAKDİM

Mektûb yazmak, Cenâb-ı Peygamber'in bir sünnetidir. İslâmiyeti tebliğ etmek üzere, ecnebi hükümdarlara davet mektûbları yazdırdığı gibi; kumandan ve vâlilerine, ayrıca ümmetinden bazılarına, dinî ve idari bilgileri bildirmek üzere mektûb yazdırmışlar; hatta bu iş için güzel yazı yazan husûsî kâtibler istihdam etmişlerdir.

Âlimler ve velîler de bu sünnete riayet etmişlerdir. Onların sevenlerine yazdıkları mektûbların kitap hâlinde toplanması, eski bir an'ane olmuştur. İmâm-ı Rabbânî Hazretleri'nin mektûblarının toplandığı ve İslâm âleminde çok tanınmış mektûbât kitâbı, buna bir misaldir. Ayrıca Muhammed Ma'sum Fârûkî, Abdullah Dehlevî, Şerefüddin Ahmed Münîrî, Dost Muhammed Kandehâri, Mevlânâ Hâlid Bağdâdî, Muhammed Ziyâüddin Norşinî gibi âlimlerin de mektûbları talebeleri tarafından toplanmış ve neşredilmiştir.

Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretlerinin talebelerinden merhum Hüseyn Hilmi Işık Efendi'nin ailesine, talebelerine, sevenlerine ve kitaplarını okuyup sual soranlara yazdığı yüzlerce mektûbdan büyük bir kısmı, daha sağlıklarında, damadları merhum Enver Ören Bey'in arzusuyla tarafımızdan toplanmış; vefâtlarından az bir zaman evvel Hilmi Efendiye arzedilmiştir. mektûbları Enver Bey ile beraber okuduktan sonra; **"Bu bir kitap olmuş. Gözden geçirdikten sonra bastıralım da insanlar istifade etsinler"** buyurmuşlar; ancak bu arzuları tahakkuk etmeden vefât vuku bulmuş; araya başka şeyler de girince, kitâbın neşri uzamıştır.

Mektûblardan bir kısmı, mektûbu kaleme alan şahıs tarafından yazarının müsaadesiyle bir nüsha alındıktan sonra gönderilmiştir. Merhum Hilmi Efendi'nin damadı Enver Ören Bey'in kalem-i mahsus müdürü Kâmil Yener Bey, şükranla anılacak bir hizmet ifa ederek, bunları peyder pey toplayıp daktilo ettirmiş; başkalarından da temin ettikleriyle, mektûbların yekûnu 168'i bulmuştur. Bunlar Enver Bey tarafından uhdemize tevdi olunmuştur. mektûbların

kalan kısmı ise uzun ve zahmetli bir çalışma neticesinde muhatablarından temin edilip bunlara eklenerek elinizdeki kitap meydana gelmiştir.

Mektûbların çoğu merhum Hilmi Işık Efendi tarafından bizzat yazılmış veya talebelerine yazdırılmış; bazıları ise kendileri tarafından yazdırıldığı halde, muhatabın vaziyetine göre veya şartların icabı, başka imzalarla gönderilmiştir. Hanımlardan gelen bazı mektuplara ise, Hilmi Efendinin cevâbı, zevcesi veya kerimesinin imzasıyla gönderilmiştir.

1978'den itibaren hizmete müteallik işlerini yürütmek üzere damadı Enver Bey'i vekil eden Hilmi Efendi, sorulan suallere ve yazılan mektuplara, umumiyetle Enver Bey vâsıtasıyla cevap vermiştir. Bu cihetle bazı mektuplar Hilmi Efendi imzasıyla gönderilmemiş olsa da, onlara yazılan mektûbun, yine onlar tarafından bilvâsıta cevaplandırılmasından ibarettir. Hatta Enver Bey'e hitaben yazılan bazı mektûblar bile; kendilerine okunup tavsiye ve talimatı alındıktan sonra cevâblandırılmıştır.

Mektûbların bazıları İslâm harfleri; bir kısmı da Latin harfleri ile yazılmıştır. Bazıları ise Türkçe olarak yazılmış; sonra müellif tarafından Farsça'ya yahud bir başkası tarafından İngilizce'ye tercüme edilerek gönderilmiştir. Bunların tercümesi değil, orjinali alınmıştır. Osmanlıca mektûbların latinize edilmesi tarafımızdan yapılmış; Arabî, Fârisî ve İngilizce mektûbları tercüme ederken, Hilmi Işık Efendinin eski talebelerinden merhum Prof. Dr. Mehmed Yücel Bey de tavsiyeleriyle yardımcı olmuştur. Kendisini minnet ve rahmetle anıyorum.

Mektûbların bazısının kime yazıldığı malum değildir. Malum olanlar işaret olunmuştur. Kendilerine mektûb yazıldığı tesbit edilen bazıları, o zamanın şartlarında çeşitli sebeplerle ellerindeki mektûbları muhafaza edemediklerini söylemişlerdir. mektûbların çeşitli kimseler tarafından istinsah edilmiş kopyalarında farklılıklar bulunabilmektedir. Bu sebeple, kitapta mümkün mertebe orijinal nüshaya itibar edilmiştir.

Mektûbların hepsinin hangi tarihte yazıldığı malum değildir. Burada neşredilen mektûblar, mümkün mertebe tarih sırasına göre tertiplenmiştir. Takriben, mektûbların ilk 75 tanesi 1950'lerde; 76-118 arası 1960'larda; 119-291 arası 1970'lerde, gerisi de 1980'den sonra kaleme alınmıştır.

Kitâbı okurken, yanlış anlaşılmaların önüne geçmek maksadıyla gerek Hilmi Işık Efendi'nin, gerekse Enver Bey'in işaret buyurdukları tashih ve ilâveler yapılmış; ilâveler köşeli mu'teriza (parantez) veya hâmiş (dipnot) olarak işlenmiştir. Kelimelerin imlâsında umumiyetle müellifin tercihleri ve mektûbun metnine sâdık kalınmıştır.

Mektûblar, hem ince dinî ve ahlâkî malumatı ihtiva eder; hem de insanlara hayat üzerine dersler verir. Müellifin bir cihetten hayat hikâyesini ve dünyâ görüşünü aksettirmesi itibarıyla da ehemmiyet taşır. mektûbların muhatabları, 15 yaşında gençten, din adamına; münevverinden köylüsüne; edeblisinden küstahına; hatta Şiî veya Vehhâbî meşreplisine kadar çok geniş bir yelpaze teşkil eder. Faziletli Hilmi Efendi, insanların hepsine kıymet vermiş; anlayacakları bir üslûb ve zamanın icabına göre ince bir ilm-i siyaset ile cevâb yazmıştır.

Hilmi Efendi, başta üstadları Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretlerinden olmak üzere, kendilerine yazılan mektûbları veya yazdıkları mektûblardan bazısının suretini, üzerine elleriyle **"Yâdigâr mektûblar"** ibaresini koydukları bir dosyada saklamışlardır. Elinizdeki kitâba o hâtırayı yaşatmak nâmına teberrüken bu isim verilmiştir.

Merhum Hilmi Işık Efendi'nin biyografisi mahiyetindeki **Ebedî Seâdet Yolunda Bir Ömür** kitâbının hemen ardından, bu mektûbların da neşrini müyesser eden Cenâb-ı Hakka hamd-ü senâ ve O'nun Habîb-i Edîbine salât ve selâmlar olsun. Kitâbın hazırlanmasına vesile olan merhum Enver Ören ve baştan sona okuyup basılmasını temin eden Ahmed Mücâhid Ören Beyler başta olmak üzere, neşrinde himmet ve hizmeti bulunan herkese şükran, bir borçtur.

mektûbların sâhibine ve onun temiz hocalarına Allahü teâlâ büyük mükâfatlar versin. Okuyanlara da istifâde nasib eylesin.

Ekrem Buğra Ekinci

İstanbul 2018.



HÜSEYN HİLMİ IŞIK

Rahmetullahi aleyh

8 Mart 1327 rûmî tarihinde [21.3.1911] İstanbul, Eyüp'te doğdu. Babası Said Efendi, şimdi Bulgaristan'da kalan Lofca'dan 1877 Osmanlı-Rus Savaşında muhâcir olarak İstanbul'a gelmişti. Beş yaşında Eyüp Sultan'da Mihrişah Sultan ilkmektebine başladı. Yazları Hakîm Kutbeddin, Kalenderhâne ve Ebussuud sibyan mekteblerine devam ederek iyi bir dinî tahsil ve terbiye gördü.

Yedi yaşında başladığı Reşâdiye Nümûne Mektebi'ni 1924 yılında birincilikle bitirdi. 1929 yılında Halıcıoğlu Askerî Lisesi'ni de birincilikle bitirdikten sonra, 1932'de Dârülfünûn [İstanbul Üniversitesi] Eczacılık Fakültesi'nden birincilikle ve teğmen rütbesiyle mezun oldu.

Gülhane Hastanesi'ndeki stajını birincilikle tamamladıktan sonra, Askerî Tıbbiye Mektebi'ne müfettiş tayin edildi. 1936'da İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nin kimya bölümünü bitirerek Türkiye'nin ilk kimya yüksek mühendisi oldu. Burada dünyâca meşhur fen âlimlerinden ders aldı. Prof. Fritz Arndt'ın yanında çalışırken, phenyl-ciyan-nitrometan cisminin sentezini yaptı ve formülünü buldu. Dünyâda ilk olan bu travay, 1937'de İstanbul ve Almanya'da ilmi mecmualarda neşredildi.

1936 yılında askerî kimyager sınıfına nakledilerek, Ankara Mamak'ta gazdan korunma evi kimyagerliğine tayin olundu. Milli Müdafaa Vekâleti'nin Almanya'dan getirttiği dünyâca meşhur kimyagerler Dr. E. Goldstein, Auer fabrikası umum direktörü Merzbacher ve optik mütehassısı Neumann ile çalıştı. Zehirli gazlar mütehassısı oldu. Kızılay maske fabrikasında Milli Müdafaa Vekâleti adına müfettişlik yaptı. 1938'de yüzbaşı, 1945'de binbaşı oldu.

1947'de Bursa Işıklar Askerî Lisesine kimya muallimi tayin edildi. 1951'de Kuleli, 1959'da Erzincan Askerî Lisesi'ne tayin olundu. 1960'da Milli Savunma Bakanlığı tetkik kuruluna tayin edildiyse de, 27 Mayıs 1960 ihtilalini takiben kıdemli albay rütbesiyle emekliye sevkedildi.

Vefa, İstanbul İmam-Hatip, Cağaloğlu ve Bakırköy Kız Meslek Liselerinde; ayrıca din adamları için açılan tekâmül kurslarında kimya, fizik, matematik, Almanca, Fransızca, Arabca ve Farsça dersleri verdi. 1962'de Yeşilköy'de Merkez Eczanesini açtı. Bir yandan da kendisini ilmî çalışma ve teliflere vakfetti. Günlük ve haftalık gazetelerde aktüel ve kültürel yazılar yazdı.

1929 yılında tanıştığı Süleymâniye Medresesi müderrislerinden Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretlerinin derslerine 14 sene devam etti. Hocasının vefâtından sonra oğlu Kadıköy müftisi Seyyid Ahmet Mekkî Üçışık'tan ilim tahsiline devam etti. 1953 yılında kendisinden mutlak ilim icâzetnâmesi aldı.

Çok sayıda kitap telif etti. Bunlar, Ehl-i sünnet âlimlerin kitaplarından tasnif edilmiş itikad, fıkıh, ahlâk ve tasavvuf bilgileri yanında, bid'at fırkalarına ve bozuk dinlere karşı esaslı reddiyeler ihtiva eder. Ayrıca Arabca, Farsça, Urduca, İngilizce, Fransızca, Almanca ve diğer lisanlarda hayli kitap bastırıp, 1966 yılında kurulan Işık (Hakîkat) Kitâbevi vasıtasıyla dünyâya göndermeye başladı. Türkçe kaleme aldığı eserleri, muhtelif lisanlara tercüme olundu.

Talebeleri ve kitaplarını okuyanlar vesilesiyle, etrafında, Seyyid Abdülhakîm Arvâsî Hazretleri'ni seven bir topluluk teşekkül etti. Hizmetleri damadları ve vekilleri Enver Ören Bey vâsıtasıyla yürüttü. Hakîkat (Türkiye) Gazetesi ve İhlâs Vakfı'nın kurulmasında âmil oldu. Hem dinin emirlerine, hem de hükümetin kanunlarına titizlikle uyarak, fitneden hep uzak durdu.

26 Ekim 2001 tarihinde İstanbul'da vefât etti. Eyüp Sultanda toprağa verildi. Arabca, Farsça, Fransızca ve Almanca bilirdi. Ahmed Abdülhakîm adında bir oğlu ve merhum Enver Ören Bey ile evli Ayşe Dilvin adında bir kızı vardır. Torunları, Ahmed Mücâhid Ören ve Hüseyin Ferruh Işık'tır.

Eserleri, Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye; mektûbât Tercemesi; Fâideli Bilgiler; Hak Sözün Vesikaları; Herkese Lâzım Olan Îmân; İslâm Ahlâkı; Eshâb-ı Kirâm; Kıyâmet ve Âhiret; Cevâb Veremedi; İngiliz Casûsunun İ'tirâfları; Kıymetsiz Yazılar adıyla neşredilmektedir.

(Tafsilat için bkz. Ekrem Buğra Ekinci, **Ebedî Seâdet Yolunda Bir Ömür - Hüseyn Hilmi Işık,** İhlâs Vakfı Yayını, İstanbul 2018.)

1

BİRİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb İstanbul'daki kayınpederleri Yusuf Ziyâ Akışık Bey'e Ankara'dan Arabi harflerle yazılmıştır.

6 Zilhicce 1365 Perşembe [31.10.1946]

Aleyküm selâm sevgili beybabacığım

Bugün Perşembe olub kimyâhânede şu mektûbu yazıyorum. Birkaç gündür hep evde idim. Yarın da evde olacağım. Şehzâdeye [mahdumları Abdülhakîm Bey'e] bakacağım. [Zevcem] Sîret sultan, komşu kadın ile çarşıya çıkacaklar. Lehülhamd her üçümüz de iyiyiz. Şehzâdenin öksürüğü kalmadı. İlâca yine devâm ediyoruz. Sultan da iyidir. Evin temizliğini temâmladı. İşleri yoluna koydu. Şimdi rahat rahat günlük işlerle meşgul oluyor. Bendeniz de kâh evde, kâh kimyâhânede enfâs-ı ma'dûdeyi ikmâl etmekde [sayılı nefesleri tamamlamaya] devâm üzre olub, hâlimize şükrler ve sizlere duâlar ederiz. Yeni hatm-i şerîflere başladık. Her gece müyesser olduğu kadar okuyoruz.

Bu sene mübârek Kurban bayramım ilk olarak sizlerden ayrı geçireceğiz. Her sene sizin ve mübârek hanımannemin [kayınvâlidemin] muhterem ellerinizi öperek muâyede [bayramlaşma] nasîb oluyordu. Bu sene uzakdan selâmlarımızı ve tebriklerimizi takdim ediyoruz. Sîret sultan da çok müteessirdir. Lâkin Cenâb-ı Hak cümlemize ömürler ve sıhhat ve âfiyet ihsân etsin de, sayılı günler çabuk geçer. Konya, Erzurum gibi İstanbul'dan çok uzak yerlerde olmak, mektûb ve havâdis dahi günlerce sürmek düşünülürse hâlimize şükr ederek, beterlerini düşünmek Cenâb-ı Hakkın lûtfu ve hikmetlerini rızâ ile karşılamak, üzülmemek lâzım geliyor. Din ve sıhhat yolunda oldukça hiçbir şeye üzülmemek lâzımdır, diyorum. Fakat hepimiz insanlık ve za'f-ı beşerî sâikasıyla [İnsanî zayıflık sebebiyle] hakîkatini bildiğimiz halde bu ufak ve muvakkat hasretlere üzülmemek elden gelmiyor. Rabbimiz kerîm olduğundan bizim bu teessürlerimizi kendisine itirâz kabûl etmeyib acz-i beşerîmize haml ederek [insanî âcizliğimize yükleyerek] afv buyursun.

İnşâ[allah] iki bayramları elemsiz, kedersiz olarak bir arada geçirmek nasîb olur. Sîret ile beraber bu mübârek bayram-ı şerîfi tebrik ederek siz sevgili pederimin ve muhterem hanımannemin hakkında mübârek olmasını âcizâne duâlar eder ve bu mübârek günlerde bizlere bilhassa hayırlı duâlar etmenizi istirham ederiz. Şehzâde, yeni türkü ve çağrımlarla bizi eğlendirmekdedir. Sizler

de, bizim bu âciz yazılarımızı okuyarak, sıhhat ve selâmet haberlerimizi görerek neş'eli ve sürûrlu günler geçiriniz. Her üçümüz tekrar tekrar mübârek ellerinizden öperek hayırlı duâlarınızı istirhâm ederiz, çok sevgili beybabacığımız.

Oğlunuz Hüseyn Hilmi Işık

2
İKİNCİ MEKTÛB

Bu onbir mektûb, Erzincan'a giderken bazı işlerini tedvir ve tesviye için vekil bıraktıkları sevgili talebeleri ve bilahare dâmâdları Enver Ören Bey'e Arabî harflerle yazılmıştır (1959-1960).

Pazartesi

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Enver Bey

Mektûbunuzu okudum. Harfler, kelimeler, cümleler ve ma'nâlar hepsi hoşuma gitti. Cenâb-ı Hak size her husûsda terakkî nasîb eylesin. Vâlide hanımın âfiyetle avdet etdiğine, iyi olduğunuza memnûn oldum. Cenâb-ı Hak iyiliklerinizi artdırsın.

Altay Bey'den mektûb aldım. Onun vergileri azaltdığına memnûn oldum. Fakat mahsûs sert yazdım. Öyle îcâb ediyor. Vergileri siz yatırsanız iyi olur. Henüz bir atölyeninki gelmiş. Diğer ikisi de gelir[1]. Bayram Usta ile beraber mağazaya gidip kâtibden para istersiniz. Kâtibden alıp yatırırsınız. Ayrıca Eminönü mâliye şubesine de ikiyüz lira yatırılacak. Defterde sahîfesini kolay bulmaları için Altay Bey'den geçen seneki makbûzu istersiniz. Makbûzu gösterince sahîfesini kolay bulurlar. Ankara'dan Süleymân [Kuku] ve İstanbul'dan Salâhaddin [Aydın] buraya geldiler. Âkif [Güler] Efendi'nin evinde misâfir kalıyorlar. Geldiklerine râzı değilim. Fakat bir şey diyemiyorum.

Salâhaddin'in söylediğine nazaran Hüseyn Şener memleketine gitmiş. Fakat bu hafta gelecekmiş. Eğer geldi ise ona, gelmedi ise [Tam İlmihâl'i basan kitâbevinin sâhibi] Bozkurt Aziz Bey'e lûtfen söyleyiniz. Buraya gelen üçüncü kısım cildsiz kitâblarda bir forma noksan çıkıyormuş. Kitâbcı söyledi. Meselâ iki aded yirmiyedinci forma var. Yirmi sekizinci forma yok. Aziz Bey de kitâbları kontrol etsin. Böyle hatâlı cildler yüzde yirmi kadar imiş. Cildci hepsini bitirmedi ise hemen söylesinler dikkat etsin. Ve cildciye cezâ lâzım.

Seâdet-i Ebediyye kitâbının ikinci kısmı ikinci tab'ı müsveddelerini tamamladım. Hepsi otuz altı forma olacak. Ercan matbaası bir formayı seksen liraya dizmişdi. Bu fiyata râzıyım. Çünki Ercan Bey demişti ki; başka kitâbları ucuz yapıyoruz. Sizin kitâb ağır, yabancı kelimeleri aynen harfi harfine dizmek [için] vakit gayb ediyoruz. Dediği haklıdır. Aziz Bey'e benden selâm ediniz. Ricâ ediyorum. Eğer başka matbaa bulmadı ise yine aynı fiyata Ercan matbaasına otuz altı forma, aynı kâğıda basmağa başlasınlar. Müsveddeler Hüseyn'dedir. Hüseyn [Şener] yok ise, Şâdi'den [Güngör] alırsınız. Aziz Bey ne cevap verirse lûtfen bana bildiriniz.

Matbaa ile geçen sefer olduğu gibi mukâvele yazılırken hepsi iki ayda tamam olacak diye yazdırılsın. Çünki iki aydan sonra tashih yapacak kimse kalmayacak dersiniz. Ricâ minnet ile bastırabilirsen çok iyi olur. Cenâb-ı Hakkın lütfu ile inşâ[allah] basılır[2]. Sizi eziyete sokduğum için üzülüyorum. Derslerinize çalışınız. Cenâb-ı Hak din ve dünyâ seâdetine kavuşdursun. Âmin.

Hepinize selâm ve duâ ederim efendim.

3
ÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Salı

Selâmün aleyküm aziz Enver

Kıymetli mektûbunuzu alalı çok zemân oldu. Cevâbı te'hir etdiğimden özür dilerim. Muhtelif yerlerden mektûb geliyor. Hemen her gün cevâb yazmakla meşgul oluyorum. Nazım geçen zâtların cevâbını sonraya bırakıyorum. Diğer tarafdan size mektûb yazmağa yüzüm de yok. Sizi orada fazla yoruyoruz. Derslerinize mâni olduk diye müteessir oluyorum. Cenâb-ı Hak yardımcınız olsun. Din ve dünyâ ni'metlerini size artdırsın.

Oradan ayrılırken Seâdet-i Ebediyye'nin üçüncü kısmını matbaaya vermişdim. Ve birinci formanın birinci tashihini yurtdaki arkadaşlarla yapmışdık. Müteâkib tashihleri yapınız diye Şâdi [Güngör], Hüseyn Atila [Şener], Hüseyn Boğ ve Salâhaddin'e [Aydın] istirhâm etmişdim. İki forma basılınca hemen posta ile bana gönderiniz; hem görür, okur; hem de kitâb sonundaki hatâ cedvelini ve fihristini hazırlarım demişdim. Bugüne kadar hiç forma göndermediler. Ve bir mektûblarını da almadığım için, hem kitâbın basılması inkıta'a mı uğradı diye üzülüyorum, hem de o kardeşlerimize bir musibet mi ârız oldu diye üzülüyorum, merak ediyorum.

Kitâb basılır ise, basılan formalardan hemen birer aded lûtfen gönderirsiniz. Ve müteâkib basılacaklardan da basıldıkca ikişer forma gönderirsiniz. Zâten ikişer ikişer basdırmaktadır. Kitâbın tashihleri onlara eziyet veriyorsa, derslerine mâni' oluyorsa, bildirsinler de tedbîr alalım. Kitâb basılmıyor ise, sebebini yazsınlar da onun da çâresini arayalım. Onlardan şimdiye kadar hiç haber almamak beni fazla üzdü. İnşâ[allah] endişe edecek bir hâl yokdur. Dinsiz veya geçimsiz arkadaşlar ile münâkaşa etmesinler. Fitne, fesâd uyandırmamak için çok sabırlı ve mülâyim olsunlar.

Bâyezid Câmi-i Şerîfinin avlusunda tramvay caddesine çıkan kapıdan çıkarken sağ tarafta bir tesbihci var. Oğlunu Kuleli'ye yazdırmışdım. Onda on lira kitâb param var. O para ile Seâdet-i Ebediyye alıp satsın, kendisine ricâ ediyorum. Arada sırada kontrol ediniz bakalım satıyor mu? Sizi yine yoracağım için afvınızı dilerim.

[Abdülhakîm Efendi'nin ehibbâsından] Sâlim [Saruhan] Bey'e ve Mehmet [İnce] Bey'e selâm ederim, din ve dünyâ seâdetinize âcizane duâ eder, duâlarınızı istirhâm eylerim. Arkadaşların cümlesine selâm ederim efendim.

Hilmi

4
DÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Enver Bey

Sizlere mektûb yazmağa yüzüm yok. Bizim için çok yoruluyorsunuz. Cenâb-ı Hak ecrini ihsân buyursun. Her haberden çok rü'yânıza sevindim. mektûbun sonunda, yarım satır idi. Fakat mektûbun kalbi idi. İkimiz için de müjdedir.

Seâdet-i Ebediyye'nin basılmağa devâm etmesi Cenâb-ı Hakkın lûtfudur. Bu hayırlı işe sizin de hizmetiniz oldu. Fakat ben sizin yorulmanızı istemiyorum. Cengiz'e [Mehmed Yücel] Edirnekapı'daki evine yazdığım cevâbda, tashihleri Faruk'la [Koca] ikiniz yapınız dedim. Aziz Bey'i görür iseniz ona da bu ikisi yapacak, işi hafif olan bunlardır dersiniz. Efendim, düşündüm, Aziz Bey, benle Ercan Beyle münâkaşa edip muğber olmuşdur [kırılmıştır]. Ercan Matbaası'nda basılması için ısrâr etmeyi hatâlı buldum. Bu sebebden Aziz Bey'in kalbini almak için ona mektûb yazarak sizin tensib edeceğiniz matbaada basılsın dedim.

Eminönü Vergi Dâiresinde, Hikmet Bey'in oturduğu odanın karşısındaki odada, 200 lira âlât-ı sâbite vergisini Mayıs nihâyetine kadar yatırmaz isek bizden cezâ alırlar. Bu verginin geçen seneki makbuzunu Altay Bey'den alarak cümle hesâbından 200 lira alarak oraya yatırmanızı size yazmışdım. Bunu yatırmadınız ise hemen yatırınız. Geç kalırsanız kalabalık olur. Tabela vergisinden haberim yok. Bayram Usta hatırlarsa ne âlâ! Ne vergi isterler ise tabiî vereceğiz.

Zahmetinize teşekkür ederim. Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Bayram günü İstanbul'dayım. Bayramda hiçbir gün hiçbir kimse eve, atölyeye misafir gelmesin. Bütün arkadaşlara söyleyiniz. Bu mes'ele mühimdir. Nâzikdir. Hepinize ricâ ederim. Arkadaşlara selâm ederim.

5
BEŞİNCİ MEKTÛB

Çarşamba

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Enver Bey

Sizi yine rahatsız ediyorum. [Abdülhakîm] Efendim merhumun tanıdıklarını görünce, Seâdet-i Ebediyye'nin üçüncü kısmını söyleyiniz, alıp okusunlar.

Sizden istirhâmım şudur ki; bir ay içinde Bâbıâlî'deki Eminönü Vergi Dâiresi'ne 200 lira yatırmak lâzım. Mayıs'ın onbeşinci gününden sonra fazla kalabalık olur. Hesâb yaparken iki yüz lira fazla yazıp, Altay Bey'den geçen sene Mayıs veya Eylül ayındaki âlât-ı sâbite vergi makbuzunu alıp, makbuzla beraber parayı o vergi dâiresinde yine üst katta fakat merdivenlerden çıkınca soldaki odaya götürüp, yarısını yatıracağım deyiniz. Makbuzu alıp Altay Bey'e her iki makbuzu da verirsiniz.

Onbeş gün evvel Hüseyin Şener'e Seâdet-i Ebediyye'nin ikinci kısım ikinci baskı müsveddelerini gönderdim. Aldıklarını telgraf ile bildirdiler. Fakat neden basılmağa başlamadılar? Eski fiyata râzıyım. Bozkurt Aziz Bey'e ricâ etsinler. Hemen basılmasını ricâ ettiğimi söylesinler. Sizlere zahmet oluyor.

Cenâb-ı Hak hepinize ecrini ihsân buyursun. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, bütün kardeşlerime selâm eylerim. Duâlarınızı beklerim efendim.

6
ALTINCI MEKTÛB

Salı

Ve aleyküm selâm muhterem kardeşim Enver Bey

Mübârek Cum’a günü yazmış olduğunuz mektûbunuzu bugün aldım. Öğle ta’tîlinde hemen cevâbını yazıyorum. Daha evvel de bir mektûbunuzu almışdım. Vâlideniz ile hayırlısı ile kavuşmanıza duâ ederim. Kuleli’den Mahmud Sağlam’dan mektûb aldım. Şimdi yalnız derslerine çalışsın. Başka hiçbir şey ile meşgul olmasın. İkmâle kalırsa müteessir olurum.

Atölyenin işleri ile üzülüyorsunuz diye müteessir oluyorum. Yoruluyorsunuz. Ben de sizin gibi bu işlerin acemisiyim. Şimdiki insanlar ile muâmele yapmak çok müşkil.

Bizim Altay Bey’e verecek hiç paramız yok. O da beraber hesâb görürken vergiyi zaten 3.000 liraya düşürmüşdük. Fakat Bayram Usta’nın faturasından altı bin lira kadar kesecektik. Şimdi demek ki 3.500 liradan fazla kesemeyeceğiz. 2.000 liralık fatura daha keserse iş hallolur. Kendisinden ricâ ederim. Bayram Usta bize sormadan niçin fazla fatura kesmiş? O fatura defterini biz alarak ona emânet bırakdık. Yalnız bize fatura kesecekdi. Az mikdarda hârice kesecekdi. Bunları kendisine sorunuz ve müteessir olduğumu, bizi zarara sokduğunu söyleyiniz.

Bayram Usta yine başka yerlere gidiyor mu, işten ayrılıyor mu? Ayrılıyor ise son ihtâr ediniz. Fatura mes’elesinden aksi konuşursa, işçi çıkarsa, bize sormadan birisini almasın ve müezzin Ziyâ Efendi’nin kardeşini getirirsiniz ve kendisine sıkı tenbîh edin de Bayram Usta ile iyi geçinsin. Bir ay sonra Bayram

Usta'yı çıkarırız. Atölyeyi ona teslim ederiz. Fakat siz güveniyor iseniz teslim ederiz.

Cümlenize selâm ve duâlar eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Hilmi

7
YEDİNCİ MEKTÛB

Salı

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Enver Bey

Bâlâsını [yukarısını] mübârek selâm lafzı ile tezyin eylemiş [süslemiş] olduğunuz zâhiri muzlim [dışı karanlık], bâtını münevver [içi aydınlık] olan mektûbunuzu bugün aldım. İnşa[allah] kelimeler de ma'nâları gibi temiz olur. Tayyib olanlara tayyib yakışır. Ne kadar üzülseniz azdır. Bu ta'tîlde (yaz ta'tîlinde) bu mübârek yazıları öğrenmeniz inşâ[allah] nasîb olur. Böyle fırsat, müsâid zemân ele geçmez. Bu zemânlardan herhalde istifâde etmek, zâyî etmemek lâzımdır. **Heleke'l-müsevvıfûn**[3] hadîs-i şerîfinden Cenâb-ı Hakka sığınırız. Kardeşlerinizin vaziyeti sizi seâdetten meşgul etmesin. Onlardan size hayır olmaz. Mes'uliyetiniz de olmaz. **Ve en leyse lil-insâni illa mâ se'â.**[4] Ancak çalışmanızın mükâfâtına kavuşur, ancak sa'yinizden müstefîd olursunuz. Cenâb-ı Hak sizlere ihsân eylemiş olduğu ni'metleri artdırsın. Seçdiği, sevdiği kulların tarîkinde bulunmak ve terakki etmek nasîb eylesin. Kardeş hakkından mes'ul değilsiniz. Fakat anaya ihsândan mes'ulüz. Siz bu husûsda bahtiyarsınız; ananızın duâsına mahzarsınız.

Kardeşim size çok zahmetlerimiz oluyor. Hakkınızı helâl ediniz. Şunları düşünüyorum:

1-İşçiler tezgâhın saati ile oynarlar. Prim almak için fazla mekik gösterirler. Bunun için her hafta küçük deftere dikkat edip her top çıkarken saat kaçı

göstermiş diğer defterdeki metresine göre mekik adedi çok olmasın. Haftada işlenen birinci topun mekik adedi ile sonuncu topun mekik adedi para hesâbına esas olan büyük deftere yazdığınız adedlere tevâfuk ediyor mu? Cüz'î fark ile uyması lâzımdır. Bu küçük defterler iyi tedkîk edilirse hîle yapmazlar.

2-İplik yok ise işçileri ve masuracıyı hemen çıkarsın. Yalnız Bayram Usta kalsın. Ya'ni atkıcı da çıksın.

3-300 liralık malzeme kâfidir. Artık fazla malzeme alınmasın. Fazla masraf olmasın. Nisan'da birkaç bin lira vergi vereceğiz. Halbuki paramız yok.

4-Eve gelen vergi zarfını sizin Altay Bey'den alıp Hikmet Bey'e göstermenizi dün eve yazmışdım. Halbuki siz Hikmet Bey'e göstermişsiniz. O halde Altay Bey'den tekrar istemeyiniz.

5-Altay Bey'e lûtfen sorunuz. Her iki firmanın kazanç vergileri çok olmasın. Mağazadan alacak paramız yok gibi.

6-Sizin firmanın vergisi az olmak için Altay Bey dul çocuklu muâmelesi yapacak mı?

7-25 lira avans verdiğinize memnun oldum. Bayram Usta avans isterse Nisan'da vergi vermeden evvel hiç avans verecek halde değiliz. Vergi veremez isek birkaç misli cezâ isterler.

8-Seâdet-i Ebediyye (yanlış doğru) cedvelinin birinci sahîfesini Hüseyn Şener'e göndermişdim. İkinci sahîfesini size gönderiyorum. Lûtfen Hüseyn'e veriniz.

Hepinize selâm ve duâ ederim efendim.

Hüseyn Hilmi

8
SEKİZİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Enver Bey

Sıhhat ve selâmet haberlerinizi ve hayırlı duâlarınızı bildiren mektûbunuzu okudum. Bu harfler [İslâm harfleri] elinize çok yatkın, çok uygun olmuş; diğer harfleri bu kadar muntazam yazmamış idiniz. Cenâb-ı Hak sizi her bakımdan, İslâmiyyetin her kemâline uygun olarak halk etmiş. Bu mektûbunuz çok kıymetli bir eserdir. Diğer mektûbunuzun zulmeti nerede, bu mektûbunuzdaki nûrâniyyet nerede!

1-Zarûrî olan malzemeyi şübhesiz almak lâzımdır.

2-İplik, pek zarûret olmadıkça haricden almayın. Muhtelif tüccarların iplikleri birbirine karışabilir. Bayram Usta için müşkil olur. Fakat zarûret müstesnâdır.

3-Bayram Usta'ya selâm ve duâlar ederim.

4-Sizin zahmetlerinizi, yorgunluklarınızı düşününce sizden utanıyorum. Hakkınızı nasıl helâl ettirebileceğim diye üzülüyorum. Derslerinize iyi çalışınız. Bizim yüzümüzden dersden geri kalmayınız. Kuleli'de Orhan'dan [Dilmaner] mektûb aldım. Memnûn oldum. Duâlar ederim. Cevâb yazamıyorum. Özür dilerim. Çok mektûblar geliyor. Okumağa bile vakit bulamıyorum. Haftada 29 saat dersim var. Seâdet-i Ebediyye'nin fihristi de meşgul ediyor. Onun için kusuruma bakmasınlar.

Arkadaşlarıma, hepinize selâm ve duâlar eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Birâder-i dînî [din kardeşiniz]

Hüseyn Hilmi

9
DOKUZUNCU MEKTÛB

Pazar

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Enver Bey

Mektûbunuzu okuyarak memnûn oldum. Cenâb-ı Hak da sizi her iki cihanda mes'ud eylesin. Size üç mektûbda da Eminönü Vergi Dâiresinde Hikmet Bey'in bulunduğu odanın karşısındaki odaya 200 lira kadar âlât-ı sâbite vergisi yatırmanı yazmışdım. Âlât-ı sâbite vergisi 400 lira kadardır. Yarısını Mayıs'ta, yarısını Eylül'de yatırmışdım. Makbuzları Altay Bey'dedir. Bu sene de o makbuzlardaki aynen yatırılacak. Mayıs sonuna kadar yatırılmaz ise cezâsı var. Âlât-ı sâbite vergisini yatırdığınızı yazıyorsunuz. Demek ki Hikmet Bey'in karşısındaki odaya 200 liraya yakın yatırmışsınız.

Üç ayda bir işçi vergilerini eskisi gibi yine Altay Bey yatırsın. Siz onlarla yorulmayınız. Kitâbın tashihi ile de yorulmayınız. Atölye hesâbının yorgunluğu size yetişir. Bayram Usta borç ister ise vermeyiniz. Ona kalbim kırılmıştır. Oradaki kardeşlerime selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Öğretmeniniz Hüseyn Hilmi Işık.

10
ONUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Enver Bey

Bugünki Pazar ertesi günü yedi dâne mektûb geldi. Cevâb yazmağa sizden başlıyorum. Sonra eve yazacağım. Diğerlerini sıraya koyacağım. Artık cevâbı geç kalan kusurumu afv buyursun. Sıhhat ve selâmet haberlerinize ve atölye hakkındaki ma'lûmâtınıza memnûn oldum. Cenâb-ı Hak hepimizi hakîkî ve sermedi [ebedî] ni'metlerini artdırmakla şereflendirsin.

Orada bulunduğum zaman atölyeye bir kumaş almışdık. İsmini hâtırlayamıyorum. Kot mu idi, yoksa duble mi idi? O kumaş zararına çalışılmışdı. Bayram ustaya sıkı tenbîh etmişdim. 300 kuruş dahi olsa bunu alma demişdim. Tezgâhları da kırıyordu. Acaba şimdi yine ondan mı almış hayret etdim. Aktarmacı lâzım diye sizin yanınızda ısrar etmişdi. Şimdi onun 40 lirasını paylaşmak için onu, ya'ni masuracıyı almıyorlar. Buna da hayret etdim. Zâten zemânın insanlarının her işine hayret etmemek kâbil mi? Ne yapalım masuracı parasını yine onlara verelim. Ama iş de yapsınlar. İş az olunca boş yere vermeyelim. Bunun için orada iken yazdığım gibi yüz bin atkı atana beş lira hesâbıyla her işçi hesâbına siz aktarma parasını yazarsınız. Onbeşer liraya masuracı alıp ona kırk lira veririz. İsterlerse onlara beş liradan hesâb ederek atkı adedine göre veririz. Bu işlerle sizi rahatsız etdiğimden çekiniyorum. Derslerinize mâni olmasın diye düşünüyorum. Cenâb-ı Hak yardımcınız olsun. Mübârek kayınpederimin oturduğu masa, onun nefesi ile şereflenen atölye olduğundan inşâ[allah] maddî ve ma'nevî istifâdenize sebeb olur.

Oradaki kardeşlerime ve [Abdülhakîm Efendi'nin ehibbâsından] Sâlim ve Mehmet [İnce] beylere ve Fıstıklı [Câmii] imâmı Mustafa [Güneş] efendiye selâm ve duâlar ederim. Seâdet-i Ebediyye'den bugüne kadar iki formadan fazla gelmedi. Her hafta dört forma bekliyorum. Artık gelince konuşuruz.

Hüseyn Hilmi

11
ONBİRİNCİ MEKTÛB

Selâmünaleyküm kıymetli kardeşim Enver Bey

Bugün Salı olup Erzincan'a geldim. Mektebde herkesin fazla iltifat göstermesi nazar-ı dikkati celb etdi. Meğerse İstanbul'a ta'yîn edilmişim. Birinci Ordu Tedkik Kurulu'na paşa vazifesine ta'yîn emrini aldım. Yarın harcırah alacağım. Yarın akşam veya Perşembe akşamı buradan hareket ederek Cuma veya Cumartesi günü İstanbul'a geleceğim. Cenâb-ı Hakka şükürler olsun. Hepinize selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim. Abdülhakîm'e müjde veriniz.

Hilmi

12
ONİKİNCİ MEKTÛB

Erzincan'dan zevcelerine yazdıkları mektûb:

Sîret hanım sultan

Atölyenin kıymet takdîr kâğıdını burada bulamadım. Zâten buraya getirmediğimi biliyordum. Fakat bir kerre aradım. O kâğıt, yazdığımız istidâ müsveddesi ile birlikte çocukların yattığı odada; yazıhâne üstündeki sümen içinde veya pencere tarafında sağdaki üst veya ikinci çekmecededir. Eğer burada yoksa Enver Bey ile Altay Bey'e gönderdiğimi zannediyorum. Senin gardrobunda yok mu?[5]

Vergi yedi yüz lira idi. Bin dört yüz lira da cezâsı vardı. Cezâsını afvetmişler mi acaba? Cezâsını afvettiler ise, 12.000 liranın vergisi dört yüz yirmi lira ediyor zannediyorum. Eğer bu kadar ise itirâza lüzûm yok. Bunu veririz. Bunu Hikmet Bey'den anlayarak ona göre hareket edilsin.

Hilmi

13
ONÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Bu ve devâmındaki birkaç mektûb, Bursa'dan talebesi ziraat memuru Sâim Şensöz'e Arabî harflerle yazılmıştır:

28 Muharremü'l-Harâm 1371 [29.10.1951]

Selâmün aleyküm kıymetli aziz kardeşim Sâim Bey

15 Teşrîn-i evvel tarihli mektûbunuzu aldım. Kıraatiyle memnûn olup, teveccüh ve duâlarınıza müteşekkir oldum. Cenâb-ı Hak sizleri de dünyâda ve âhiretde mesrûr edip, tarîk-i müstekîmde müdâvim eylesin.

Bursa'da fakirhâneyi teşrif edip, görüşemediğimizi Abdülhakîm haber vermişdi. Ve o gece sizi beklemişdim; fakat o gün nasib yokmuş. Biz de Beylerbeyi'nde denize nâzır bir ev bulduk. Lehülhamd zahmetsizce, sühûletle muvâfik bir mesken zâhir oldu. Bugüne kadar, yerleşmekle, noksanları ikmâl ile meşgûl oldum. Bugün Salıdır, şimdi çok şükür yerleşmiş bulunuyoruz. Ev nakli ve yerleşmek bizi fazla meşgûl etdiğinden, sâkin bir kafa ile size de cevâb yazmak teahhur etdi [gecikti], Özr diler, afvımı istirhâm ederim kardeşim.

Muharremü'l-Harâmın 9, 10 ve 11'inci günleri oruç tuttuğunuza çok memnûn oldum. Üzerinde kazâya kalmış orucu bulunmayanlar için, bu üç günde nâfile oruç tutmak hakkında beşâretler ve müjdeler vardır. Borcu olanların ise evvelâ kazâ oruçlarını tutması lâzımdır. Muharrem ayının fazileti ve orucunun sevâbı hakkında çok hadîs-i şerîfler vardır. Ve din imâmlarımız kitâblarında bunları beyân buyurmuşdur.

Lâkin Şi'îler fazla olarak bu ayda ve Muharremin onunda mâtem tutuyorlar ve âşûre pişiriyorlar. Bunlar sonradan Râfizîler tarafından ihdâs edilmiş bid'atlerdir. Din kitâblarında bunların bid'at olduğu ve günâh olduğu yazılıdır. Bazı câhil veya Şi'î ve zındıkların yazdıkları kitâblarda âşûre pişirmek yazılı ise de, bu kitâbların yanlış olduğunu büyük kitâblar ve âlimler beyân buyurmuşdur.

Meselâ, bende mevcûd olan müteaddid kitâblardan şimdi elimde bulunan, (İrşâdü'l-A'mâli ilâ mâ yenbegıy fealehu fi yevmi âşûre ve gayrihi mine'l-a'mâl) kitâbının 58'nci sahîfesinde diyor ki: (Ve mine'l-bidâ' eydan tabhü'l-hubûbi fi yevmi'l-âşûra alâ enne li-tabhihi meziyyeten lizâlike'l-yevm. Kâle fi Nüzheti'l-Mecâlis, raeytü fi'l-Mevridi'l-Azbi, enne Nuh aleyhisselâm lemmâ istekarreti's-sefinetü yevme âşûra kâle limen me'ahu icme'û mâ bakıye me'aküm mine'z-zâdi fecâe hâzâ bikeffin mine'l-baklai ve hâzâ bikeffin min adesin ve hâzâ bikeffin min urzin ve hâzâ bikeffin min şe'îrin ve hâzâ bihıntatin fekale itbehûhu cemi'an fekad hünni'tüm bisselâmeti femin zâlike ittehaze'l-

müslimûne ta'ame'l-hubûb.) Bid'atleri ta'dâd ederken [sayarken], âşûre günü, âşûre pişirmek de bid'atdir, diyor ve bu Nuh aleyhisselâmdan kalmışdır, diyor. Ya'ni bizim Peygamberimizin sünneti değildir, bid'atdir.[6]

Yemek yemenin âdâbı birçok kitâblarda yazılıdır. Meselâ: Herkesin okuduğu Mızraklı İlmihâl'in 82'nci sahîfesinde ta'âmı yemenin farzı altıdır: **1-** Ölmiyecek kadar yimek. **2-** Ta'âmın lezzetini Allahü teâlâdan bilmek. **3-** Ta'âma doymağı ve suya kanmağı Allahü teâlâdan bilmek. **4-** Helâldan yimek. **5-** Ta'âmın kuvveti geçinceye kadar ibâdet etmek. **6-** Kanaat etmek.

Ta'âmın sünnetleri 18'dir:

1- Pabucu çıkarıp yimek. **2-** Diz çökerek yimek. **3-** Sofra bezini aşağı kurmak. **4-** Sirke de yimek. **5-** Ta'âm sonunda hamd etmek. **6-** Başlarken besmele çekmek. **7-** Ta'âm evvelinde tuz yimek. **8-** Arpa ekmeği yimek. **9-** Ekmeği eli ile parçalamak.**10-** Üç parmağı ile yimek. **11-** Önünden yimek. **12-** Kabın kenârından yimek.**13-** Ekmek ufaklarını toplamak. **14-** Kabı parmakla sıyırmak. **15-** Üç parmağı sonunda yalamak. **16-** Dişlerini temizlemek. **17-** Lokmayı küçük almak. **18-** Lokmayı çok çiğnemek.

Ta'âm yimenin mekrûhları 4'dür:

1- Sol eli ile yimek. **2-** Ta'âmı koklamak. **3-** Pişmiş eti bıçak ile kesmek.[7]**4-** Besmeleyi terk etmek.

Ta'âm evvelinde el yıkamanın 10, ta'am sonunda el yıkamanın 6 fâidesi vardır.

Ta'âm yimenin harâmı 9'dur:

1- Karnı doyduktan sonra yimeğe devâm etmek. Fakat müsâfir ev sâhibi yimedikçe yimez ise veya sahur ta'âmında oruca kuvvet ziyâde olsun diye fazla yirse, doyduktan sonra yimek câizdir. **2-** İsrâf etmek. **3-** Harâm liaynihinin [domuz, leş gibi aslı haram olan şeyin] evvelinde besmele demek. Ulemâ küfründe ihtilâf ettiler. **4-** Davetsiz yere gitmek. **5-** İzinsiz başkasının ta'âmını yimek. **6-** Bedenine maraz olacak şeyi bilerek yimek. **7-** Altın ve gümüş tabaktan yimek. **8-** Riyâ ile hazırlanmış ta'âmı yimek. **9-** Nezr etdiği ta'âmı yimek.

Buraya kadar Mızraklı İlmihâl’den yazdım. Bunlar hep doğrudur. Mu’teber kitâblardan alıp yazmışdır. Bu haramlardan kaçmak lâzımdır. Bilhassa harâm bulunan bir ta’âma oturmamalıdır. Meselâ: Kadın bulunan, resim asılı bulunan, çalgı ve şarkı bulunan ta’âmlar harâmdır. Zarûret olmadıkça böyle ta’âmlara ve içki bulunan ta’âmlara oturmak harâmdır. Ta’âmın sünnetlerini okursanız, masada oturmamak, bıçak, çatal kullanmamak sünnet iktizâsıdır. Fakat asıl mühim nokta, bunlar ta’âmın sünnetidir; ibâdet sünnet değildir. Ya’ni iki türlü sünnet vardır. Biri ibâdet olan sünnet; ikincisi âdet olan sünnet. Ta’âmın sünneti âdet olan sünnetlerdir. Bunları inkâr etmeyip, yalnız terk etmek veya aksini yapmak günâh değildir. Fakat terk etmeyip bu sünnetlere de riâyet etmek çok sevâbdır. Lâkin bir harâmı irtikâb eden kimse, sünnetleri yaparsa hiç fâidesi olmaz[8]. Harâmdan kaçmağa çok dikkat etmek lâzımdır. Harâmdan kaçdıkdan sonra, âdetdeki sünnetleri terk ile müslimânlar meyânında âdet olan şeyleri yapmak zararsızdır. Lâkin müslimânlar arasında âdet olmayan şeyleri yapmamalıdır. Şu halde masada yimek, kaşık çatal kullanmak zararsızdır. Fakat ibâdetdeki sünnetleri terk etmek böyle değildir. [Bu sünnete mahsus] şefaatden mahrum kalır.

Şerî’atde zekât, Arabî ve hicrî sene iledir. Temmuz, Mayıs ayları ile değildir. Şevvâl’de 500 lirası olan [o zamanki râyiçle], gelecek Şevvâl’de de 500 veya daha fazla parası olunca, mevcûd parasının zekâtını verir. Sene ortasında parasının azalması veya çoğalması mu’teber değildir. İkinci Şevvâl’de 500 liradan az ise, zekât vermez. Zâti tabanca ve at, ihtiyâcı olanlar için nisâba dâhil olmaz. 500 liradan fazla parası olan kimse, zaten tabanca ve atın zekâtını vermez. Zîrâ yalnız ticâret niyyeti ile alınan malın zekâtı verilir. Kullanılan malın zekâtı olmaz. Yalnız ihtiyâcdan fazla mal, nisâbı hesâb edilirken nazar-ı itibara alınır.

Gayri muntazam yazılarımla sizi râhatsız etdim. Bilmem arzunuzu ifâ edebildim mi? Hüsn-i hâtime ve selâmet-i îmân [son nefeste iman ile göz yummak] duâsı eder ve duâlarınızı beklerim kardeşim.

Kardeşiniz

Hüseyn Hilmi Işık

14
ONDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

29 Cemâzi'l-Âhire 1372 [15.3.1953]

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Bugün Pazar olup, şu mektûbumu yazıyorum. Mübârek Receb ayı geliyor. Önümüzdeki bu mübârek günlerin ve gecelerin hakkımızda hayırlı olmasını Cenâb-ı Hakdan duâ ederim. Hakîkaten bu aylar ticâret ve kâr zemânıdır. Peygamberimiz buyurdular ki, **"Beş gece vardır ki, bu gecelerde edilen duâlar red edilmez. Receb-i şerîfin ilk gecesi, Şa'bân-ı muazzamın onbeşinci Berât gecesi, Iyd-ı Fıtr ve Iyd-ı Adhâ [Fıtra ve Kurban bayramı] geceleri ve Cum'a geceleridir."** Receb-i şerîfde yapılan her ibâdete iki kat sevâb verilir. Fakat günâhların cezâsı da iki katdır. Şu halde bu günlerde uyanık olmak lâzımdır.

Receb-i şerîfin ilk Cum'a gecesi, Regâib gecesidir. Regâib, ragibet kelimesinin cem'idir. Rağbet ve arzu edilen şeyler demektir. Bu gecede arzu edilen ni'met ve mağfiret-i İlâhî artdığı için, bu ism verilmişdir. Nas arasında söylenen, Regâib gecesinde Peygamber efendimiz, vâlideleri karnına nüzûl buyurdu, sözü doğru değildir. Aklen ve şer'an aslı olmadığını kitâblar yazıyorlar. Bu mübârek aylarda kazâ nemâzları kılmalı, kazâya kalmış oruçları tutmalı ve sadaka vermeli, müslimânlara iyilik etmeli ve duâ ve istiğfar etmelidir.

Bu dünyâda müsâfiriz. Geldik gidiyoruz. Gideceğimiz yerde lâzım olan şeyleri burada toplamazsak, orada cezâsını görürüz. Hem o cezâ ebedîdir, sonsuzdur. Aklı olan sonsuz olan azâbdan kurtulmak için her çâreye başvurur. Halbuki çâresi ancak dünyâda iken kâbildir. Ve çok kolaydır. Cenâb-ı Hak cümlemize akıl, fikir versin, şeytana ve nefsimize ve şehvete aldatmasın. Gençlik gidiyor, hayat gidiyor, son pişmanlık fâide vermez. Fırsat elde iken kazanmalı. Fırsat bir daha ele geçmez. Allahü teâlâ hepimizi doğru yoldan

ayırmasın, yalancı ve sahte güzelliklere ve zehirli tatlılıklara ve yüze gülen yalancılara kandırmasın ve kapdırmasın.

Bizim eve teşrif etmişsiniz; bulunamadığımdan çok üzüldüm. Afv ediniz, yine buyurunuz.

Kıymetli mektûblarınızı ve duâlarınızı beklerim, gözlerinden öperim kardeşim.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık

15
ONBEŞİNCİ MEKTÛB

25 Şehr-i Ramezânü'l-Mübârek 1372 [8.6.1953]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Sâim Bey

28 Şa'bânü'l-Muazzam tarihli mektûbunuzu bir hafta evvel aldım. Elime geç vâsıl olması, hayretimi mu'cib oldu. mektûbunuzun kırâeti, sürür ve sevinci hâiz oldu. İslâmiyyetin gurbet [garîblik] peydâ eylediği bu zemânda, sizin böyle kıymetli sualler ile meşgûl olmanıza çok memnûn oldum[9]. Bütün dünyânın küfr ve irtidâd içinde yuvarlandığı bu devirde Cenâb-ı Hakkın size ikrâm eylediği kuvvetli îmâna, dindarlığa ne kadar şükr etseniz, bu büyük ni'metin kadrini ve şükrünü ödeyemezsiniz. Cenâb-ı Hak böyle dindarlığı, ancak, bu zemânda çok az kimselere veriyor ve çok sevdiği bahtiyâr kullarına ihsân ediyor. Sizin de bu bahtiyâr kullardan biri olduğunuz, bu mektûbunuzdan anlaşılmaktadır. Cenâb-ı Hakka çok şükr ediniz. Şükr edince bu ni'met daha ziyâde artar.

Kardeşim, size Receb-i şerîf ayında mufassal mektûb yazmışdım. Bunu aldığınız anlaşılıyor. mektûbunuza cevâb olmak ve Berât kandilinizi tebrik etmek üzere, mübârek Şa'bân ayında da bir kart göndermişdim. Bunu almadığınız anlaşılıyor. Yeni adresinizi bildirdiğinize çok teşekkür ederim. Bayram tebrikini eski adresinize gönderecektim. Artık Eskişehir'e gönderirim.

Kardeşim, mektûbunuzda üç dâne sualin cevâbları şunlardır:

1-İnsanı arı ve diğer haşarat sokarsa, oruç bozulmaz. Orucu bozan şeyler gıdâ veya devâ veyâ keyf maddelerini ağızdan veya ihtikan [ön veya arkadan

lavman] sûretiyle veya cildden yaraya koymak veya iğne ile şırınga etmek sûretiyle oruç bozulur. Eğer bunları kasden yaparsa, hem kazâ ve hem keffâret lâzım gelir. Eğer bir özr ile veya cebr ile veya hatâ ile yaparsa, yalnız kazâ lâzımdır. Keffâret lâzım gelmez. Eğer bunları sehven yaparsa, ya'nî unutarak, nisyan sûretiyle yaparsa, orucu bozulmaz.

İnsanı arı sokunca, oruç bozulmadığı gibi, arı insanın ağzından midesine gitse, yine bozulmaz. Zîrâ gıdâ, deva veya keyf maddesi olmayan şeyleri kasden yise, oruç bozulur ve yalnız kazâ lâzım gelir. Kasden değil de gayri ihtiyârî vücûda dâhil olsalar, oruç bozulmaz. Arının kendisi veya sokması, gıdâ ve devâ ve keyf maddesi olmağı gibi, gayri ihtiyâri soktuğu için oruç bozulmaz.

2-İkinci cevâb câizdir. Ya'nî arıların, komşunun çiçeklerinden müsâadesiz bal özü almasıyla yapdığı balı yemek ve satmak, bize câizdir. Zîrâ bal özü mal değildir. Cins ve mikdârı itibariyle şer'an ve örfen mal değildir. Eğer komşu, bu bal özlerinin kendisinden veya icar sûretiyle menfeatlerinden istifâde etseydi câiz olmazdı. Halbuki şer'an ve örfen böyle bir istifâdesi yoktur. Ya'nî kıymeti yoktur. O halde bunu almak gasb olmaz ve sirkat [hırsızlık] olmaz.

3-Kur'ân-ı kerîmde arıdan ve baldan bahs eden müstakil sûre vardır. Ondördüncü cüz'de (Sûre-i Nahl) ya'nî arı sûresi vardır. Büyük bir sûrenin ismi arı sûresidir. Maahâzâ [bununla beraber] bu sûrenin ortalarında arıdan ve baldan birkaç âyet bahs buyuruluyor ise de, bu kadarcık bahs de büyük bir şerefdir. Mevâhib-i Ledünniyye kitâbında[10] diyor ki (ikinci cild, sahîfe 194 ve 196):

Peygamberimiz karın sancılarına bal tavsiye buyururdu ve Cenâb-ı Hak, Kur'ân-ı kerîmde, Sûre-i Nahlde bal hakkında **(fihi şifâün linnâsi)** [Onda insanlar için şifâ vardır] demişdir, buyururdu. Bir hadîs-i şerîfde **(Hastalarınızı bal ile ve Kur'ân-ı kerîm ile tedâvi ediniz)** buyurmuşdur. Diğer bir hadîs-i şerîfde **(Bir kimse hasta olsa, zevcesinin mehr parasından bir parça hediyye istesin. Zevcesinin verdiği hediyye para ile bir mikdâr bal alıp, yağmur suyu ile karışdırıp içsin, fâide bulur)** buyururdu. [Çünki en helâl para, mehr parasıdır.] Bal hakkında daha birçok hadîs-i şerîfler vardır.

İmâm-ı Muhammed Gazâlî hazretleri Kimyâ-i Seâdet kitâbında buyuruyor ki: Arılara dikkat ediniz, evlerini nasıl muntazam altı köşe yapıyorlar. Eğer dört köşe yapsalardı, kendileri yuvarlak oldukları için, evlerine girince, köşeleri boş kalırdı. Evlerini de eğer yuvarlak yapsalardı, bu evler bir araya gelince, bu defa evler aralarında boş mahaller kalıp zâyi olurdu. Şekiller arasında, yuvarlağa en yakın olan, altı köşedir ve altı köşeli evler birleşince, aralarında lüzumsuz boşluk kalmaz. Cenâb-ı Hak, lûtf ve inâyeti ile bu küçük hayvana bile böyle inâyet buyurarak bu şekli ilhâm etmişdir. Diğer hayvanlardaki inâyetleri de düşün de, Rabbimizin merhamet ve lûtfünün sonsuzluğunu anla.

Mektûbuma burada nihâyet verir, gözlerinden öper, sıhhat ve selâmetinize âcizâne duâlar ederim. Ve bu mübârek günlerde kıymetli duâlarınızı beklerim. Küçükler de hürmetle ellerinizden öperler. Beybabam Ziyâ Bey'e de mektûbunuzu bildirdim. Çok selâm söylediler. Sa'di Bey'e de [Karadeniz Ereğlisi'nde arıcı Sadi Anıl] selâm yazmanızı ricâ ederim kardeşim.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık

16
ONALTINCI MEKTÛB

Aziz kardeşim Sâim Bey

Bugün Pazar olup, şu mektûbumu yazıyorum. Kıymetli mektûbunuzu aldım. Sıhhat ve selâmet haberlerine memnûn oldum. Bilhassa, karşılaşdığımız mes'elelerde şer'-i şerîfin hükmünü merâk edip, alâka göstermenize çok mesrûr oldum. Bu hâl, sizin îmânınızın kuvvetine ve kalbinizin îmân ile dolu olduğuna şübhesiz bir şâhiddir. Sizden uzun zemândır mektûb alamamışdım. Merâk ediyordum. mektûbunuzu okuyunca merâkdan kurtuldum. Biz evimizi tebdil ettik. Yeni adresimiz (Beylerbeyi, Abdullah Ağa Caddesi, Şemsi Bey Sokak, Numara 10) dur. Şimdi iskeleye daha yakın ve denize nâzır bir evdeyiz.

Kardeşim, din-i İslâmda yemesi câiz olan hayvanları kesmek için, yaşı mevzubahs değildir. Kaç senelik ve kaç günlük olsa dahi, zebh-i şer'î üzere

[şerî’ata uygun olarak] kesilen hayvanın eti yenir. Ya’nî küçük iken kesmek günâh değildir. Hatta kesilen bir koyunun karnından çıkan yavru diri ise, bunu da kesip yimek câizdir. Tavuk ve horoz, ötmeden evvel kesmek câizdir. Ötmeden kesmemek şerî’atimizde yok ise de, bir âdet hâlinde söylenmektedir. Âdet ise şerî’at demek değildir. Her aylık piliç kesilir ve yenir. Yalnız en mühim şey kesen insan müslimân olmalı veya ehl-i kitâb olmalıdır. Dinsiz ve mürtedlerin kesdiği yenilmez. Din-i İslâmî beğenmeyenler, din ile, dine âid her bir şey ile alay eden veya ufak bir mes’elesini beğenmeyen kimse mürted olup, bunların kesdiği yenilmez. Ya’nî harâmdır. Sonra müslimân ve ehl-i kitâb olan da, bismillâhirrahmânirrahîm veya bismillâhi Allahü ekber demek lâzımdır. Keserken bunu söylemezse murdar olur ve yenilmez. Buna çok dikkat etmek muhakkak lâzımdır. Sonra şer’î şekilde kesmek lâzımdır. Ya’nî boğaz damarlarından üçünü kesmek lâzımdır. Kafasına vurarak, ensesine vurarak, karnını yararak veya başka türlü öldürülen hayvan murdar olur, yimek harâm olur.

Sonra, kadınların [sokakta, yabancı erkeklere] kürk giymesi harâmdır. Ya’nî kadınlar ancak ev içinde süslenebilirler. Sokakta açık gezmek ve süslü gezmek, aynı sûretle hep harâmdır. Kürk, bukle, süsdür ve harâmdır. Bunun için hayvanı küçük iken kesmek ve bu sûretle büyüyüp fazla et husûlüne mâni olmak câiz değildir. Erkek kürkü de süs için câiz değildir. İstanbul’da süs için giyen erkekler var, bunlar harâmdır. Soğuktan korunmak için, erkek, kürk ve gocuk ve kalpak yapmak câiz olup, bunun için kesmek günâh değildir. Fakat bunun için süs lâzım değildir. Ya’nî iki günlük kuzuyu kesmek lâzım değildir ve câiz değildir. Ya’nî sokakda dışı süslü elbise ile gezmek kadına da, kibr kasdı ile erkeğe de hep harâmdır.

Kardeşim, beybabam da size çok selâm ediyor. Hasretle gözlerinizden öperim ve din ve dünyâ selâmetinize duâ ve selâmlar ederim. Duâ buyurmanızı istirhâm ederim, efendim.

Hüseyn Hilmi Işık

ONYEDİNCİ MEKTÛB

30 Saferü'l-Hayr 1374 [27.10.1954]

Selâmün aleyküm aziz kardeşim Sâim Bey

21 Saferü'l-Hayr târihli kıymetli mektûbunuzu aldım. Sıhhat ve âfiyet haberlerinize memnûn oldum. Cenâb-ı Hak size her türlü din ve dünyâ seâdetini ve selâmetlerini ihsân buyursun. Yeni evimiz hakkındaki duâlarınıza çok teşekkür ederim. Cenâb-ı Hak sizi de dünyâda iyi mekânlara ve Cennet'de Firdevs köşklerinde iskân buyursun.

Kardeşim, zekât vermekde çok güzel hareket etmişsiniz. Zekâtı hesâb edip, kaç lira tutarsa, fakirin aynı fiyata satabileceği kadar altın alırsınız. Tabiî alırken birkaç lira fazla vermeniz îcâb eder. Bu altınları fakirlere taksîm edersiniz ve taksîm ederken, ona kolaylık olmak için satın almağı teklif edersiniz. Satmazsa kendisi bilir. Birkaç ay sonra size verirse, aynı kıymete satın alıp, daha ucuz satın almazsınız. Altın kıymetden düşerse, hiç ucuz satın almazsınız. Fakat tabiî sarrafa düşük satacaksınız ve siz birkaç lira ziyan edeceksiniz. Bu fark sarrafa gitmez. Ya'nî sizin bu zararınızı sarraf kazanmaz. O günkü piyasaya göre sarraf yine az bir fark ile satacakdır. Eğer birkaç aylık piyasada altın daha kıymetli ise fakirden tabiî yüksek fiata alıp, fakiri kazandırırsınız. Ya'nî her halde fakirin aleyhine hareket etmeyiniz. Eğer birkaç ay sonra fakir size mürâceat etmez de kendisi satarsa sizi alâkadar etmez. Ne yaparsa yapsın. Zekâtları Ramezân-ı şerîfde vermek efdaldir. Zîrâ Ramezân-ı şerîfde yapılan her bir ibâdete yetmiş misli fazla sevâb vardır.

At ve motosiklet san'at eşyâsıdır ve zâtî eşyâdır. Bunlardan zekât verilmez. Zekât yalnız altın, gümüş ve ticâret eşyâsından verilir. Mürted arkadaşlardan muhtelif zemânlarda gelen tebrikleri saklayıp, bunlara yalnız Şeker bayramında ve Kurban bayramında tebrik gönderirsiniz ve kısaca Şeker bayramınızı ve Kurban bayramınızı tebrik ederim dersiniz[11]. Dost ve düşman ile iyi geçinmek lâzımdır. Yalnız dostlara gidersiniz. Düşmanlara hiç gitmezsiniz. Yolda, dâirede, vazifede rastladıkça selâmlaşıp gülersiniz. Fazla konuşmazsınız.

Bâkî duâlar ederim ve hayrlı duâlarınızı beklerim kardeşim. Beybabam Ziyâ

Bey de selâm ve duâlar ediyorlar.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık

18
ONSEKİZİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Sâim Bey

3 Cemâzi'l-Ûlâ tarihli kıymetli mektûbunuzu aldım. Sıhhat ve selâmet haberlerini ve bilhassa istikâmet üzere hareketinizi okuyunca çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hakka ne kadar hamd ve şükr etsek azdır ki bizlere kıymetli şerî'ati üzere amel etmek nasîb ediyor.

Kardeşim, hadîs-i şerîflerde şerâb sirkesi çok medh edilmişdir. Meselâ **(Hayrü halliküm hallü hamriküm)** buyurmuşdur. Ya'nî sirkelerin iyisi ve menfe'atlisi şerâbdan yapılan sirkedir. Sirkelere lâtif kokuları ve hoş lezzeti veren aldehidler ve tartarat tuzları ve sâiredir. Sirkeye kasden yüzde bir alkol ilâve edilirse, sirkede dâimi bulunan sirke mayaları, az zemânda bu alkolü sirkeye tahvil eder, ya'nî sirkede alkol kalmaz. Sonra, muâmelâtda, ya'nî meselâ ticâretde fâsıkların ve hattâ zimmî kâfirlerin sözleri ile amel câizdir. Meselâ: Eshâb-ı kirâm (rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecma'in) Şâm'ı ve İran'ı feth etdikleri zemân, buralarda, pazarlarda, peynir ve kundura satın aldılar ve peynir acabâ hınzır mi'desinden mi ve kundura hınzır derisinden mi yapılmış diye tecessüs etmediler [araştırmadılar]. Şimdi de mezbehhânelerde [mezbahalarda] kesilen hayvanları tekbîr ile ve besmele ile kesilmişdir diyerek yiyoruz. Acabâ dinsiz, mürtedler mi besmelesiz kesdi diye vesvese etmiyoruz. O halde sirkede fennen alkol bulunmaz. Âdeten de alkol konmaz. Alkol koyarken ve mezbehhânede besmelesiz keserken görmedikçe harâm olmaz. Herşeyin aslı helâldir. Harâm karışırken görülmedikçe veya karışdıran söylemedikçe yemek lâzımdır. Fetvâlar böyledir. Takvâ başkadır. Biz fetvâ ile hareket ederiz.

Bu zemânda te'ehhül [evlilik] meselesi hakîkaten çok güç. Refîkama söyledim. Muvâfık bir şey hâtırımıza gelmedi. Arayacağız. Cenâb-ı Hak hayırlısını ihsân eylesin.

Koyunlarda hiçbir günâh vâki olmamış. Bağçedeki otlar zâten size âid. Canlı

da satabilirsiniz. Çok iyi yapmışsınız.

Efendim bu ay başında fakirhâneden çıkıyoruz. Yine Beylerbeyi'nde ve câmîi şerîf ile fırının bulunduğu tarafda bir eve taşınıyoruz. Şubat ibtidâsında temâmen yerleşmiş olacağız. Yeni adresimiz (Beylerbeyi, Çamlıca caddesi, numara 85) dir.

Kıymetli mektûblarınızı ve fâideli suallerinizi beklerim. Sizin sayenizde kitâblara bakarak ben de istifâde ediyorum. Din ve dünyâ selâmetinize duâlar eder, kıymetli duâlarınızı beklerim. Abdülhakîm ile Dilvin ellerinizden öperler. Kıymetli duâlarınızı bekliyorum efendim.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık

19
ONDOKUZUNCU MEKTÛB

23 Şa'bânü'l-Muazzam 1374 [17.4.1955]

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Kıymetli mektûbunuzu geçen gün aldım. Sıhhat ve selâmet haberlerinize memnûn oldum. Cenâb-ı Hak sizin gibi hâlis müslimânlara, dünyâ ve âhiret selâmeti ihsân buyursun. Aylardan beri sizden hiçbir sûretle mektûb alamadım, merâk ediyordum. mektûbunuzu alınca, merâkdan kurtuldum. Size İslâm harfleri ile cevap yazıyorum. İnşâ[allah] okursunuz ve okumalısınız.

Kardeşim, avret mahalli mes'elesi, müslimânlıkta mühimdir. Buna ehemmiyet vermeyenlerin îmânları gider, kâfir olurlar. Bu mes'ele her kitâbda yazılıdır. Meselâ, Birgivî Vasıyyetnâmesi 162'nci sahîfede diyor ki (Er adamın göbeği altından dizi altına kadar avrettir. Göstermek ve bakmak harâmdır. Nikâhı harâm olan kadınların göbek altından diz altına kadar ve karnı ve arkalarını erkeklere göstermeleri ve erkeklerin buralara bakmaları harâmdır. Nâmahrem kadınların, yüzünden ve eli ayasından ve ayağından gayri şeylerine er âdem bakmak harâmdır. Bazı ulemâ ayakları da avretdir buyurdu. Şehvetsiz dahi bakmak harâmdır. Kadın ihtiyâr ise dahi bakmak harâmdır. Mezârda çürümüş kemiklerine dahi ve İbni Âbidîn'de buyuruyor ki, kesilmiş, duvara asılmış saçlarına dahi bakmak harâmdır. İhtiyâr adamların bakması da harâmdır. Kadının

kadına göbekden aşağı dizi altına kadar bakması harâmdır. Ya'nî kadının kadına bakması, kadının adama bakması gibidir. Ya'nî kadınlar, zevcinden gayri erkeklerin göbeği altından dizi altına kadar bakması harâm olduğu gibi kadınlar dahi birbirlerinin göbekleri altından dizleri altına kadar bakmaları harâmdır. Ammâ, şehvet ile bakmak, kime olursa olsun, gerek kadınlara, gerek taze oğlanlara ve neresine olursa olsun, ya'nî yüzüne bile şehvetle bakmak harâmdır buyuruyor.)

Kardeşim, bir kimse bir güzel kızı ansızın görse, hoşuna gitse dahi, bakmağa devâm etmez ise ve tekrar bakmaz ise günâh değildir. Hatta hoşuna gittiği halde, bakmak istediği halde, tekrar bakmadığı için cihâd sevâbı vardır ve bu sevâb çok büyüktür. Şunu da söyliyeyim ki, müslimân kadınların, mürted kadınlardan, erkekden kaçar gibi kaçmaları lâzımdır.

Mübârek Ramezân-ı şerîfinizi tebrik eder, gözlerinden öperim. Oflu Hacı Muhammed Emin Efendi'nin Necâtü'l-Mü'minîn kitâbı, [Mevkûfât, Dürer, Reddü'l-Muhtar gibi] kütüb-i mu'tebereden değildir.

İyi bir müslimân olmak için, İmâm-ı Birgivî Vasıyyetnâmesi, Âmentü Şerhi, Mızraklı İlmihâl ve Hüccetü'l-İslâm kitâblarından birisini muhakkak okuyup öğrenmeli ve ona göre ibâdet edip, harâmlardan kaçmalıdır. Cenâb-ı Hak, hepimize, iyi müslimân olmak nasîb eylesin ve hepimizi şeytanlar ve din ve ırz düşmanlarından muhâfaza buyursun. Âmin[12]

Uydurma din kitâbları, uydurma tefsîrler, müslimân görünen câhil ve dinsiz insanlar, hep şeytandırlar. Cenâb-ı Hak hepimizi böyle insanlardan ve böyle kitâbları ve mecmuaları okumakdan muhâfaza buyursun. Âmin.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık

20
YİRMİNCİ MEKTÛB

25 Zilka'de 1374 [16.7.1955]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Taahhüdlü göndermiş olduğunuz mektûbunuzu aldım. Sıhhat ve âfiyetinize memnûn oldum. Cenâb-ı Hak siz kalbi temiz, kendi temiz kardeşimizi

dünyâda ve âhiretde mes'ûd eylesin. Cenâb-ı Hak hakîmdir ve rahîmdir. Herkese, kalbine göre verir. İyi insanlara dâima iyilik verir. Yoksa bizler iyi ile fenâyı tefrik edemediğimiz için bunu anlamıyoruz.

Bundan evvel bir mektûbunuzu daha almışdım. Bursa'ya gideceğinizi yazmış olduğunuzdan cevâb yazmamışdım. Yalnız Eskişehr'e bir kart göndermişdim ve mektûbunuzu aldığımı bildirmişdim. Bu iki mektûbunuzdan başka bir mektûbunuzu almadım. Eskişehr'e bayram tebriki kartı da göndermişdim. Demek size vâsıl olmamış.

Kardeşim, Mürşîdü'l-Müteehhilîn çok güzel bir kitâbdır. İslâm harfleri ile yazılmışdır[13]. Bunu tekrar tekrar okutunuz, dinleyiniz. Her müslimâna çok lâzımdır. Oğlan babası ile kız anası ve oğlan anası ile kız babası nâmahremdirler. Bir arada açık oturamazlar ve konuşamazlar. Bir erkek, onsekiz kadın ile açık oturabilir ve konuşabilir. Başka hiçbir kadınla görüşemez ve bakamaz ve müsâfaha bile edemez ve selâm veremez. Harâmdır. Bu onsekiz kadın: Ana, hemşire, kendi kızı, birâderinin kızı, hemşiresinin kızı, hala ve teyze. Bu yedi kadın süt ile de yakın olur. Ya'nî, süt ana, süt kardeş, süt kız, süt birâder kızı veya biraderin süt kızı, süt hemşire kızı veya hemşirenin süt kızı, süt hala, süt teyze. Bu ondört kadınla konuşmak câizdir. Bunları nikâhla almak, evlenmek harâmdır. Onbeşincisi kaynanadır. Onaltıncısı gelindir. Onyedincisi üvey annedir. Onsekizincisi üvey kızdır. İşte bu onsekiz kadından başka kadınlara bakmak ve konuşmak harâm olduğundan, dünürler oturmazlar, konuşamazlar. Sonra, kardeşim, nikâhda 32 farzı söylemek şart değildir. Tecdîd-i îmân lâzımdır. Kız ve oğlan, tecdîd-i îmân ederler[14]. İki müslimân erkek şâhid lâzımdır. Cenâb-ı Hak hayırlı eylesin, mes'ûd ve mübârek etsin.

Evli bir kadın nemâzlarını iyi kılar ve zevcine itâ'at eder ve erkeklerden örtünüp saklanırsa, muhakkak Cennete gider [Hadîs-i şerîf]. Bu üç şeyi yapan kadına zevci her iyiliği, her hizmeti, her fedâkârlığı yapmalıdır ve böyle kadının her kabahatini afv etmelidir. Böyle kadın çok kıymetli ve çok mes'ûd ve bahtiyâr bir kadındır. Dünyânın en büyük ni'meti böyle bir kadına mâlik olmaktır. Peygamber efendimiz buyuruyor ki, dünyâ ni'metlerinin en hayrlısı, sâliha

kadındır. Böyle kadına mâlik olan bir erkek, çok mes'ûd ve bahtiyâr bir erkektir. Cenâb-ı Hak hepimize, dünyâ ve âhiret seâdetini nasîb etsin. Dünyâ ve âhiret seâdeti ancak müslimânlara mahsusdur. Müslimân olmak için müslimânlığı okuyup öğrenmek lâzımdır. Okumadan öğrenmeden, bilmeden müslimânlık olmaz. İnsan, ben müslimânım demekle, müslimân olmaz. Size Birgivî Vasıyyetnâmesi aradım. İstanbul'da da bulamadım. Daha arayacağım. Bulursam posta ile gönderirim.

Müslimânların ecnebî memleketlerde ibâdet etmeleri bugün daha kolaydır. Zaten Cum'a ve bayram nemâzları ecnebî memleketlerdeki müslimânlara farz değildir. Nemâzları yollarda, trenlerde kılmak müşkil ise de, bu müşkilât, Türkiye'deki yolculukda da mevcûddur. Hıristiyan memleketlerine dârülharb denir. Dârülharbde Cum'a ve bayram nemâzı kılmak farz değildir[15]. Diğer bütün farzlar kolay yapılır. Domuz eti ve şerâb ve her türlü müskirat içmemeğe dikkat etmelidir. Şeytan insanı, ibâdet yaparken insanlardan utandırmak ister. Şeytana aldanmamalı.

Gözlerinden öperim kardeşim.

Hüseyn Hilmi Işık

21
YİRMİBİRİNCİ MEKTÛB

26 Rebîü'l-Âhir 1375 [11.11.1955]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Lûtf etmiş olduğunuz sevimli mektûbunuzu okudum. îmânınızın kuvveti ve ihlâsınızın halâveti [tatlılığı] her satırından zahir olmakta idi. Cenâb-ı Hakka hamd ve senâlar olsun ki, küfr ve irtidadın istilâ ettiği bir zemanda böyle muhabbet ve zevk, Cenâb-ı Hakkın en büyük lûtfü ve ihsanıdır. Hakîkati görmek, nur ile zulmet arasını ve kâr ile ziyanı tefrik edebilmek ne büyük bir sermaye ve seâdettir. Evet, îmân her zemân kıymetlidir. Fakat böyle azaldığı bir zemânda kıymeti daha fazladır. Gece gündüz Cenâb-ı Hakka şükr ederiz. Ve en birinci vazife olarak İslâm harflerini öğreniniz. İslâm yazısını okuduğunuz zemân, hakîkî müslimânların, temiz insanların yazmış oldukları binlerle kitâbı

okuyabileceksiniz ve âdeta yeni bir hayata, tatlı, lezzetli bir sahâya kavuşacaksınız. İnsan müslimân kitâblarını okuyunca hiç yalnızlık duymuyor. Kitâblar insana iyi, temiz müslimân bir arkadaş oluyor. Çok tatlı ve neş'eli bir hayat hâsıl oluyor. Hem de Kur'ân-ı kerîm okuyabileceksiniz. Kur'ân-ı kerîm okumak en büyük ibâdettir. Hele Kur'ân-ı kerîmin lezzetinden kalbe az bir şey gelirse, dünyâ ve âhiret seâdeti ele girdi demekdir. Kur'ân-ı kerîm okumaya devâm etmekden daha büyük kârlı ve tatlı bir şey bu dünyâda yokdur.

1-Kardeşim, insana nikâhı harâm olan yirmibeş kadından onsekizi ebedî harâmdır. Bunlar ile konuşmak ve bakmak câizdir. Bunlar, bir adama hiçbir zemân helâl olmazlar. Bunlardan yedi tanesi neseben akraba olanlardır ki, bunlar: Analar, kızlar, halalar, teyzeler, birâder kızları, hemşire ve hemşire kızlarıdır. Bunlar aynen rıdâ'an da, ya'nî süt ile de haramdırlar.

Sıhriyyet i'tibâriyle ebedî harâm olanlar dörttür: Birisi kayınvâlideler, İkincisi gelinler, üçüncüsü üvey analar, dördüncüsü üvey kızlardır. Bu sûretle ebedî harâm olanlar cem'an onsekiz etmektedir.

Muvakkat harâm olanlar ise yedidir: Birincisi, dört evli olan bir kimseye, beşinciyi evlenmek harâmdır. Birisini boşamadıkça ve birisi vefât etmedikçe artık evlenemez. İkincisi, iki hemşireyi bir adamın cem' etmesi [iki kızkardeşle aynı zamanda evli bulunması] harâmdır. Birisi vefât ederse veya boşarsa, ondan sonra baldızını alabilir. İki süt kardeşi de cem' etmek harâmdır. Burada kâide şöyledir ki; iki kadından birini erkek farz etsek diğer kadın bu erkeğe harâm olursa, böyle iki kadını bir adama nikâh ile bir arada cem etmek harâmdır. Meselâ, bir kız ile onun teyzesini bir adamın nikâh ederek cem etmesi harâmdır. Böyle iki kadının nikâhları aynı zemânda yapılırsa, ikisinin de nikâhı fâsid olur. Birer birer nikâhlanmış ise, evvelkinin nikâhı sahîh olup, İkincinin nikâhı sahîh olmaz. O halde baldızın nikâhı harâmdır. Bunu helâl i'tikâd eden veya harâm olmasına ehemmiyet vermeyen kâfir olur.

Muvakkat harâm olanlardan üçüncüsü, hürre [hür kadın] üzerine câriye nikâh etmekdir. Hürre kadın nikâhda kaldıkça câriye nikâh olunamaz. Nikâh olunursa nikâh sahîh olmaz, bâtıl olur.

Muvakkat harâm olanlardan dördüncüsü, başkasının nikâhında bulunan kadını nikâh etmek harâmdır. Ve nikâh edilirse nikâh sahîh olmaz.

Muvakkat harâm olan kadınlar, ateşe ve putlara tapan kadınlardır. (Ni'met-i İslâm) kitâbının, münâkehâtın [münâkehât kısmının] 29'ncu sahîfesinde diyor ki: (Güneşe ve yıldıza tapanlar ve beğendikleri heykellere tapanlar ve mu'attala ve zındıklar ve Bâtıniyye ve İbâhiyye'den olanlar ve müslimân olduğunu söylediği halde i'tikâdı bozuk olanlar [için], hep putlara tapanlar denir. Bunlardan Bâtıniyye mezhebine, İsmâiliyye ve İbâhiyye de denir. Bunlar son zemânlarda Vehhâbî ismini almışlardır ve din perdesi altında dinsizdirler. Ehl-i kitâb olan kadınları nikâh câizdir. Müslime [Müslüman kadın] üzerine kitâbiyye [Ehl-i kitâb, yani Yehûdî ve Hıristiyan kadın] nikâh da sahîhdir. Müslimân kadınlar hiçbir kâfire nikâh edilemez. Hatta müslimân olduğunu söyleyen i'tikâdı bozuk olanlara da vermek harâmdır. Mürted olan, ya'nî din-i İslâmın bir meselesini beğenmeyen bir adama ne müslime ve kâfire, ne de puta tapan hiçbir kadın nikâh edilemez.

Nikâhı muvakkat harâm olanlardan altıncısı, bir kadının kendi kölesine nikâhı harâmdır. Azâd ettikten sonra câiz olur. Bir kimse kendi câriyesini âzâd etmeden nikâh etmesi de câiz değildir.

Nikâhı muvakkat harâm olanlardan yedincisi, bir kimse zevcesini ayrı ayrı veya bir def'ada üç talâk boşarsa, o kadın iddeti temâm olduktan sonra başka bir erkeğe nikâh-ı sahîh ile varıp ve ona medhûle olup [zifafa girip] talâk veya vefât ile ondan ayrılıp ve iddetini temâm etmedikçe, evvelki zevcine nikâhı câiz değildir. Harâmdır. Nikâh-ı muvakkat bâtıldır ve harâmdır.

2-Bir kimse zevcesine (Sen boşsun) diye Türkçe veya Arabî veya herhangi bir lisânda söylese, [bu lafzın boşama için kullanıldığını bilip de] ma'nâsını bilse de bilmese de ve sarhoş olsa veya latife, şaka yapsa veya cebren söyletilmiş olsa veya şaşırarak ağzından çıksa, niyyet etmese de, zevcesi boş olur.

Arabî'de tatlîk, Türkçe'de boşamak kelimeleri, sarâhaten boşamak ma'nâlarınadır. Diğer lisânlarda ve diğer muhtelif memleketlerde sarih boşamak ma'nâsına olan kelimeler söyleyince, niyyete bakılmadan boş olur.

Sarih boşamak ma'nâsına olmayıp muhtelif ma'nâları olan [kinâyeli] kelimeler söylemesi niyyete bakılır.

Herhangi kelime olursa olsun, berâberinde inşâallah da derse talâk vâki olmaz.

Zevc veya zevceden birisi el-iyâzü billah mürted olsa, ya'nî kâfir olsa nikâhları derhal bâtıl olur. Zevc ve zevce birlikte mürted olsa ve birlikte tekrar îmâna gelseler, nikâhları bâkî kalır. Fakat birisi diğerinden sonra îmâna gelse nikâh bâkî kalmaz.

3-Ateşde pişirilen toprak kapların satılması ve kullanılmaları helâldir. Evliyâullahdan birçokları çömlekçilik yaparlardı. Ateş görmüş toprak eşyâ ve tuğlalar mezara sokulmaz. Mezarın dâhili ateş görmemiş kerpiç ve taşla örülür.

Mevkûfât'da 217'nci sahîfede diyor ki (Evlere su nakli için su kabı kullanmak müstehabdır. Bunların toprakdan olan desti ve çömlek olması efdaldir. Zîrâ Peygamberimiz buyurdu ki: **(Evde toprakdan kaplar bulunursa melekler ziyârete gelir.)**

4-Gıdâ olmayan her şey, her kâr ile satılabilir. Bunun haddi yoktur. Meselâ ilâç ve ziynet eşyâsı her ne kadar fazla kârla satılsa câizdir. Ancak gıda maddeleri örf ve âdet-i beldeye göre fahiş kârla satılmamalıdır.

Yabancı bal arıları birisinin arazisinde bal yapsalar, bu ballar arazi sâhibinin olur.

Bir pazarcı ve bir bakkal malını satışa çıkarırken [müşterileri çekmek için] La ilâhe illallah derse veya sübhanallah dese veya Allahümme salli alâ Muhammed dese, günâh olur.

Buğday, arpa, hurma, üzüm, darı, yağ, bal, zeytin, peynir, ceviz ve sâire gibi insan ve hayvan gıdâlarını satın alıp, kıymeti artmak için saklamak eğer şehir halkına zarar verirse ihtikâr [karaborsacılık] olur ve çok günâhdır. Kendi arâzi mahsûlünü veya başka şehirden satın alıp, şehrine getirip hıfzetmek, hapsetmek ihtikâr değildir. Günâh olmaz. Şehirdeki gıdâ maddelerini toplayıp saklamak ihtikârdır.

Gıdâ maddelerini yüzde yüz kârla satanlara [hükümet] narh [kâr haddi] koyup ucuz sattırmak lâzımdır. Ucuz satanlara narh koymak câiz değildir.

22
YİRMİİKİNCİ MEKTÛB

7 Ramezânu 1-Mübârek 1375 [18.4.1956]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Müteâkib iki mektûbunuz vâsıl oldu. Temiz ve hâlis yazılarınızı okuyarak rûhum rahatladı. Kıymetli ve candan duâlarınıza çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hak ve teâlâ size de dünyâ ve âhiret seâdetlerini ihsân buyursun ve bu mübârek Ramezân-ı şerîfin rahmetine, mağfiretine ve şefâatine sizi ve bizi ve cümle din kardeşlerimizi nâil eylesin.

Kardeşim, sizin o lâtif suallerinize hemen cevap bulup yazmak mümkin olmuyor. Eski ma'lûmât maalesef hâtırda kat'î olarak kalmıyor. Cevâb yazmak için muhtelif kitâblardan aramak ve okumak îcâb ediyor. Hele zekât mes'elesi çok teferruatlı ve nefse çok muhâlif ve sakîl [ağır] olduğundan, birçok kimseler kendilerine ve sual edenlere mülâyim gelecek şekilde anlatıyorlar.

Okuduklarıma ve anladığıma nazaran, zevc ve zevcenin şerî'atde malları ayrıdır. Müstakildir. Birbirlerinin mallarına müdâhale ve tecâvüz edemezler. Zekâtları da ayrı verirler. Hatta bazı kimseler zekâttan kaçmak için, bir sene temâm olması tekarrüb edince paralarını zevcelerine hediye ediyorlar ve zevcelerine yeni mal olduğundan zevceleri de bir sene kullanmak îcâb edeceğinden o sene zekâtdan kurtuluyorlar

Velhâsıl zekâtları zevc ayrı, zevce ayrı verirler. Siz kendi paranızın zekâtını verirsiniz, zevceniz de bir sene temâm olunca, ayrıca zekâtını verir. Tabiî onun zekâtını siz hesab edip, o kadar altın alıp, onun nâmına vereceksiniz. Ramezân-ı şerîfde verilen zekâta yetmiş kat fazla sevâb verilir. Ve zekâtı vaktinden evvel vermek câizdir. Onun için refîkanızın da zekâtını birkaç ay evvel, ya'nî bu Ramezânda verirseniz ve her sene Ramezân-ı şerîflerde berâber vermek hem kolay, hem de daha sevâb olur. Altınları dartarsınız, kırkda biri kadar çeyrek Türk altını alıp verirsiniz. Bir Türk çeyrek altını 1.75 gramdır.

İkinci suale gelince, bunu çok araşdırdım. Zekât vermek için, hem mal, hem de mülk olmak, ya'nî elinde ve selâhiyyetinde bulunmak lâzımdır. Rehin verilen malın zekâtı lâzım olmadığı gibi, mükâteb denilen [çalışıp efendisiyle bir meblağ ödeyince hürriyetini kazanmak üzere anlaşan kölenin] kölenin kazandığı mal, efendisinin olduğu halde, efendisinin eline geçmedikçe, efendisi zekât vermez. Köle de vermez. Zîrâ mal efendinindir. Fakat efendinin eline geçmediği için, efendi de vermez. O halde tekâ'üd sandığında, şahsa âid olduğu söylenen paralar şahıslara geçince zekâtı verilmeğe başlanır. Ele geçmeden evvel zekâtı verilmez ve ele geçince geçmiş senelerin de zekâtı verilmez. Ele geçdikten bir sene sonra zekâtı verilmeğe başlanır.

23
YİRMİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

8 Cemâzi'l-Evvel 1376 [11.10.1956]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Bugün Salı olup, şu mektûbumu yazıyorum. Kıymetli mektûbunuzu aldım. Sıhhat ve selâmetinize memnûn oldum. Biz, Ağustosun dördüncü günü Bursa'ya gittik. 15 Ağustosda avdet ettik. Sizinle arada mülâkat nasîb değil imiş.

Seâdet-i Ebediyye'nin ikinci kısmı Receb-i şerîfde belki çıkacakdır. Çıkınca haber veririm. Sizde bulunan Hüccet-ül-İslâm kitâbını, Muzaffer [Özak] Bey yeni basdırdı. Ben tashîh etdim ve tenbîh diyerek birçok ilâveler yapdım. İlâveler elli sahîfe kadar oldu. Âdeta yeni bir Seâdet-i Ebediyye risâlesi gibi oldu. Ben hiç basdırmadım. Yalnız Muzaffer satıyor. Üç liradır. Eskişehir'deki müslimân bir kitâbcıya söyleyiniz. Muzafferden hem Seâdet-i Ebediyye risâlesi istesin, hem de Hüccet-ül-İslâm istesin, orada müslimânlara satsın. Hem para kazanır, hem de sevâb kazanır. Siz de alınız ve müslimânlara tavsiye ediniz. Alsınlar. Çok kıymetli kitâb oldu.

Baldan uşr farzdır. İmâm-ı A'zâm Ebû Hanîfe buyuruyor ki, mikdârı ne kadar olursa olsun, uşrunu vermek lâzımdır. Kaç kilo alınırsa, alınca onda birini müslimân fakirlere, ya'nî nisâba mâlik olmayan müslimânlara vermek

farzdır. Uşrunu vermeden yemek harâmdır. Uşrunu vermeden yenirse, tazmin etmek, ya'nî bedelini sadaka vermek lâzımdır.

Arıların başka yerlerden topladığı ballar günâh değildir. Zîrâ topladıklan şey mal ve mülk değildir. Az bir şeydir. Şerî'at buna müsaade etmişdir.

Din ve dünyâ seâdetinize ve selâmetinize duâlar eder, duâ buyurmanızı dilerim efendim.

Hüseyn Hilmi Işık

24
YİRMİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Mahsûs selâm edib Ramezân-ı şerîfi tebrik ederim. Kerîmeniz hanımın sıhhat ve selâmetle büyümesine, sâlihât-ı nisâdan olmasına duâ ederim.

Bursa'da Fışkırık Câmi-i Şerîfi imâm ve hatîbi M. Kâmil Orhanlı bizim Almanya'da tahsilde bulunan Bülend'in [Ünal] arkadaşı imiş. Kendisine bir müddet evvel bir Tam İlmihâl hediyye edeceğimi va'd etmişdim. Lûtfen kendisine benim tarafımdan bir Tam İlmihâl götürüb hediyye vermenizi ve selâmımı söylemenizi ricâ ederim. Bedelini size öderim. Onun cemaatinden arzu eden varsa satacağınızı, kitâbın yayılmasına gayret etmesini kendisine söyleyiniz.

Orada tanıdığınız müslimân avukata lûtfen söyleyiniz. Evvelce Cihangir'de Cihan Eczâhânesi'nde kalfa olarak çalışan ve halen Bursa'da Sabah Eczâhânesi'nde birâderi yanında kalfa olarak çalışan Tâceddin Eralp'den cem'an bin yedi yüz lira alacağım var. 300 liralık bonosunu icrâya vermişdim. Geçen sene evine hacze gitdik. Bütün eşyâsı mahcûz olduğu için bir şey alamadık. İkinci bonosu 1400 liralık olub icrâya verilmemişdir. Eğer avukat bu parayı sulhen veya mahkeme ile alırsa masrafı çıkdıkdan sonra mütebâkisinin yarısını avukata vermeyi düşünüyorum. Lûtfen anlayınız, bu paranın tahsili mümkin olur mu? Size eziyet vermiş oluyorum.

Lehülhamd Ramezân-ı şerîfi râhat ve neş'eli geçirdim. Hepimiz iyi ve râhatız. Hacı Bölüker'e ve iplikçi Mehmed Ali Bey kardeşime, fabrikatör Kâmil

Bey'e, Cevdet Bey'e ve Çekirge'de muhallebici Hacı Kâmil Bey'e ve diğer din kardeşlerime selâm ederim. Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık

25
YİRMİBEŞİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Sâim Bey

Bugün Rebîü'l-Âhirin son günü olub öğleden sonra şu mektûbu tahrîr ediyorum. 18 Rebîü'l-Âhir tarihli mektûbunuzu oldum. Himmet ve selâmet haberleri ve bilhassa dinî mes'eleler ile iştigâlinize ve merakınıza memnûn oldum. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı hayrlı eylesin ve birkaç günlük şu dünyâ seferini cümlemiz hakkında âhiretimize fâideli eylesin. Bizleri muvakkat olan dünyâ lezzetlerine aldanmayıb hakikî ve sonsuz olan âhiret lezzetlerine kavuşdursun.

Kardeşim geçen defa zekât bahsini etraflı olarak yazmışdım. Bu suallerin o mektûb ile hal edilmesi lâzım gelirdi. Belki o mektûb elinizde bulunmadığından tekrar cevâb istiyorsunuz. Size Vikâye kitâbından zekât bahsini aynen yazıyorum:

Altunda ve gümüşde ve sâire hayvanlarda ve ticâret eşyâsında zekât vermek farzdır. Ve bunlara mâlik olanın, âzâd [hür] ve mükellef [âkıl-bâliğ] olması ve mâlik olduğu günden itibâren bir sene-i kameriyye [ay senesi, 354 gün] temâm oluncaya kadar mülkünde bulunması ve hâcet-i aslîden [aslî ihtiyaçlarından] ziyâde olması ve nisâb mikdârınca bulunması lâzımdır. Hâcet-i aslîde gıdâlar ve elbiseler ve ev eşyâsı ve binek hayvanları ve hizmetçiler ve tüfenkler ve san'at âletleri ve ilm kitâblarından ibâretdir. Borçlu olanın evvelâ borcunu vermesi lâzımdır. Borçdan geri kalan, eğer nisâb mikdârı olursa, bundan zekâtı verir. Alacaklı olan bir kimse altun ve gümüşleri borçludan aldığı zemân bunların borçluda kaldığı senelere âid geçmiş zekâtlarını da verir. Altun ve gümüşden maâdâ diğer eşyâ ticaret niyyetiyle alındığı takdirde bir sene sonra zekâtları verilir. Ticâret niyyetiyle almayıb kendi kullanmak niyyetiyle satın

aldığı veya ticâret niyyetiyle satın almış iken sonra kendi kullanmağa karar verse bu eşyânın zekâtı verilmez. Kullanmak için satın aldığı bir eşyâyı sonra satmağa niyyet etse ancak satdığı zemân fiyatı nisâbı doldurunca zekâtını verir.

Zekâtın farzı niyyetdir. Ya'ni zekâtı verirken veya mülkünden ayırırken zekâta niyyet etmekdir. Niyyet etmeden ayrılan veya verilen milyonlar zekâtından sayılmaz. Ticâret niyyetiyle satın alınan malın bir sene sonra kendisinin kırkda biri mal olarak veya bu malın bedeli altın olarak zekât verilir. Sene ortasında hâsıl olan ziyâdelik sene başında mevcûd olan asl nisâba ilâve edilir. Meselâ bir insanın eline altıyüz lira geçse ve altı ay sonra üçyüz liraya daha mâlik olsa sene temâmında elinde eğer dokuzyüz lira kalırsa hepsinin zekâtını vermek lâzımdır. Ya'ni sonra mâlik olduğu üçyüz lira üzerinden de bir sene geçmesini beklemek lâzım değildir. Zirâ bu üçyüz lira sene başında mevcûd olan altıyüz liraya ilâve edilir. Bir kimsenin malından bir kısmı bir sene sonra elinden çıksa, bu kısmın zekâtını vermek lâzım değildir. Nisâb mikdârı olan bir ticâret malının veya altın ve gümüşün zekâtını bir sene beklemeden evvel vermek câizdir.

Altının nisâbı yirmi miskal, ya'ni yüz gramdır. Bu da onüç buçuk Osmanlı altınıdır. Gümüşün nisâbı ikiyüz dirhemdir. Ya'ni yediyüz gramdır. Ya'ni yirmisekiz mecidiyyedir. Şimdi müsta'mel [kullanılan] kâğıd paralar şer'an para değildir. Şer'an para yalnız altın ve gümüşe denir. Kâğıd paralar altına tekâbül eden hükümetin tekeffül ettiği [bedelini ödemeye kefil olduğu] birer seneddir. Meselâ [o gün için] 42 kâğıd lira bir Osmanlı altınına tekâbül eden bir seneddir. Ya'ni 42 lirası olan bir Reşâd altunu alacağı bulunan bir alacaklıdır. Borçlu, hükümetdir. Ya'ni banka veya sarrafdan bir altunu alır. O halde kâğıd paraların nisâbı altun cinsinden 13 buçuk altun ya'ni (550) lira kadardır. 550 lirası olan zekât verecekdir. Fakat altuna çevirib altun vermek lâzımdır. Kâğıd para sened demekdir. Sened zekât verilmez. Bir kimsenin 600 lirası olsa, beş ay sonra ikiyüz lirası kalsa, fakat bir sene sonra yine 600 liraya veya daha fazla çıksa, sene sonunda elinde bulunan bu fazla paranın zekâtını vermek lâzımdır. Sene ortasında azalmasının ehemmiyyeti yokdur.) diyor.

İşte kardeşim sizin suallerinizin cevâbı ma'lûm oldu. Ya'ni elinde [o gün için] altıyüz lira giren kimsenin bir sene sonra elinde bin lira bulunsa, bin liranın kırkda birini, ya'ni yirmibeş lira zekât verecekdir. Zekâtı müslümana vermek şartdır. Nemâz kılana vermek daha sevabdır, efdaldir. Dinsize zekât verilmez. Bin lirası bulunan bir kimse, bir sene sonra zekâtını verecekdir. 15 ay geçdi ise yine bir senelik verir. Ve dokuz ay daha bekleyip elde mevcûd olanın zekâtını verir.

Bir mest giydikden sonra abdesti bozulduğu andan itibâren 24 saat bu mest üzerine mesh ederek abdest alır. Müsâfir olanlar bu mestlere üç gün üç gece mesh edebilir. Abdestli iken mest giyen insanın abdesti bozulmadan evvel mesti ayağından çıkarsa ve tekrar giyerse zararı yokdur. Fakat mesti giydikden sonra abdesti bozulub tekrar abdest alır ve mesh verirse [mesh ederse] ayağından mest çıkınca abdesti bozulur ve tekrar mesti giymek câiz olmaz. Muhakkak ayakları yıkamak sûretiyle bir abdest almak lâzım olur. Şu halde mestleri giyib abdest bozulunca mest verib abdest alarak bir vakt nemâz edâ etsek veya hiç nemâz kılmadan mestler ayağı sıksa ve çıkarsak abdest bozulur. Ve yeniden abdest almak ve ayakları yıkamak lâzımdır. Çünki mest üzerine mesh verib abdest alınca mest ayakdan çıkarsa abdest bozulur. Mest ayakda kaldığı takdirde abdest vardır. Bir mest ayakdan çıkmaz ise fakat ayak küçük parmağı ile üç parmak veya daha ziyâde çıkacak kadar yırtılırsa yine abdest bozulur. Üç parmakdan az yırtıkların zararı yokdur. Ya'ni bir mest üzerindeki müteaddid küçük yırtıkların mecmuu üç parmak tutmazsa, zararı olmaz. Mesh üç parmakla verilir. Beş parmak da olur. Üç parmakdan az ıslatmak caiz değildir. Bir parmakla üç kerre ıslatmak da olur.

Mahsûs selâm eder; hüsn-i hâtime duâları beklerim kardeşim.

Hüseyn Hilmi Işık

26
YİRMİALTINCI MEKTÛB

Beylerbeyi'nde ev sâhibi Nuri Bey'e yazılmıştır.

Kıymetli kardeşim.

Mektûbunuzu aldım ve okudum.

Uzun zamandır evinizde kiracı olarak ikâmet etmekteyiz. Bu evde çok rahat ettik. İbâdetlerimizi rahatça yaptık. Allahü teâlâ sizden râzı olsun. Bizi dünyâda rahat ettirdiğiniz gibi, Cennette de ni'metler, köşkler ihsan eylesin.

Evinizi tahliye etmemizi istemişsiniz. Ev sâhibi olarak bu sizin tabiî hakkınızdır. Derhal çıkmamız icab eder. Evden çıkarma sebebiniz eğer kiranın az olması ise, kirayı arttıralım ve bu evde oturmaya devam edelim. Başka bir sebeb ile çıkmamızı arzu ediyor iseniz, bize bir hafta mühlet veriniz, yeni bir ev bulalım.

Tekrar selâm eder, duâlarınızı istirham ederim. [1952]

27
YİRMİYEDİNCİ MEKTÛB

Bu mektûblar, Kuleli'den talebeleri Fahreddin Tacar'a yazılmıştır.

29 Şevvâlü'l-Mükerrem 1375 [9.6.1956]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahri Bey

Mektûbunuzu aldım. Cenâb-ı Hakkın sevdiği kullarına ihsân etmiş olduğu temiz ve hâlis bir rûhdan çıkan ifâdelerinize çok memnûn oldum.

Kardeşim sizin gibi mübârek ve nurlu gençlere hiç bir müslimân darılır mı?

Bilhassa Mekkî Efendi gibi her husûsda kâmil bir şahsiyet... Onlar kerîm insanlardır. Büyük hatâları bile setr edip, günâhkârlara bile ihsân ederler. Onlara mektûb yazınız. Bir duâlarına sebeb olsa büyük bir kazanç olur. Kim bilir hangi sebebler ve mazeretlerle cevâb vermediler. Onların sizi tanıması ve hatırlaması sizin ve bizim için seâdettir. Onları tanıdığımız için ne kadar bahtiyârız.

1-Ben, Buharî-i Şerîf ve tefsîr-i şerîf okumağa korkarım. Bizim [sizin] gibi câhiller bu kitâblara el bile süremeyiz. Bunları anlayabilmek için otuz sene [ilim] okumak lâzımdır.

2-Kazâ ve kader hakkında Ahmed Âsım Efendi'nin Emâlî Şerhi'nde kâfi îzâhat vardır. Abdülhakîm Efendi hazretlerinin bu husûsda çok açık ve kâfi bir mektûbu olduğu gibi mektûbât'da da bu husûsda güzel mektûblar var.

3-Evet, iyi muteber tefsîr, Tefsîr-i Mevâkib, sonra Tibyân'dır[16].

4-İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin mektûbât'ı bütün ilimleri hâvidir. Bunu okuyan her kitâbı okumuş olur. Türkçe tercemesi, iyi terceme edilmemişdir. İyi ifâde edilmemiş ve iyi tab' edilmemişdir. mektûbât'dan mühim mektûbların tercemesini yapdım. Bir nüsha matbaadan aldım. Ya'nî tab' ettirdim. İsmine Seâdet-i Ebediyye risâlesi dedim. Üzerine ismimi yazmadım. Kitâbcı Muzafferin [Özak] ismini yazdım. Ankara'da [Abdülhakîm Efendi hazretlerinin yeğeni ve] Divân-ı Muhasebât dairesi reisi Faruk [Işık] Bey'e iki aded gönderdim. Birini size verecekdir. Evi zirâat fakültesi civârında Telsizler'dedir. Evini Divan-ı Muhasebât'dan veya telefon rehberinden öğreniniz. Kendisine mektûb yazıp sizi ta'rif ettim. Mekkî Efendi'nin amcazâdesidir. Size her meselede şâfi bir mürşîd olacakdır. Çok istifâde edersiniz.

Miftâhu'l-Kulûb isminde bir kitâb tanımıyorum. Herhalde mu'teber değildir.

Hamdi Aksekili âlim değildir. Kitâbları mu'teber değildir, hattâ zararlıdır[17].

Seâdet-i Ebediyye risâlesini her müslimâna tavsiye ediniz. Çok istifadelidir. Hacı Bayram Câmii karşısındaki kitâbcıya gelecekdir. Selâmlar ve duâlar ederim aziz kardeşim.

Hilmi

28
YİRMİSEKİZİNCİ MEKTÛB

1 Zilhicce 1375 [10.7.1956] Yevm-i Terviye Salı

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahreddin Bey

Mektûbunuz vâsıl oldu. Mübârek yazılarınız çok hoşuma gitti. İnşâ[allah] bu mübârek yazılarınız vâsıl-ı tekemmül ederek, hakîkî büyüklerin kıymetli kitâblarını okuyarak ilm-i nâfi sâhibi olursunuz. Din hakkında, sözü i'timâd edilecek kimse artık kalmadı. Herkes kendi görüşü ile söyliyor. Mu'teber kitâbları okumakdan başka çâre kalmadı.

Bağlum'u ziyâret arzunuza memnûn oldum. Bir daha Keçiören'e kadar otobüs ile gider, sonra köye kolayca yürürsünüz. Faruk [Işık] Beyle

muârefeniz [tanışmanız], size büyük bir seâdetdir. Kendileri değil Ankara'da, memleketimizde emsâli olmayan bir cevherdir, bir menba'ı seâdetdir, bir pırlantadır. Ondan her dürlü istifâde edersiniz.

Seâdet-i Ebediyye risâlesini iyi okuyunuz ve hattâ ezberleyiniz. Sizin birçok suallerinize orada cevâb bulacaksınız. Suallerinizin cevâbını şöyle hulâsa edebileceğim.

1-İ'tikâda âid en birinci kitâb, İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin mektûbât'ıdır. Fakat Türkçesi fâideli olamıyor. İnşâ[allah] Fârisî öğrenip okumanız nasîb olur. Şimdilik [Şehristânînin, bozuk dinleri ve fırkaları anlatan] Milel ve Nihâl tercemesi ve Birgivî Vasıyyetnâmesi ve sonra Ahmed Âsım Efendi'nin Kasîde-i Emâlî Şerhi size fâidelidir ve kâfidir. En muvâfık amel kitâbı, Mevkûfât tercemesidir. Bu kitâb güzel ve mu'teber ve güvenilir bir fıkh kitâbıdır.

2-3-Mecmâ'u'l-Âdâb ve Necâtü'l-Mü'minîn sâhibleri dinde söz sâhibi kimseler değildir. Bunlar nihâyet okuduklarını anlayabilecek hocalardır. Bunların kitâblarında kendilerinden yazdıkları bazı kısımlar vardır; buraları yanlışdır ve çok zararlıdır. Bir halkası çürük olan zincire güvenilemez.

4-Bahsettiğiniz Said Efendi'nin, ilmi vardır. Fakat ilmi kendine ve millete fâideli değildir. Kendisi ve kitâbları fâideli değildir. Din imâmlarımıza ve büyüklerimize tâbi' olanların sözleri mu'teber olur.

5-Âişe-i Sıddîka, Hadîcetü'l-Kübrâ, Fatımâtü'z-Zehrâ radıy[allahü] anhünne hakkında ve Peygamberimizin sünnetlerini topluca Ahmed Bâkî' Efendi'nin [İmam Kastalânî'den] iki cild Mevâhib-i Ledünniyye tercemesi çok güzel anlatıyor. Mevsûk [delilli] ve mu'teber bir kitâbdır. Buradan okursunuz.

[**6**.suale cevâb verilmemiştir.]

7-Abdülhakîm'i Cenâb-ı Hakka güvenerek mektebe göndermedim. Evde okutuyorum. Seneye ilk mekteb imtihânına sokacağım. Küçük kasabalarda bu müşkil olur.

8-Ta'rif ettiğiniz kadın kıyâfeti, temâmen setr ediyor. İyi bir kıyâfettir. Çorabın beden renginde olmaması daha iyi olur.

10-Mevlânâ [Celâleddin Rûmî] tam ve kâmil bir müslimândır. İmâm-ı A'zâm'ın, Muhyiddin-i Arabî nin ve İmâm-ı Abdülvehhâb Şa'rânî'nin ve diğer büyüklerin kitâblarına düşmanlar kalem oynatdıkları için; Mevlânâ, buna mâni' olmak için kitâbını manzum yazmışdır. Mesnevi çok kıymetlidir; fakat bizim [sizin] gibi câhiller iyi anlayamaz. Bizlere [sizlere] bu kitâbdan fâide değil, zarar hâsıl olur.

11-12-13-[Abdülhakîm Efendi] Şimdi ehl-i tarîk kalmadı; [üstâdı Seyyid Fehîm Efendi'nin vefât ettiği tarih olan] 1313 [1896] senesinden sonra mürşîd-i kâmil kalmadı, buyurmuşlardı. Bugün dünyâda hiçbir yerde mürşîd-i kâmil [neredeyse] kalmadı. Taklîdciler, câhiller, yalancılar tarikatçı oldu. Yaldızlı sözler ile insanları aldatıyorlar. Hakîkî mürşîdler, o büyük insanlar, Peygamberimizin yolunda yürürler, kıl kadar ayrılmazlar. Onlar, Peygamberimizin vekilleridir. Bizim gibi zevallılar, Peygamberimize ve Allahü teâlâya ilticâ etmeği bilemediğimizden, mürşîd-i kâmile ilticâ ederiz. Çocuğun, anasına ilticâsına benzer. Mürşîdler de Hak teâlânın izniyle imdâda yetişir. Bu husûsda [Abdülhakîm] Efendi merhûmun [Seâdet-i Ebediyye kitâbında da yer alan] uzun mektûbu var [Bir Tesavvuf Mütehassısının mektûbu], Görüşür isek size okurum. Hiç şübheli bir nokta kalmaz. Seâdet-i Ebediyye risâlesinin 57. maddesi size fâideli olacakdır.

14-Şerî'atle tarikat münâsebetlerini en iyi anlatan kitâb mektûbât'dır.

15-Mevliddeki Kesikbaş hikâyesini okumadım; bilmiyorum. Okursam, bildiririm.

16-Canlı resmine hürmet etmek harâmdır. Makâm-ı ihtirâmda tutulmazsa, harâm değildir. En iyisi hâtıra olarak kapalı mahalde saklamalıdır. Cansız eşyâ resimleri günâh değildir.

Seâdet-i Ebediyye risâlesi benim fikrim değildir. Ben kim oluyorum ki? Hepsi büyüklerin kelâmıdır. Selâm ve duâlar ederim.

Hilmi

29
YİRMİDOKUZUNCU MEKTÛB

13 Cemâzi’l-Âhire 1376 [14.1.1957]

Aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahri Bey

Ne güzel suâllerinizi hâvi olan mektûbunuzu okuyarak çok zevk aldım. Saf bir kalbin akisleri olan ifâdeleriniz rûhuma ferâhlık verdi. Ne yazık ki suâllerinizin hepsine şimdi cevâb yazamıyacağım. Hiç müsâid vaktim yok. Eshâb-ı Kirâm risâlesini bitirdim. Muzaffer’e [Özak] verdim. Fakat kâğıd olmadığı için basılamıyor. Kâğıd bulunca basdıracak. Şimdi Seâdet-i Ebediyye ikinci kısmı hazırlıyorum. Bütün fırsatlarımı ona hasr ettim. Bir aya kadar temâm olur. Bir tarafdan mekteb meşgûliyetim ve Abdülhakîm’in yetişdirilmesi beni çok yoruyor. Muhtelif yerlerden fazla mektûb da alıyorum. Hangisine cevâb vereceğimi şaşırdım. Siz yine mektûblarınızı yazınız. Çok memnûn olurum. Fakat cevâblarını bir müddet sonra yazabileceğim. mektûblarınızı saklıyorum.

Semerâtü’l-Fuâd kitâbını yazan Sarı Abdullah Efendi 1071’de vefât etmişdir. Kitâbını daha evvel yazdığından İmâm-ı Rabbânî’yi yazacak, daha doğrusu duyacak zemân bulamamışdır. Zîra İmâm-ı Rabbânî (kuddise sirruh) 1034’de vefât etti. Nefahât ve Reşahât kitâbları ise İmâm-ı Rabbânî’den çok evveldir.

Bütün tarikatlar İmâm-ı Ali’ye; Nakşibendiyye ise hem O’na, hem de Ebû Bekr radıy[allahü] anhümâya müntehi olur [ulaşır], Semerâtü'l-Fuâd yalnız bir tarafını söylemiş; doğru söylemiş, fakat noksan söylemişdir. İlm-i ledünnî kapısı, evet İmâm-ı Ali’dir. İlm-i ledünnî, meârif-i vilâyetdir. Hâlbuki bir de kemâlât-i nübüvvet vardır ki onun menba’ı Ebû Bekri’s-Sıddîk’dır. Kemâlât-ı nübüvvet, kemâlât-i vilâyetden kat kat ziyâdedir. Bütün tarîkler içinde yalnız Nakşibendî büyükleri kemâlât-ı nübüvvete varmışlardır. Diğer tarikatların bunlardan haberleri olmadığı için, Ebû Bekri’s-Sıddîk’ı da anlayamazlar. Onlar yalnız kemâlât-ı vilâyeti ve onun menbâı olan İmâm-ı Ali’yi radıy[allahü] anh bilirler. Bunlar, mektûbât’da çok uzun ve açık ve temâmen doyurucu olarak anlatılıyor. Herhalde Fârisî öğrenmeli ve mektûbâtı okumalısınız. Bak o zemân her suâlinize orada kâfi cevâb bulursunuz. Nakşîlerde hem tarîk-i vilâyet, hem de tarîk-i nübüvvet vardır. Tarîk-i vilâyet bakımından Halvetî ile İmâm-ı Ali radıy[allahü]

anh'da birleşirler. Fakat tarîk-i nübüvvetde daha yükselerek, yalnız Ebû Bekr radıy[allahü] anh kuyusundan kaynağından ererler. Başkaları Ebû Bekr radıy[allahü] anh'ın büyüklüğünü bilmediklerinden yalnız İmâm-ı Ali'yi medh ederler. Tabiî hakları var. Onlar tarikat sarhoşu. Aşk, muhabbet insanı sağır ve kör yapar. Onlar ma'zurlardır. Semerâtü'l-Fuâd kitâbını yazan, mektûbât'ı görse idi, oradan birşey tatsa idi, o zemân böyle yazmazdı. İmâm-ı Ali radıy[allahü] anh, vilâyet yolunun kemâlât-ı vilâyetin şâhıdır. Ebû Bekr Sıddık radıy[allahü] anh, kemâlât-ı nübüvvetin, nübüvvet yolunun şâhıdır.

146'ncı sahîfedeki Melâmet'den maksâd, mubâhları irtikabdır [yapmaktır]. Riyâzet ve mücâhede yapmayıp herkes gibi mubâh lezzetlerle iştigaldir [uğraşmaktır]. Yoksa nemâzı terk değildir. Cemâ'ati terk değildir. Hakîkî Melâmî bunlardır. Bir de zındık Melâmîler vardır. Onlar günâh işler ve nemâzı terk eder. Onlar Semerâtü'l-Fuâd'da yazılı değildir.

146'ncı sahîfede yazılı zevât-i kirâm, daha evliyâlık derecesine varmamış, yalnız sulehâ-yı ümmetdendirler. Fakat herkes bunları evliyâ zan etmişdir. Evliyâdaki deryâdan bunlara bir damla damlamış; şaşırmışlar, coşmuşlar, bir şeyler söylemişlerdir. Hâlbuki (Men arefellah kalle lisânühü) dür. [Allah'ı tanıyan, az söyler.] Hiçbir Sahâbe nemâzını kazâya bırakmazdı. Sadece vitri geç kılmalıdır. Ya'nî sülüs-ü âhirde [gecenin son üçte birinde].

Selâm ve duâlar ederim kardeşim.

30
OTUZUNCU MEKTÛB

12 Zilka'de 1376 [11.6.1957] Salı

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahreddin

Mektûbunuzu aldım, inci gibi dizmiş olduğunuz o güzel yazınızı zevkle okudum. Fârisî çalışmanıza çok memnûn oldum.

Sizlerin muhabere veya topçu veya motorlu vâsıtalara ayrılmanız çok isâbetli olur. San'at bulunan mesleği tercih etmek lâzımdır. [Abdülhakîm Efendi'nin ehibbâsından] Cevad [Yücemen] Bey bu sene hacca gidiyor. Bu Perşembe günü Ankara'ya gideceğini haber aldım. Perşembe'ye kadar kendisini

görmeğe gayret edeceğim veya mektûbunuzu birisi ile kendisine vereceğim. Siz orada Faruk [Işık] Bey'i bulunuz. Faruk Bey, Cevad Bey'in dünürüdür. Cevad Bey'e, Faruk Bey söylesin veya Faruk Bey'in oğlu Nevzad Bey'i, Faruk Bey'den adresi alarak bulunuz. Nevzad Bey, Yüzbaşı Celâl Bulutlar'ın bacanağıdır. Hanımı kız kardeşine söylesin veya Nevzad Bey, Celâl Bey'e söylesin.

Faruk Bey ve Nevzad Bey mübârek insanlardır. Hayr ve kerem sâhibleridir. Sizin gibi temiz ve müslimân kardeşlere her dürlü yardımı ve iyiliği seve seve yaparlar, onlardan çekinmeyiniz. Faruk Bey'e gidiniz, elini öpünüz. O sizi mahrûm bırakmaz. Herhalde gidiniz, benden de selâm söyleyiniz. Mübârek ellerinden öperim. îcâb ederse diş tabibi Sabri [Gökkaya] Bey'e de söyleyiniz. Onlar Celâl Bey'e muhakkak yapdırırlar.

Üç gün evvel Dil Tarih Fakültesi'ne Süleymân'a [Kuku] mektûb gönderdim. Zarfın içinde Ali [Karaduman] ve Câhid'e [Atasaral] de yazdığım ayrı kâğıd var. Süleymân memleketine gitti ise mektûbu Ali ve Câhid alsın. Onlar da yok ise siz alınız. Fakültede kalmasın. Birisinin eline geçmesin.

Abdülhakîm ile iki ay, ilk mekteb derslerine çalışdık. Meârife istid'â verdim. Bir ilk mektebde imtihâna iştirak ettirdiler. Lehülhamd iyi derece ile ilk mekteb şehâdetnâmesini aldı. İkimiz de yorulduk. Bir hafta istirâhatdan sonra tekrar derslerine devâm edeceğiz.

Seâdet-i Ebediyye risâlesinin ikinci kısım müsveddeleri hazır. İkrâmiye alınca matbaaya vereceğim, basılacak. İki ay sonra basılmış olur. Bakalım kâğıd bulabilecek miyim?

Fârisî Vikâye şerhi var. Birisi (Germîrî) ismi ile meşhur olup İstanbul'da tab' edilmişdir. Bayezid'deki kitâbcılarda ve belki Ankara'daki Muhsin Efendi'de vardır. İkinci Vikâye şerhi Hindistan'da basılmışdır. [Muhammed Ma'sûm-i Fârûkî'nin talebesi Abdülhak Sücâdil Serhendî'nindir.] Bende ikisi de var. Çok güzeldirler. Fârisî Hüseyn Vâiz tefsîri de güzeldir [Tefsîr-i Hüseynî], Hepinize din ve dünyâ seâdeti duâ ederim kardeşim.

Hâceniz Hüseyn Hilmi Işık

31
OTUZBİRİNCİ MEKTÛB

15 Rebîü'l-Âhir 1377 [8.11.1957]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahreddin Bey

Kıymetli mektûbunuzu ve sevimli yazılarınızı büyük bir zevkle okudum. Yazınızın güzelliği ve ma'nâlarının lezzeti çok hoşuma gitti. Maalesef vaktiyle cevâb yazamadım. Matbaa ile uğraşmak, mektebde meşgûl olmak ve evde hastalıkla iştigâl etmek sebebiyle muhtelif mektûblara cevâb yazamadım. Elimde müteaddid [çeşitli] mektûblar var. Bunların hangisine cevâb yazayım diye üzülüyorum. Bu kere mübârek Cum'a günü size şu satırları yazmağa fırsat buldum.

1-Asr-ı seâdeti okumak için [Cevdet Paşa'nın] Kısas-ı Enbiyâ'nın büyüğü ve [Nişancızâde'nin] Mir'ât-ı Kâinat ve [Kastalânî'nin] Mevâhib-i Ledünniyye ve [Hirevî'nin] Altıparmak [Meâricü'n-Nübüvve tercümesi] kitâblarını biliyorum.

2-Envârü'l-Âşıkîn mu'teber değildir. [Kâdı Iyâz'ın] Şifâ-i Şerîf mu'teberdir. Tercemesini bilmiyorum. [İttihadcıların başa gelip, din kitaplarının kontrolsüz basılmasına müsaade ettiği] 1324'den [1908] evvel basılmış ise iyidir.

3-Hasta hanımları müslimân tabibe muayene etdirmek lâzımdır. Müslimân, ya'nî sâlih tabîb yoksa, zarûret hâlinde mevcûd gayr-ı müslimlerin ahlâkı mazbut olanlarını tercih etmek sûretiyle câizdir. Kadın tabîb tercih edilmelidir. Velhâsıl sıra ile müslimân, sonra gayr-ı müslim kadın tabîb, gayr-ı müslim terbiyeli tabîb ve nihâyet mevcûd herhangi bir tabibe mürâceat edilir. Bunlar cevâzdır. Bu husûsda Mevâhib-i Ledünniyye'de fazla ma'lûmât vardır.

4-Cevdet Paşa tarihinde [Kısas-ı Enbiyâ'da], maalesef Muâviye ve Amr ibni As radıy[allahü] anhüma hakkında hatâlı sözler biraz mevcûddur.

5-Yasîn-i şerîfde, şemsin, arzın ve kamerin ve yıldızların hareket etdikleri yazılıdır. Sistem tasrih olunmamışdır. Hangisi hangisinin etrafında dönüyor, şerî'at bildirmemişdir. Şerî'at tecribeleri, hesabları kabûl etmekde ise de tecribelerin yanlış îzâhlarını ya'nî hatâh teorileri elbette kabûl etmez.

6-İskender-i Zülkarneyn, Seâdet-i Ebediyye’nin ikinci kısmı kitâbımızda mufassal yazılıdır. Kitâbın fihristinde de mevcûddur. Ye’cûc ve Me’cûc, Çinliler ve Amerikalılar değildir. Bunlar şimdi sed arkasındadırlar. Kıyâmet alâmetleri zuhûr edince çıkacaklardır. Amerika’nın yerli ehâlisi ve her belde ve cemiyyet, dine her zemân davet edilmişdir. Bu husûsda Seâdet-i Ebediyye ikinci kısım içinde mufassal ma’lûmât var. Bu kitâb İstanbul’da satılıyor. Hacı Bayram’dakı kitâbcıya söyleyiniz. Ankara’ya getirtsin. Her müslimâna tavsiye ediniz. Alıp okusunlar, siz de sevâba girersiniz.

Âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîfler, o zemân insanlarının suallerine cevâb olarak buyurulmuşdur. Mechûl olan şeyler söylenmemişdir. Söylenenler ise ifşa edilmemişdir. Dünyâ işleri, umûr-ı akliyye insanlara bırakılmışdır. İnsanların bulamıyacakları, aklın eremiyeceği şeyler bildirilmemişdir. Amerika ismi de o zemân mütearef değildi. Başka isimler ile mechûl erâzînin mevcûd olduğu kitâblarımızda bildirilmişdir.

8-İmâm-ı Rabbânî (kuddise sirruh) ve mahdûmları Osmanlılardan mektûbât'da bahs buyurmamışdır. Belki sohbetlerinde söylemişlerdir. Yazmamaları Osmanlıları küçültmez. Kim bilir siyâsî, içtimâi ve daha nice sebebler ve hikmetlerle yazmadılar.

9-Felâsife-i kadime [eski filozoflar], cüz’-i lâ yetecezzâ [bölünmeyen parça] yokdur diyerek âlemin kadîm olduğunu isbât etmek istediler. İslâm âlimleri ise buna mütekabil cüz’-i lâ yetecezzâ vardır dediler ve isbât ettiler. Sonra gelenlerin dedikleri, atom bugün parçalanıyor. Bugün biliniyor ki cüz’-i lâ yetecezzâ atom değildir. Atomun parçalanmaz olduğunu eski Yunan felâsifesinden de söyleyenler vardı. Müslimânlar cüz’-i lâ yetecezzâ demekle atomu kast etmediler. Bu bahs uzundur. Birçok müslimân kitâblarında îzâhı vardır. Berâber okuruz.

10-Fâtih devrinde Batlemyus coğrafyası Yunanca’dan Osmanlıca’ya çevrilmedi. Arabca’dan Osmanlıca’ya çevrildi. Halife Me’mûn zemânında Yunanca’dan Arabî’ye çevrilmişdi. İslâm âlimleri bu coğrafyaya tâbi’ olmamışlar; bunun hatâlarını gösterip isbât etmişler ve bugünki coğrafyanın

esâsını kurmuşlardır. Dünyâ öküzün boynuzundadır diye Batlemyus’da birşey yokdur. Bu husûsdaki hadîs-i şerîf hakkında Hâcemiz îzâhat vermişdi. Görüşünce anlatırım. [Abdülhakîm Efendi, “Bu hadîs sahîhdir; ma'nâsı müteşabihatdandır” buyurmuştur. Ya’nî, ma’nâ vermeye çalışmadan inanılır.]

11-Mevkûfât doğru söylüyor. Dişleri temizlemek sünnetdir. Nefs-i haşebe [bizzat misvak kullanmak] sünnet değil, müstehabdır. Bunu tercih etmek lâzımdır. Çünkü bunun sünnetden maadâ ayrıca otuzdan fazla fâidesi vardır.

12-Mevlânâ Hâlid (kuddise sirruh) müceddid idi. Ondan sonra olanı bilmiyorum.

13-Ye’cûc ve Me’cûc, Fırat ve Dicle ve Taberiye sularını dahî içerler. Ya’nî bunun ma’nâsı her rast geldikleri tatlı suları içerler; hattâ en büyük olan Dicle ve Fırat ve Taberiye sularını bile içerler, demektir.

14-Ye’cûc ve Me’cûc'ün ok atması ve Dâbbetü’l-Arz hakkındaki hadîs-i şerîflere inanırız; fakat bunun tercümesinde hatâ olabilir. Kıyâmetde olacak şeyleri bugünki fen vâsıtasıyla ölçmek doğru değildir. Fen vâsıtaları her asırda değişiyor. Tekâmül etdikleri [yükseldikleri] gibi, tedenni ve tenâkus etmeleri [gerilemeleri ve azalmaları] de vâki’dir. Orta çağlarda, ilk çağ medeniyyeti yokdu. Bir gün gelecek, beşeriyyet belki birbirini harâb edecek. Medeniyyet vahşete dönebilir. Kıyâmet hakkındaki hadîs-i şerîfleri her asrın bilgisine göre halletmeğe kalkışmak mechûle taş atmak demek olur. Bunlara inanırız, ma’nâlarını araşdırmayız.

Vaktim olmadığı için kitâblara bakmağa imkân bulamadım. Hatırımdan bazı şeyler karaladım. Afvınızı istirhâm eylerim. Oradaki arkadaşlarınızın hepsine selâmlar ve duâlar eder, duâlarınızı beklerim kardeşim. Adresinizi acele ile bulamadım. Bu mektûbu size Zeki [Celep] Efendi ile gönderiyorum.

32
OTUZİKİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Fahri Bey

Iyd-i sa'îd-i adhânın [mübarek kurban bayramının] hakkınızda ve cümle ehl-i îmân hakkında mübârek olmasını âcizane duâ ederim. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı ma'mûr eylesin. Polatlı topçu okulunda yedek subay Erdoğan vardır. Niğdelidir. Müslimândır. Müslimân âşıkıdır. Sizin adresinizi ona yazdım. Sizi bulacak, görüşürsünüz.

Kardeşiniz radyoculukdan vazgeçib, yalnız elektrikçilik yapsın. Radyoculuk parası harâm olmasa bile, hayırlı olmaz, bereketli olmaz. Cenâb-ı Hak, Rezzâk'dır. Ondan hayırlı ve halâl rızk taleb etmeli ve halâl iş aramalıyız.

1-Elde mevcûd radyo malzemesini gayr-i müslim vatandaşlara satınız. Onlara şerâb için üzüm satılır.

2-Radyoculuk parası, şerâb, kumar, fâiz gibi sâfi harâm değildir. Mürtedlerden, gayri müslimlerden alınan para halâl olup, müslimânlardan alınan radyo parası mekrûhdur. Hepsinin karışımı halâle pek yakındır, fakat hayırsız ve bereketsizdir. Sermâyeyi ve malzemeyi sarf ve ziyân etmeyib, halâl ve tayyib bir san'ata sermâye yapınız.

3-Borç ödemek farzdır. Mekrûh paradan da ödemelidir. Alana da, ödeyene de günâh olmaz. Kardeşiniz size itâat ederse ne a'lâ! İtâat etmezse tazyik etmeyiniz. Fitneye sebeb olmayınız. Tatlı söyleyiniz. [1957]

33
OTUZÜÇÜNCÜ MEKTÛB

29 Ramezânü'l-Mübârek 1377 [19.4.1958] Cumartesi

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Fahri Bey

Mektûbunuzu okudum. O câzib satırların içinde yerleşdirmiş olduğunuz kıymetli ma'nâlara çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hak sa'yinizi meşkûr eylesin. Men cehede ve cedde vecede, ya'nî çalışan kazanır. Cenâb-ı Hak sa'yinizin mükâfâtını kat kat ihsân buyursun.

1-[Mevlânâ Hâlid hazretlerini anlatan] Mecd-i Tâlid tercemesi

güzeldir, doğrudur, istifâdelidir.

2-Bu sene çıkan yeni harfli Ni'met-i İslâm kitâbında fahiş hatâlar vardır. Enîsü'l-Âbidîn de mu'teber değildir.

Seâdet-i Ebediyye birinci kısım ikinci tab'ı başladı. Bir forma basıldı. Hepsi 24 forma olacak. İki ayda temâm olacakmış. İrâde-i cüz'iyye risâlesi buraya dâhil olamadı. Yer kalmadı.

3-Şeyh-i muktedâ [tâbi olunacak şeyh] hakkında ve fenâ ve bekâ hakkındaki sualinizin cevâbını bilmiyorum. Efendi Hazretleri'nden böyle şeyler işitmedim ve okumağa müsâade etmezlerdi. Ehl-i sünnet i'tikâdı, efâl-i mükellefin [farzlar, haramlar, vâcibler, mekruhlar, sünnetler vs] ve ahlâk-ı hamîde ve seyyieyi [iyi ve kötü huylar] okuyup öğrenmeli; diğerleri lâzım değildir, buyururlardı. Siz de böyle hareket ediniz. Lüzûmlu ve zarûrî ilimleri bırakıp teferruât ile meşgûl olmak şeytan ilkââtındandır [vesveselerindendir].

4-Radyo tamirciliği doğru değildir. Bugün radyolar, ehl-i fıskın vâsıtaları hâlindedir. Harâma hizmet doğru değildir. Rızkı halâlden ve tayyibden aramak lâzımdır. Halâl rızk büyük ni'mettir. Harâm veya şübheli rızk musibettir. Rızk muhakkak gelir, fakat insan halâlden ararsa halâlden gelir. Harâmdan taleb ederse, aynı rızk harâmdan gelir. Kimse rızkını yemedikçe ölmez.

5-Kadının [kocası olan] erkeği gasli [ölüsünü yıkaması] câizdir. Fakat bu memleketimizde âdet olmamışdır.

6-Manastırlı İsmâ'îl Hakkı merhûmun [İbni Hacer'den] terceme etdiği [ve İmam-ı A'zam'ı anlatan] (Mevâhibü'r-Rahman fî Menâkıbi'n-Nu'mân) kitâbı çok güzeldir. Bu kitâbın ismi Seâdet-i Ebediyye birinci kısım baş fihristinde vardır. Eski harf ile yazılmış başka menâkıbları da herhalde iyidir. Acaba müellifi kim imiş?

7-Keffâret-i savm ve keffâret-i yemin [oruç ve yemin keffâretleri] için [Mültekâ tercümesi] Mevkûfât ve Tahtâvî Dürrü'l-Muhtâr şerhi tercemelerinden başka iyi kitâb bilmiyorum.

8-İspritizmacılar yalan söylüyor. Kâfirlerin rûhları hapisdedir gelmez. Mü'min-i kâmillerin rûhları da kâfirlere gelmez, tenezzül etmez. O

kitâbı bir mektûb ile veya bir ahbâb vasıtası ile Mekkî Efendi'ye sorunuz. Size cevâb verir. Ben bilmiyorum. Seâdet-i Ebediyye birinci kısım ikinci tab'ında rûh hakkında ve âlem-i misâl hakkında birkaç mektûb vardır.

9-Nemâza [yalnız] dil ile niyyet etmek doğru değildir. Seâdet-i Ebediyye ikinci kısımdaki doğrudur.

10-Maddenin sulb [katı], mâyî [sıvı], gaz olmaları çok mühimdir. Bugünkü birçok keşifler ve fizikoşimik tedkîklerde bu üç fizik hâlin ehemmiyyeti büyükdür. Bunlara faz deniyor. Sulb, mâyi', gaz fazların tedkîki ayrı bir ilimdir. Uçucu olarak, molekül hâli demektir. İyon şebekeleri ise uçmaz. Bu üç hâlin madde mâhiyeti ile münâsebeti büyüktür.

11-Oruç hakkında, keffâretler hakkında en mükemmel kitâb İbni Âbidîn'dir. İnşâ[allahü] az zemânda İbni Âbidîn okuyup anlarsınız. Şimdiden bu kitâbı temin ediniz.

12-Şemseddin Sivâsî büyük değilse de Ehl-i sünnettir. Menâkıb kitâbı iyi olsa gerekdir.

İmâm-ı Gazâlî gibi din âlimleri hukemânın [feylesofların] ulûm-i hikemiyyelerini [fen ilimlerini] almışlardır. Kâfirlerin ulûm-i tecrübiyyelerini [pozitif ilimlerini] almak mezmûm [kötülenmiş] değildir. İstifâde etmek hatta lâzımdır.

Duâlarınızı beklerim. Mekkî Efendi'ye selâmınızı söyledim. Bugün Pazartesi mektûbu bitirebildim. Tebrik kartınızı aldım. Bilmukâbele tebrik eder selâm ve hürmetler eylerim efendim.

Hüseyn Hilmi Işık

34
OTUZDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

17 Teşrîn-i Evvel [Ekim] 958 ve 4 Rebîü'l-Âhir 1378

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahreddin Bey

Tarihsiz mektûbunuz bugün elime vâsıl oldu. Sıhhat ve selâmetde olduğunuza çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı ma'mûr eylesin. Evet, hadîs-i şerîfde haber verilen gurbet [garîblik] zemânı bu zemândır ve

Cennet ile müjdelenen âhir zemân garîbleri bizleriz. Sabr etmek, dost ve düşman herkesle iyi geçinmek, herkese nasihat vermek, nasihat kabûl etmeyelerden ictinâb etmek [kaçınmak], fakat kimseyi gücendirmemek lâzımdır.

Bugün Bozkurt Kitâbevi'ne telefon etdim. Seâdet-i Ebediyye birinci kısım ikinci baskı Ankara'da Muhsin Kitâbevi'ne yeni gönderdik dediler. Alıp okuyun ve her müslimâna tavsiye edin; cihâd sevâbı kazanırsınız.

Her sıkıntının sonu ferâhlıkdır. Sıkıntı zemânında yapılan ibâdetin sevâbı daha çokdur. Sizler bu meslekde çok kimselerin salâhına ve necâtına [iyiliğine ve kurtuluşuna] sebeb olup çok sevâb kazanacaksınız.

Enbiyâ ve evliyâ ufak bir gafleti kusûr addeder ve istigfâr eder. Peygamberimiz sall[allahü] aleyhi ve sellem her gün yetmiş kere istigfâr ederlerdi. Derecesi ve ilmi çok olan, kusûr ve günâhını çok görür. Bizim gibi câhiller kendimizi kusûrsuz sanırız. Onların kusûr ve hatâları, bizim sevâb ve tâ'atlarımızdan daha kıymetlidir. Onlar ma'rifet-i ilâhîde, sonsuz seyrde, nihâyetsiz terakkide olan derecelerini kusûr addederler. Ve afv dilerler.

Âkif [Güler] Bey'e ve diğer kardeşlerime selâm ve duâlar eder hepinizin duâlarınızı beklerim kardeşim.

Hüseyn Hilmi Işık

Fatih, Şeyh Resmî Mahallesi, Müstekîmzade Sokak, Numara: 23

35
OTUZBEŞİNCİ MEKTÛB

14 Cemâzi'l-Âhire 1378 [25.12.1958] Perşembe

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Fahri Bey

Mübârek harflerle inci gibi sıralamış olduğunuz yazınızı okuyarak çok memnûn oldum. İşim çok, vaktim hiç müsâid olmadığı hâlde sizlerden gelen mektûbları tehâlükle [istekle] açıp zevkle okuyorum. Zemânın, muhîtin, üzerimde, rûhumda hâsıl etdiği ızdırab ve sıklet [ağırlık], mektûblarınızdaki sâfiyet ve nezâhetle hafifliyor ve tasfiye oluyor.

Mekkî Efendi ile görüşemiyorum. Maalesef kimseyi görmek mümkin olmuyor. Abdülhakîm imâm hatib mektebine gidiyor. Mahzûrları olmakla

berâber, birçok nokta-i nazardan bu mektebden memnûnuz.

“en-Nezâfetü mine’l-îmân” [Temizlik, imandandır] hadîs-i şerîfi, diğer hadîs-i şerîfler gibi mu'cezdir. Lafz kısa, ma’nâ çok vâsi’dir. Çünkü kendileri câmî'u'l-kelîm idiler[18]. Burada nezâfet evvelâ farz olan temizlik, ya’nî hadesden ve necâsetden tahâretdir. Bunları kabûl etmeyen kâfir olur. Farzları beğenmeyen, emr kabûl etmeyen kâfir olur. Yapmayan fâsık olur. Sonra kalbin temizliği ya’nî meâsîden [kötülüklerden] tahâretdir ki, kalbin meâsîden tahâreti de îmândandır, ya’nî harâmı harâm bilmesi lâzımdır.

Peygamber sall[allahü] aleyhi ve sellem efendimizin hamama gitdiklerini ve sabun ile yıkandıklarını görmedim, okumadım ve duymadım, bilmiyorum. Fakat Eshâb-ı kirâmın hamama gitdikleri Kimyâ-i Seâdet’de yazıyor. Kendileri evlerinde mevcûd guslhânelerinde yıkanırlar idi. Hamama gitmek âdâbı Kimyâ-i Seâdet’de yazılıdır.

Kâfirler, müslimân evine gelince, onlara ikrâm etmeli, iltifat etmeli, idâre etmelidir. Fakat onların ziyâretlerine, da’vetlerine aslâ gitmemelidir. Onlar bir daha gelmez ise gelmesin. [Zevceniz] Müslimân kadınlar intihâb edib [seçip], onlara gitmeli. Çok şükür her memleketde her şehirde müslimân aile çok var. Meslekdaş olmak şart değil. İslâm hanımları, mürted kadınlarından, erkekden kaçar gibi kaçmak lâzımdır. Seâdet-i Ebediyye birinci kısım 40’ncı mektûb tercemesinde bu husûs izhâr olunmaktadır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâlar eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

Hüseyn Hilmi Işık

36

OTUZALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahri Bey

Güzel yazılarınız ile yazılmış olan mektûbunuzu okudum. Çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı ma’mûr eylesin. Merâk ettiğiniz, meşgûl olduğunuz şeyler, sizin seâdetinize alâmet olan şeylerdir. Cenâb-ı Hakka çok şükr ediniz ki, sizin kalbinizi hakîkî ve fâideli düşüncelerle zînetlendiriyor.

Kardeşim! Benim meşgûliyyetim çok olduğu ve zihnim dağınık olduğu için

birçok şeylerimi vaktinde yapamıyorum. Ve teahhura [gecikmeye] uğrayan bazı işleri temâmen unutuyorum. Birçok mektûblara cevâb yazmak mecbûriyyetindeyim. Onları unutmamak endişesi âdetâ üzücü bir hâl alıyor. Sizin mektûbunuzun cevâbını da gecikdirirsem, ya unuturum veya mektûbunuz muvakkaten kaybolup arzu ettiğim vakit bulamam ve cevâbları yazamam, benim için ızdırâb olur. O sebebden cevâbı şimdi yazıyorum:

1-Dinimiz madde üzerinde çalışmağa müsâade etmiş, hattâ emr etmişdir. Tecribe ile bulunan müsbet kanunlar, dine muhalif değildir. Çünki dinimiz hakîkat olduğundan her hakîkî şey elbette dinimize uygun olur. Ama rnüsbet ilim diye teoriler, nazariyeler, tahminler uydurulup yazılır ve okutulursa, elbette bunlar dinimize uymaz. Çünki yanlışdırlar. Tarih boyunca bunun misâlleri çoktur. Tecribeler zemânla o yanlış teorileri düzeltiyor. A[llahü] teâlânın âdet-i ilâhiyyesine (maddî kanunlar) diyorlar. Bu âdet-i ilâhîyi aramak, bulmak, sebeblerden istifâde lâzımdır. Bugün yeryüzünde bir İslâm devleti olsaydı, onun atom bombası kanunlarını araşdırıp bulup yapması farz idi ve elbette yapardı.

2-İspiritizmadan [rûh çağırmadan] bahsedenler yalan söylüyorlar. Bunda biraz hakîkat olsa idi gazeteler, mecmualar, radyolar, sinemalar her gün îzâhat verirdi. Böyle gizli gibi kalmazdı. Bethofen [Beethoven] gibi kâfirlerin hepsinin rûhları hapisdedir ve azâbdadır. Onların rûhları, da'vetleri duyamaz, duysa da gelemezler. Abdülkâdir-i Geylânî gibi büyüklerin rûhları pis insanların davetine gelmezler. Zîra Kur'ân-ı kerîmde (Kâfirlerin duâları [davetleri] kabûl olmak ihtimâli yokdur) buyuruyor.

Rûhu, ancak İslâmın büyük âlimleri bilir, tanır, çağırır, konuşur, ya'nî ulemâ-i râsıhîn tanır. Kâfirler, fâsıklar yalan söyledikleri gibi, tekke şeyhleri de yalan söyleyip uydurma rü'yâlar, rûhlarla konuşmaklar söyleyerek aldatmışlardır. Kâfirlere, fâsıklara şeytân gelir, şeytânî rü'yâlar görürler. Binde biri doğru da çıkar. İslâmiyetten evvel de ispiritizma vardı. Buna kehânet derlerdi. İbni Haldun Tarihi Mukaddimesi tercemesinde kehânet ve rü'yâları mufassal anlatıyor. Bu tarih kıymetli bir tarihdir.

Mektûbât'ın 117'nci mektûbunda buyuruyor ki, (Dünyâda kâfirlerin bazısının hakîkatlerinde mahbûbiyyet olmakla cezbe hâsıl olursa da, şerî'ate tâbi olmadıklarından sonu harâblıkdır). 182'nci mektûbda buyuruyor ki; (Doğru keşflerin yeri kalbdir. Doğru keşflerin, hayâl ile alâkası yokdur. Hayâl karışan keşfler mu'teber değildir. Şerî'ate uymayanların keşfi böyle olup inanılmaz). Keşf ve kerâmet, yüksekliğe alâmet değildir. Keşfler ve tecellîler, yolda olanlaradır. Vâsıl olanlar keşfden ve tecellîlerden kurtulmuş, cehl ve hayrete dalmışlardır. 266'ncı mektûbda buyuruyor ki: (Kâfirlerin nefsleri safâ bulup parlayınca umûr-ı gaybiyye kendilerine zuhûr ederse de istidrâcdır, harâblıklarına sebebdir). Bu mektûb Seâdet-i Ebediyye risâlesinin ikinci kısmında mevcûd olacak.

287'nci mektûbda, (Rûh, bedene taallukdan [girmeden] evvel hâricde âlem-i ervâhda idi). 285'nci mektûbda, (Rûh, lâmekânîdir. Ya'nî madde değildir). Beşinci cild 70'nci mektûbda, (Rûh âlem-i emrdendir. Bedene taaşşuku [âşık olması] sebebiyle bedene taalluk edip onun sıfatlarını almış ve semî', basîr ve mütekellim ve lezzet-i beden ile mütelezziz [lezzetlenmiş] ve elemi ile dahî müteellim [elemlenmiş] ve onun hareket ve sükûnu ile müteharrik [hareketlenmiş] ve sâkin olmuşdur). 159'ncu mektûbda, (Rûha lezzet veren şeyden cisim müteellim olur. Cisme lezzet veren her şeyden rûha elem vardır. Dünyâda rûh makâm-ı cisme tenezzül edip cisme giriftâr olursa rûh dahî cismin lezzeti ile mütelezziz olup kendi elemini lezzet zan ediyor. Safra hastası gibi oluyor ki safra hastası şerbeti acı zan eder). 99'ncu mektûbda, (Rûh nefse muhib ve giriftar [âşık olup bağlanmış] ve bu sebeble evvelce olan mertebe-i vücub âgâhlığını [uyanık hâlini] unutmuşdur. 287'nci mektûbda, (Rûh bedene taallukdan evvel maksuda müteveccih idi. Bedene taalluk edince teveccühü zâil oldu).

Üçüncü cild 30'ncu mektûbda, (Rûh bedene taallukdan evvel hâricde âlem-i ervâhda idi. Alâka-i muhabbet ile maddî âleme gelmişdir). 3'ncü cild 30'ncu mektûbda, (Rü'yâda vâki' olan şeyler âlem-i misâlde his olunmakdadır). (Rü'yâlar sahîh olduğu takdirde kâbiliyyet ve istidâdı tebşir eder. Husûle delâleti

olmaz). Rü'yâlar mu'teber değildir. Âlem-i şehâdette müyesser olan mu'teberdir. Ben ispiritizma'ya âid kitâbları merâk etmiyorum ve okumuyorum.

3-Yehûdî ve Hıristiyanların kâfir oldukları, Kur'ân-ı kerîmin birçok yerlerinde mevcûddur. İmâm-ı A'zâm'ın Fıkh-ı Ekber risâlesini Müstekimzâde terceme etmişdir. Her yerde satılıyor. Çok fâideli küçük bir kitâbdır. Bu kitâbda diyor ki: (Günâh işleyenlere kâfir demeyiz. Lâkin delil-i kat'î ile sâbit olan günâha halâl diyen kâfir olur).

Ve yine diyor ki: (Şerî'ati ve Peygamberlerin geldiğini işitmeyen kimse, Allahü tealâyı bilmese, küfrü dahî mu'tekad [inanmış] olmasa ma'zûrdur). Ve yine İmâm-ı A'zâm şu hadîs-i şerîfi yazıyor: **(Her çocuk, fıtrat-ı İslâm üzere** [Müslümanlığa elverişli] **doğar. Lâkin onları babaları ve anaları Yehûdî veya Nasrânî veya Mecûsî eder).**

Ve on ikinci kısmında diyor ki: (Îmânda, Muhammed aleyhisselâmın hak peygamber olduğunu bilmek kâfi değildir ki Ehl-i kitâb, ya'nî Yehûdî ve Nasârâ'nın hepsi Ehl-i İslâm olmak icâb eder. Zîrâ Yehûdîler ve Hıristiyanlar dahî kitâblarında görüp peygamberleri haberi ile ve mu'cizeler görerek Peygamber aleyhisselâmın hakkâniyyetini bilirler, lâkin inâdlarından ve hasedlerinden ikrâr eylemezler. O hâlde onlar dahî müslimân değildir). Görülüyor ki Yehûdîler ve Hıristiyanlar müslimân değildir, ya'nî kâfirdirler.

4-Mürid, hatm-i şerîfden sonra vefât etse âhırette suali nasıl olur? Bu sualinizi anlayamadım.

5-Mürid, nemâzdan sonra veya her zemân şeyhden mi yoksa Allahdan mı ister? Cenâb-ı Hakdan istemek salâhiyyeti ve cesâreti onda yoktur. Kendini âciz, günâhkâr, ibâdetlerini kusûrlu, ayıplı bilir. Huzûr-u ilâhîye çıkmağa hattâ ism-i ilâhîyi söylemeğe kendini lâyık görmez. Bütün bunlardan kurtulmak için sebebe yapışır, sebeb de şeyhidir. Allahü teâlâdan istemeye yüzü olmadığı için, şeyhini vâsıta yaparak ondan ister. Fakat şeyh kimdir? Asırlarda bir yetişse ni'mettir. Tekke şeyhleri değil.

Cenâb-ı Hak dünyâda her şeyi sebebe bağlamışdır. Şimdi o sebeblere tabiî te'sîrler diyorlar. Her şeyde sebebe yapışmak lâzımdır. Aç bir insan

ekmek yemelidir. Duâ ederek beni doyur dese günâha girer. Rûhu aç, zâîf olan kimse de aynen böyledir. Sebebe yapışması lâzımdır. Âdet-i ilâhî böyle câri olmuşdur. Peygamberimiz sall[allahü] aleyhi ve sellem Uhud muharebesine giderken iki zırh üst üste giydi. Her muharebede çok tedbir alırdı. Her sebebe yapışırlardı. Her şeyde, bütün dünyâ işlerinde sebebe yapışıp da, asıl maksad, gâye olan marifet[ullah]da sebebe yapışmamak olur mu?

Şeyh de sebebdir, duâ da sebebdir. Müride lâyık olan birincidir. Bir mahalle gitmek için piyâde yol, araba, otomobil, teyyâre olsa fakirler piyâde olarak, zenginler otomobil ile, daha zenginler teyyâre ile gider. Herkesin hâline münâsib sebeb ayrıdır. Dünyâda en büyük ilim, haddini bilmekdir, kendini bilmekdir. Midesi hasta olana mide ilâcı vermeden evvel mideyi temizlemek için müshil verilir. Müshil vermeden hakîkî ilâç verilse, muzır [zararlı] te'sîr yapar.

6-Öldükden sonra tasarruf yalnız enbiyâya ve evliyâya mahsûsdur. Kâfirlerin rûhları habsdedir. Velî olmayanlar da kendi derdindedir.

7-Kâfirlerden fevkalâde şeyler zuhûr eder. Buna istidrâc denir. Dünyâ imtihân yeridir. Burada kâfir ile İslâm [Müslüman] arasında bir fark yoktur. Onların da rüyâları çıkar. Rü'yâ bahsi, İbni Haldun Tarihi Mukaddimesi'nde ve bilhassa mektûbât'da çok güzel anlatılmışdır.

8-Sual: Evliyâlar, karşılarındaki insanların rûhunu görür mü? Cevâb: Rûh, tecessüm ederse görülebilir. Tecessüm etmezse, baş gözüyle değil, kalb ile görülür. Hak teâlânın zâtına ve sıfatına ârif olan kimseye velî denir. Tasavvuf büyüklerinden biri otuz sene kendi rûhunu görüp Rabbimi görüyorum zan etmiş ve kendi rûhuna ibâdet etmiş; sonra İmâm-ı Rabbânî kendisini irşâd edince, tevbe eylemişdir. O hâlde rûhu görüp tanıyanlar, evliyânın hepsi değil, en büyükleridir.

9-Evliyâ menâkıbım nakleden en iyi kitâblar, Türkçe Reşahât tercemesi, Nefahât[ü'l-Üns] tercemesidir"[19]. Bu kitâblar Faruk [Işık] Beyde var. İkinci derecede, [Mesnevi şârihi Sarı Abdullah Efendi'nin] Semerâtü'l-Fuâd, [Hâcezâde Ahmed Hilmi Efendi'nin Türkçe] Hadîkatü'l-Evliyâ kitâblarıdır. Hadîkatü'l-Evliyâ iki cilddir. Dürr-i Yektâ Şerhi'ni, Sultan [I.] Abdülhamid Han

zemânında, Muhammed Es'ad Efendi yazmışdır. Kendisi âlim değildir. Fakat kitâbında bir hatâ yokdur. Bilhassa metni, ya'nî hülâsası muhakkak doğrudur.

10-Mevlânâ'nın beytini okuyamadım. İslâm harfleri ile yazsaydınız iyi olurdu.

11-Mevlânâ, bu dinin en büyüklerindendir. Onun Mesnevî'sini şimdi anlayacak, ne burada, ne de dünyâda kimse yokdur. Herkes anladım zan ederek hayâlleriyle îzâh ediyorlar.

12-Her türlü âletle [çalgı] çalmak harâmdır. Yalnız harbde câizdir. Harb hazırlığı da câizdir. Harb, muharebe meydanı demek değildir. Siyâset meydanı da harbdir. Sultan Abdülhamid'in sarayı harb sahâsı hükmünde idi. Orada muzıka çalmak câiz idi.

13-"Ma'nevî âlem çok karanlıkdır. Mürşîdsiz gidilemez ve herkes çıkabilir" sualinin cevâbı: Ma'nevî âlem hakkındaki söz doğrudur güzeldir.

14-İmâm-ı Rabbânî hepsinden daha yüksekdir. Sonra Abdülkâdir-i Geylânî'dir. Diğerleri bunlardan çok aşağıdır. Fakat başkalarından yine çok yüksektir. Gökler Arşa nazaran aşağıdır; yere nazaran çok yüksekdirler.

İşitdiklerimi, okuduklarımı size yazdım. Yoksa biz nerede, bu sualler ve cevâblar nerede? Serçe kuşunun bülbülden bahs etmesi gibiyiz. mektûbât'da bütün bu suallerin cevâbları çok mufassal [tafsilatlı], çok mukni' [iknâ edici] ve çok güzel mevcûddur. Cenâb-ı Hak hepimize okuyup anlamak nasîb eylesin. Din ve dünyânıza âcizâne duâlar eder arkadaşlarınıza selâmlar eylerim efendim.

Hüseyn Hilmi Işık

37
OTUZYEDİNCİ MEKTÛB

16 Rebîü'l-Âhir Pazartesi (1379) [15.10.1959]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahreddin Bey

Sıhhat ve âfîyetinizi bildiren mübârek mektûbunuzu okuyarak Cenâb-ı Hakka şükr eyledim. Her mektûbunuzu okuyunca mesrûr oluyorum. Kavuşduğunuz ni'metlerin artması için âcizane duâ ediyorum. mektûbunuzda

[İslâm harfleri imlânızda] hiç hatâ yok. Bilâkis ihlâs ve bereket dolu. Sizler ve mektûblarınız bu zemânda karanlık gecelerdeki yıldızlar gibisiniz. Sizleri tanıyanlar ancak mesrûr olur. Cevâblarda kusûrum olursa afv ediniz.

Her gün ve gece Seâdet-i Ebediyye üçüncü kısmını hazırlamakla ve temâmlamakla uğraşdım. Maddî ve ma'nevî mes'ûliyyeti büyük olduğundan son gayretimle çalışdım, yoruldum. Ahbâblarıma cevâbda vazifemi yapamadım. Lehülhamd ve'l-minne, kitâbı matbaaya teslim etdim. Basılmağa başladı. Tashihlerini yurddaki [İbnülemin yurdu] Hüseyin [Şener], Ahmed [Ünal Yükler], Salâhaddin [Aydın] ve Şâdi [Güngör] yapıyorlar.

Bu hafta Erzincan'a gidiyorum. Askerî lisede bu sene kimya muallimliği yapacağım. Terfi' sıram olduğu için böyle oldu. El-hayrü fi mâ vaka'a [Vâki olanda hayır vardır]. Dünyâ için çalışacağız. Çünki böyle emr olunduk. Fakat dünyâ için hiç üzülmeyeceğiz. Çünki üzülmeğe değmez.

Suallerinizin mufassal cevâbını Seâdet-i Ebediyye'ye koydum. Çıkınca okur ve istifâde ederiz.

Her sıkıntının sonunda muhakkak sühûlet [kolaylık] ve sürür [sevinç] vardır. Fakat usr [zorluk] ve ızdırablı zemânlar büyük ni'metdir. Zîrâ bu zemânlarda edilen duâ ve rücû' [Rabbine dönüş] çok makbûl olur. Mü'minin kâr zemânı teessürlü [üzüntülü] anlarıdır. Cenâb-ı Hak cümlemizi gafletden îkâz buyursun. Nefs, şeytân ve düşman şerrinden muhâfaza buyursun.

Yeni vazifeniz mübârek olsun. Cümlemiz lehülhamd sıhhatdeyiz. Mekkî ağabey dün bizde idi. Selâm ve duâ ederek duâlarınızı bekler.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâlar eylerim efendim.

Birader-i dînî [Din kardeşiniz] Hüseyn Hilmi

38
OTUZSEKİZİNCİ MEKTÛB

8 Şevvâlü'l-Mükerrem [1379, 5.4.1960] Salı

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahreddin Bey

Âkıf [Güler] ile gönderdiğiniz mektûbu ve ayrıca tebrik kartını aldım. Sıhhat ve selâmet haberlerine memnûn oldum. Bilmukâbele bayram-ı şerîfinizi

tebrik ederim. Mübârek ıyd-i fıtrin sizin için ve cümle ehl-i îmân için hayırlı olmasını duâ ederim. Bayramı İstanbul'da geçirdim. Dün geldim. Arkadaşların hepsi iyiler.

Seâdet-i Ebediyye üçüncü kısım çıkdı. mektûb ile Bozkurt'dan isteyiniz. İzmir müfti kâtibi Ali Rızâ Tapdık Bey, Efendi merhûma gelir sohbette bulunurmuş. Kendisinden tebrik aldım. Kendisine selâm ederim. O da Seâdet-i Ebediyye okusun.

Orada sıkılıyor musunuz? Elbette sıkıntılı günlerimiz olacak. Dünyâ mü'minlerin zindanıdır. Zindanda zevk olmaz, olsa da devâm etmez. Sıkıntılı günlerdeki ibâdetlerin sevâbı pek çokdur ve zevkinin kıymeti sonradan anlaşılır. Bu günlerinizi fırsat biliniz, kâr zemânını boş geçirmeyiniz. Giden bir daha ele geçmez.

Seâdet-i Ebediyye'leri çok okuyunuz. Her tekrarında ayrı teselliler ve ayrı istifâdeler hâsıl olur.

1-Mevlânâ Hâlid'den önceki evliyâ-i kirâmın menâkıbı (Hadîka-i Evliyâ) ismindeki Türkçe Ahmed Hilmi Efendi'nin kitâbında yazılıdır. Bende var, piyasada bulunur.

2-Âişe radıy[allahü] anhâ 9 yaşında idi. Arabistan'da ve bilhassa o zemânda 9 yaşındaki kız, şimdi İstanbul'un 15 yaşındaki kızlarından daha iri, büyük ve olgun idi. Bâliga ve kâmile idi.

Seâdet-i Ebediyye ikinci kısım mevcûdu kalmamış, tekrar basılacak. Ona ilâve hazırlamakla meşgûlüm. Din ve dünyâ selâmetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

39
OTUZDOKUZUNCU MEKTÛB

Bu mektûb Kuleli askerî lisesindeki Libyalı talebelerden Muhammed Mengûş'a Arabca olarak yazılmıştır.[20]

26 Şa'bânü'l-Muazzam 1374 Salı [20 Nisan 1955]

Bismillahirrahmanirrahim. Ba'del-hamd ve's-salât ve't-teblîği'd-da'vât [Hamd ve salât ve duâların tebliğinden sonra]:

Size ve sizinle beraber olanlara umumî selâm olsun. Ayrıca yüzü esmer, kalbi nurlu Ahmed'e de husûsî selâm olsun. [Ahmed, bir başka Libyalı talebedir.] Allahü teâlâ, Kitâb-ı kerîminde, **"Sizin en üstününüz, Allahü teâlâdan en çok korkanınızdır"** buyuruyor. Sevgili Peygamberimiz de, **"Şüphesiz Allahü teâlâ sizin sûretlerinize ve elbiselerinize bakmaz; fakat kalblerinize ve niyyetlerinize bakar"** buyuruyor.

Bu mektûb, abd-i fakîr Hüseyn Hilmi bin Sa'îd Işık'ın, şahs-ı kerîm Muhammed Mengûş'a cevâbî mektûbudur. Allahü teâlâ, insanların, ateşin etrafını sarmış pervânelere, dağların da atılmış yüne döndüğü o günde [Sûre-i Kâria: 4-5], insanlara, cinlere, kuşlara ve vahşî hayvanlara gönderilmiş Nebî-i Kureyşî hürmetine, onun [Muhammed Mengûş'un] alnını saîdlerdin mührüyle nakışlasın!

Kardeşim, mübârek ve latif mektûbunuzun bu zayıf, nahif kula ulaşmasıyla beni irşâd ettiniz. Allahü teâlâ da sizi irşâd etsin! Allahü Teâlâ, insanların, gözleri kamaştıran temizlikteki efendisi sallallahü aleyhi ve alâ âlihi ve sahbihi minessalâvâti efdalühâ ve minetteslîmâti ekmelühâ hürmetine, ecrinizi artdırsın, işlerinizi kolaylaştırsın, göğsünüzü açsın, özrlerinizi kabul etsin!

Bilin ki bu günler, kıyâmet gününün yaklaşması sebebiyle, fesâdın zuhur etdiği, küfr ve irtidâdın yayıldığı; zulmetin, küfrün ve kötülerin bütün beldelerde ve mekânlarda iktidârı aldığı zamandır. Size düşen, Seyyidü'l-mürselîn aleyhi ve alâ âlihi minessalâvâti efdalühâ ve minetteslîmâti ekmelühâ hazretlerine ve ondan sonra onun râşid (olgun), hâdî (hidâyeti bulmuş) ve mehdi (hidâyete götüren) halîfelerine mütâbeat etmek, uymaktır. Onlar, hidâyet yıldızları ve vilâyet güneşleridir. Kim onlara mütâbeat ile şereflendirilmişse, büyük bir kazanç elde etmiş demektir. Ve her kim onlara muhâlefet ederse, onlarda büyük bir delâlet içindedir.

Yine sizlere düşen, dünyânın gösterişine iltifat etmemek; onun varlığına ve yokluğuna kıymet vermemektir. Şüphesiz dünyâ [dünyâda Allah için olmayan herşey], Allahü teâlânın gadab ettiği şeydir. Allahü teâlâ ve sübhânehu

katında dünyânın hiç kıymeti yoktur. Onun varlığı yanında, yokluğu daha hayırlıdır. Onun vefâsızlığı, zevâlinin çabukluğu meşhurdur. Sizden önce gelip geçenlerden ibret alınız! Sevgili peygamberimiz, **“Allahü teâlânın bir kulunu sevmediğinin alâmeti, onun mâlâya’nî ile, din ve dünyâya yaramayan boş işlerle uğraşmasıdır”** buyurdu. Yine buyurdu ki, **“Dünyâ ve âhiret birbirinin zıddıdır. Birini sevindirsen, öteki gücenir”.** Dünyâya ve dünyâ ehline muhabbetten siz de, biz de Allahü teâlâya sığınırız.

Bu cihetten kurtuluş yolu, sözde ve fiilde, usûlde (tefsîr, kelâm ve hadîste) ve fürûda (fıkıh ve ahlâkta) Ehl-i sünnet ve cemaate (Allahü teâlâ artdırsın!) mütâbeattır, tâbi olmaktır. Onlar kurtuluş fırkasıdır. Bundan başkası zevâl ve helâk yollarıdır. Bunu bugün bilen de vardır, bilmeyen de vardır. Yarın herkes öğrenecek, ama fayda vermeyecektir! Allahü teâlâ, ölüm bizi uyandırmadan evvel uyandırsın! Allahü teâlâya hamd olsun ki bizi hidâyet ile, doğru yola ulaştırmakta ni’metlendirdi. Ve bizi peygamberler aleyhimüssalâti ve’s-selâmı tasdik edici eyledi.

Sözün gerisi, faziletli Ramezân ayı hakkındadır. İbn Mes’ûd radıyallahü anh, Hazret-i Risâlet sallallahü aleyhi ve sellemden rivâyet ediyor ki, **“Kim Ramezân orucunu başından sonuna kadar tutarsa, annesinden doğduğu günki gibi günahlarından sıyrılır”.** Yine buyurdu ki, **“Allahü teâlâ buyurdu ki, oruç benim içindir ve onun mükâfatını ancak ben veririm”.** Sünen-i Nesâî de, **“Resûlullah sallallahü aleyhi ve sellem buyurdu ki, kim farz olandan başka bir gün oruç tutarsa, Allahü teâlâ onu ateşten korur”.** Bir başka hadîste, **“Oruçlunun uykusu ibâdettir, nefesi tesbihdir, duâsı müstecâbdır, ameli de ikiye katlanmıştır”.** Bir başka hadîste de, **“Oruçlu için iki yerde ferahlık vardır: Birisi iftar zamanında; İkincisi ise, melikü’l-cebbâr olan rabbinin yanındadır”.** Yine buyurdu ki, **“Allahü teâlâ oruçluya iftar zamanı küme küme rahmet indirir. Öyle çoktur ki, sayılamaz”.** Yine buyurdu ki, **“Oruçlunun ağzının kokusu, Allahü teâlâ katında misk kokusundan daha hoştur”.** Bir başka hadîste, **“Oruç, ateşe kalkandır”.** Bir hadîste, **“Oruç, gıybetle delinmedikçe,**

ateşe kalkandır”. Aleyhissalatü vesselâm buyurdu ki, **“Kim su ile iftar ettirirse, Allahü teâlâ onun cesedinin bütün kıllarına varıncaya dek, on iyilik yazar, on kötülüğünü de yok eder, derecesini on misli yükseltir”.** Yine buyurdu ki, **“İftarda acele etmek, sahuru geciktirmek, ayrıca sağı solun önüne almak peygamberlerin sünnetidir”.** Ramezân ayının fazileti hakkında da buyurdu ki, **“Allahü teâlâ ayları Ramezân ayı ile; kitâbları da Kur’an-ı kerîm ile ziynetlendirdi”.** Yine buyurdu ki, **“Ramezân ayı geldiğinde, Cennet kapıları açılır; Cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincirlerle bağlanır”.** Yine buyurdu ki, **“Allahü teâlâ, hürmeti büyük ve mü’minlere genişlik veren bir ayı üzerinize gölgelendirmektedir. Onun evveli rahmet, ortası mağfiret ve sonu da ateşten kurtuluştur”.** Yine buyurdu ki, **“Kullar Ramezân ayının kıymetini bilselerdi, ümmetim bütün senenin Ramezân ayı olmasını temenni ederdi”.** Yine buyurdu ki, **“Kim Ramezân ayına ikrâm ederse, kıymet verirse, Allahü sübhânehuya ikrâm etmiş, kıymet vermiş demektir”.** Yine bir başka hadîste buyurdu ki, **“Ramezân ayının diğer aylara üstünlüğü, Allahü teâlânın yarattıklarına üstünlüğü gibidir”.** Yine buyurdu ki, **“Kim Ramezân ayında bir günah işlerse, ona iki misli azab yapılır. Kim Ramezân ayında bir iyilik yaparsa, ona da iki iyilik sevabı verilir”.** Yine buyurdu ki, **“Kim Ramezân ayında sadaka verirse, üzerine güneş doğmuş her şeyi sadaka vermiş gibi ecir kazanır”.** Peygamberimiz aleyhisselâm buyurdu ki, **“Kim Ramezân ayının girişiyle ferahlanırsa, sevinirse ve çıkışıyla da gamlanırsa, ona Cennet vardır. Onun Cennete girmesi, Allahü teâlânın üzerine hak olur”** [Yanî Cennet’e koyar].

Abdülvehhâb Şa’rânî, el-Mîzânü’l-Kübrâ adındaki kitâbında oruç bahsinde buyuruyor ki:

Dört müctehid imâm, Ramezân orucunun müsliimanlara farz ve İslâm’ın şartlarından birisi olduğunda ittifak etmişlerdir.

Dört imâm, her müslimân, bâliğ, âkıl, tâhir, mukîm ve oruç tutmaya gücü yetenin oruç tutmasının farz olduğunda; hayz ve nifas hâlinde olana oruç

tutmanın haram olduğunda; tutarlarsa sahîh olmayıp kazâ etmelerinin lâzım geldiğinde; hâmile ve süt emziren kadınlar, kendileri ve çocukları için korkunca, oruç tutmamalarının mübah olduğunda; tutarlarsa sahîh olduğunda; misafirin, iyileşmesini uman hastanın tutmamasının mübah olduğunda; tutarlarsa sahîh, zararını görürlerse mekruh olduğunda ittifak etmişlerdir.

Aynı şekilde oruca dayanamayan sabinin [çocuğun], deliliği devam eden mecnunun oruçla mükellef olmadıklarında; lâkin yedi yaşındaki çocuğa orucun emrolunup, on yaşında tutmazsa dövülmesinde ittifak ettiler.

Yine Ramezân orucuna, hilâli görmekle, yahud Şa'bân'ı otuza tamamlamakla başlanacağında; Ramezân hilâlinin bir kişinin görmesiyle sâbit olmadığında ittifak etmişlerdir. Yine bir yerden hilâl görülünce, dünyânın her yerindeki insanların oruca başlamasının vâcib olduğunda ittifak ettiler.

Yine dört imâm, bu husûsta hesâba itibar olunmayacağında ittifak ettiler. Ancak İbn Şüreyh'den bir görüşte, hesabla bilinebilir ve başlanılabilir diye geldi. Yine dört imâm, Ramezân orucunda niyyetin farz olduğunda; niyyetsiz orucun sahîh olmadığında ittifak etmişlerdir. Cünüb olarak sabahlayanın orucunun sahîh olduğunda icmâ' ettiler. Lâkin sabah vaktinden, ya'ni fecrin doğmasından önce gusl etmesi müstehabdır.

Yine hükmen orucu sahîh olsa da, oruçlunun gıybet etmesinin, yalan söylemesinin şiddetle mekruh olduğunda ittifak etmişlerdir. Bir kimse güneş battı, yahud fecr doğmadı, ya'ni imsak vakti henüz olmadı zannedip yese, sonra güneşin batmadığı, yahud imsak vaktinin geldiği anlaşılsa, kazâsının vâcib olduğunda ittifak etmişlerdir. İstifrâ edenin orucunu bozmayacağında icmâ' etmişlerdir.

Ramezânda bile bile özürsüz cimâ' edenin, âsi olduğunda; orucunun bâtıl olduğunda; akşama kadar orucunu açmayacağında ve üzerine büyük keffâret vâcib olduğunda; bunun da bir köle âzâd etmek olduğunda; bunu bulamazsa ardarda iki ay oruç tutacağında; bunu da yapamazsa altmış fakiri doyuracağında icmâ' etmişlerdir. İmam Mâlik, bu üçünden birini yapmakta

serbesttir, buyurdu. Keffâretin, Ramezân orucunun edâsından başkasında vâcib olmadığında icmâ’ etmişlerdir.

Sağlam ve mukîm olduğu halde, kasden yer veya içerse, kazâ etmesi vâcib olup; akşama kadar yemeden durmasında; Ramezân orucunu bilerek yiyip bozanın, [keffâretten ayrı] yerine bir gün kazâ etmesinde ittifak etmişlerdir. Gündüz boyunca baygın olanın orucunun sahîh olmadığında ve bütün gündüz uyuyanın orucunun sahîh olduğunda ittifak etmişlerdir.

Ramezândan bir parça kaçırıp, kazâsı mümkin olmadan ölen için bir şey gerekmediğinde ve günah da olmayacağında ittifak etmişlerdir. Eyyâm-ı beyd denilen her kamerî ayın onüçüncü, ondördüncü ve onbeşinci günlerinde üç gün oruç tutmanın müstehab olduğunda ittifak etmişlerdir. Dört imâmın icmâ’ ve ittifak ettiği meselelerinden benim bulduklarım bunlardır.

Vesselâmü aleyküm ve alâ men ittebea’l-hüdâ ve iltezeme mütâbaate’l-Mustafâ aleyhi ve âlihi ve esbâbihi es-salâtü etemmühâ ve’teslîmâtü ekmelühâ. [Salât ve selâm, sizin ve hidâyet yoluna tâbi olanların ve Peygamber efendimizin yolunda gidenlerin ve Peygamberimizin ve onun âlinin ve eshâbının üzerine olsun.]

Ve’d-dâî [Duâcı] Hüseyn Hilmi Işık

40
KIRKINCI MEKTÛB

Ankara’daki ev sahipleri ve dostları Mehmed Emin Haksever’e Arabî harflerle İstanbul’dan yazılmıştır:

9 Rebîü’l-Evvel 1378 [23.9.1958] - Salı

Ve aleyküm selâm ve rahmetullahi ve berekâtühü, muhterem faziletli elhâc Mehmet Haksever kardeşim

Ziyâret-i Harameyn-i Şerîfeyn’den sıhhat ve âfiyyetle kudûm-i şerîfiniz [dönüşünüz] bu fâkiri ziyâdesiyle memnûn eyledi. Cenâb-ı Hak tekrârı ile şereflendirsin. Attâr dükkânından çıkan her şey, latif râyiha neşr eylediği gibi, zât-i âliniz de her sene Harameyn-i Şerîfeyne mahsûs olan eltâf ve envâr-ı ilâhiye deryasına gark olarak nûr hâlini aldığınız muhakkakdır. Siz bu hâle belki

vâkıf olmazsınız. Fakat aşk ile, şevk ile olan maiyyetin [beraberliğin] tesiri inkâr olunamaz. Bizler için ne büyük seâdettir ki, o makamât-ı mukaddesede ve o deryâ-yı rahmet içerisinde, kalbiniz mâsivâdan tecerrüd edip [sıyrılıp], tecelliyât-ı samedâniyye ile memlû [dolu] iken, bu fakirleri yâd buyurmak şerefini ihsân buyurmuşsunuz.

Birinci mektûbunuzda teşhir buyurduğunuz vecihle Vehhâbîlere âid iki ilmihâl kitâbını alıp getirmiş olduğunuz buna bâriz bir şâhiddir. Cenâb-ı Mevlâ-i Müteâl, ecrinizi mezîd ve lütflarınızın mükâfâtını kat kat tezyîd buyursun.

Kâimpederim Ziyâ Bey, Temmuz'un yirmi dördüncü günü vefât eyledi. Ve tam kırk gün sonra kâimvâlidem âhırete intikal eyledi. Bu iki vak'a hepimizi dilhûn eyledi [gönlümüzü yaraladı]. Her ikisi de, kelîme-i tevhîd okuyarak refîk-ı a'lâya, makâmât-ı âliyyeye vâsıl oldular. Fakat bizleri ateş-i firak [ayrılık ateşi] ile dilsûz eylediler [gönlümüzü yaktılar]. Kazâ-ı ilâhîye sabr ile vezâif-i bendegiyi ifâya sa'y ediyoruz [kulluk vazifelerimizi yapmaya çalışıyoruz], Duâ ve Fâtiha ihsân buyurmanızı istirham eyleriz.

Dâhilden dâhile [hanımlardan hanımlara] selâm ve hürmet ediyorlar. İkinci mektûbunuzdaki duâ ve teveccühlerinize çok teşekkür ediyoruz. Abdülhakîm ve Dilvîn mübârek ellerinizden öperler.

Seâdet-i Ebediyye kitâbımızın, birinci kısmı ikinci tab'ı dörtyüz sahîfe olarak yeniden çıktı. Ali Efendi kardeşimiz Hacı Bayrâmdan alıp okusun. İçinde gençlere fâideli çok şeyler var. İstanbul'a teşrifiniz ve lezzetli sohbetlerimizi çok bekliyoruz.

Kıymetli duâlarınızın devâmını istirhâm eder, âcizâne duâlarımı takdim eylerim ve oradaki müslimân kardeşlerime selâm eylerim, efendim. Mevlid-i Nebî kandilinizi ayrıca tebrik ederim efendim.

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi

41
KIRKBİRİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Kuleli'den talebeleri Osman Şap'a Arabî harflerle yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Osman Şap

Mübârek yazılarınız çok hoşuma gitti. Lehülhamd büyük hazîneye mâliksiniz. Cenâb-ı Hak size ihsân buyurduğu ni'metlerini artırsın.

1-Gerek nemâzda ve gerek nemâz hâricinde vesvese ve hataralara [akla gelen düşüncelere] mâni' olmak için en iyi ilâç, bunlara ehemmiyet vermemekdir. Estağfirullâh, Lâ havle velâ kuvvete illâ billah çok söylemelidir.

2-Nemâzda şübhe ilk olursa veya her zemân olup da secde etmediğini kuvvetle zan ediyorsa, hâtırına geldiği anda hemen derhal bir secde yapar ve hâtırladığı yerde yine nemâzını devâm ederek temâmlar ve sonunda bir secde-i sehv yapar. Zîrâ iki secdeyi birbiri arkasından yapmak vâcibdir. Nemâzını yeniden kılmak lâzım değildir.

3-Uşr verilmediği muhakkak bilinen bir yerden gelen hediyyenin önce onda biri müslimân fakire verilir. Sonra geri kalan yenir. Uşru verilmediği şübheli ise tecessüs etmemeli, yemelidir.

4-Hayvan gübresi kurumuş ise üzerine bez serilip nemâz kılınır.

5-Nemâzda bir şey düşünmemek için bu nemâzın ayıblı kusurlu olduğunu, Cenâb-ı Hakka lâyık olmadığını hep düşünmelidir.

6-Bir kadın, efendisine uyarak cemâ'atle nemâz kılabilir. Kadınların birbirlerine imâm olup nemâz kılmaları câiz ise de mekrûhdur.

7-Mürted ve kâfirlerin ağzı temizdir. İçki içmemiş ise, ya'nî ağzında içki bulaşık değil ise artıkları içilir.

8-Evlenmek lâzımdır. Sâliha bir hanım dünyânın en büyük ni'metidir. Evlenmeden görmek, beğenmek sünnetdir. Sıhhati, ahlâkı tahkik edildikden sonra evlenmelidir. Sonradan muzdarib olmamak için önceden kendi mi'zâcınız ve İslâmiyyete uygun olup olmadığını anlamalıdır.

42
KIRKİKİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Kuleli'den talebeleri Elazizli Akif Güler'e Arabi harflerle yazılmıştır:

27 Şa'bânü'l-Muazzam 1377 [18.3.1958]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Âkif [Güler] Bey

9 Şabân tarihli mektûbunuzu okudum. Sıhhat ve selâmetinize memnûn olup hepinizin din ve dünyânıza âcizâne duâlar eyledim. Ben sizi hiç unutur muyum? Harbiye'den bizlere mektûb yazan Âkif imzasını görünce sizin nurlu yüzünüz hiç hatırımıza gelmez mi? Her şeyin yenisi makbuldür; fakat muhabbetin eskisi.

[İslâm harfleriyle] Yazınız çok hoşuma gitti. Mübârek olsun. Büyük bir hâzineye mâlik olmuşsunuz. Siz ve biz ne kadar bahtiyârız. Cenâb-ı Hak en sevdiği şeyleri bizlere tanıtdı. Ne kadar şükr etsek azdır.

Fahri [Tacar] Efendi kardeşimizin mektûbuna acele cevâb yazmışdık ve oldukça meşgûl olup uzun mektûb yazıp Harbiye'ye göndermişdim. Almadığına çok üzüldüm. Demek ki sualler ve cevâblar hep zâyi' oldu. Fahri Efendi bize mektûb yazmak isteyince ne mâni' vardır? Hepinizin yazıları, kalbime ferâhlık veriyor. Rûhuma zevk bahş ediyor. Fakat cevâb yazmakda kusûr ediyorum, afv ediniz.

Kardeşim, evliyâların [bazı] sözleri akla da ve ekseriya şerî'ate de uymuyor [gözüküyor]. Fakat hepsi doğru söylüyor. Herkes kendi makâmında gördüğünü söylüyor. Bunları yazmakla uzun sürer, görüşünce anlatırım.

İmâdü'l-İslâm'ı almayınız. Tercüme edilirken ilâve edilen şeyler, bizlere lüzûmsuzdur[21] . Halebî-i Sagîr'in [Türkçe tercümesinin] bir ismi de Babadâğî'dir. İkisi aynı bir kitâbdır ve çok iyidir ve istediğiniz gibi yalnız nemâzdan bahs etmekdedir. [Ahmed Zühdü Paşa'nın Türkçe] Mecmua-i Zühdiyye kitâbı da nemâz, zekât, oruç ve nikâhdan bahs ediyor, hoşdur.

Birçok kitâblarımızda anâsır-ı erbaadan maksad toprak (sulb cisimler), su (mâyi cisimler), heva (gaz cisimler), ateş (harâret, enerji) ma'nâsınadır. Meselâ suyun toprağa dönmesi, mâyi'in katı şekle (donarak veya hulûl ederek) tahavvül etmesidir [dönüşmesidir]. Kur'ân-ı kerîmde de meniye su, ya'nî mâyi' ma'nâsına su buyurulmuşdur. Güneş ve ay ve yıldızların su içinde yüzmesi demek, bir mâyi', ya'nî seyyal madde, akıcı bir şey içinde yüzmesidir.

Maamâfih bunların çoğu dine değil akıl kitâblarına uyarak söylenilen, her asrın bilgisine göre söylenen sözlerdir. Âyet-i kerîmede ve hadîs-i şerîflerde

geçen kelimelere, bir asrın insanlarının kullandığı manâları vermek yanlışdır. Aynı bir kelime âyetde başka, hadîsde başka, kelâmda başka, fıkhda da başka ma'nâya gelmekdedir. Hattâ aynı bir kelime Kur'ân-ı kerîmin muhtelif yerlerinde farklı ma'nâya gelmekdedir.

Güneş ve yıldızlar birinci semâdadır. Kürsî ve Arş, yedi semâdan sonradır ve daha büyükdür. Arş, güneş sisteminde değildir. Marifetnâme'de 49'ncu sahîfede ay ve güneş tutulması güzel anlatılıyor. Marifetnâme zemânında 7 seyyâre vardı. 8. ve 9'ncusunu bilmiyorlardı.

Aile ile kılmak evdeki cemâ'at sevâbını verir. Câmideki sevâb daha fazladır.

Hepinize selâm eder, gözlerinizden öperim kardeşim.

43
KIRKÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Bu mektûblar Kuleli'den talebeleri Mehmed Ali Karaduman'a (Beşışık) Arabî harflerle yazılmıştır:

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Ali Karaduman

Cenâb-ı Hakkın seçtiği, ayırdığı, kendine çekdiği, siz mübârek gençlerin mektûblarınızı okumakla şerefleniyorum ve bereketleniyorum. Su katılmamış süt gibi hâlis olan yazınızdan ibret almağa gayret ediyorum. Sizler kavuşduğunuz ni'metin büyüklüğünü düşünüp, Cenâb-ı Hakka her an şükr ediniz. Şükr etmek, onun emirlerine yapışmak, harâmlarından sakınmak demekdir. Ona lâyık şükrü kimse yapamaz. Fakat elimizden geldiği kadar şükr etmeğe çalışacağız. Yeryüzündeki milyarlarca insanlar arasından bizleri seçip, sevdiklerini bizlere tanıttı. Ve onların muhabbetini bizlere tattırdı. Onları sevmek kerâmetdir. Ne büyük ni'metdir ki sizlere şükr etmek seâdetini nasîb buyurmuş. Ni'metin azametini idrâk ediyoruz. Cenâb-ı Hak bir kimseye kendi muhabbetini verince, nedir ki ona vermemişdir. Bir kimseye kendini tanıtmayınca, nedir ki ona vermişdir.

Dünyâ için çalışacağız ve onun verdiğine kanaat edeceğiz. Dünyâsı kendimizden az ve aşağı olanlara bakıp, elimizdekine kanaat ve şükr edeceğiz. Âhiret için çalışıp verdiğine şükr etmekle berâber daha çok istiyeceğiz. Âhireti

bizden yüksek olanlara, üstün olanlara bakıp onlar gibi olmağa çalışacağız. Hak yolunda olanlar, Hak yolundakileri sever. Onlara karşı sevgimizin azalıp çoğalması, kendi hâlimizdeki ve hareketlerimizdeki değişiklikleri gösteren bir aynadır. Şimdi küfrün girmediği, kaplamadığı bir yer yok, İslâm güneşi gurub etmiş; küfr ve dalâlet zulmeti her tarafı örtmüşdür. Çok az kimseler ışık bulmakda, doğru yolu görebilmekdedir.

1)Yalnız başına nemâz kılan bir kimseye uyulmaz. Çünki sünnet mi, farz mı kıldığı ma'lûm değildir. Farz kıldığı ma'lûm olmadığı için ona uyulmaz. Ona uyacak kimse, onun imâm ile farz kıldığını görmüş idi ise, birinci imâma uymalı idi. Uzakdan gördü yetişemedi ise, mesbuk başkasına imâm olamaz.

2)Farzdan sonra müezzini beklemeden âyetülkürsîyi okumak [sabah ve ikindide] lâzımdır.

3)Hutbede peygamberimizin ism-i şerîfinde, içinden salavât getirmelidir.

4)Bu dünyâ firâk [ayrılık] dünyâsıdır. Senin İstanbul'da fazla kalman muhakkak değil.

[Nemâzı kıldırdıkdan sonra imâmın] Cemâ'ate dönmesi sünnettir. Mü'min, Kâ'be'den efdaldir.

5)Rükû da fazla eğilince, düz durmak için, bir hareket yapmak mahzurlu değildir. Bir hareket, her yerde mahzurlu olmaz.

6)Müslimânı ziyâret etmek sünnet veya vâcib demişlerdir. Harâma sebeb olan sünnet, vâcib, hatta farz terk edilir. Meselâ: Nemâz kılmak için, necâseti yıkamak farzdır. Fakat avret mahallini açmak îcâb ediyorsa, tenhâ yer yoksa, necâsetle kılmak câiz olur. Her yerde harâma bakan, harâma bakmamak için, müslimânı ziyâreti terk etmemelidir. Çünki oraya gitse de, gitmeyip başka yere gitse de harâma bakacakdır.

7)Dünyâ işi için mecbur olmadıkça, kadın yanına gitmek kat'iyen câiz değildir. Kadın hocadan yabancı dil öğrenmek bir zarûret değildir, câiz değildir.

Hepinize ve Harbiye'deki temiz kardeşlerime çok çok duâ ve selâm eder, hasretle ve muhabbetle selâmlarım. Hepinizin duâlarını beklerim kardeşim. [1958]

44
KIRKDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ali Karaduman

Lehü'l-hamd râhat ve sâlimen Erzincan'a vâsıl oldum. Ve istirâhat etdim. Bütün kardeşlerimin Mi'râc kandilinizi tebrik eder, din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. Hepinizin duâlarınızı beklerim, efendim!

Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık [1959]

45
KIRKBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli Kardeşim Ali Karaduman

Güzel harflerle yazmış olduğunuz mektûbu ve duâlarınızı ve hepinizin sıhhatde ve âfiyette olmanızı seve seve okudum. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı ma'mûr eylesin. Büyüklerimiz hürmetine, zemânın zulmetinden, nefs ve şeytan ve düşman şerrinden hepimizi muhâfaza buyursun.

İmtihânlarınız inşâ[allah] iyi olarak geçmişdir. Hayri [Aytepe] Bey'e bir defa daha gidiniz. Seâdet-i Ebediyye de götürürseniz iyi olur. Ona da tebrik yazdım, bakalım almış mı?

[Dizlerinizdeki] Hastalığınız için arı balı ile tuz çok muvâfikdır. Her ikisi de şifâdır, inşâallah fâideli olur. Hastalığınızı Bekir Sıdkı [İzmirli] Bey'e de anlatınız. Benden de selâm söyleyiniz. Sizi iyi bir dâhiliyeciye muayene ettirsin. Ben de şimdi ona tebrik yazacağım, sizden bahsedeceğim.

Menâkıb-ı Çihâr Yâri Güzin'in her baskısında tanrı diyor. Eskiden bu kelimeyi ma'bûd yerine kullanırlardı. Günâh olmazdı. Şimdi ise lâfz-ı celâl yerine kullanılıyor, çok çirkin oluyor.

Kızkardeşinizin düğününe hediye götürünüz. Kendiniz de gidebilirseniz çok iyi olur. Erkekler ayrı, kadınlar da ayrı evde oturursunuz. Koltukda [dâmadın gelini almak üzere kız evine geldiği merasimde] yalnız siz ve babanız ve kardeşiniz bulunabilirsiniz. Fakat kadınlar içinde oturmayınız.

Sizin mektûblarınızdan çok zevk alıyorum. Duâ ediyorum, fakat cevâb yazmağa vakit bulamıyorum. Kusura bakmayınız.

Hilmi

46

KIRKALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli talebem Ali

Mektûbunuza ve bilhassa duâlarınıza çok teşekkür ederim. Bağlum'u ziyâretinize ve [Abdülhakîm] Efendi Hazretlerine ve [orada medfun bulunan] anneme duâlarınıza çok memnûn oldum. Hem onlar sizden istifâde etmiş, hem de siz Efendi Hazretleri'nden çok istifâde etmişsiniz.

Kardeşim, bu zemanda dünyânın her tarafı berbad. Hele orası pek feci! Sizin orada nefsinize ufak bir muhalefetiniz, size dağlar kadar sevâb kazandırır. Ben de sizin gibi fakültede okurken kızlar etrafımızda cıvıl cıvıl dolaşırlardı. Efendi Hazretleri'nin teveccühleri bizi korudu. Cenâb-ı Hak, sizin yardımcınız olsun.

Bu günler çabuk geçer. İnsan yapdığı ile kalır. Sonra pişman olmak fâide vermez. Çok dikkatli ve uyanık olunuz. Sabr ediniz. Subay olunca helâlinden herşeye kavuşursunuz. Nefs çok şeyler ister. Fakat çabuk bıkar. Sonra daha fenâsını ister. Ve insanı felâkete sürükler. Aman kardeşim, nefse aldanmayın. Sonra insan dünyâda ve âhiretde mahcûb olur. Allahü teâlâ müslümanlara dünyâ zevklerinin helâl yolunu göstermişdir. Aklı olan helâl yoldan zevklenir.

Sapık olan ahbâb ve akrabâ ziyâret edilmez. Onlar dost değil, düşmandır. Onlarla görüşme! Darılırsa darılsın! Allahü teâlâyı darıltmamalıdır. Seâdet-i Ebediyye'nin 42'nci maddesini iyi okuyunuz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâlar eder, duâlarınızı beklerim efendim.

47

KIRKYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşini [Ali Karaduman]

Bu dünyâ bir zindandır. Zindanda seâdet aramak hayâldir. Mes'ûd görülenlerin hemen hepsi elemli ve kederlidir. Eğlence aramalar bunun en büyük delilidir. Bu dünyâda seâdet, kadere rızâ göstermektir. Bu dünyâ imtihan yeridir.

Hayatın en tatlı zemânları, elemli, kederli hallerde, Rabbine şükr olunduğu zemânlardır. Bu zemânlar ölünceye kadar hep lezzet ile hatırlanır.

Sebebe yapışmak lâzımdır. Şerî'atin hemen bütün meselelerinde, hem azimet, ya nî takvâ; hem de ruhsat, ya'nî fetvâ yolları vardır. Bulunduğu yerin şartlarına göre her işi ayarlamak lâzımdır. Aklî bilgisi, siyâsî zekâsı bulunan, her işinde takvâ veya fetvâ şeklinden birini seçer ve râhat eder. [Oğlan] Çocuğu mektebe vermek fetvâ, vermemek takvâdır.

Müziğe mübtelâ olmıyan kadın, yok gibidir. Akl ve siyâset ve mehâretle ve yumuşaklıkla, bunun imkânlarını azaltmağa çalışmalıdır.

Hemşirelerinizin ve yeğenlerinizin bekâr kalması doğru değildir. Sâlih bir dâmâd nasîb olması için duâ ediyoruz. Hayat mücâdelemizi şerî'ata uygun olarak yapmamız lâzımdır. Ne mutlu yapanlara!

Cenâb-ı Hak din ve dünyâ işlerinizde yardımcınız olsun.

48
KIRKSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ali Karaduman

İngiltere

İmâm-ı Mâlik'in (Muvatta') kitâbında, **(İzârını** [elbisesinin eteğini] **topuk kemiğinden aşağı indiren ateşdedir)** hadîs-i şerîfi yazılıdır. İmâm-ı Suyûtî, (Tenvîrü'l-Havâlik) kitâbının ikinci kısmının ikiyüzonyedinci sahîfesinde, bu hadîs-i şerîfi şerh ederken, izârını topuk kemiğinden aşağı indiren erkekler, kibr için, öğünmek için indirir ise, Cehenneme gider demekdedir. Ya'nî, Cehenneme gitmek, kibr kasdı ile indirenlere mahsûsdur, demekdedir.

Seâdet-i Ebediyye'nin 532'nci sahîfesinde izâr ve emsalinin, topuklar ile bacaklar arasında bulundurmak sünnet, topukdan aşağıda olmak mekrûhdur. Sünneti terk eden Cehenneme girmez. Sevâbdan mahrum kalır, yazılıdır.

İçki satılan yerden alış-veriş yapılır; fakat domuz satılan yerden değil. Bu ötekinden daha fenâdır.

Vaktin içinde nemâz her zemân kılınabilir. Siz ayrıca önceden bile [seferi olduğunuz için, Mâliki veya Şâfiî mezhebini taklîd ederek cem etmek suretiyle] kılabilirsiniz.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim.

49
KIRKDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli M. Ali Bey kardeşim

Mektûbunuzu okudum. Sıhhat ve âfiyette olduğunuza ve Seâdet-i Ebediyye okumakla ve cihâd yapmakla şereflendiğinize çok memnûn ve mesrûr oldum.

Kardeşim, birinci sualinizin cevâbı şöyledir ki:

Tevrat, İncil ve Zebûr'un mucize olmadıkları, sahîfenin sonunda açıklanmışdır. Ya'nî bunların lafızları, okunuşları mu'cize değildir. Bunun için tam ve devamlı mu'cize yalnız Kur'ân-ı kerîmdir. Bu husûsda geniş bilgi almak istiyenlere Zerkânî'nin (Mevâhib-i Ledüniyye) şerhini ve Yûsüf Nebhânî'nin (Hüccetullahi ale'l-Âlemîn) kitâblarını okumalarını tavsiye ederim. Her iki kitâbda uzun yazılıdır. İkisi de Arabîdir.

İkinci sualinize gelince:

İmâm-ı Gazâlî ve Kâdı İyaz'ın yazılarından, peygamberlerin zelle ve hatâ üzere devâm etmedikleri anlaşılmakdadır. Peygamberlerden birkaç zelle ve hatâ zâhir olduğu Kur'ân-ı kerîmde bildiriliyor. Buna hiçbir âlim karşı gelemez.

Bütün âlimler peygamberlerin zelle ve hatâda devâm ve sebât etmeyeceklerini bildiriyor. Câiz değildir diyenler, devâm ve sebât etmeleri câiz değildir demişlerdir. Câizdir diyenler de, ictihâdda hatâ veya zellenin câiz olduğunu, fakat sonradan Allahü teâlâ tarafından tashih edildiğini bildirmişlerdir. Meselâ, Beydâvî tefsîri ve Zerkânî şerhi böyle yazmakdadırlar. O halde bütün âlimlerin sözleri aynı olmakdadır.

Zelle demek, küçük günâh demek değildir. Günâh olmayan şeyi, en iyi şekilde yapmamak demekdir. Hiçbir peygamber bütün ömründe hiç bir küçük günâh işlememişdir.

Seâdet-i Ebediyye ikinci kısım 21. maddede de bu husûsda bilgi vardır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

50

ELLİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm Beşışık [Mehmed Ali Karaduman]

Cenâb-ı Hak, Mehmed Ali isimlerinin sâhiblerinin feyz ve kemâllerine kavuşturSun. Sizi onlarla berâber etsin. 26 Şa'bân-ı şerîf tarihli mektûbunuzu bugün aldım. İki gün evvel de bir mektûbunuzu almıştım. Lütfi [Uyan] ile de daha evvel almıştım. Cevâb yazamadığım için çok mahcûbum. Fakat gelen mektûblara cevâb yazmaktan izhâr-ı acz ediyorum. Sizlerin ma'sûm mektûbunuzu okumakla zevk alıyorum, memnûn oluyorum, duâ ediyorum. Tekrar tekrar okuyorum. Fakat her birine cevâb yazmaya muvaffak olamadığım için üzülüyorum. Oradaki kardeşlerim bu husûsta ma'zûr görsünler. Hele Ramezân-ı şerîfte daha âciz olacağım.

1-Dün Cum'a olup gurûb zamanında garb tarafı açık hava idi. Hilâli aradık, göremedik. Buna nazaran oruca Pazar günü başlamak muvâfık oluyor.

2-Yatsı namazı vakti Şâfi'î mezhebinde kırmızılık kaybolunca, Hanefî mezhebinde beyazlık kaybolunca başlar. İmam-ı Ebû Yûsüf ile İmam-ı Muhammed de, İmam-ı Şâfi'î gibi buyurmaktadır. İki mezheb arasında 3 derece, yani 20 dakika kadar fark vardır. Seâdet-i Ebediyye ikinci kısım 121. sahîfede vakit bahsini okuyunuz. Bizler de Şâfi'î'ye göre kılıyoruz.

3-Yalnız kılan da sesli olan yerde sesli okumakta serbesttir. Kendisine birisi uyarsa, muhakkak sesli okumalıdır.

4-Özürlü özürlüye imâm olur. İmamlığa niyete lüzum yoktur. Kabul olur.

5-Doktora gitmek sünnettir. [Gitmeyip] Vefât ederse günah olmaz. Fakat şifâyı doktordan değil, Cenâb-ı Hak'dan beklemelidir.

6-Güneş doğarken namaz kılınmaz. Her türlü kitâb ve duâlar okunur.

7-Ağlamak istemek, ağlamak gibidir.

51

ELLİBİRİNCİ MEKTÛB

Kuleli'den Mehmed Batır Gürgezoğlu'na Arabî harflerle yazılmıştır.

Kıymetli kardeşim Mehmed Efendi (Batır)

Güzel harfler ile yazmış olduğunuz tebriğinize teşekkür ederim. Ben de sizin kandil-i şerîfinizi tebrik eder sizin ve bütün arkadaşlarınızın mübârek Ramezân-ı şerîf ayını elemsiz, kedersiz idrak etmenize duâlar ederim. Cenâb-ı Hak hepimizi bu bereketli günlerin ve gecelerin feyz ve ni'metlerine kavuşdursun ve insan ve cin şeytanlar şerrinden muhâfaza buyursun.

Diş diplerinde hâsıl olan beyaz ve sarı cismler kefekidir. Bunların altına su girmezse gusl kabûl olmaz[22]. Bunları ayna karşısında kürdanla temizlemeli ve misvak kullanınca bir daha hâsıl olmaz. Dişlerin sarı, siyah renk olması kefeki değildir. Bu renklerin gusle zararı yokdur. Cism halinde olunca mâni' olur. Temizlemek için çok uğraşmamak, mümkün olduğu kadar temizlemelidir. Bir diş tabibine temizletmek daha iyi olur. Daha önceki nemâzları kazâya lüzum yokdur. Vesveseye lüzum yokdur.

1-Hacda 13'ncü vâcib, tavâfdan sonra iki rek'at nemâzdır.

2-Başkasına veled-i zinâ diyene [şer'î devlette] 80 sopa had vurulur. Kendisine derse cevâbını kitâblarda bulamadım, bilmiyorum.

3-Kâğıd para da [necâset bulaşmak ve temizlenmek bakımından] bez gibidir.

4-[Müezzin] kendi tesbihini yüksek sesle söylerse dâhil olur, ilân için ayrıca söylerse [tesbih mikdarına dâhil] olmaz.

Kunutu bilmeyen, Rabbenâ âtina fiddünyâ haseneten sonuna kadar okursa vâcib ifa edilir. Veya üç kere Allahümmağfir lî demek de olur.

[Bir şeyi unutmamak için] Parmağa ip bağlamak memnu' değildir.

Tabîb-i müslime mürâceat lâzımdır.

[Radyo ve televizyon] Alıp satmak ve ta'mir etmek uygun değildir.

[Mushafdan başka içinde] Âyet-i kerîme bulunan kitâblar abdestsiz tutulur; fakat yere konmaz.

[Müminin] Sıfatı, harâmlardan ictinâb, ibâdetle iştigal, Mevlâ-yı teâlâya itâ'atdir.

52
ELLİİKİNCİ MEKTÛB

Kuleli'den Edhem Kırçın'a Arabî harflerle yazılmıştır.

23 Cemâzi'l-Âhire Pazar

Ve aleyküm selâm kardeşim Edhem

Cenâb-ı Hak, erhamürrâhimîndir. Rahmet deryâsı nihâyetsizdir. Duâları, tevbeleri kabûl edicidir. Onun habîbi, sevgili Peygamberi salla[llahü] aleyhi ve sellem buyuruyor ki **"Günâh edip de pişman olan, tevbe eden, günâh işlememiş gibidir".** Ya'nî günâhı muhakkak afvedilir. Günâhlara tevbe etmeliyiz. Bir daha yapmamağa karar vermeliyiz. Günâhlarımızın afvını ondan beklemeliyiz.

Yazılarınız çok hoşuma gitdi. Cenâb-ı Hakkın sevdiği şeyleri güzel yapanlara ve mutlu çalışınca zâhir ve bâtın ma'mûr olur. Taklîdden tahkîka kavuşulur, ârızâlardan halâs bulup selâmete varılır. Sualleriniz çok mufassal cevâb ister, fakat karınca kaderince kısaca arz ediyorum.

1-Müftiyüssekaleyn Ebussu'ûd Efendi (kuddise sirruh), 1264 senesinde basılmış (Kazâ ve Kader) risâlesinde buyuruyor ki: (İlm, ma'lûma tâbi'dir ve haber vak'aya tâbi'dir. Bir ressam bir at resmi yapacağı zemân, zihninde atın sûretini tasavvur eder. Sonra bu tasavvuruna muvâfık olarak resmi yapar. Ressamın zihninde tasarladığı sûret, at o şekilde olduğu içindir, yoksa ressam o şekilde düşündüğü için atlar o şekli almamışdır.

Cenâb-ı Hakkın kâfirlerin ebedî îmân etmeyeceklerini bilmesi ve Kur'ân-ı kerîmde bunu haber vermesi, onları kendi ihtiyarları ile kâfir oldukları ve îmân istemedikleri içindir. Bunların kâfir olması Cenâb-ı Hakkın, bunları kâfir olarak bildiği ve haber verdiği için değildir.

Eğer bunlar, ilm-i İlâhîde ezelî olarak kâfir olacakları bilindiği için cebren ve ilme tâbi' olarak kâfir oluyorlar denirse, Cenâb-ı Hak kendi yapacaklarını ve yaratacaklarını da ezelde biliyordu. O halde kendisi de fâil-i muhtâr olmayıp hâşâ ilmine uygun olarak yaratmağa mecbur olurdu. Cenâb-ı Hak fâil-i muhtâr olduğu gibi insanlar da fâil-i muhtârdır. Cenâb-ı Hak kendi yapacaklarını ezelde biliyordu ve bu bilgisi kendisinin ve kulların irâde sâhibi olmasına mâni' değildir.)

2-[Ecnebilerin kıymet verdiği gecelerde bir tâcir] Âdeti olan malı çok getirir satarsa câizdir. O geceye âid husûsî şeyleri getirir satarsa para kazanmak için ise günâhdır. O geceye ta'zîm niyyeti olursa kâfir olur. Müslimâna lâyık olan, âdeti olmayan şeyler fazla getirmemelidir.

4-Fîsebîlillah [Allah yolunda] harbe gitmek ibâdetdir. Harâm olmayan emirlere itâ'at lâzımdır. Ma'lûmât vermek ise zemâna, mekâna, şartlara göre tehavvül eder ve cevaz ile takvâ farklıdır.

5-Seâdet-i Ebediyye 215'nci sahîfede bildirildiği gibi uşrda, İmâm-ı A'zâm, nisâb yokdur, buyurdu. İmâm-ı Ebû Yûsüf ile İmâm-ı Muhammed'e göre ise bir sene dayanabilen mahsul mikdârı beş veskden ziyâde olursa uşr lâzım olur. Bir vesk de, 60 sâ'; bir sâ', üç buçuk kilodur.

6-[Namazın bozulduğunu] Haber veren kimse âkıl, bâliğ ve sâlih müslimân ise nemâzı iâde etmek lâzımdır.

7-Mudâ'afların her bâbında fiilin sonu sâkin olunca hem nasb, hem cer, hem de ref okumak câizdir. Ekseriya nasb, ya'nî fetha okunuyor. Maksud'da izah edilmekdedir.

Cenâb-ı Hak hepimizi afv buyursun, doğru yoldan ayırmasın. Fenâ, zararlı kitâb, söz ve yollardan muhâfaza buyursun.

53
ELLİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Bu iki mektûb, Kuleli'den Hüseyin Yaşar'a Arabî harflerle yazılmıştır.

17 Cemâzi'l-Âhire Pazar 1378 [29.12.1958]

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Yaşar Efendi

Mektûbunuzu okudum. Ruhunuzun çırpındığı, figân etdiği ma'lûm oluyor. Nur ile zulmet bir arada sükûnet bulur mu? Nur ne kadar nûrânî ise, zulmet de ne kadar çok şiddetli ise, ızdırab o nisbette fazla olur. Cenâb-ı Hakka sonsuz şükrler olsun ki bizlere hakkı tanıtdı ve bâtıldan nefret duyurdu. Hakkı, bâtılı, fâideliyi, zararlıyı ayırabilmek en büyük bir ni'metdir, en büyük seâdetdir. Kalbin pası giderse, nûrâniyyeti zâhir olursa, zulmetin sıkleti his olunmağa başlar. Cenâb-ı Hak hepimizi zulmetten, dalâletden kurtarsın ve zulmet ve

dalâlete alışmak felâketinden muhâfaza buyursun. Peygamber efendimiz, bugünün mü'minlerine müjdeler veriyor, zemânımızı bize haber veriyor ve âhır zemân fitnelerinden kurtulmanın en büyük seâdet olduğunu müjdeliyor. O halde hâlimize çok şükr edelim, hem yalvaralım, hem şükr edelim.

Seâdet-i Ebediyye'yi hepiniz her zemân okuyunuz. İlik, kemik, bütün vücud, Seâdet-i Ebediyye kitâbının tadını tatmalı, onu ezber etmelidir. Sarf ve avâmili okumak, bugün Cenâb-ı Hakkın seçdiği, sevdiği kimselere nasîb olmakdadır. Birgivî Vasıyyetnâmesi çok lâzımdır ve fâidelidir. Fârisî'yi şimdilik bırakınız, hoca bulunca okursunuz.

Fenâ zan ve düşünceler günâh değildir. Fakat şeytanın tekarrubunun [yaklaşmasının] alâmetidir. Bunun için Kul eûzüleri okumalıyız. Nemâz kılmayan, zararlı arkadaşlarla güler yüzle konuşmalı, fakat yakın arkadaşlık etmemeli ve Seâdet-i Ebediyye'nin 36 ve 42'nci maddelerine göre hareket etmelidir. Cenâb-ı Hak size ve oradaki müslimân kardeşlerinize maddî ve ma'nevî iyilikleri ihsân buyursun ve nefs ve İblis ve sû-i karîn [kötü arkadaş] şerrinden muhâfaza buyursun. Âmin.

54
ELLİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli Hüseyin Yaşar

Mektûbunuzu okudum. Ni'met ve ihsânın kıymetini takdir etmek ve şükr etmek büyük meziyyetdir. Ve asıl insanlık budur. Cenâb-ı Hak bütün dünyâdaki insanlara adâlet ederek akıl vermiş, din-i İslâmı, seâdet yolunu bildirmekdedir.

Radyoları ve bu muazzam matbû'âtı insanlara keşf etdirerek herkesi seâdete da'vet ederek adl ve merhametini izhâr buyurmuşdur. Âkıl bâliğ olup bu daveti işitdikden sonra red edenler, beğenmiyenler elbette mes'ûl olacakdır. Cenâb-ı Hak bizlere, bu adlden fazla olarak ihsânda bulunarak müslimân evlâdı yapmış, müslimân muhitinde yetişdirmiş ve İslâm terbiyesiyle büyütmüş ve sevdiği, seçdiği bir insanı tanıtarak seâdet şerâbını rûhumuza içirmişdir. Bu ihsânı çok az kimselere yapmakdadır. Fakat ihsân yapmak mecburî değildir. İhsân yapmamak zulm değildir. Kâfir ve mürted çocuklarına bu ihsânı

yapmaması zulm olmaz. Adl yapmamak zulmdür. Bakkalın bir kilo yerine 900 gram vermesi zulmdür. Bir kilo vermesi adldir. Bir kilodan fazla vermesi ihsândır. Kimsenin, bana ihsân yapmadın demeğe hakkı yokdur. Bizler ne bahtiyârız ki ihsânlar, ni'metler içindeyiz. Çok şükr etmeliyiz.

Müteaddid arkadaşlarınızdan sualler alıyorum. Cevâb yazmağa vaktim olmuyor. Lûtfen arkadaşların hepsine söyleyiniz, beni ma'zur görsünler, afv etsinler. Ta'tilde görüşünce tekrar sorsunlar. Şifâhen söylerim hem de yazmak bazan doğru olmaz.

Kardeşim, müslimân kâfir herkes bizden hak alacak. Mürted, [tekrar] müslimân olursa, o da alacak. Mürted iken hakkı olmaz, kâfirin hakkı olur. Kimsenin küfr malına da karışmamalı, fitneye sebeb olmamalıyız. Şerâb ve içkiler ve lâşeden [kendiliğinden ölen hayvandan] başka her şey maldır. Küfr alâmeti olsa da maldır, tecâvüz etmemelidir [ilişmemelidir].

Özrü olan kimse zor ile imâm olmamalı, günâhı yüklenir. Hasm, alacaklı demekdir.

Bayram hilâli görülmez ise Ramezân-ı şerîf 30 gün tutulur. Biz Salı başladık. Ramezân-ı şerîfin 29'ncu gecesi arayacağız; göremez isek herkesle berâber bayram yapacağız.

Annesi Zeki'yi vekil ta'yin etsin; Zeki [zekâtını] altın olarak versin.

Hüseyin: Şifâ âyetleri 6 dânedir. mektûba yazmak doğru değildir.

Âdem aleyhisselâmın hareketi kendi makamına, derecesine göre yanlış idi, onun hatâsı bizim ibâdetimizden iyidir. Kitâblar âsim oldu [kabahat işledi] diyor[23].

Sılaya gidince babanıza söyleyiniz uşr versin. Vermez ise siz yiyiniz. Yidiğiniz mikdâr ya'nî masrafı tahmin edip, onda bir mikdâr altın gümüş fukaraya veriniz. Yememek fitneye sebeb olur.

Orhan Fındıklı'nın mektûbunu aldım, kendisine duâlar ederim. Ona çalışmak, öğrenmek yakışır.

Ahmed Süren: Farzların yalnız tatbik şeklinde ayrılık vardır. Her mezheb aynı emri yapmakda, yalnız emri anlayış farkları olmakdadır. Dünyâ işlerinde de

böyle şeyler olur. Hepsi emri yapmak arzusunda olduğundan hepsi makbuldür.

İmâm beşinci rek'ate kalkınca, rükû'a varmadan dönerse berâber selâm verilir. Rükû dan sonra doğru secdeye varınca biz selâm veririz. Sebebini bilmiyorum.

Köye yapılan câmi' kapısına **"İnne's-salâte kânet ale'l-mü'minîne kitâben mevkûtâ"** âyetini[24] yazmak muvâfıkdır.

Hanefî mezhebinde birkaç parmak yerden yüksek olursa mihrabda imâm her yerden görülür, daha iyi olur. Ya'nî her ikisi de câizdir.

Hava teğmeni Koksal Alparslan Ankara'dadır. mektûb aldım. Adresini yazmamış. Bir ay geçdi; cevâb yazmak istiyorum. Adresini bulursanız bildirirseniz iyi olur. Bütün arkadaşlara selâm ve duâlar eyler duâlarınızı beklerim efendim.

55
ELLİBEŞİNCİ MEKTÛB

Bu üç mektûb Kuleli'den Hulki Demiray'a Arabî harflerle yazılmıştır.

23 Cemâzi'l-Âhire 1378 [3.1.1959]

Ve aleyküm selâm kıymetli Hulki [Demiray]

Mübârek yazılarla tezyin edilmiş olan temiz mektûbunuzu tekrar tekrar okudum. Cenâb-ı Hakka nihâyetsiz şükrler olsun ki küfr zulmeti, irtidâd sizin lâtif rûhunuza ızdırâb vermekdedir. Letâfet ne kadar artarsa ızdırâb ve teessür de o derece ziyâde olur. Çalışınız, Cenâb-ı Hak çalışana elbette in'âm eder. Siz isteyiniz. O elbette matlûbunuza îsâl eder [kavuşturur]. Tâlib olduğunuz cevherler, çok kıymetlidir. Elimize giren çok az olsa da pek çok ve pek kârlı demekdir. Gayret ediniz, kazancınız az olsa da kıymeti pek fazladır. Ya kazancı çok olanlara ne diyelim?

Eski dersleri tekrar edip unutmamak da büyük ni'metdir. Cenâb-ı Hak sizi ve arkadaşlarınızdan sizin gibi olanların hepsine bütün iyilikleri bütün kemâlâtı nasîb eylesin. Onun ihsânı sonsuz, rahmeti nihâyetsizdir. O kadar verir ki, akl hayret eder. Karanlık ormanlarda âb-ı hayât akıtır; küfr ve ma'sıyet içinde evliyâ yetişdirir. Yâ Rabbi, sen bizi nefislerimize mağlub etme, onun

hilelerine aldanmakdan bizleri koru. O senin düşmanındır ve bizim düşmanımızdır. Bir dakikalık zevki için bizi helâke, bir sâniyelik lezzeti için sonsuz felâkete sürükleyen azılı ve gaddar bir düşmandır. Bizleri doğru yoldan ayırma!

Kalblerimizi sevdiklerinin sevgisi ile doldur!

Bütün arkadaşlara tekrar selâm ve duâlar ederim. Hepinizin duâlarınızı beklerim.

Deniz hayvanlarından yalnız balık cinsinden olanları yemek helâl olup, başka cinsleri yemek helâl değildir, ya'nî harâmdır. Köpek balığı, yılan balığı, yunus balığı, velhâsıl her balık helâldir. Midye, istakoz ve sâir şeyleri yemek harâmdır. Câiz değildir. Bütün [Hanefî] fıkh kitâbları câiz değildir, helâl değildir diye yazmakdadır. Mekrûh diye yazan yokdur. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem pazarda yengeç satan birini men' buyurdu, sattırmadı.

[Kâdızâde] Âmentü Şerhi'nde 14'ncü sahîfede diyor ki, cism iki kısmdır. Cism-i latîf, cism-i kesîf. Cism-i kesîfde rûh yok ise büyür, üremez ise cimâd denir. Dağlar, taşlar, yerler, gökler, yıldızlar, sular cimâddır. Büyür, ürer ise nebât denir. Demek ki nebâtât rûhsuzdur, cansızdır. Büyümesi, üremesi, hareketi tabî'at kanunlarına bağlı olup irâdesizdir. Tav'an değil tab'an'dır [İsteyerek değil, tabiî olaraktır]. Cism-i kesif rûhlu ise hayvandır. Hayvan ve insan rûhludur, canlıdır. Bunlar ma'lûmât-ı şer'î değil; hikemî, ya'nî tecrübîdir. Bunları kabûl ve red, şerî'ati kabûl ve red olmaz. Hepinize ve doğru yolda gidenlerin hepsine selâmetler, selâmlar olsun.

56
ELLİALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli Hulki [Demiray]

Güzel yazılarınızı okudum. Çok istifâde etdim. Nasıl güzel olmasın ki hem zâhiri güzel, hem bâtını, ma'nâsı da rûha güzel geliyor. mektûblarımdan istifâde ediyormuşsunuz. Burada da sizin yazılarınızdan istifâde ediyoruz. mektûbunuzu saklamak, her zemân okumak ve okutmak isterdim. Fakat hüsn-i zan ederek yazdığınız satırlar buna mâni' oluyor.

Duâlarınıza çok teşekkür ederim. Ali İhsân'ın [Göksaltık] arkadaşlarını ilme, fazilete teşvik etmesi, onun îmânının çokluğuna, ibâdullaha olan şefkatine alâmetdir, çok iyidir. Fakat zarûretler icâbı buna imkân olamıyor. Cenâb-ı Hak niyyetinin ve ona ni'metinin mükâfâtını elbette ihsân eder. Ali Ihsân'a kimse kırılmaz. O, ancak sevilir. Ne yapalım sohbet herkese nasîb olmuyor. Binde bir kimse o ni'metle şereflenir. O halde hâlimize çok şükr edelim.

Mektûba verdiğiniz adrese çok memnûn oldum. Diğer arkadaşlar da öyle adres vermeli, müslimânlar uyanık olmalıdır. Siyâsî görüşlü olmak [ilm-i siyâsete, insanların ve zamanın hallerine dikkat etmek, fitneye sebep olmamak] lâzımdır.

1-Kâfirlerin işi demek kâfirlik işi, ibâdetleri ve dine bağlı hareketleri demekdir. İslâmiyyetin beğendiği şeyleri kâfirler yapsa da beğenmek, yapmak lâzımdır. Bir malı güzel yapmış demek küfr olmaz. Halbuki bir müslimân bir harâm işlese, bu harâma güzel diyenler kâfir olur.

2-Özürleri aynı olanlar birbirlerine imâm olabilir. Dişleri [ndeki dolgu veya kaplama] sebebiyle Şâfi'î mezhebini taklîd edenler birbirlerine imâm olabilir. Fakat dişleri özürsüz bir imâm intihâb etmek efdaldir.

3-İlmleri unutmak, tereddüd gelmek, kalb kararmasından olduğu gibi; bu zemânda muhitin zulmetinin kalbe aks etmesinden de olur. Sâlih insanların yazıları, sözleri, muhatabın ihlâsı nisbetinde unutulmaz.

4-Tekbîr getirirken niyyet etmiş bulunmak şartdır, demek istiyor. Ya'nî tekbîrden sonra niyyet olmaz. Tekbîrden biraz evvel de niyyet edilebilir. Fakat tekbîr getirirken niyyet etmek daha iyi olur. Tekbîr ile niyyet arasında başka hareket yapmamalıdır. Tekbîr getirirken niyyet etmeli; biraz evvel etmiş ise Cenâb-ı Hakdan gâfil olmamalıdır.

5-Eshâb-ı Kirâm 4'ncü sahîfesindeki satırlar Mir'at-i Kâinât'dan alındı. O zemân bütün âlimler böyle biliyordu. Fakat İmâm-ı Rabbânî (radıyallahü anh) Eshâb-ı kirâmın kemâlâtını herkesden iyi anlayıp, meleklerden yüksek olduklarını bildirdi. Keşki Eshâb-ı Kiram kitâbına böyle yazsaydık iyi olurdu.

Tevbe eden, seher vakti ağlayan günâhkârlar makbûldür. Günâh işlememek için nemâzı iyi öğrenmelidir. Nemâz günâhdan korur. Bütün arkadaşlara selâm ve duâlar ederim efendim.

57
ELLİYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm seçilmiş, sevilmiş kıymetli kardeşim Hulki [Demiray]

Mübârek mektûbunuzu okudum. Çok mesrûr oldum. Hem odamın içi hem de kalbimin içi mektûbun rûhâniyyetiyle münevver oldu. Rûh evvelce nefse esir idi, nefsden memnûn idi, birlikde mütelezziz idiler [hayattan tad alıyorlardı]. Rûh nefsin esâretinden kurtulunca nefsin denâetini [alçaklığını], rezâletini, küfrünü görüp anlamağa başlayınca feryâd ediyor, üzülüyor. Bir kurtarıcı, bir mürşîd arıyor. Cenâb-ı Hak rûhunuzun [günaha bulaşma endişesinden ileri gelen] sıkıntısını artdırsın, nefsin günâh deryâsında olduğunu görerek hâsıl olan te'sirlerini çoğaltsın. Gafletden uyanıp, zulmeti his etmek, düşmanı dost sanmakdan kurtulmak ne büyük seâdetdir.

Rü'yâda gördüğünüz, size iltifat eden, büyüklerin mübârek rûhları ve mukaddes latîfeleridir. Sevdiğiniz bir insan şeklinde görünüyorlar. Cenâb-ı Hak o büyüklere olan muhabbetinizi, râbıtanızı artdırsın. Seâdet-i Ebediyye ipi, o muhabbetdir. O ipe sarılan, dünyânın zulmetinden, küfr ve irtidâd felâketinden kurtulur. İşin başı Ehl-i sünnet i'tikâdı, nemâz ve harâmlardan ictinâb edip ehlullahı sevmekdir. Cenâb-ı Hak bu ni'metleri size ihsân etmişdir. Bu öyle büyük ni'metdir ki milyonda bir kimseye bile nasîb olmamakdadır.

Derdinizin devâsı, rûhunuzun şifâsı Seâdet-i Ebediyye kitâbındadır. Fakat bir mektûbu, bir maddeyi yavaş ve tekrar tekrar okumalıdır. Teheccüd nafile nemâzları ve Arabî çalışmağı, diğer kitâbları mektebden sonra okursunuz. Şimdi beş vakit nemâzları müstehab vakitlerinde ya'nî evvel vakitlerinde kılmak ve Seâdet-i Ebediyye okumak azîm ni'metdir. Mübârek vücudunuzu yormayınız. Vücud insana emânetdir. Uykunuzu ve gıdânızı temâm alınız.

Amerikan tavuklarının hâli, burada kesilen koyunlardan farklı değildir. Ehl-i kitâbın kesdiği, mürtedlerin kesdiğinden daha iyidir. Mürted

kesmediğini, Amerika'da da besmeleleri çekildiğini kabûl ediyoruz. Nihâyet şübhelidirler. Şübheliler zarûret mikdârı câizdir. Fazlası harâma yol açar. Mümkin olduğu kadar ictinâb etmelidir.

Nefs, insanı bol bol ağlatır. Düşman-ı ilâhî olan nefs, harâb oldukça çok ağlamak olmaz. Az, nâdir ağlamalı ve ağlarken tevbe ve iltica etmeli, aldanmamalıdır. Sizlerin mektûblarınızdaki ihlâsınızı okurken hem ağlıyorum, hem de iltica ediyorum. Birkaç damla gözyaşı iyi alâmetdir.

Cenâb-ı Hak maksadınıza, matlûbunuza kavuşdursun, din ve dünyâ seâdetine nâil eylesin, büyüklerimizin muhabbeti ile feyzleri, rûhâniyyetleri ile sizleri şereflendirsin. Size **"Ekmelüküm îmânen ahsenüküm hulkan"** [Sizin imânı en kâmil olanınız, huyu en güzel olanınızdır. Hadîs-i şerîf] ni'metini ihsân buyuran Mün'im-i hakîkî [Hakikî ni'met veren (Allah)], ni'metlerini artdırsın.

[Cenâb-ı Hak] **(Beni isteyene, bana kavuşduran yolu gösteririm)** buyuruyor [Şûrâ: 13; Ankebût: 69]. Ona karşı muhabbet, aşk, irâde ve talebinizi, iştiyâkınızı artdırsın.

[Birgivî Vasıyetnâmesi'ndeki "hutbede hükümdara âdil diyen kâfir olur" sözünün ma'nâsı, bazı] padişahlar beytülmâlı [hazineyi], isrâf etdiklerinden zâlim oluyor. Zâlime âdil diyen kâfir olur.

Kur'ân-ı kerîm ve ezân dinlerken verilen selâmı almak lâzımdır. Nemâz kılan ve Kur'ân-ı kerim okuyan yanında yüksek sesle selâm verilmez. Yavaş, yakın mesâfede vermelidir. Yazdığınız durumlarda olanlara selâm vermemek lâzımdır. Bunları berâber okuruz.

Duâlarınız sayesinde burada lehülhamd çok râhat ve selâmetdeyim. Haftada 29 saat ders çok yoruyor ise de sivil, askerî lisede fazla talebeye nasihat vermek arzu ettim. Burada Seâdet-i Ebediyye yüzlerle satılıyor ve fâideli oluyor. Hepinize selâm eder duâlarınızı beklerim. [1959]

58
ELLİSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kuleli'den Bülend Ünal'a yazılmışdır.

Kıymetli talebem Bülend[25]

Geçen gün yolda gördüğümde, sivile çıkacağınızı ve eczâcı okuluna gireceğinizi söylemişdiniz. Size imtihâna hazırlanmanız, başka kitâb okumayıp, yabancı dil ve meslek derslerinize çalışmanızı söylemişdim. Benim sözüme ehemmiyet verdiğinizi gördüğüm için, sizin dünyâda ve âhirette, seâdetinizi düşünüyor, aşağıda göstereceğim yolda yürümenizi ehemmiyetle arzu ediyorum.

1-Bütün kuvvetinizle eczâcı imtihânına hazırlanınız.

2-Beş vakit nemâzınızı kılınız, fakat imtihâna hazırlanmak için çalışmayı da bir ibâdet biliniz. Dini korumak için, istikbâli kurtarmak şartdır. Peygamberimiz sallallahü aleyhi ve sellem, **"Fakirlik, küfre sebep olur"** buyurmuşlardır.

3-Derslerinize ve yabancı dile çok çalışınız. Ben subay iken de dört sene üniversitede okudum. Ve bayram günleri bile derslerime çalışırdım. Ve kimya derslerimi Fransızca kitâblardan çalışırdım. Subay iken Almanca öğrendim. Sizin de böyle çalışmanızı istiyorum. Önce dünyâ bilgilerini öğrenip, hayatı kazandıktan sonra istediklerinizi okursunuz. Sizin bugün dinî vazifeniz beş vakit nemâz kılmak ve Ramezân-ı Şerîfte oruç tutmakdır. Nâfile nemâz kılacak, nâfile oruç tutacak bir yaşda değilsiniz. Za'îf düşmemeniz, uykusuz kalmamanız lâzımdır. İmtihâna hazırlanmanız, nâfile ibâdetten daha sevâbdır. Siz za'îfsiniz, kuvvetli ve doyuncaya kadar yemezseniz hasta olur, farzları da yapmaktan mahrûm kalırsınız.

4-Yukarıdaki nasîhatlarım, Seâdet-i Ebediyye kitâbında yazılıdır. Bu kitâb, genç müslimânların câhil kalmaması, bir yere kapanıp hurâfe kitâbları okumakla, nâfile ibâdetlerle ömrünü çürütüp, farz olan çalışmakdan kaçanları gaflet uykusundan uyandırmak için yazılmışdır. Bu kitâb, yalnız okumakla değil, anlayıp ona göre çalışmak, fen bilgilerinde kâfirlerden ileri geçmek için yazıldı.

Dinimiz hiçbir zemân idâme-i hayâtı te’min edecek faaliyyeti aksatan bir ibâdet emretmiyor. Allahü teâlâ sizleri müşkil duruma sokacak bir ibâdet emretmedim, buyuruyor. Dinî vecîbelerin, ifâsında herşeyi kolaylaşdırmış, sâdeleşdirmişdir.

5-Radyonun fâidesiz şey çalmasından, başkalarının uygunsuz, ahlâksız hâllerde bulunmasından, müslimânın îmânına zarar gelmez. Bunlardan kaçmak, soğuk durmak fitneye, fesâda sebep olur. Onlara [böyle yapanlara] kızgın durmamalı, iyi olmaları için duâ etmelidir.

6-Müslimânlık, dünyâ ile alâkasını kesip, herkesi, herşeyi kötü gören, üzülen, hayatı kendine zehir eden, yaşayan ölü gibi olmak değildir. Her müslimânın, gelecekte ekmek parası sâhibi olmak; İslâmiyyete ve müslimânlara fâideli olmak için düşündüğü gâyeye varması için çalışması, birinci vazifesidir. Batı’nın çalışmalarına katılmak, onlara ulaşmak ve hattâ onları geçmek, her müslimânın ideali olmalıdır. Evliyâlık, dünyâdan vazgeçip, bir yere kapanmak, başkalarını kötü bilmek değil, herkesin arasına karışıp, zekânın her ilminde yükselip, insanlığa doğru yolda rehber olmakdır. Kilometrelerce uzaktaki tanımadığı kimselerin, yaptıklarını, düşündüklerini, bulunduğu yerden anlamak, evliyâlık değildir. Bunu Hind kâfirleri, Hıristiyan papazları da yapar. Asıl evliyâlık, Muhammed aleyhisselâmın yolunu, ahlâkını, çalışmasını göz önünde tutup, O’na benzeyebilmekdir. Bunlar Seâdet-i Ebediyye’de yazılıdır. Ve rü’yânın kıymeti olmadığı ve uyanık iken, ele geçen şeylerin makbûl olduğu yazılıdır.

7-Size her fırsatta ana, baba hakkında, onlara hürmet ve ihsânın, lüzûmunu anlatmışdım. Müslimânın, Allahü teâlâya îmândan sonra birinci vazifesi, ana babanın kalbini kırmamakdır. Baba ne kadar kötü olsa da, yine her şeyin üstünde hakkı vardır. Hıristiyan olsa dahî sırtımızda taşımamız lâzımdır. Hele senin ve benim gibi müslimân doğmamıza ve müslimân terbiyesi ile yetişmemize asıl sebeb olan ana babanın kalbini kıran Cennete giremez. Onlar bizi döğse, söğse dahi bizim onları okşamamız, yalvarmamız lâzımdır. Tekrar söylüyorum ki, en büyük ibâdet, ana babanın kalbini almakdır. Evet, şerî’at dışı

emreden, câhil, kültürsüz ana baba yok değildir. Fakat bu zemânda dahî onlara özür dileyip yalvararak, kusûrumuzu afv edin demelidir. Nemâzını kıl diyen, bir babaya su-i zan olur mu? Su-i zan etmek harâmdır. Anasının, babasının kalbini kıranın ibâdeti kabûl olmaz. Babanın kalbini almak demek; onun dostlarına, çocuklarına, komşularına, hüsn-i muamelede bulunmak demekdir. Zaten, kâfir bile olsa herkese, hüsn-i muamelede bulunmamız emrolundu. Açık gezenlere, hoşuna gitmeyen hareketlerde bulunanlara, iğbirar, küskünlük göstermek hakkınız değildir. Kur'ân-ı kerîmde, fitne çıkarmak, adam öldürmekten daha günahdır, buyuruluyor. Evet, günâh işliyenlere, kötülük yapanlara, muğber olmanız [darılmanız] lâzımdır. Fakat, bu iğbirarınızı [dargınlığımızı] bildirmeniz lâzım değildir.

8-Allahü teâlâ, Peygamberlerine (aleyhimesselâm) buyuruyor ki: **"Doğru yolu başkalarına inandırmak tatbik etmek için, uysal, mutî' ve tatlı olunuz, kimseyi kırmayınız"** [Nahl sûresi, 125]. Bizim de o büyüklere uymamız, dost ve düşmanlarla, iyi geçinmemiz lâzımdır. Herkes kendinden mes uldür. Zemanın icâbına göre giyinen kadınlara, kızlara kötü, ahlâksız demek kimsenin hakkı değildir. Günâhsız, kusursuz insan olmaz. Kendi günâhımızı görmemiz, kendimizi kötülememiz lâzımdır. Kendini beğenmek büyük günâhdır. Millî kahraman tanınanları büyük bilenleri kötülemek, tahkir ederek söylemek, ahmaklıkdır. Fâidesi hiç yok; zararı pek çok olur. Şahsî fikirler ulu orta söylenmez; hele zararlı olursa, hiç söylenmez. Yezîd'e bile la'net etmek ibâdet değildir. Müslimân akl ile hareket eder. İnsana en büyük belâ dilinden gelir.

9-Size yabancı dile, en çok çalışınız diye her dersimde, tekrar tekrar söylemişdim. Sözümü dinlediniz mi? Hergün kaç saatinizi yabancı dile ayırdınız ve şimdi yabancı dil ile hangi eserleri okumakdasınız?

10-Radyoda, sinemada ahlâkî, dinî, fennî, kültürel gösteri ve konferansların dinleneceği, bunların aksi fâidesiz olanların câiz olmadığı, kitâblarda yazılıdır. O halde, radyo dinlemek, sinemaya gitmek harâmdır, diye kestirip atmak dine iftirâdır. Dinimizin radyodan çok istifâde edeceği S. Ebediyye'de yazılıdır.

11-Peygamberlerimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) **“Îmânı üstün olanınız, ahlâkı güzel olanınızdır”** buyurdu. O halde, dost düşman herkesle iyi geçinmeli, bilhassa akrabayı hiç incitmemelidir. İnsan bir suçluyu elbet sevmez, fakat sevmediğine de iyilik yapar. Sevmek kalble olur. Müslimânı, dost düşman herkes sevmelidir. Peygamberimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) sokakda papaza yol verip kendisi arkada kaldığını ve evine gelen bir din düşmanına nasıl iltifat ettiğini hepimiz biliyoruz.

12-Nemâzda iken, her zemân siyah takke giyiyorum. Renkli şeyler, huzuru, ciddiyeti giderir. Bazı arkadaşları çeşidli renkli başlıklarla nemâz kılarken görüyorum, bunu da hatırlayarak yazıyorum.

13-Seâdet-i Ebediyye kitâbının, her kısmında, çeşitli yerlerinde yazdığı ve benim her fırsatda söylediğim gibi bugün Türkiye’de ve bütün dünyâda bir tane [hakiki] tasavvuf ehli kalmamışdır. Tarîkatden bahsedenlerin çoğu câhil ve yalancıdır. Kim olursa olsun, evliyâlıkdan, tasavvufdan dem vuranlara aldanmamalıdır ve bunları birşey bilir sanmamalıdır.

14-Evet, eskiden tarikat ve tasavvuf ehli vardı. Bugün bunların ancak kitâbları kaldı. Fakat benim ve sizin gibi din câhilleri bu kitâbları anlamakdan çok uzağız. Bu kitâbları okuyarak çıkaracağımız yanlış ma’nâlara göre, hareket edersek, dinimizi de, dünyâmızı da harâb ederiz. Seâdet-i Ebediyye 157’nci sahîfede bu hakîkat yazılıdır (3. kısmda). O halde, bizim de bu kitâbları okumak değil, din ve dünyâmızı kazanmak için zarurî olan bilgileri öğrenmeğe çalışmamız lâzımdır. [Tasavvuf kitâbı] Okumak için emr de yok.

15-Yukarıdaki yazılanların hepsi Seâdet-i Ebediyye kitâbında yazılıdır. Bunlar, o üç kitâbın (üç kısmın) özü demekdir. Geçen gün sokakda gördüğüm zemân nasihat istemişdiniz. Samîmiyyetinizi bildiğim için düşüncelerimi yazdım.

Bu yazımın da özü şu iki şeydir:

A-Yüksek tahsili bitirinceye kadar yabancı dil ve yalnız derslerinize çalışınız. [Zaruri olmayan] Din kitâblarını hayata atıldıkdan sonra okursunuz.

B-Ananızı babanızı, hiçbir sûretde incitmeyiniz. Şunu unutmayınız ki,

ananız babanız, sizden râzı olmadıkça Allahü teâlânın sevgili kulu olamazsınız.

Din ve dünyâ seâdetine ermenize duâ ederim, kıymetli yavrum, [1960]

59

ELLİDOKUZUNCU MEKTÛB

Kuleli'den talebeleri Ali Aygün'e Arabî harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Ali Aygün

Zonguldak'dan gönderdiğiniz mektûbunuzu okudum. Cevâbda tekâsül ettiğim [üşendiğim] için afv ediniz. Tekâsül etmiyorum, mektûbu sıraya koyuyorum. Vakt, fırsat bulunca yazıyorum. Elhamdü[lillah] güzel yazmışsınız. Cenâb-ı Hakka şükr ediniz. Şükr edince ni'metini artdırır. Şükr demek ni'metin kıymetini bilmek, ni'meti emr olunan mahalde kullanmak demekdir.

1-Bayram nemâzında altı tekbîrin herbiri ayrı ayrı vâcibdir. İmâm bunlardan birini terk etse cemâ'at de imâma tâbi' olur. Nemâzdan sonra secde-i sehv yaparlar; imâm secde-i sehv yapacağını da bilemez ise, secde-i sehv yapmadıkları için iâde etmezler ve günâh olmaz. Çünkü nisyân [unutmak] afv olunur.

2-Secde-i tilâvet lâzım iken imâm terk etse, cemâ'at da imâm okurken duymuş olsa bile terk eder.

3-Cenâze nemâzında cemâ'at şart değildir. Bir kişi de kılabilir. Birden ziyâde kimse varsa üç saf üzere cemâ'at yapmak müstehabdır.

4-Tanımadığımız bir mü'minin cenâze nemâzından sonra imâm sorunca, "iyi biliriz" deriz ve onun îmânının iyi olduğunu kasdederiz. Küfrü sâbit olmayan kimse mü'min addolunur.

5-Bir cenâzenin kefeni içine Besmele-i şerîf ve sâir âyet-i kerîmeler, zikrler, duâlar, mübârek isimler yazılı kâğıd koymak veya kefenine yazmak doğru değildir, câiz değildir.

Ramezân-ı şerîfin hakkımızda ve cümle din kardeşlerimiz için hayırlı olmasını duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

Hilmi

60

ALTMIŞINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Ali Aygün

Mektûbunuzu okudum. Mâşâ[allah] ne güzel yazmışsınız. Bu yazılar [yani İslâm harfleri], ne büyük hazînedir. Zemânla artık yazınız terakki eder. Cenâb-ı Hak hepinizi câhillerin, ahmakların sözlerine aldanmaktan muhâfaza buyursun.

1-Sabah ve ikindiden başka nemâzların farzlarını kıldıkdan sonra cemâat yapıldıkda, nâfile olarak cemâate uyulur. Sevâb olur. Sabah ve ikindi farzından sonra [nâfile] nemâz kılmak mekrûhdur.

2-Dağda ve tarlada giyilen mest çizme üzerinde necâset bulunmadığı ma'lûm ise, bunlara mesh edilir. Necâset varsa edilmez. Meshin yolcu iken müddeti üç gün üç gecedir.

3-Oruç adayan kimse, gün adedi söylemedi ise, bir gün oruç tutar. Adak yaparken gün adedi söylemelidir.

4-Kitâblı kâfirlerin hediyyeleri kabûl edilir. Onlara birşey ısmarlanır. Sadaka, hediyye verilir. Zekât verilmez.

5-Büyük günâh işleyenin geçmiş amelleri bozulmaz. Hiçbirini kazâ etmez.

Fakat bir kimse mürted olursa geçmiş amelleri bozulur, yok olur. Tekrar İslâma geldiği zemân, kâfirlikde geçen nemâzları ve oruçları ve kâfir olmadan evvel kıldığı nemâzları ve tuttuğu oruçları kazâ etmez. Ya'nî müslimân olunca bu ibâdetler tekrar geri gelir. Kâfir olmadan evvel kazâya bırakdığı nemâzları ve oruçları tekrar müslimân olunca kazâ etmesi lâzımdır. Kâfir olmadan evvel yapdığı hac geri gelmez, tekrar hac etmesi lâzımdır.

Ali Karaduman'ın mektûbunu aldım. Duâlarınıza şükr etdim. Onun sualini bir yerde okumadım. Zannedersem, İslâm memleketlerinde velî bulunur. Ahkâm-ı şer'iyye tatbik edilmiyen memleketlerde [kolay kolay] bulunmaz. O halde bugün, Seâdet-i Ebediyye 164'ncü sahîfede yazılan kutbü'l-aktâb vardır; diğerleri yokdur. Hakîkî mü'min, Ehl-i sünnet pek az, evliyâ nerede olacak? Hadîs-i şerîf, [müslümanların] kıyâmete doğru garîb olacağını bildiriyor.

Hüseyn Hilmi

61

ALTMIŞBİRİNCİ MEKTÛB

Kuleli'den talebeleri Mehmed Gündoğan'a Arabi harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Gündoğan

Mübârek mektûbunuzu okumakla şereflendim. Cenâb-ı Hak sizlere ihsân eylediği ni'meti artırsın. İnsanın ömrü rü'yâ gibi geçiyor. Hayatımızın geçen kısmı hayâl oldu, gelecek kısmı da hayâl olacak. Hayatımız rü'yâ gibi. İnsanlar uykudadır. Dünyâ hayatı rü'yâ gibidir. İnsanlar ölünce uyanacaklar; hakîkî hayât, uyanıklık, ölüm ile başlayacaktır[26].

1-Kerâhet-i tahrîmiyye olan [ya'ni vâciblerinin kasden terkedildiği] nemâzın iâdesi vâcibdir. Meselâ kavme, celse yapılmayan ya'nî ta'dîl-i erkân ve tumânînet yapılmayan nemâzların iâdesi vâcibdir. Nemâz içindeki vâcibi terk etmek de tahrîmen mekrûhdur.

Kerâhet-i tenzîhiyye ile kılınan nemâzı iâde ise sünnet, hattâ müstehabdır buyurmuşlardır. Bazı âlimler de, [kerâhet-i tahrîmiyye bulunan nemâzı] vakit çıkmadan önce iâde etmek vâcibdir, vakit çıkdıkdan sonra iâdesi sünnet veya müstehabdır buyurdu. İâde edilen farz, birinci farzın yerine geçmiyor; onun yerini temâmlıyor. Vakit çıkdıkdan sonra iâdesi vâcib diyen âlimler de vardır.

2-Süt kardeş yalnız nikâh edilemediği, alınamıyacağı için kardeş olur. Yoksa süt kardeş ile konuşmak da fitne şübhesi olunca mekrûhdur. Mürted olunca da evlenmek harâmdır. [Mürted olunca] (Süt kardeşlik kalmaz) demek câiz değildir.

3-Niyyet kalb ile olur. Kalb ile niyyet farzdır, lisân ile niyyet müstehab, demişlerdir. Peygamberimizin (sallallahü aleyhi ve sellem) değil de âlimlerin sünnetidir, âdetidir demişler. Feth-i Aliyye gibi kitâblar bid'at diyor. İmâm-ı Rabbânî (rahmetullahi aleyh) bid'atdir buyuruyor. Birçok kitâblar da kalb ile niyyeti te'min etmek için söylese mekrûh olmaz diyor. Kalb ile niyyet etmez, yalnız ağız ile söylese nemâz kabûl olmaz.

Ailenizin yanına gitmek, pederinize itâat etmek, onlara fâideli olmak sevâbdır. Sıla-i rahm sevâbına kavuşursunuz. Onlara fâideli olmak ayrıca

sevâbdır. Zemânın, mekânın zulmetini hissetmek büyük lûtf-i İlahîdir.

62

ALTMIŞİKİNCİ MEKTÛB

Kuleli'den talebeleri İsmail Hakkı Erdoğan'a Arabî harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim İsmâil Hakkı

Zâhir bâtının aynasıdır. mektûbunuz, yazılarınız, temiz mayanızı, yüksek isti'dâdınızı i'lân etmekdedir. Cenâb-ı Hak, sizlere ihsân etmiş olduğu ni'metleri artdırsın.

1.Nemâzda niyyet yalnız kalb ile olur. İftitâh tekbîrini alırken (bugünki öğle nemâzının farzını kılıyorum. Onun benim nemâzıma, hiçbir şeye ihtiyâcı yoktur, emr etdikleri için onun emirlerini yapmakla, onun huzûrunda durmakla şerefleniyorum) diye kalbden geçirib hemen tekbîr almalıdır. Tekbirin ma'nâsı da budur. Fâtiha'nın ma'nâsını düşünerek okumalı. Böylece nemâzın zevki hâsıl olmaya başlar. Cenâb-ı Hak hepimizi nemâzın zevkine, hakîkatine kavuşmakla şereflendirsin. Âmin![27]

2.Farz nemâzdan sonra Allahümme entesselâm ve minkesselâm [tebârekte yâ ze'l-celâli ve'l-ikrâm] demeli, sonra hemen sünneti kılmalıdır. Sünnetden sonra hemen âyetülkürsî okumalıdır. Sünneti evde kılmak efdal olduğundan, eve gidip kılacak ise veya farzdan sonra sünnet yok ise veya kazâ kılacak ise farzdan sonra hemen âyetülkürsî okunur ve tesbihler çekilir ve duâ edilir. Tesbihler ile duâ arasında başka şeyler okunabilir. Meselâ Kul eûzüleri, İhlâs ve Fâtiha sûrelerini üç kere okumak iyidir. Diğer duâları, başka tesbihleri, nemâz duâsından sonra yapmalıdır.

63

ALTMIŞÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kuleli'den talebeleri Zeki Celep'e Arabi harflerle yazılmışdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli Zeki

Mektûbunuzu okudum. Temiz rûhunuzun ızdırablarını çok güzel ifâde eden yazılarınız kalbimi ferâhlandırdı. Nurlu müslimânlardan gelen

müteaddid mektûbları okudukça bir gülistanda meşrûh [gül bahçesinde açmış] çiçekleri koklayıp mest olan bîçâreler gibi meserrete [sevinçlere] gark oluyorum.

Cenâb-ı Hak cümlemizi ebedî felâketden muhâfaza buyursun. Kalbimizi, rızâsı ve sevgisi ile doldursun. Koyu karanlık bir gecede, bir ziyâ menbâına mâlik olan bahtiyârlar ne kadar mes'ûd ve ne kadar râhatdır. Cenâb-ı Hak, hak ile bâtılı tefrik eden nûrunu bizlere ihsân buyursun. Lûtf etmiş olduğu ni'metlerini artdırsın. Bizler şükrden gâfiliz, küfrân-ı ni'met ediyoruz. O, rahmet sıfatını saçıyor. Gece gündüz şükr etmeliyiz. Şükr etmek, ni'meti mahallinde kullanmak demekdir. Aklımızı, her a'zâmızı, gençliğimizi onun emrlerini yapmakda, çok çalışmakda sarf edelim.

Mektûblara Besmele-i şerîfe ve bütün mübârek kelimeleri yazmamalıdır. Esmâ ve sıfât-ı ilâhî yerlere düşmemelidir.

1-Tahlîk, takdîr etmek demekdir. Mühendisin plânı takdir, ta'yîn, keşf etmesi gibidir. Hak teâlâ Hâlık'dır, ya'nî var edeceği şeyleri takdîr ve ta'yîn edicidir. Yok iken var etdiği zemân, ademden [yokluktan] vücûda getirdiği zemân, (Bârî) ismi ve sıfatı söylenir. Mevcûd maddelerden de bir şey yapar meydana getirir, evvelce var etmiş olduğu bu maddelere sonradan yeni bir şekil ve sûret de verir, bu zemân Musavvir'dir. Hâlık, Bârî, Musavvir ismleri Kur'ân-ı kerîm'de ayrı ayrı vardır.

2-Diş arasındaki taşlar herkesde olmaz. Dişlerini temizlemeyenlerde olur. Bir kere esaslı temizledikden sonra misvak kullanınca teşekkül etmez. Misvak kullanırken misvakin temâs etmediği yerde teşekkül edebilir. O halde misvâki dikkatle kullanmalı, ibâdet olarak ehemmiyyetli kullanmalıdır. Özr değildirler. Mezheb taklîdine lüzum yokdur.

3-İbni Âbidîn'de uzun zemân evvel okudum. Buyuruyor ki, [kıraati] kendisi veya kulağını yaklaşdıran bir başkası işitmez ise nemâz kabûl olmaz, iâde lâzımdır.

4-Farz nemâzdan sonra sünnet kılacak ise oturmaz, kazâ kılacak ise oturur.

5-[Celsede] Ziyâde durunca secde te'hîr edileceğinden, secde-i sehv lâzım olur.

6-Yatsı farzını, kış geceleri sülüs-i leyle te'hîr [gecenin ilk üçte birine geciktirmek] efdal demişler ise de, her nemâzı vaktin evvelinde kılmak efdal olduğu mektûbât'da yazılı. [Efendi Hazretleri] Öyle buyururlardı.

64
ALTMIŞDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kuleli'den Güngör Özbilir'e Arabî harflerle yazılmıştır.

Cumartesi

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Güngör

Mevâhib-i Ledünniyye kitâbını yeni yazı ile yazmak ve tab' edib gençlere sunmak çok iyi ve sevâb olur. Mehmed Efendi'nin buyurduğu gibi, bir şeyi katmamak lâzımdır. Bu kitâbda çok na't [şiir] olduğu için gençler anlayamaz. Anlaşılması için her cümlesini sâdeleşdirmek, açmak lâzımdır. Fakat bunu yaparken, ma'nâ değişmemesi için çok dikkat etmek îcâb eder.

Bu iş kolay değildir. Bunu yaparken çok güç günlerin olacakdır. Fakat bunları yenebilir, başarabilirsen, [hazırlanmasının] senelerce süreceğini tahmin ediyorum. Ben Seâdet-i Ebediyye için müsveddelerimi yirmi seneden beri hazırladım ve talebemden bile çok yardım gördüm. Çok şeyleri, çok kimselere sordum. Sen de mübârek arkadaşlarına ricâ et! Suallerine yardım etsinler. Benim hiç vaktim yok. Yardım edemeyeceğim. Bu hayırlı işe başla. Cenâb-ı Hak yardım eder, inşâ[allah] çok mükemmel bir şekilde meydana çıkar! En mühim tavsiyem acele etme! Yavaş yavaş ilerle!

Erzincan'dan çok memnunum. Mektebin güzel bir câmii var. Bir hâfız askeri imâm yapmışlar. Ezan okuyor. Onu hizmet eri aldım. Talebeden cemaate gelen günden güne artıyor. Mektebde husûsî yatak odası var. Cenâb-ı Hakka sonsuz şükrler olsun. Harbiye'deki kardeşlerime selâmlarımı ve Erzincan'daki rahatımı bildiriniz, ricâ ederim.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ ederim. Hepinizin duâlarınızı beklerim efendim. [1959]

65
ALTMIŞBEŞİNCİ MEKTÛB

Bu iki mektûb Kuleli'den Ali İhsan Göksaltık'a Arabî harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli Ali İhsân

Güzel yazılarınız ile süslenmiş olan kıymetli mektûbunuzu seve seve ve tekrar tekrar okudum. Saf kalbinizden, temiz rûhunuzdan çıkan cümlelerinizi okurken hem sevindim, hem de Cenâb-ı Hakka şükrler eyledim ve selâmetinize duâ eyledim. Cenâb-ı Hakkın hıfz ve himâyesinde olmanıza yine duâ etmekdeyim. Siz de her an Cenâb-ı Hakka şükr ediniz. Ne büyük ni'metdir ki Cenâb-ı Hak bu zulmet-i küfr ve tûfân-ı gaflet içinde sizleri nûr-ı îmân ile tenvir eyledi [iman nuru ile aydınlattı]. Kendi muhabbeti ve sevdiklerinin muhabbeti ile kalbinizi nurlandırdı. Hele müsâid zemân ve fırsat ihsân eylemesi herkese nasîb olmayan ayrıca bir ni'metdir. Siz de bu ni'meti biliyor ve şükrüne gayret ediyorsunuz. Bu da diğer bir devletdir.

Melekleri, cins-i lâtîf-i nûrânî diye ta'rif buyurmuşlardır. Nûr, cism değildir. Cismin sıfatı ve hassasıdır. Meleklerin varlığını inkâr eden kâfir olur. Cism olduklarına inanmayan kâfir olmaz ise de ehl-i sünnetden ayrılmış olur. Lâtif, görünmez demekdir. O halde cin ve melek lâtifdirler; fakat cin, zulmânîdir, melek nûrânîdir. Bu fark insan ile hayvan arasındaki fark gibidir. Melekler yemez, içmez; cinler yer içer ve çoğalır, melekler çoğalmaz.

Yemin, Cenâb-ı Hakkın ismi ile ve sıfatlarının ismi ile olur. Bunlara delâlet etmek üzere şerî'atde kullanılan muayyen kelimeler ile olur. Sualinizdeki yemin olmaz.

Yensuru'dan unsur olur. Yadribü'den ıdrib olur. Eliflerin harekesi ikinci hece'nin harekesine tâbi' olmuşdur. Fesâhat böyle îcâb eder.

Hepinize selâm ve duâ eder duâlarınızı beklerim kardeşim.

66
ALTMIŞALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim [Ali İhsan Göksaltık]

Mektûbunuzu okumak değil, o mübârek yazılarınızı görmek bile insana ferâhlık veriyor. Yüzlerce imtihân kağıdları arasında sizlerin mektûbu, karanlık

gecedeki parlak yıldızlar gibi câzib ve zevkli oluyor. Binlerle kişi bir diri insanı bağıra çağıra mezara gömerken, birkaç dânecik akıllı ve vicdanlı kimse bu hâli görüp bu zulme, alçak harekete figân etmiş gibi, bugünki şümullü zulm zulmetini, nûru, hakîkati ve ma’rifeti görmemek isteyenleri görüp his eden akıl ve vicdan sâhibleri de pek az ve hattâ yok gibidir. Zulm, irtidâd sel gibi akıyor ve her şeyi önüne almış sürüklüyor. Pek nâdir bahtiyârlar bu girdabdan, felâketden kurtulmakdadır.

Bu sene Ramezân-ı şerîfi [Erzincan’da] yalnız, mahzûn ve garîb olarak karşılıyorum. Cenâb-ı Hak hepimizi hakîkî garîbler hakkındaki müjdelere kavuşdursun. Şu anda rûhum sâkin, râkid [durgun] deryâ gibi hareketsiz, ıssız, sessiz bir haldeyim. Cenâb-ı Hak kendi muhabbeti ve sevdiklerinin aşkı ve sevgisi ile kalbimizi harekete getirsin.

1-Sabah nemâzı kılarken güneş doğarsa nemâz kabûl olmaz. Cemâ’ate yetişmiş olmaz. Bir saat sonra iâde edilir.

2-Sabah nemâzının farzından sonra kazâ nemâzından başka nemâz kılmak câiz değildir. Mekrûhdur. Bunun için sünnet kılınmaz.

67

ALTMIŞYEDİNCİ MEKTÛB

Kuleli’den Köksal Alparslan’a Arabî harflerle yazılmıştır.

28 Ramezân 1378   7 Nisan 59

Kıymetli kardeşim Köksal

21 Kasım târihli mektûbunuzu, o zemân aldım. Memnûniyyetimi ve duâlarımı hemen yazmak istemişdim. Fakat adresinizi yazmamışsınız, evde de yok idi. Cevâb yazmağa imkân bulamadığımdan çok üzüldüm. Harbiye’deki talebelere yazıp sordum. Bulamadık dediler. Bu hafta, Yaşar’dan aldığım mektûbta, Süleymân’dan öğrendiklerini bildirdiler. Ben de şu satırlarımı yazarak, kalbim ferahladı.

Balıkesir'deki hâfız denilen kimsenin sözleri küfürdür. Bin sene evvel kâfirlerden de aynı şeyi söyleyenler vardır. Evet, bütün tabiat kuvvetleri melekler

vâsıtası ile oluyor, ya'ni meleklerin eseridir. Melek kuvvet değildir, kuvvet sâhibidir.

Kâinat, Allahü teâlânın sıfatları değildir. Sıfatlar kadîmdir. Kâinat yok iken sıfatlar vardı. Kâinat yok olunca da sıfatlar yok olmaz. Kıyâmet ikidir. Küçük kıyâmet, insanın ölmesidir. Ya'ni insan ölünce kıyâmet hayâtı başlar. Mezar, Cennet bağçesi veyâ Cehennem çukurudur. Cehennem ateşini anlatan âyet-i kerîmeler ve hadîsler çokdur. Karâmıtî mezhebindeki kâfirler, buna mânevi diyor. Hâfız diye geçinen bu herif kâfirdir, zındıkdır.

Bayram-ı şerîfinizi tebrik eder, gözlerinizden öperim.

Hilmi

68
ALTMIŞSEKİZİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb ve sonraki tebrik, Kuleli'den Hasan Hüseyn Alga'ya Arabî harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli Hasan Hüseyin

Mübârek yazılarla süslenmiş olan o kıymetli mektûbunuz rûhuma gıdâ oldu. Büyüklere karşı olan muhabbetinizi okurken odamın içi sanki nûr doldu. Cenâb-ı Hak onlara karşı sevginizi kat kat artırsın.

Muhabbet rûhları birbirine bağlayan köprüdür, vâsıtadır. Fizikde birleşik kablar bağlanınca yüksek mâyi, aşağı mâyîe doğru akar. Rûhlar da muhabbet bağı ile bağlanınca yüksek rûhdan fakîr rûha feyz akar. Aşağı habis ruhları sevenler, onlara bağlananlar ise boşalır, tükenir. Ebedî mahv olur.

Radyodan işidilen tatlı nağmeler hoparlörden değildir. Okuyan kimsenindir. Çocuklar radyodan çıkıyor sanır. Biz de Efendi merhûmun kalbindeki ma'rifet deryâsından sızan bir zerreyi size nakl edince yandınız, tutuşdunuz. Deryâyı görünüz, deryâya bağlanınız, zerre ile kanaat etmeyiniz.

Cenâb-ı Hak bizi de sizi de o deryâya bağlasın. Hepimize o deryâdan nasib ihsân buyursun. Amîn.

1.Suya temiz el, necâset bulaşmamış el girerse ve üstümüzden su kurnaya sıçrarsa bir şey olmaz. Peştemaldan, yerden sıçrarsa kurna kirlenir.

Musluk akıyor ise kurna tekrar temiz olur. Ya'ni yine kirlenmez.

2.Adak ibâdettir. Bâliğ olmayan kimsenin adadığı şeyi, büyüdükde yapması lâzım gelmez.

3.Konuşması haram olan kadınla, duvar arkası veya örtülü iken mecbûr kalınca konuşmak câiz olur.

4.[Harbiye'de Cum'a namazı için izin vermiyorlar. Cum'a'ya gidemeyenin öğleni cemaatle kılması mekruh olduğu için, arkadaşlarla öğleni cemaatle kılmamız câiz olur mu? sualine] Cum'a kılınmayan köylerde cemâ'atle öğle nemâzı kılınır. Şimdi her yerde, hele Cum'a kılınmayan mahalde cemâ'at câizdir, iyidir.

5.Niyyetsiz nemâz olmaz. Niyyet kat'î olmalıdır. Zan bulunursa tekrar tekbîr alıp uymalıdır. Çünkü niyyetsiz birinci tekbîr ile nemâza durmuş olmaz.

Muhterem [biraderiniz] Âdem Bey kardeşime ve yarbaya selâm ve hürmetler ederim.

Sünnetler yerine kazâ lâzım olduğu [Abdülhakîm Efendi'nin gayrı matbû' eseri] Keşkül'de yazılıdır. O Keşkül bende var. [Ehibbadan yarbay] Hilmi [Acar] Bey zâten benden almıştı. Kazâ nemâzını Keşkül'de gördüğüm için Seâdet-i Ebediyye'ye yazdım. Ona kitâb hediye ettiğinize memnûn oldum. Cenâb-ı Hak ecrini ihsân buyursun.

Kardeşlerimin cümlesine selâm ve duâ ederim efendim. 22 Şa'bân 1378 [2.3.1959]

Esselâmü Aleyküm

69
ALTMIŞDOKUZUNCU MEKTÛB

Pek kıymetli canım kardeşim Hasan Hüseyin

Kandil tebriğinizi aldım. Fakat bir fırsat bulup da cevâb yazamadığım için çok müteessirim. Kusura bakmayın. Ben de bilmukâbele sizin ve bütün diğer din kardeşlerimizin mübârek Berat kandillerini kutlar, hakkımızda hayırlar duâ ederim.

Kardeşim birbirimizden ayrı dünyâlara dağılmakla muhabbetimizi

kaybetmiyelim. Bizi yaptığımız ameller değil sevgimiz kurtarır.

Hepinize selâm eder, mektûbunuzu beklerim.

İhsan [Göksaltık] Ankara'ya dönerken niçin bize uğramamış lûtfen sorun.

70
YETMİŞİNCİ MEKTÛB

Talebelerinden askerî muallim Lütfi Uyan'a Arabî harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm uyanık kardeşim Lütfi [Uyan]

Mektûbunuzu alıp, yazınızı görünce hayrân oldum. Elhamdülillah size bu harflerle seve seve cevâb yazıyorum. Senenin bereketi behârından belli olur. Sizin bu hüsn-i hattınız da, ma'nevî hayâtınızın bereketini haber vermekdedir. Ne büyük ni'mete mazharsınız. Karanlık ormanlardan zulmetler içinde âb-ı hayâta kavuşmak pek nâdir kimseye nasîb olur. Çokları ise bu zulmetde yolunu şaşırır, tehlikelere düşer.

Yazdığınız askerî adrese göndermek muvâfık olmadığından, Süleymân kardeşim vâsıtası ile yazıyorum. Cenâb-ı Hak hepinize olan ni'metlerini artdırsın. Onun hazînesi sonsuzdur. Kerîmlerin kerîmidir. Şükr edenden ihsânını geri almaz. İsteyenlere bol bol verir.

1-Secdenin sahîh olabilmesi için, taş veyâ başka bir sert şey olmak ve yerden bir veyâ iki tuğla irtifâından [50 cm yüksekliğinden] fazla yüksek olmamak lâzımdır. Dahâ yüksek olursa veyâ yumuşak olursa, secde olmaz. îmâ etmiş olur.

2-Câmi'de cemâ'at hâlinde nemâz kılacak boş mahâl yok ise, yere secde eden öndeki safdakilerin sırtına secde edilebilir. Fakat önündekinin sırtına secde etmiş bir kimsenin sırtına secde edilemez. Sırtına secde edilen kimsenin, zemine secde etmiş olması lâzımdır.

3-Hepimize nasihat, Seâdet-i Ebediyye'yi çok okumak; mektûbât'ın zevk ve vecdi içine dalabilmekdir. İmtihân zemânı geliyor. Şimdi derslerinize çok çalışınız. Câhid'in [Atasaral] mektûbunu zevkle okudum. İbâdetlerin yapılması kolay olan vazifeler mubârekdir. Cenâb-ı Hakka şükr ediniz. Nâr-ı Nemrûdu İbrâhim aleyhisselâma selâmet kılan [Allahü] Teâlâ, küfr ve irtidâd zulmetleri

içinde dilediği kullarına nûr ve bereket ihsân eder. Beş vakt nemâzı cemâ'atle kılmak, orucunu râhat tutmak ve Seâdet-i Ebediyye'yi râhat okumak, bu büyük dünyâda çok az kimseye nasîb olan çok büyük ni'metdir. Elhamdülillah, elhamdülillah, elhamdülillah.

4-Süleymân'ın mektûbu bugün geldi. Ayrıca cevâb yazamadığımdan üzülüyorum. Fakat siz hepiniz birsiniz. Unutulmasını, harâb olmasını istediğim mektûbları zâten hepiniz okuyorsunuz. Bu mektûbları sakladığınızı bildiğim için âdî kâğıda yazıyorum ki, kendiliğinden harâb olsun. En kıymetli hediye, hâtıra olarak, bu mektûbların menba'ı olan [Abdülhakîm] Efendi Hazretleri'nin yazılarını, mektûbât'ı ve Seâdet-i Ebediyye'yi ezberlemeniz lâzımdır. Ben Efendi Hazretleri'nin mektûblarını kaybetmedim. Sizin de onları saklamanızı istiyorum. Pırlanta dururken, cam parçalarına bakmayınız.

Cenâb-ı Hak hepimizi Süleymân'ın duâsına idhâl buyursun; ya'nî gurûr denilen âfetden cümlemizi muhâfaza buyursun. Dünyâya harâb olmak için geldik. Cenâb-ı Hak bizi bizden geçirsin; kendisi ile berâber kılsın. Bu harabeye düşkün olmakdan korusun.

Kardeşim, beni çok ara! Ne kadar sever isen, yine azdır. Fakat başkalarına yalnız Seâdet-i Ebediyye'yi tavsiye et. Beni ağyarın eline verme! Seâdet-i Ebediyye'yi, İmâm-ı Rabbânî'yi (rahmetullahi aleyh), mektûbât'ı çok tavsiye et! Herkes okusun, istifâde etsin.

İftâr duâsını üç kerre okursunuz.

İmtihân vakti geçiyor. Hepiniz derslerinize çok çalışınız. Diğer yazıları imtihândan sonraya bırakınız. Hepinize selâm ve duâlar eder, duâlarınızı beklerim efendim. [Ocak-Nisan 1960]

Hilmi Işık

71
YETMİŞBİRİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Lütfi Uyanık

Geçen mektûbunuzdaki yazınız hoşuma gitdi. Ve kalbimi size bağladı.

Bunun içün bu mektûbumu size yazıyorum.

Dün bir kardeşimin de mübarek mektûbunu aldım. Hiç vaktim olmadığı halde ona cevâb yazıyorum, fakat mübarek, ne adresini, ne de ismini yazmış. Karışık zihnim ile o cevheri teşhis edemedim. Matematik kısmında olan bu kardeşimin mektûbunun yarısını size gönderiyorum. Kendisini bulup lûtfen vermenizi dilerim.

Biraderiniz Latif'i namazda görüyor; memnun oluyorum. Sizin, fakültedeki ve harbiyedeki kardeşlerimin cümlenizin bayramınızı tebrik eder; din ve dünyâ seâdetine duâ ederim. Bana tebrik yazmayınız, duâ ediniz kardeşim. [Ocak-Nisan 1960]

Hüseyn Hilmi Işık

72
YETMİŞİKİNCİ MEKTÛB

Kuleli'den talebeleri Kemal Çoban'a yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli Kemal

O mübârek yazıların ile tezyin edilmiş olan kıymetli mektûbunuzu bugün Mehmed Gündoğan'ın mektûbu ile aldım, okudum. Din ve dünyâ selâmetinize maddî ve manevî büyük ni'metlere mazhariyyetinize çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hakdan bu ni'metlerin artması için âcizâne duâ eyledim.

Aziz kardeşim, Cenâb-ı Hakka ne kadar şükr etsek ve yalvarsak, kavuşduğumuz ni'metlerin hakkını îfâ edemiyeceğiz. Bizi müslimân evlâdı olarak yaratmış, İslâm terbiyesi ile büyütmüş, sonra çok sevdiği büyüklerin ismini, kitâblarını zevklerini bize duyurmuş, hidâyet, seâdet yolunu göstermiş, kendine râhatça ibâdet etmek serbestliğini, kolaylığını da ihsân eylemiş. Bu çok büyük olan ve bilhassa bu zemânda pek az kimselere nasîb olan muazzam ni'metlerin karşısında iblîs-i la'în ne kadar çatlasa yeri vardır.

Lise hayâtınız dahi hayâl oldu. Mâzi nasıl geçti, hâl nasıl geçiyor. İşte bu dünyâ istikballeri de böyle gelip geçecek, hayâl olacak. Hayâle kapılanlar, yalnız ona bağlananlar ne kadar zevallıdır. Evet, dünyâ çok kıymetlidir, fakat sonsuz seâdete vesile, sebeb olduğu için kıymetlidir. Tarih okuduk, zemânımızı da

görüyoruz. İnsanlar ne kadar âciz. Kudret-i İlâhî karşısında ne kadar zaîf, hiçdir. Hiç idik, hiç olacağız. Âcizin, zevallının, Kâdir ve Gâlib karşısında yapacağı her kabahat ve taşkınlık, elbette kendine zarar verir. Aczimizi düşünüp kâinâtın, herşeyin sâhibi Kâdir-i mutlak karşısında teslim olmakdan başka çâremiz yok. Bir insan ne kadar zengin, ne kadar hâkim olursa olsun, yiyeceği, içeceği, kullanacağı şeyler yine mahdud ve azdır ve kısa zemân içindir. Sonra büyük mâlî kudreti, hâkimliği yok olacak, kendisi toprak olup çiğnenecekdir. Cenâb-ı Hak bizlere ebedî hayat, sonsuz seâdet ni'metleri vermiş ve çok az kimselere vermiş. Bugün Amerikalılar, Avrupalılar da peygamberlere, meleklere, kıyâmet gününe, Cennet ve Cehennem'e inanıyor ve ibâdet ediyorlar. Fakat seâdetten mahrumdurlar. O halde biz ne kadar çok bahtiyânz.

Vesveseler, îmânsızlık zan olunan düşünceler ve kuruntular hep îmânın çok olduğuna alâmetdir. Bu kuruntulara hiç ehemmiyet verme. îmânsız olanlara böyle vesvese gelmez. Hiç üzülme. Cenâb-ı Hak seni yakında kurtarır.

73
YETMİŞÜÇÜNCÜ MEKTÛB

1962 senesinde Bursa'dan yazan Şükrü Ferik'e cevâben yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

Göndermiş olduğunuz kıymetli mektûbunuzu aldım. Çok memnun oldum. Cenâb-ı Hak seâdet-i dâreyn nasib eylesin. Âmin.

Bu kitap [Seâdet-i Ebediyye], büyük İslâm âlimlerinin sözlerini bizlere aksettiren bir aynadır. Bu aynaya bakan kendi ruhunun mayasını görür. Elhamdülillah siz iyi görmüşsünüz.

Suallerinize mektûbla cevâb vermeğe imkân bulamıyorum. Teknik ziraat müdürlüğünde Sâim Şensöz kardeşim var. Ona gidin. Selâmımı söyleyin. O size gerekli cevâbları verir.

Günahkâr kardeşiniz Hilmi Işık

74
YETMİŞDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Mamak Kimyahânesi'nde âmirleri olan kimyager Dr. Nuri Refet

Korur'a Arabî harflerle yazılmıştır.

Muhterem ve çok kıymetli ağabeyim

Bugün Salı. Sabah eczahâneye geldiğim zaman iki defa teşrif ettiğinizi söylediklerinde, bulunamadığım için o kadar müteessir oldum ki, tarif edemem. Dün Fatih'de evin dam oluklarını tamir ettirdim. Ustanın başında idim. Sizi eczahânemde karşılayamadığım, hizmet edemediğim için çok üzüldüm. Muhasib ve tezgâhtarım İbrahim Bey'e evvelce teşrifinizi söylemişdim. Bu kadar acele avdet edeceğinizi tahmin etmemişdim.

Eczahânem sîzindir. Sizin emrinizdedir. Her emrinizi beklerim. Teşrif etmeniz, emin olduğum teveccüh ve muhabbetlerinizi tekrar göstermiş olduğundan iftihar duydum. Af buyurmanızı istirham eder; âciz, sevgi ve saygılarımı sunarım efendim. 17/VII/1962

Size hayran olan kardeşiniz Hilmi

H.Hilmi Işık, Merkez Eczanesi, Yeşilköy, Tel: 73 88 13

75
YETMİŞBEŞİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli Fahri Bey [Tacar]

Sebeb-i fahr [iftihar vesilesi] olan yazınız vâsıl oldu. Cenâb-ı Hak herkese lâyık olduğunu sevk eder. İzhâr etdiğiniz kusûr ve tevâzu' sermâyesi, kesb-ü kâra namzed olduğunuzun [kazanç ve kâr elde edeceğinizin] müjdecisidir. Cenâb-ı Hak hepimizi naks ve kubhumuzu [eksiklik ve çirkinliğimizi] görebilmekle şereflendirsin. Nefsimize tabi' olmakdan ve zevâhire [görünüşe] aldanmakdan muhâfaza buyursun.

Tavsif etdiğiniz âilenin kerîmesi size lâyık bir kız olduğu anlaşılıyor. Maksad sizin mes'ûd olmanızdır. Hicâz'dan avdetlerinde size müsbet cevâb vermelerine ve din ve dünyâ seâdetinize âcizane duâ ederim aziz kardeşim. Duâlarınıza muhtâcım. Duâ-i zahri'l-gayb icâbete makrundur [Din kardeşine gıyabında yapılan duâ kabul edilir],

Hilmi [1965]

76

YETMİŞALTINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Fahri Bey [Tacar]

Evvelâ selâm eder, din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. Zile Alacamescid Câmii imâmı Hâfiz Osman Efendi'nin kartını gönderiyorum. Taleb ettiği Şevâhidü'n-Nübüvve kitâbı bizde yokdur. Benim eserim değildir. Maamâfih çok kıymetli bir kitâbdır. Bâbıâlî'de Bedir yayınlarında satılmaktadır. Ondan te'min etmesini kendisine söyleyiniz!

Hoca efendi Arabî biliyorsa kendisine yeni çıkan (İslâm Âlimleri) ile ([Hak Sözün] Vesîkalar[ı]) adlı kitâblarımızı gönderelim. Bizim kitâblarımızdan okumadığı varsa kendisine te'min edilsin. Size, hoca efendiye duâlar ve selâmlar eder, duâlarınızı beklerim efendim. [1969]

77

YETMİŞYEDİNCİ MEKTÛB

Enver Ören Bey'in izdivac talebine cevâb mahiyetinde Arabi harflerle yazılmıştır.

Bismillahirrahmânirrahîm

Selâmün aleyküm kıymetli oğlum Enver Ören Bey

Esselâmü aleyküm ve alâ men ittibea'l-hüdâ vessalâtü vesselâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve alâ âlihi ve sahbihi ve ezvâcihi ve etbâihi ecmaîn. Âmin.

Muhterem vâlideniz hanım, fakirhânemize teşrif ederek kerimem Âişe Dilvin Hanım'a tâlib olmuşlar. Sizin selâmınızı getirerek kerimem ile izdivâc etmek istediğinizi bildirmişler. Siz, ahbâbım ve talebem arasında İslâm ahlâkını, insanlık faziletlerini câmi bulunmakla, din ve dünyâ seâdetini te'min eden tarîk-i müstekime sâlik olmakla [doğru yolda bulunmakla], mümtâz, afif, nezih ve hâlim bir şahs-ı âlisiniz. Maddî ve manevî ni'metlere mazhar, güzide ve bahtiyarsınız. Cenâb-ı Hak size olan ihsanlarını artdırsın. Râzı olduğu yoldan ayırmasın. Veliyy-i kâmil Seyyid Abdülhakîm Efendi (kuddise sirruh) hazretleri ve silsile-i aliyyesi ekâbirinin [büyüklerinin] feyzleri, teveccühleri ve himâyeleri

altında bulundursun. Seâdet-i dâreyn ihsan buyursun. Şeytan ve düşman ve nefs-i emmâre şerrinden muhafaza buyursun. Âmin.

Sizin bu arzu ve teklifiniz, bizim de arzumuzdur. Kerimem Âişe Dilvin Hanım naz-u ni'am [ni'metler] ile büyüdü. Ulûm-i diniyyesini iyi öğrendi. İslâm ahlâkı, iffet, edeb, nezâket sâhibi olarak ve bir İslâm hanımına lâzım ve lâyık mezâyâ ve mekârim ve kemâlâtı iktisâb ederek [meziyetleri, şerefleri ve olgunlukları kazanarak] yetişdi. Bütün hayatı müddetince, hiçbir kimseden hiçbir tekdire ve ihtâra bile sebeb olacak nâ-ma'kul bir hareketi sâdır olmadı. Ailemizden ve ahbablarından kimseyi incitmedi. Hiç kimse tarafından, hiçbir zaman, hiçbir suretle incitilmedi. Bir inci, bir pırlanta gibi yetişdi.

Böyle misli bulunmayan bir cevherimizi, büyük ihtimâmla yetişdirdiğimiz gözbebeğimizi, ancak sizin gibi seçilmiş, kıymetli bir müslimâna aile ve zevce yapmağı muvâfık buluyorum. Mahbubum olan kerimem Âişe Dilvin Hanımı, makbulüm olan Enver Bey'e zevceliğe uygun görüyorum. Bu arzunuzu kabul ediyorum. Çünki kerimemin hayatı müddetince mes'ud ve bahtiyar olması, din ve dünyâ seâdetine kavuşması birinci emelimdir. Onun hiçbir suretle incinmemesini, ölünceye kadar rahat ve neş'eli kalmasını istiyorum.

O daima tatlı dile, güler yüze, iltifata, ikrama alışmışdır. Acı bir söz, sert bir nazar, onu çok kırar, perişan eder. Biricik mahsul-i hayatım olan ve ömrüm boyunca üzerine toz kondurmadığım, her arzusunu seve seve karşıladığım, gözümün nuru kızımın, dünyâda ve âhiretde mes'ud olmasını istiyorum. Sizin nikâhınızda kalmakla bu seâdete kavuşacağından emin olarak Cenâb-ı Hakka şükr ediyorum. Onun ibâdetlerinde kusur yapmamasına, şerî'atden aslâ ayrılmamasına dikkat ve itinâ etmenizi ehemmiyetle ricâ ediyorum. Allahü teâlâ her ikinize hayırlı ömür, helâl rızk, rahat ve huzur ve selâmet-i iman ihsan buyursun. Yevm-i kıyâmetde Habîb-i Ekrem'in havz-ı kevseri yanında hepimizi cem' eylesin. Âmin ve'l-hamdü lillahi rabbi'l-âlemîn. 26 Şevvâl-i Mükerrem 1386-Pazartesi. 6 Şubat 1967.

Muhtac-ı duâ Hüseyn Hilmi Işık

YETMİŞSEKİZİNCİ MEKTÛB

Enver Ören Bey'e [Napoli'ye] yazılan mektûb[28]

26 Ramezân-ı Mübarek 1387 Perşembe [28.12.1967]

Selâmün aleyküm kıymetli yavrum Enver Bey

Bugün Cum'a ve Kadr gecesine dâhil oluyoruz. Bu iki en kıymetli gecenin ve önümüzdeki ıyd-ı fıtrin hepimiz hakkında ve bilcümle ehl-i imân hakkında hayırlı olmasını Cenâb-ı Hak'dan duâ ederim. Orada kalma müddetinizin temdîd edilmesine [uzatılmasına] üzüldüğünüzü yazıyorsunuz. El-hayrü fi mâ vakaa. [Vâki olan] Her şeyde hayır vardır. Orada bulunmanızın uzun olmasını, daha istifâde etmenizi arzu ediyoruz. Vaktinden evvel çağırsalar da çok üzülürdük. Lehülhamd öyle olmamış. Hakkınızda inşâ[allah] hayırlı olur. Ömürler çabuk geçiyor. Bugünleriniz size bir daha bulunmaz tatlı bir hâtıra olarak kalacakdır. Cenâb-ı Hak hepimize sıhhat ve âfiyet versin. Ömür olunca, vakitlerin nasıl geçdiği anlaşılamaz bile.

Lehülhamd hepimiz çok iyi ve rahatız. Vâlideniz hanımın sıhhati iyidir.

Halîfe-i rûy-i zemin, imâmü'l-müslimîn Cennetmekân merhûm ve mağfûr sultan Abdülhamîd hân-ı sânî rahmetullahi aleyh hazretlerinin zevce-i mutahharaları [Behice] kadın hanım efendiye âcizâne selâm ve hürmet ederim. Bu mübârek günlerde müstecâb duâlarına biz fakirleri de idlhâl buyurmalarını istirhâm eylerim. Onlardan bahseden satırlarınızı büyük bir zevk ve lezzetle okuyoruz. Bu dünyâda rü'yet-i âlileri ile müşerref olmaklığımız için duâ ediyorum. Yahyâ Efendi Dergâhı'nın hâlen imâmı talebelerimizdendir. Merhûm mahdumlarının isimlerini ve târih-i vefâtlarını bildirirseniz gidip kabrini ziyâret etmek ve vâlidelerinin selâmlarını âcizâne rûh-i pür-fütuhlarına arz etmek istiyorum.

[Behice İkbal'in ağası] Muhterem Celâl Beyefendi'ye selâmlarımı ve âciz duâlarımı sunarım. O fedâkâr ve sâdık biraderimin duâ buyurmalarını çok ricâ ederim.

Din ve dünyâ selâmetinize âcizâne duâ ederim. Dâhilden dâhile [hanımlar da] selâm, duâ ve hürmet ediyorlar.

Muallliminiz Hüseyn Hilmi Işık

Kıymetli oğlumuz Enver Bey,

Karşılaşmış olduğumuz mübârek şeker bayramınızı candan tebrik eder daha birçok hayırlı bayramlara sağlık, neş'e ve sevdikleriniz ile yetişmenizi Cenâb-ı Hakdan temenni ederim.

Dünyevî ve uhrevî bütün iyiliklerinize duâ eder, sizden duâlarınızı bekleriz.

Sîret Işık

79

YETMİŞDOKUZUNCU MEKTÛB

Erzincan'da askerlik yaparken talebesi olup, köyündeki eski ilkokul binasının Kur'an-ı kerîm kursuna tahsis edilip edilemeyeceğini soran İzmirli Kenan Çan'a cevâben 9.10.1967'de yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kardeşim.

Mektûbunuza ve alâkanıza teşekkür ederim. Cenâb-ı Hak cümlemizi hayırlı teşebbüslerimizde muvaffak buyursun.

Kur'an kursu binası için düşünceniz güzel. Ancak Mearif Vekâleti ile Diyânet İşleri Başkanlığı, bütçesi tamamen ayrı birer teşkilât. Bunlar aynı vekâletin idaresinde olsaydı, belki bir çare düşünülebilirdi. Hâlihâzır durumda eski ilkokul binasının kurs yapılmasına müsaade etmeleri imkânsız gibidir.

Size yardım edememekten üzülüyoruz.

Selâm eder, duâlarınızı bekleriz.

H. Hilmi Işık

80

SEKSENİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Sultan Abdülhamid Han'ın Napoli'de yaşayan zevcesi Behice İkbal Efendi'ye yazılmışdır. Arabî harflerledir.

B[esmele].

2 Muharremü'l-Harâm 1388 Pazar [31.3.1968]

İsmetli, necâbetli kadınefendi hazretlerinin huzûr-ı âlîlerine

İsm-i âlînizi bu günahkâr ağzıma almak cesâretini gösteremediğim, mübârek

isminizi anmaya lâyık olmadığım için, bu arîzamı yalnız yüksek sıfatlarınız ile tezyin ettim. Bu günahkâr, âciz, âdî bir kulun, şehinşâh-ı cihân, halîfe-i rûy-i zemîn, emîrü'l-mü'minîn hazretlerinin refîka-ı aliyyelerine muhatab olması, teveccüh ve iltifât-ı seniyyenize mazhar olması, rü'yâda ve hülyâda bile nasîb olmayacak bir lûtf ve ihsân-ı ilâhîdir. Cenâb-ı Hakkın evliyâsına ve onun halîfelerine, İslâmın hâdim ve muhâfızı olan ricâl-i ümmete olan sonsuz muhabbet ve hizmetimin en büyük mükâfatı olarak yüksek teveccüh ve müstecâb duâlarınıza mazhar olmakla şereflenmiş bulunuyorum. Rü'yâda bile kavuşamayacağım bu büyük ni'meti ihsân buyuran Rabbime nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

Babalarımız, dedelerimiz o yüce hâkânın sâyesinde ve himâyesinde müslimânlıklarını muhâfaza etdiler. Bizler de o veliyy-i kâmil, melik-i âdilin bereketiyle müslimân evlâdı olarak ve müslimân olarak yetişdik. Bugün bütün dünyâdaki bütün müslimân memleketlerindeki bütün müslimânlar îmânlarını ve ibâdetlerini hep o ulu hâkâna borçluyuz. Onun mübârek vücûdu olmasaydı, babalarımızın îmânları yok olacakdı. Bizler de îmân ve İslâm şerefine kavuşamayacakdık. Siz muhaddere, pâkize [iffetli, temiz] vâlidemize ne kadar hizmet etsek, gece gündüz mübârek kapınızda beklesek, müstecâb duâlarınıza kavuşmak için can fedâ etsek, o mübârek hânedânınıza karşı olan ni'met ve şükrân borcumuzun binde birini bile ödemiş olamayız.

(Men dakka bâbe'l-kerîmi infetaha), kerîm olanların kapısı çalınırsa, hemen açılır. Kerîmlerin kapısına gelen boş dönmez. Yeryüzündeki bütün müslimânlar, asâletinizin, necâbetinizin, ihsanlarınızın, ni'metlerinizin mazharlarıdır. Gücümüz, kuvvetimiz, kalemimiz size teşekkür ve minnet vazifemizi îfâ etmekden âcizdir.

Enver Bey evlâdımız iltifatnâmenizi getirdi. Okumakla şereflendik. Mübârek Nisan yağmuru kara topraklara yağdığı gibi, sizin nurlu, mübârek yazılarınız da bu günahkâr, yüzü ve kalbi kara, aşağı kullarınıza Cenâb-ı Hakkın umulmaz bir ni'meti oldu. Bu kıymetli mektûbunuzu gözyaşlarıyla okudum. Ölünceye kadar en muhterem, en mübârek bir yâdigâr olarak saklıyacağım.

Resûlullah Efendimizin vekili olan, cihân müslimânlarının hâmisi yüce hâkânın, Cennet-mekânın, muhakkak bir velî olan zevc-i kerîminizin mübârek feslerini ve tabaklarını elime alınca, kalbim ve bütün vücûdum sanki nûra garkoldu. Odamın içi feyz ve bereket doldu. İnşâ[allah] bu mübârek emânetlerin ve hırka-ı seâdet mendilinin feyz ve bereketi ölünceye kadar bizleri küfr ve dalâlet zulmetinden koruyacakdır. Kıymetli Enver, nurlu emânetleri Muharremin birinci Cumartesi günü akşam nemâzından bir saat önce getirdi. Hâzır olan âşıklarınız ve köleleriniz arasında açınca, evvelâ ellerimizi kaldırarak cân-ü gönülden gözyaşlarımız ile Cennetmekâna duâ eyledik. Ve siz muhterem ve mübârek vâlidemizin sıhhat ve selâmetleri için, son nefesde selâmet ve îmân ile huzûr-ı ilâhîye mülâkatiniz için âcizâne duâ eyledik. Ve ölünceye kadar duâ edeceğiz.

[Evvelce Behice Hanım'a yardımcı olduğu için Napoli'den uzaklaştırılan] Finlandiya'daki konsolos İrfân Bey'e de âcizâne bir Seâdet-i Ebediyye kitâbı posta ile gönderdim. Kirli ve karanlık kalblerimiz, sizlere karşı sonsuz bir sevgi ve saygı ile doludur. Dillerimiz âcizâne duâ etmekdedir. Böylece kalblerimiz nurlanmakda, dillerimiz şereflenmekdedir. Huzûrunuzda olmayı, mübârek kapınızın topraklarını öpmekle şereflenmeyi istiyoruz. Ah elimize geçseniz, hizmetinizde bulunmak şerefine bizleri kavuşdursanız ne iyi olur!

Müstecâb duâlarınızın ve çok kıymetli teveccühlerinizin devamını istirhâm eyler, muhterem ve mübârek Celâl Beyefendi'ye mahsus selâm ve arz-ı ta'zîmât eylerim efendim. Refîkam Nefise Sîret ve kerîmem câriyeniz Âişe Dilvin ve mahdûmum köleniz âcizâne selâm ederler. Sene-i cedîde-i İslâmiyyenizi tebrik ederler, muhterem efendim.

Köleniz Hüseyn Hilmi bin Sa'îd

81
SEKSENBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Münir Bey

Üstğm. Münir Tantuğ, Jandarma Komutanı, İspir/Erzurum

Mektûbunuza çok memnun oldum. Cenâb-ı Hak, size vermiş olduğu ni'metleri kat kat arttırsın. Suallerinize yazmakla cevap verilemez. Görüşünce

bol bol anlatırım. Şimdilik çok kısa yazmak icab ediyor:

1-Önce Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarını okumak şarttır. Bunun için, gönderdiğim kitapları okuyunuz. Bunlardan sonra okuyacağınız her kitâbın doğru ve hatalı yerlerini hemen ayırabilirsiniz. Çok şükür, şimdi bile hatalı yerleri anlamış bulunuyorsunuz. Ehl-i sünnetten kıl kadar ayrılan kitaplar, hep zararlıdır. Yaldızlı kelimelere aldanmamalıdır. Kimse ile din üzerinde münakaşa etmeyiniz.

2-Bir Müslümanın [hükümette memur olarak çalışıp] aldığı her türlü maaş hakkıdır.

3-Bunun cevâbı Seâdet-i Ebediyye'de güzel yazılıdır.

4-Hanefî fikh, itikad ve ahlâk kitaplarının hepsi, [İmam Azam hazretlerinin] eserleri demektir. Fakat milyonları aşan bu kitaplardan doğru olarak basılmış birini bulmak çok güçtür. Bulup okuyunca ne mutlu! Size gönderdiğimiz kitapların kıymetini bileceğiniz her sualinizden anlaşılmaktadır.

[**5.** Sualin cevâbı mektûbda verilmemiştir.]

6-Rü'yâlara ehemmiyet vermemişlerdir. Rü'yâda görülenler, uyanık iken çalışılırsa ele geçebilir, demektir. Rü'yâlara bağlanmamak, yükselmek için, seâdete kavuşmak için, çok çalışmalıdır.

[**7.** Sualin cevâbı mektûbda verilmemiştir.]

8-Yaptığınız hizmet, bugün için en makbul, en kazançlı yoldur. Hizmetiniz mübarek olsun. Bu hizmet şerefini ihsan eden Rabbimize sonsuz şükürler olsun.

Erzurum'da, Cedid Mah. Dere sok. No: 8/3'de Ahmed Kömeli ile görüşünüz. Sohbeti çok istifadelidir.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder; duâlarınızı beklerim kardeşim.

Hilmi [10 Nisan 1968]

82
SEKSENİKİNCİ MEKTÛB

Kastamonu merkez vâizi Salih Bey'e cevap olarak yazılmışdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Salih Bey

Bir inci dizisi gibi sıralanmış olan çok güzel yazılarınızı okuyunca mesrûr

oldum. Edeple, nezâketle ve Hak adamlarının zîneti olan tevâzua riâyetle îrâd buyurduğunuz sualinize muttali oldum. Cenâb-ı Hak dünyâda ve âhiretde derecenizi artırsın. Çok güzel ve pek yerinde olan sualinize seve seve ve zevk ile âcizâne cevâb yazıyorum.

Dârülharbdeki kâfirlerden alınan fâizin helâl olduğunu bildiren hadîs-i şerîfi ve fıkh kitâblarını ve fetvâyı Tam İlmihâl'in 6. baskısına ilâve etmişdim. 6. baskısının 716. sahîfesinde yazılıdır. 6. baskıdan bir adet size hediyye olarak postaya bugün yerildi. Bu vesikalar karşısında bir müslimânın teslim olacağı şübhesizdir. Acizane diyeyim ki bunlar, ya'nî fâiz müesseseleri, bulunduğu memleket için zararlıdır. Harâma iyi ve fâideli diyen kâfir olur. Fâideli tarafları bulunsa bile, zararı çokdur. Ekseriyyet, külliyyet ifâde eder. Şerâbın zararının fâidesinden çok olduğu, âyet-i kerîmede musarrahdır [açıkça bildirilmiştir]. Bankalar her sene milyonlarla ikramiye dağıtıyor. Daha çoğunu kendilerine ayırdıklarına göre, milleti nasıl sömürdükleri korkunç bir levha hâlinde meydana çıkmakdadır. Dârülharbdeki kâfirleri böyle sömüren, zararlı bir müesseseyi desteklemek, o kâfirlere düşmanlık etmek, cihâd etmek, olur. Bununla berâber müslimânlar ilm ile, akl ile ve ihlâs ile hareket eder. Bu üçünden birini ihmâl eden müslimân kusurlu sayılır. Akla uyan bir müslimân, hadîs-i şerîflerle övülen ve yüzde yirmibeş ve daha kârlı ticâreti bırakıp az kârla meşgûl olmaz. 716. sahîfeye dikkat edilirse câizdir, denilmekdedir. Bunun ma'nâsı, aksi daha iyi olur demekdir. Bu sualinizden çok memnûn oldum.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, [Abdülhakîm Efendi'nin ehibbâsından kütüphane müdürü] Lütfi İkiz Bey kardeşimize de ayrıca selâm ve hürmetlerimi takdim ederim, kıymetli duâlarınızı istirhâm ederim efendim. 17.8.1968

83
SEKSENÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Bey

Mektûbunuzu okuyunca çok sevindim. Kâfir memleketinde ve kâfirlerin arasında, dininizi, îmânınızı korumanız ve Allahü teâlânın emirlerine

dikkat etmeniz çok hoşumuza gitti.

Bahtiyâr kardeşim, Cenâb-ı Hakka çok şükr ediniz. Cenâb-ı Hak sizi seviyor ve kötülüklerden koruyor. Bu ni'mete çok şükr ediniz. Seâdet-i Ebediyye kitâbını okumakla şereflenmek az kimselere nasîb olmakdadır. Bu kitâbda Allahü teâlânın sevdiği âlimlerin yazıları toplanmışdır. Bu kıymetli kitâba sıkı sarılınız. Boş zemânlarınızda hep okuyunuz. İçindeki mübârek yazılar kafanıza, kalbinize ve ruhunuza işlesin. Câhillerin, dinsizlerin sözlerine kıymet vermeyiniz, cevâb vermeyiniz. Havlayan köpeğe cevâb verilmez. Sizin gibi temiz, îmânlı birkaç arkadaş bulunuz, onlarla her gece toplanıp Seâdet-i Ebediyye kitâbını okuyunuz. Allahü teâlânın feyzi, bereketi sizi nurlandırır. Çok şevkli, tatlı, kazançlı bir hayat yaşarsınız.

Kardeşim üç sual soruyorsunuz:

1-Seâdet-i Ebediyye kitâbının 6. baskısının 655. sahîfesinde birinci sualinizin cevâbı açık yazılıdır. Oradan okuyup anlarsınız.

2-Yimesi harâm, günâh olan hayvanlar da bu kitâbın 565. sahîfesinin sonunda yazılıdır. Yehûdî ve Hıristiyanların Allah'ın adı ile kesdikleri, kitâblarda yazılıdır. Bunu herkes işitmişdir. Sorup araşdırmağa lüzum yok. Kesdiklerine domuz eti karışdırmıyor, ayrı satıyorlarsa, ya'nî koyun ve sığır eti isteyince bunları domuz eti karışdırmadan ayrı olarak veriyorlarsa alıp yimesi câiz olur. Kümes hayvanlarını zaten tanırsınız. Tavşan etini de yimek helâldır. Fakat bu hayvanları kesmeyip ensesine vurarak, alnına şiş batırarak veya boğarak öldürdüklerini [sâlih bir müslimân şâhidden] işitirseniz, o yerde öldürülen hayvanları yemezsiniz, harâm olur.

3-Gusl abdesti almak için çok para vererek çıplakların bulunmadığı yer arayınız. Çok para vererek de bulamaz iseniz, çıplakların arasında gusl abdesti almak câiz olur. Fakat çıplaklara bakmamanız ve kendiniz örtülü olmanız lâzımdır. Çıplaklara bakmayınca ve kendiniz örtülü olunca, onların çıplak olması size zarar vermez. Bu şekilde yıkanmanıza mâni olurlarsa, yangın kovası veya herhangi plastik kap ile su doldurup abdesthânede gusl abdesti alırsınız. Sıcak su bulamazsanız, soğuk su ile boy abdestini alırsınız. Soğuk su

da bulamazsanız, Seâdet-i Ebediyye, ya’nî Tam İlmihâl kitâbında okuduğunuz gibi teyemmüm ediniz. Sakın kirli gezmeyiniz. Sakın nemâzınızı geçirmeyiniz.

Bu yazdıklarımıza göre davranırsanız, melekler size imrenir. Cenâb-ı Hak size kat kat çok sevâb verir. Kötü arkadaşların sözüne kıymet vermeyiniz. Onlara inanmayınız. Herşey çabuk geçer, herkes ettiği ile kalır. Allahü teâlâ sizi de bizi de şeytan şerrinden ve kötü arkadaş şerrinden muhâfaza buyursun. Âmin. 20 Ramezân-ı Mübârek 1388.11 Aralık 1968

H. H. Işık Fatih-İstanbol

84
SEKSENDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Yaşar [Arseven] Bey

Yaşar Arseven Mahmutpaşa cad. Çukur Han sok. No 24 - İstanbul

Mektûbunuzu okuyuncu çok sevindim. İslâm âlimlerinin yazılarını kabûl ederek inceliklerini araşdırıyorsunuz. Cenâb-ı Hak sizi sevgili Peygamberimiz efendimizin ve Ehl-i sünnet âlimlerinin şefaatine kavuşdursun. Bazı sivri kafalılar, Ehl-i sünnet âlimlerinin yazılarına dil uzatıyorlar. Efendim, sünnetler nasıl terk edilirmiş, böyle şey olmaz, diyorlar. Halbuki fıkh âlimleri sünnetler terk edilsin, demiyor. Sünnet kılarken kazâya niyyet etmelidir. Böyle niyyet edince hem kazâ ödenmiş olur, hem de sünnet sevâbı hâsıl olur, buyuruyorlar.

Sual soruyorsunuz, cevâblarını kısaca yazıyorum:

1-Sünnet yerine kazâ kılarken, meselâ öğle nemâzının ilk dört rekat sünneti yerine kılarken (niyyet etdim evvel kazâya kalmış öğle nemâzının farzını kazâ etmeğe) şeklinde kalbinden geçirmelidir. Ağız ile söylemeğe lüzum yokdur.

2-Kazâ nemâzı kılarken, ikâmet okumak sünnetdir. Sünnetler yerine de kılarken okumak iyi olur.

3-Geçmiş nemâzların yalnız farzları kazâ edilir. Sünnetleri kazâ etmek lâzım değildir.

4-İkindi ve yatsının sünnetleri yerine, ilk kazâya kalmış ikindiyi ve yatsıyı niyyet ederek kılarken, ikinci rek’atlarında salli alâ ve bârik alâ okunmaz.

5- Sünnetler yerine kazâ kılarken, üçüncü ve dördüncü rek'atlerde zammı sûre okunursa zararı olmaz. Okunmasa da olur. Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye kitâbında, Cum'anın iki rek'at farzından sonra kılınan dört rek'at zuhr-i âhir nemâzında da okumalıdır, zararı olmaz, diyor.

Kıymetli kardeşim, Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye isimli bir ilmihâl kitâbı var. Bin sahîfeden fazladır, cildlidir. (Darüşşafaka Cad. no: 72 Işık Kitâbevi FATİH) adresinden bu kitâbı isteyiniz veya gidip alınız. Yirmi liraya veriyorlar. Bu kitâb çok kıymetlidir. Bu sorularınızın cevâbları orada yazılıdır. Daha nice nice lüzumlu bilgiler vardır. Bu kitâbı okuyunca dininizi de ve dünyânızı da iyi öğrenirsiniz. Çok istifâde edersiniz. Bana da duâ edersiniz. Her hâlde alıp okuyunuz.

Din ve dünyâ seâdetiniz için duâ ederim. Bana da duâ buyurmanızı çok ricâ ederim efendim! 15.12.1968

85
SEKSENBEŞİNCİ MEKTÛB

Îmânlı kardeşim Afet Hanım

Tokat Kur'ân-ı Kerîm kursu

Sizi gıyâben tanımış bulunuyorum. Mü'minler birbirleriyle tanışınca ve anlaşınca, karşılıklı fâideleneceklerini düşünerek sizi bu mektûbumla râhatsız ediyorum.

Kıymetli kardeşim, her tarafı cehâlet ve küfr karanlıkları kapladığı ve din düşmanlarının yalanlarla, iftirâlarla, dine canavarca saldırdıkları bu zemânda, sizin temiz ruhunuzun ve sarsılmaz îmânınızın nurları, inşâ[allah] birçok gençleri de aydınlatacakdır. Kâfirlerin vahşî pençelerine düşmüş olan ma'sûm ve aldatılmış olan temiz gençlerimizi kurtaracaksınız. Dinimiz, iyi huyları ve yardımlaşmayı ve çalışmayı ve öğretmeyi emrediyor. Allahü teâlâ çalışanları severim, diyor. İlim öğretenlere yüksek dereceler vereceğini va'd ediyor. Gençlere îmân ve ibâdetleri öğretenleri, peygamberlerle haşr edeceğim buyuruyor. Müslimânların birbirleriyle tanışmasını, sevişmesini ve selâmlaşmasını emrediyor.

Bu güzel dinimizin emirlerine uyarak sizi bu mektûbumla râhatsız ettim. Din ve dünyânız için duâlar ve selâmlar ederim. Duâlarınızı ve arzularınızı bildirmenizi ricâ ediyorum. Her akşam seve seve okuduğum bir kitâbdan size bir aded hediye olarak gönderiyorum. 17 Aralık 1968

Gönderen: Tam İlmihâl kitâbı yazarının kerîmesi.

86
SEKSENALTINCI MEKTÛB

Bu mektûb Ankara'da ehibbâdan diş tabibi Sabri Gökkaya'nın oğluna yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Cüneyd Bey

Cüneyd Ahmed Gökkaya - Site Yurdu 3. Blok Cebeci - Ankara

Temiz ruhunuzu aksettiren yazılarınızı okumakla çok memnûn oldum.

Kalbinizde hidâyet nurunun ışık salması Cenâb-ı Hakkın büyük bir ihsânıdır. Bu pek kıymetli ni'mete karşı candan, yürekden şükr ediniz. Seâdet-i Ebediyye kitâbı, ilk sahîfesinde Kadıköy müftisinin [Seyyid Ahmed Mekkî Efendi'nin] beyân buyurduğu gibi, herkese nasîb olmayan ve değeri ölçülmiyen bir hazinedir. Bunu devâmlı okuyunuz. Kendiniz gibi temiz ruhlu olan arkadaşlarınızın da bu kitâbı temin etmelerine ve okumalarına çalışınız. Böyle çalışmanız cihâd olur ve cihâd sevâbı kazanırsınız. Sapık olanlar ile münâkaşa etmeyiniz, kimseye sert davranmayın. Sözden anlayanlara, doğru sözü kabûl edenlere, tatlılıkla nasihat veriniz. Onları zararlı, zehrli akıntılara kapılmakdan kurtarmağa çalışınız.

Size yardımcı olacak ve çok istifâde edeceğiniz bir kitâb da (Dinde Reformcular) kitâbıdır. Aynı yazarındır. İkinci baskısı piyasada vardır. Üçüncü baskısı bir forma ilâvesi ile matbaadadır. Bu ilâve forma hep sizin suallerinizin cevâblarını ihtivâ etmekdedir. Ayın sonuna doğru çıkacakdır. İstanbul'a geldiğiniz zemân gazetemize gelerek, beni arayınız. Her sorunuzu çözecek imkânları te'min ederim.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, kıymetli duâlarınızı beklerim aziz kardeşim. Dört İmâm, kitâb halinde basılmışdır. Tefrika da ileride

temâmlanınca basılacakdır. 30.XII.1968

87

SEKSENYEDİNCİ MEKTÛB

Ve Aleyküm selâm Kıymetli Kardeşim Adil Bey

[Beşiktaş]

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Seâdet-i Ebediyye kitâbımızı okuduğunuzu anlayınca çok memnûn oldum. Biz de bu kitâbı okuyarak istifâde etmeğe çalışıyoruz. Çünki, bu kitâb başdan sona kadar değerli İslâm âlimlerinin ömür sarfederek uğraşdıkları, hazırladıkları bilgileri öğretmekdedir.

Kazâ nemâzları bilgisi diğer fıkh bilgileri gibi nasslardan çıkarılan, vesikalara dayanan nakli bilgilerdir. mektûbunuzda bildirdiğiniz Şemsi Yeşil'in [Hazret-i Muaviye hakkındaki] yazıları, bütün kitâblarında olduğu gibi kendi kafasından çıkardığı ve bozuk mantık kullandığı temelsiz yazılardır. Yazılarında hiçbir sened, vesika yokdur. Diğer bir câmi imâmının verdiği cevâbı okuyunca da, gülmek mi, yoksa ağlamak mı lâzım olduğunu şaşırdım. Din bilgilerini gazete havâdisi zannediyorlar. Bu din-i mübîn, şunun bunun düşüncesi üstüne kurulmamışdır. Her bilginin âyet-i kerîmelere, hadîs-i şerîflere dayanması lâzımdır. Bunları da inceliyen, anlıyan Eshâb-ı kirâmdır. Ve bunların talebesi olan din imâmlarımızdır. Biz çok şükür Ehl-i sünnet mezhebindeyiz ve Hanefîyiz. Mezheb imâmlarımızın bildirdiğine göre ibâdet etmemiz lâzımdır. Şemsi Yeşil'in ve herhangi bir câmi imâmının kendi aklı ile, kendi görüşü ile söylediği yazdığı şeylerin hiç kıymeti yokdur. Böyle mesnedsiz sözlere ve yazılara uyanlar da, bu sözleri söyliyenler gibi kıyâmette felâketten kurtulamıyacaklardır. Aklımızı başımıza toplamamız, haklıyı haksızı ayırd ememiz lâzımdır.

Bakınız kazâ nemâzlarını bildirirken Hanefî mezhebinin âlimleri fikh kitâblarında şöyle buyuruyorlar: Sünnet nemâzların yalnız vakitlerinde kılınmaları emr olundu. Vaktinde kılınmıyan sünnet nemâzları, insanın üzerinde borç kalmaz. Bunun vaktinden sonra kazâ edilmeleri (kılınmaları) emr olunmadı. Sabah sünneti vâcibe yakın olduğundan, o gün

öğleden önce, farzı ile berâber kazâ edilir. Sabah sünnetleri öğleden sonra ve başka sünnetler ise hiçbir zemân kazâ edilmez. Kazâ olunurlar ise, sünnet sevâbı hâsıl olmaz. Nâfile kılınmış olur.

Farz veya vâcib olan nemâzlar vaktinde kılınmazlar ise, kazâ edilmeleri emrolundu.

Bir müslimânın herhangi bir nemâzı vaktinde kılmaması iki dürlü olur:

1)Özr ile kılmamakdır. Sünnetlerin özr ile terk edilmesine izn verildiği için, hiç günâh olmaz. Kıyâmette birşey denilmez. Farz nemâzları özr ile kaçırmak da günâh olmaz ise de, hemen kazâ edilmeleri lâzım olur. Kitâblar, kazâ nemâzlarını anlatmaya başlarken (Müslimân nemâzlarını ancak özr ile kaçınr) diyor. Bunun için her kitâbda (fâite) ya'nî kaçırılmış nemâzların kazâsı denilmekdedir.

2)Özrsüz, tembellikle terketmesidir. Sünnetleri özrsüz ve ısrarla hep terk etmek günâh olmaz ise de kıyâmette sorguya çekilir. Küçük günâh olur da denildi. Farzları terk etmek ise çok büyük günâhdır. Onun için hiçbir kitâbda (terkedilmiş) nemâz denilmemekdedir. Kazâ her zemân kılınır diyerek, terk edilen nemâzların kazâlarını gecikdirmek yanlışdır. Çünki kazâ kılmağı gecikdirmek de büyük günâhdır. Terk olunmuş sünnetlerin telâfisi emr olunmadı ki, telâfisinin mümkün olup olmadığı söz konusu olsun!

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder. Kıymetli duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim. 2 Ocak 1969

88
SEKSENSEKİZİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb Bursa Yenişehir'den bir hocaya cevâben yazılmıştır.

Muhterem Efendim

Mektûbunuzda (Ehl-i Sünnet Yolu kitâbında İmâm-ı A'zâm'ın ismi zikredilen hadîs-i şerîflerin İbni Âbidîn tarafından tashih edildiğini, haddi zâtında o hadîsi tashih eden ve İbni Cevzî mütehassıs idi, diyen İbni Âbidîn değil, hâmişdeki metin sâhibidir) diyorsunuz. Lûtfen kitâbımızı dikkatli okursanız, görürsünüz ki, bu yazımızın başında (Dürrülmuhtâr'ın önsözünde

diyor ki) yazılıdır. (Siz nasıl İbni Âbidîn bu hadîsin sahîh olduğunu isbât etmişdir diyorsunuz?) şeklinde soruyorsunuz. Bunu da anlıyamadık. Biz İbni Âbidîn'in sahîh dediğini yazmadık. Mevdû' [uydurma] olmadığını isbât ediyor, dedik.

Allâme Taşkübrâ ne demek olduğunu anlamadım. İbni Âbidîn, Allâme Taşköprülü'nün bu hadîslerin aslı olduğunu, hiç olmazsa zayıf olacaklarını bildirdiğini yazıyor. Bu sözü mevdû' olmadığını göstermekdedir. İbni Cevzî, Zehebî, Süyutî, Askalânî ve Kâsım gibi hadîs âlimlerinin, bu hadîsleri mevdû'ât arasında zikr etmeleri, sizi şübheye düşürmüş olabilir. Usûl-i hadîs denilen bir ilm vardır. Bu ilme göre, bir hadîs âliminin usûl ve kavâid-i mezhebiyyesinde, bir hadîse (sahîh) diyebilmesi için bir takım şartlar koymuşdur. Her hadîs imâmının şartları başkadır. Her biri, kendi şartlarını taşımıyan hadîslere mevdû' hadîs demişdir. Bu hadîs mevdû'dur demek, benim şartlarımı hâiz değildir, demekdir. Bir hadîs âliminin mevdû' dediği hadîse, başka hadîs imâmları sahîh demişdir. Çünki, bu imâmın şartları, o hadîsde vardır. Şimdi birçok câhiller, mevdû' deyince yalan, uydurma hadîs sanıyorlar. Halbuki usûl-i hadîs ilminde yalan hadîslere (müfteri hadîsler) denir. Yukardaki hadîs imâmları, kitâblarında, bu hadîslere müfteri dememişler, mevdû' demişlerdir. Böylece yalan hadîs olmadıklarını beyân buyurmuşlardır. Allâme Taşköprülü'nün (Bu hadîslerin aslı vardır. Olsa olsa za'îf olurlar) buyurması da, bu sözümüzün doğruluğunu isbât etmekdedir. Tahâvî ve başka tabakât kitâblarında mevdû' denilmemesi de mühimdir.

İbni Hacer-i Mekkî'nin (Böyle bir yalan hadîsle İmâm-ı A'zâmı yükseltmeğe lüzum yokdur) dediğini yazıyorsunuz. Kitâbda mevdû' hadîs denilmekdedir. Bunu yalan diye terceme etmek ilm adamına yakışmaz. Çünki senedlerinde yalancılar ve uydurucular vardır, diyorsunuz. İbni Hacer-i Mekkî'nin yazısında bunlar yokdur. Bunları nereden çıkardınız? 13 Ocak 1969

Hilmi Işık

89
SEKSENDOKUZUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Ayşen Hanım

Ayşen Özaltay Kızılcapınar İlkokul Öğretmeni Ortaklar - Aydın

Bugün Pazar olup yatsı nemâzından sonra şu mektûbu yazıyorum. Dün bizim bey evde yokdu. Eczâneye gitmişdi. Evde kızım Dilvin ile birlikte idik. mektûbunuz geldi; okuduk çok hoşumuza gitti. Sizi çok sevdik. Akşam Hilmi Bey eve gelince onunla da tekrar okuduk.

Kıymetli Kardeşim, elinize geçen kitâb, size Allahü teâlânın bir ni'metidir. Allahü teâlânın sevdiği insanların, İslâm büyüklerinin, yazılarını okumakla bahtiyâr oluyorsunuz. Piyasada çok din kitâbları vardır. Fakat hemen hepsi din câhillerinin veya din düşmanlarının yahud din simsarlarının kitâblarıdır. Din simsarları para kazanmak için, din kitâbı basıyor ve satıyorlar. Ne mutlu size ki, Allah adamlarının, sevenlerin ve sevilenlerin yazılarını okuyorsunuz. Size birkaç kitâb daha göndermek istedik. Fakat okul adresine göndermeyi uygun bulmadık. Evinizin adresini veya uygun bir adres verirseniz, size birkaç kitâb göndereceğim ve (Sabah) gazetesine abone yaptıracağım[29].

Kıymetli kardeşim, size çok şeyler yazmak isterim. Fakat bunları mektûbla bildirmek muvâfık olmayacak. Eğer İstanbul'da kalacak bir yeriniz varsa, bu sömestr tatilinden istifâde ederek İstanbul'a gelirseniz, sizinle birkaç gün görüşmek istiyorum. Serbestçe sizinle her mevzuda konuşabilirim. Size ancak o şekilde fâideli olabileceğiz. Bizim evin adresini nasıl elde ettiğinizi de merâk ettik. Bir türlü anlıyamadık. Temiz ruhunuzun uygunsuz şartlar arasında sıkılacağı pek tabiîdir. Bu sıkılmanız, bu üzülmeniz sizin için bir musibet değil, bir ni'mettir, bir devlettir. Uygunsuz şartlardan râhatlık duysaydınız, o zemân üzülmeniz lâzım gelirdi. Elinizdeki kitâblardan zevk almanız da kalbinizin ve ruhunuzun saf ve temiz olduğunun alâmetidir. Şimdilik tavsiyem, bu kitâbı tekrar tekrar ve anlıyarak iyi okuyunuz. Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederiz kıymetli kardeşim. 3.2.1969.

Nefise Siret Işık [Hüseyn Hilmi Işık Efendi zevcesi]

90
DOKSANINCI MEKTÛB

Bu mektûb, Ulukışla'dan bir imâmın sorduğu pek çok suallere ve beni kurtarın diye yazdığı mektûba cevâbdır.

Ve aleyküm selâm ve rahmetullah kıymetli ve mübârek kardeşim Muhammed Bey

17 Zilka'de tarihli mektûbunuzu bugün aldım. Yatsı ezanından sonra elimize vâsıl oldu. mektûbunuz önce Sönmez Şirketi'ne gelmiş, oradan başka bir zarfa koyarak Işık Kitâbevi'ne göndermişler. Oradan da bizim eve getirdiler. Sizi merâkda bırakmamak için hemen cevâb yazıyorum.

Suallerinizin her birini yazı ile cevâblandırmaya şimdilik imkân yok. Yalnız şu kadar bildireyim ki nemâzınızı o şekil kat'iyyen kılmayınız. Başı açık kılmak da mekrûhdur. Her iki şekilde de tekrar kılmak îcâb eder. Biz takke ile örterek kılıyoruz. Takkeye sarık sarmak müstehabdır, nemâzın sevâbı daha çok olur. Suallerinizin cevâbı ve dertlerinizin ilâcı Seâdet-i Ebediyye kitâbının 6. baskısında vardır. Râbıta-yı Şerîfe'nin baş tarafı da kitâbın 773. sahîfesinde, anlaşılacak şekilde yazılıdır.

Şimdi bid'atler çoğaldı. Sual sorulacak güvenilir kimse bulunamıyor. Seâdet-i Ebediyye'yi okuyup anlamak en büyük ni'mettir. Kimse ile münâkaşa etmeyiniz.

Dost ile de, düşman ile de tatlı dil, güler yüz göstererek konuşunuz. Fitne ve dedikodu çıkmasından kaçınınız. Bid'at işleyenlerden ve fâsıklardan da kaçın. Ahbablık etmeyin. Fakat karşılaşdığınız yerde tatlı dil ve güler yüz gösterin. Kendinize kimseyi düşman etmeyiniz. Herkesin yaptığını yapmayın. Kitâbın gösterdiği yoldan ayrılmayın. Herkesin yaptığına da karışmayınız. İstanbul'a gelirseniz Işık Kitâbevi'nde görüşebiliriz.

Selâm ve duâlar ederim efendim. 26 Zilka'de 1388 [14.2.1969]

91
DOKSANBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mustafa Baykaş Bey

Mustafa Baykaş Belediye Tabibliği - Tepecik - İzmir

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. İslâm âlimlerinin kitâblarını okuyan,

kalbi îmân nuru ile parlıyan, sizin gibi temiz müslimânların hâlis yazılarını okumak, o yazıların rûhâniyyetiyle saflaşan havayı teneffüs etmek her bir müslimân için olduğu gibi, benim için de bir şerefdir. Dünyâyı küfr ve cehâlet karanlıkları kapladığı bir zemânda. Ehl-i sünnet âlimlerinin kıymetli kitâblarını okuyabilmek, büyük bir bahtiyârlıkdır. Cenâb-ı Hakkın büyük bir ni'metidir. Bu ni'mete kavuşanlara müjdeler olsun.

Kıymetli kardeşim, biz de Seâdet-i Ebediyye kitâbını elimizden bırakmıyoruz. İslâm âlimlerinin, Allahü teâlânın sevdiği büyüklerin yazılarını bu kitâbdan okuyarak, bilgimizi artırmaya, olgunlaşmağa çalışıyoruz.

Sevgili Peygamberimiz, milâdın 631. yılında vefât etti diye okumuşsunuz. Milâdın 631. [ve 632] senesinin hicretin 11. yılı ile karşılaşdığı anlaşılıyor. Peygamber Efendimiz hicretin 11. senesinde vefât etti. İmâm-ı A'zâm Ebû Hanîfe Hazretleri, hicretin 80. senesinde dünyâya geldi. Bundan anlaşılıyor ki, İmâm-ı A'zâm Hazretleri, Peygamberimizin vefâtından yetmiş sene sonra dünyâya gelmişdir ve hicretin 150. senesinde vefât etmişdir. Seâdet-i Ebediyye kitâbının 902. sahîfesinin başında (Bu kitâbdaki tarihler hicri seneye göredir) yazılıdır. Martın 19. Çarşamba günü 1389 hicri senesine giriyoruz. Yeni seneniz mübârek olsun. Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. 17-3-1969

H. Hilmi Işık

92
DOKSANİKİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm ve rahmetullah Ahmed Efendi kardeşim

Kıymetli mektûbunuzu okumakla şereflendim. Hâlis ve temiz müslimânların îmân dolu, saf kalblerinden çıkan yazılarını okumakdan daha büyük şeref olamaz. Temiz yazılarınızı okumakdan zevk aldım. Cenâb-ı Hakka duâ ediyorum ki, sizin gibi hâlis müslimânların sayısını artırsın. Memleketimiz ve bütün dünyâ sizin gibi hâlis müslimânlarla dolsun. Âmin.

Sual: Köyümüzün imâmı kaplama diş kullanmakda ve bankaya fâizli para yatırmakda olduğu için biz arkasında nasıl nemâz kılmamız lâzımdır? Şimdiye kadar kıldıklarımız ne olacak? Ne yapmamız lâzım? Cum'a nemâzını nasıl kılalım? Komşu köylere mi gidelim?

Cevâb: Böyle [fâsık] kimsenin arkasında kılınan nemâz kabûl olmaz. Beş vakit nemâzı evde çoluk çocuk ile cemâ'at yapıp kılınız. Siz imâm olunuz. Hem cemâ'at sevâbı kazanırsınız, hem de, çoluk çocuk nemâzı iyi öğrenirler. Cum'a nemâzına câmiye gidiniz. Her adımınıza sevâb yazılır. Cemâ'at ve nemâz sahîh olmazsa, farzdan sonra kıldığınız on rekat, Cum'a gününün öğle nemâzı yerine geçer. Hiç zararı olmaz. Kimse ile münâkaşa etmeyiniz. Kimseye karışmayınız. Dedikodu fitne demekdir, çok zararlıdır. Dört rek'at nemâzın sünnetlerini kılarken, (Kazâya kalmış ilk nemâzın farzım kazâ etmeğe) diyerek kazâ kılınız. Böylece şüpheli ve bozuk nemâzları kolayca ödemiş olursunuz. Bu kazâların nasıl kılınacağı 191. sahîfe başında yazılıdır.

Sual: Uşru nasıl vereceğiz? Yerine altın olarak verilir mi? Verilmemiş olanlar için ne yapılır?

Cevâb: Uşr hakkındaki sorunuzun cevâbı Seâdet-i Ebediyye kitâbının, 6. baskısı 204. sahîfesinde zekât bahsinin başında açıkça yazılıdır. Buradan okuyub anlarsınız. Bugüne kadar verilmemiş uşrları da vermek lâzımdır. Hepsini veremiyecek durumda olan, altın ile devr yapar. Devrin nasıl yapılacağı kitâbın sonunda "ölü için devr ve ıskat" bahsinde yazılıdır.

Sual: Farz nemâzdan önce ihlâsları okuyan müezzin "fâtiha" deyince

cemâ'at da bid'ate iştirak etmiş olur mu?

Cevâb: Bu bid'ate cemâ'at karışmış olmuyor. Günâhı sebeb olanadır.

Sual: Tesbihleri çekmeden önce sağa sola üflemek gibi birşey var mı? Müezzinin yüksek sesle tesbihleri başlatması bid'at mi?

Cevâb: İki tarafa üflemek lâzım değildir. Bid'at de değildir. Resulullah efendimiz birkaç kerre üflemişdir. Müezzinlerin tesbihleri yüksek sesle söylemesi [cemaate öğretmek maksadı hâricinde] bid'atdir.

Sual: Tarlayı kullanmak şartı ile ipotek vermek câiz midir?

Cevâb: Seâdet-i Ebediyye kitâbının 712. sahîfesinde, tarlayı kullanmak şartı ile alacaklıya ipotek vermek fâiz olduğu yazılıdır. Bu takdirde tarladan alınan harâm olur. Kitâbdan iyi okuyunuz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, kıymetli duâlarınızı beklerim kardeşim, iki mektûbât kitâbı adresinize ödemeli olarak gönderildi. 17.3.1969

H. Hilmi Işık

93
DOKSANÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mustafa Bey

Temiz kalbinizin tercümanı olan mektûbunuzu okuyarak çok memnûn oldum. Büyük İslâm âlimlerinin, ya'nî Allahü teâlânın sevdiği mübârek zâtların yazıları ile dolu olan Seâdet-i Ebediyye kitâbını okuduğunuz için sizi önce tebrik ederim. Bu kitâbı okuyup anlamak, Allahü teâlânın büyük bir ni'metidir.

Kurban kesmek için lâzım olan şartlar, Seâdet-i Ebediyye'nin 6. baskısında açık yazılıdır. Sizin elinizdeki kitâb acaba önce çıkmış olan Seâdet-i Ebediyye mi? 6. baskıdaki yazı aynen şöyledir:

İbni Abidin hazretleri, zekâtın verileceği yerleri bildirirken buyuruyor ki: Tarladan aldığı mahsûl ne kadar çok olursa olsun, bir yıllık ev ihtiyâcını ve kul borcunu karşılamıyan kimse imâm-ı Muhammed'e göre fakirdir, kurban kesmez. Fetvâ da böyledir. İmâm-ı A'zâm ile İmâm-ı Ebû Yûsüf e göre zengin sayılır. Kurban kesmesi lâzım olur. Çünki, mülkü olan tarlanın, bağın, bahçenin değerleri ihtiyâcını karşılar ve nisâbı kadar da artar. Kıymetli kardeşim,

görülüyor ki: Tarladan, bahçesinden bir senede gelen mahsûl, senelik ihtiyâcını karşılamasa bile, İmâm-ı A'zâm'a ve İmâm-ı Ebû Yûsüf e göre kurban kesecekdir. Sizinki ihtiyâcı karşıladığı için, İmâm-ı Muhammed'e göre dahi kesmeniz lâzımdır. Kurban alıp kesiniz. Fazla paranız olmadığı için kurban etinin hepsini kavurma yapınız. Bitinceye kadar yiyiniz. Böylece et almamak sûretiyle kazanacağınız para kurban parasını karşılamış olur.

Kıymetli kardeşim size ödemeli olarak birkaç adet kıymetli kitâb gönderiyorum. Bunların oradaki gençlere yayılmasına, dağıtılmasına uğraşınız, çok sevâb kazanırsınız. Dine yardım etmiş, cihâd yapmış olursunuz. Dağıtmak için ne kadar lâzımsa yazınız, ucuz göndeririz. Satıp hem para hem de sevâb kazanırsınız. Duâ ederim. 20 Mart 1969

94
DOKSANDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Bu mektûb, kirâcı olduğu tarlanın, tütününün uşrunu nasıl vereceğini soran bir köylüye cevâbdır.

Ve Aleyküm selâm Kıymetli Kardeşim Mehmed Karadağ

Adıyaman-Çulgan

Mektûbunuzun cevâbını gecikdirdiğim için çok üzüldüm. Fakat başka işlerim vardı. Yeni kitâb hazırlıyordum. Çok şükr, kitâb temam oldu.

Kardeşim, sen tarlada kiracı olduğuna göre, tarladan aldığın tütünün uşru önceden verirsin, geriye kalan mahsûlün yarısını tarla sâhibine verirsin, yarısını da sen satarsın. Tütünün uşrunu altın olarak vermek fâideli olur. Altının mikdârı da tütünün satış fiatından anlaşılır. Tarla sâhibi, uşr vermeğe râzı olmazsa, tütünün yarısını uşrunu vermeden önce mal sâhibine verirsin. Geriye kalanın uşrunu kendin için verirsin. Uşrları, tütünü sattıkdan sonra elinize geçen paradan da yukarıda bildirdiğim mikdârda altına çevirip verebilirsiniz. Eğer tarla sâhibi zengin ise, İmâm-ı A'zâm Efendimize göre uşrun hepsini onun vermesi lâzım gelir. Bunlar Seâdet-i Ebediyye kitâbında uzun yazılıdır. Eğer sen kiracı değil isen, ortak isen, sen kendine düşen mikdârın uşrunu muhakkak vermelisin.

Ne kitâbı istediğinizi anlamadım. Hangi kitâbı istiyorsanız isimlerini açık

olarak yazınız, ödemeli olarak hemen göndeririz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. Oradaki müslimân kardeşlerime duâ ederim. 26-3-1969

95
DOKSANBEŞİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, cevâb yazmayın efendim [yani yazmaya zahmet etmeyin] diye yazılan bir mektûba cevâbdır.

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Âdil Bey

Cenâb-ı Hak size ihsân ettiği ni'metlerini artdırsın. Ni'metinin kıymetini, bilenlere ve şükredenlere ni'metlerini artdıracağını va'd buyurmuşdur. Allahü teâlânın sevdiği, seçilmişlerin kitâblarını okumakla şereflenmek, ni'metlerin en büyüğü en kıymetlisidir. Bu büyük, bu kıymetli ni'mete kavuşmak, okumakla şereflenmek ve okumakla lezzet almak seâdetine kavuşan kimse, dünyânın neresinde olursa olsun, kimlerin arasında bulunursa bulunsun, yalnız değildir, garîb değildir. Hep o büyüklerle berâberdir. O büyüklerin yazıları okunduğu, isimleri anıldığı yere rahmet yağar.

Van müftisi Kâsım Efendi seyyiddir, mübârekdir, muhteremdir. Onu evinde ziyâret ediniz. Kendilerine selâmlarımızı, sevgilerimizi ve saygılarımızı söyleyiniz. Birâderleri muhterem Şemseddin Efendi'ye de selâm ve hürmetler ederim. Her ikisininde duâ buyurmalarını istirhâm ederim. Çatak'daki Seyyid Taha Efendi çok muhteremdir, çok mübârekdir. Bu aylarda Van'da bulunmakdadır. Kâsım Efendi vâsıtasıyla onları da bulup nazarlarından ve nasîhatlarından istifâde etmeğe çalışınız. Van Komünizmle Mücâdele Derneği başkanına kalbimiz kırılmışdır. Cenâb-ı Hak kendisine hidâyet ihsân buyursun. Kendisini Taha Efendi yakından tanımakdadır.

Hiç kimse ile münâkaşa etmeyiniz. Kitâblarımızın ma'nevî, rûhânî ve kudsî âlemine dalarak, hakîkî nur sâhibi olunuz. Kıymetli şeylerin sahteleri çok olur. Doğruları ise pek az bulunur. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı ma'mûr eylesin. Mübârek seyyidlere selâm ve hürmetler eylerim efendim.

H. Hilmi Işık

96
DOKSANALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Duran Badeli

Kilis

Mübârek mektûbunuzu okudum. Saf ve temiz kalbinizden çıkan fikirleriniz çok hoşuma gitti. Seâdet-i Ebediyye kitâbını okumanıza pek memnûn oldum. Bu kitâb büyük âlimlerin ve evliyâ-i kirâmın yazıları ile doludur. Bu kitâbı ele geçirmek ve okumak Allahü teâlânın büyük bir ni'metidir. Bu ni'met herkese nasîb olmuyor. Bu ni'mete kavuşduğunuz için, Allahü teâlâya çok şükr ediniz.

Kıymetli kardeşim; kazâ nemâzlarını anlatırken, bu kitâbda eski yazılı birçok kitâbların ismi bildiriliyor. Onların bir kısmı Türkçedir. Bir kısmı da Arabîdir. Şimdi, bunları kitâbcılar satmıyorlar, arayıp bulmak güç oluyor. Siz oradaki arkadaşlarla buluşduğunuz zemân, onlara Seâdet-i Ebediyye kitâbını okuyunuz, iyice dinlesinler, anlasınlar. Ezberden anlatmak ile olmaz. Siz Allah rızâsı için bir kere okuyup bildirirsiniz. İnsaf ederek hakîkati kabûl edenler olursa, onlarla her zemân buluşup kitâbın her yerini yavaş yavaş okur öğrenirsiniz. Bu kitâbı anlıyarak okuyan ve seven ve yapan Allahü teâlânın sevgili kulu olur. Seâdet-i Ebediyye'ye kavuşur.

Size ödemeli olarak Dinde Reformcular ve Aldanmıyalım kitâblarını da gönderiyorum. Bunları da dikkat ile okuyup kalbinize yerleşdiriniz. Cenâb-ı Hak hepimize din ve dünyâ seâdeti ve hüsn-i hâtime ihsân buyursun. Bu kitâbları müfti efendiye de verin, o da okusun. Size çok sevâb olur. Bir güneş gibi inşâallah, orayı parlatırsınız. Din kardeşlerimizi zulmetten ve cehâletten kurtarırsınız.

Çok selâm ve duâ ederim. Duâ etmenizi ricâ ederim kardeşim. 2.4.1969

97
DOKSANYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Tahir Bey

Mübârek kalbinizden çıkan hâlis fikirlerinizi bizlere ulaşdıran mektûbunuzu okumakla çok memnûn oldum. Seâdet-i Ebediyye kitâbını dikkat ile

okuduğunuzu anlayınca size karşı kalbimizde husûsî bir hubb-i fillah hâsıl oldu. Seâdet-i Ebediyye kitâbını okuyub anlamak, Cenâb-ı Hakkın büyük bir ni'metidir. Bu kitâb Allahü teâlânın sevdiği mübârek zâtların yazıları ile doludur. Birçok yerleri, o dediğiniz kimselerin yazılarına elbette benzemez. Onun kılık kıyâfeti bile benzemiyor. Küfr alâmetleri ile herkese kötü nümûne olmakdadır. Yalnız ilm kâfi gelmiyor. Amel de lâzım, ihlâs da lâzım. Cenâb-ı Hak onu da bizi de ıslah buyursun. İki kitâb arasındaki farklı olan yerlere dikkat buyurursanız, hangisinin vesikalara dayanarak yazıldığını, hangisinin de kısa görüş ve şahsî düşünce ile yazıldığını kolayca tefrik edersiniz.

Biz büyük İslâm âlimi Seyyid Abdülhakîm-i Arvâsî Hazretlerinin mübârek meclislerinde, kalbleri temizleyen sohbetlerinde on dört sene işitdiklerimizi yazdık. En kıymetli kitâblardan yapdığımız tercemeleri yazdık. Kendi noksan, bozuk düşüncelerimizin o mübârek yazılar arasına karışmaması için çok titiz davrandık. Allahü teâlânın azâbına düçâr olma korkusu ile her satırı yazarken ellerimiz çok titredi.

Kıymetli kardeşim, geçen sene İstanbul İmâm Hatîb okulunda ders veriyordum. Altıncı sınıf talebeleri Hamidullah'ın İslâm Peygamberi kitâbını gösterdiler. Mi'rac bahsini okudular. Çok bozuk yazmış. Yanlış olduğunu çocuklara vesikalarla anlatdım. Îmân ve İslâm kitâbının sekizinci baskısına yazdım. Dinde Reformcular kitâbının üçüncü baskısına ve Seâdet-i Ebediyye kitâbının yedinci baskısına Hamidullah'ın ismini de koydum. Sapık olduğunu da yazdım. Bu adam Mevdûdî'den ve S. Kutub'dan da kötüdür. Kitâbının önsözünü okuyup uzun reddiyye yazacağım.

Şevki Bey kardeşime çok selâm ve hürmet ederim, kusuruma bakmasınlar. Selâm ve duâ ederim. 2-4-1969

98
DOKSANSEKİZİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Osman Bey

Karşıyaka-İzmir

Okuduğunuz kitâblar bir ayna gibidir. Onları okudukça, kendi temiz

ruhunuzun aksini görerek beğenmişsiniz. Ruhunuzun temizliğini bize de anlatmış oldunuz.

Kardeşim, Seâdet-i Ebediyye kitâbının yedinci baskısı iki aya kadar çıkacak, çıkınca göndeririz.

Şübhe ve vesveseye karşı secde-i sehv yapmak lâzım değildir. Tevbe ve istiğfar duâsı Seâdet-i Ebediyye kitâbında vardır. O kitâbdan çok istifâde edeceksiniz.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, duâlarınızı bekleriz, efendim. 7.4.1969

99
DOKSANDOKUZUNCU MEKTÛB

İnsanların Amerika'ya nasıl geçtiğini soran birine yazılmışdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Süleymân Efendi

Tire - İzmir

Hüsn-i hattınız ile tezyin edilmiş olan kıymetli mektûbunuzu okumakla şereflendim. Cenâb-ı Hak din ve dünyânızı ma'mûr eylesin. Sualleriniz çok ehemmiyetlidir. Bunların cevâbları Seâdet-i Ebediyye namındaki kitâbımızda uzun yazılıdır. Seâdet-i Ebediyye kitâbımızın, yedinci baskısı yapılmakdadır. İki aya kadar temâmlanacakdır. 1024 sahîfe olup cildli olarak 20 liradır. Arzu buyurursanız Işık Kitâbevi'nden taleb olundukda ödemeli olarak gönderilir.

Biz rü'yâlara kıymet, ehemmiyyet vermiyoruz, uyanık iken hâsıl olanlara kıymet veriyoruz. Rü'yâlar mübeşşirâttır, isti'dâdı iş'âr ederler [müjdeleyicidirler; kabiliyetlere işaret ederler], Seâdet-i Ebediyye kitâbımızda bu husûsda da kâfi malûmat-ı nâfia mevcûddur, kırâat olundukda istifâde edilir.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder müstecâb duâlarınızı beklerim. 7 Nisan 1969

Dâîleri Hüseyn Hilmi Işık

100
YÜZÜNCÜ MEKTÛB

Çok kıymetli kardeşim Ahmed Akgerman

Ürgüb

Selâmlarımı ve duâlarımı bildirdikden sonra mektûbunuzu seve seve okudum, îmân dolu nurlu kalbinizin feyzleri bizleri çok sevindirdi. Cenâb-ı Hak dininizi ve dünyânızı ma'mûr eylesin.

Sun'î gübre necs değildir. Sıçradığı yerleri kirletmez. Diğer suallerinizin Seâdet-i Ebediyye kitâbında yazılıdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim. 7-4-1969

101
YÜZBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Yaşar Yılgör

Temiz kalbinizden çıkan yazıları okuyarak çok memnûn oldum. Fakat, babanızın hastalığına çok üzüldüm. Cenâb-ı Hak şifâ ihsân eylesin. Hastayı görmeden ezberden ilâç yazmak fâideli olmaz. Babanızı Kayseri'ye götürüp muayene ettirirseniz çok fâideli olur. Orada iyi doktorlar ve hastaneler var. Cenâb-ı Hak inşâallah ilâcını rast getirir. Din ve dünyânız için duâ ederim, duânızı beklerim kardeşim. 7.4.1969

102
YÜZİKİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Eyyüb Bey

Eyyüb Kocabıyık, İmren Berberi İbrahim Danaoğlu eliyle No: 13 AFYON

Temiz kalbiniz ile yazılmış olan mektûbunuzu okumakla şereflendim. Çok memnûn oldum. Seâdet-i Ebediyye kitâbını ve mektûbât kitâbını okumak Allahü teâlânın büyük bir ni'metidir. Bu ni'mete maalesef pek az kimseler kavuşmakdadır. Bu ni'metin kıymetini bilelim. Çok şükür edelim de Rabbimiz bu kitâbları anlamamızı ve o marifetlerin kalblerimize yerleşmesini nasîb eylesin.

Kardeşim, ben de sizin gibi âcizim. Hiç birşeye selâhiyyetim yokdur. Bu kitâbları okuyub anlamaya çalışıyorum. O mübârek yazıları yazan mübârek insanları sevmeğe, onların yazılarından ve ruhlarından feyz almağa uğraşıyorum.

Bu zemânda o büyüklerin yolunu gösterecek büyük mürşîd, yalnız onların kitâblarıdır. O kitâblara sarılan kurtulur, kazanır. O kitâbların gösterdiği yolda giden çok şeylere kavuşur. Allahü teâlânın rızâsına ve sevgisine mazhar olur. Şimdi o yolu bilen hiç kimse kalmadı. Yalancılar ve dolandırıcılar her tarafda var. Bunların sözlerine aldanmıyalım. Orada tasavvufu anlamıyan ve en büyükleri tanımıyan bazı câhillerin, din adamı şekline girdiklerini işitiyoruz. Yaldızlı kitâblarını da görüyoruz. Sakın onlara aldanmayınız. Onlardan zehirli yılandan kaçar gibi kaçınız. Tekrar söylüyorum, elinizdeki iki kitâba sarılırsınız. Bu iki kitâb maksada ulaşdıracakdır.

Kitâbcı Mehmed Kalaycı kardeşime ve size selâm ve duâlar ederim. Duâ buyurmanızı ricâ ederim. 17.4.1969

103
YÜZÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Hayreddin Durmaz

Temiz kalbinizin tercümânı olan kıymetli mektûbunuzu okumakla şereflendik. Biz de sizin gibi hâlis müslimân kardeşlerimizin duâları yardımı ile mukaddes dinimize hizmet etmek için çalışıyoruz. Maddî hiçbir menfaat düşünmüyoruz. Yalnız müslimânlara fâideli olmak için uğraşıyoruz. Dükkânımızı ticâret için değil, hizmet için açtık.

Kardeşim, her kitâbı okumayınız. Ehl-i sünnet âlimlerinin Allah rızâsı için yazdıkları, kitâbları okumak lâzımdır. mektûbunuzdaki bildirdiğiniz Seâdet-i Ebediyye ve Kıyâmet ve Âhiret kitâbları çok iyidir. Diğerlerini size tavsiye etmeyiz. Size fâideli olan kitâbları toptan fiatına ve ödemeli olarak gönderiyoruz. İnşâallah din ve dünyâ kazancınıza vesile olur. Bu kitâbdan din kardeşlerimize yayınız. İslâmiyyete çok hizmet etmiş olursunuz ve cihâd sevâbı kazanırsınız.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı bekleriz kıymetli kardeşim.

104
YÜZDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Kıymetli mektûbunu aldık. Mübârek yazılarınız bizleri çok memnûn etti. Ebced harfleri hakkındaki hadîs-i şerîf ile burada amel ediyorlar, sözünüzden birşey anlamadık. Bununla nasıl amel edilir bilemiyoruz. Ebced ve diğer yedi kelimenin [hevvez, hutti, kelemen, sa'fes, kareşet, sehaz ve dazig] Âdem aleyhisselâma nâzil olan suhufdaki süryânî kelimelerden kalma oldukları rivâyet edilmekdedir. Arabî lisânını teşkil eden harfler, bu sekiz kelimede toplanmışdır. Bu sekiz kelimedeki harflerin her birinin birer sayı değeri vardır. Başdan dokuz harf, sıra ile birden dokuza kadar olan rakamları göstermekdedir. Diğer dokuz harf de onlar basamağındaki dokuz sayıyı göstermekdedir. Bu harfler, bu değerleri ile bilhassa sene sayılarını, ya'nî tarihleri göstermekde kullanılır. Bu bakımdan bu sekiz kelimeye (hurûf-i cemmel) denilmekdedir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim.

105
YÜZBEŞİNCİ MEKTÛB

Hollanda'da bir câmi yapdırma derneği kurduk. Aidat ve teberru topluyoruz. Fakat vazifeli arkadaşlar bu teberruları fâsıklardan topluyorlar. Ya'ni helâl rızk kesb eden ve helâl malı olan yok denecek kadar az. İşte bu tip kimselerden alınan teberrulara karşılık toplayan vazifeli arkadaşlar bunlara duâ etmektedir. Öyleyse Tam İlmihâl'in 707. ci sahîfesindeki hükme göre bugün hâlimiz ne olur? İpotekle satın alınan bir evde başka bir müslimân kira ile oturabilir mi?" sualine cevâben yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Hakkı [Aygün] Bey

Mektûbunuzu Cum'a günü yatsı nemâzmdan sonra alıp, okudum. Sizin İslâmiyetin emirlerine olan bağlılığınız ve saygınızı takdirle karşıladım. Her müslimânın sizin gibi olması lâzımdır. Sizi merakdan kurtarmak ve üzüntünüze bir an önce son vermek istiyerek hemen yatmadan önce cevâbını yazıyorum.

Muhterem kardeşim, mutlak olarak haram olan mal ile câmi yapdırmak ve bunlara karşılık sevâb beklemek küfrdür. Mutlak haram olan mal

demek, haramdan gelen, yani başkasından meşru olmayan yolla alınan malın kendisi demekdir. Seâdet-i Ebediyye'de yine 707. sahîfede daha aşağı satırlarda (Sultan, zulm ile zor ile aldığı malı kendi halâl malı ile veya başkasından zulm ile aldığı mal ile karıştırmış ise alana câiz olur. Yalnız o malı verirse alması câiz olmaz. Çünkü başka mal ile karışdırınca hepsi sultanın mülkü olur.) diyor.

Sizin câmi parası topladığınız kimselerin başkasının malını zorla aldıkları belli değildir. Zorla alınmış mal ve para olsa bile onların kendisini size verdikleri malum değildir. Bu sebepden aldığınız paralar veya mallar, mutlak haram mal değildir. Mutlak haram olduğunu bilen kimsenin (Allah kabul etsin) demesi küfür olur. Allah râzı olsun demesi küfür olmaz. Çünkü Allah râzı olsun demek, Allah seni râzı olacağı şekle soksun demektir. Bu ma'nâyı düşünerek her kötü insana, hatta kâfire bile Allah râzı olsun denilebilir.

Kitâbdaki yazıya dikkat edilirse, haram kazanan kimsenin verdiği sadakayı yazmıyor. Mutlak haram olan malın verilmesini yazıyor. Bu açıklamalara göre, orada câmi yaptırmak için her müslümandan ve her kâfirden para toplamanız caizdir ve iyidir. Hayırlı ve çok sevap iş yapıyorsunuz. Sizi tebrik ederim.

İpotek ile yaptırılan ev haramdır, denilemez. Faizle alınan, para ile yapdırmak haramdır. İpotek olsa da olmasa da faizle alınan para ile ev yaptırılmaz. Fâizle alınan para ile ev yapdırmak, parayı alıp yaptırana haramdır. Bu evde kira ile oturmak haram olmaz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, bana ve bütün müslümanlara duâ etmenizi dilerim kardeşim.

Hilmi

106
YÜZALTINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Hakkı [Aygün] Bey

Mektûbunuzu okuduk. Yalan her yerde harâmdır. Hattâ dârülharbdeki kâfirlere, müslimânları yalancı olarak tanıtmak daha büyük günâhdır. Dârüharbde ancak onların işkencesinden kurtulmak ve İslâmiyyeti yayabilmek

için yalan söylemek câiz olur. Hatta bu zemânda da birkaç ma'nâya gelen bir kelime kullanarak doğru olan ma'nâsını düşünerek söylemek lâzımdır. Müslimân yalan söylemeye alışmamalıdır. Bu harâmdan da, başka harâmdan da, başka harâmlardan kaçdığı gibi kaçmalıdır. Yalanların dereceleri vardır. Derecesi hafif olanın tevbesi daha kolay olur. Hepimizin günâhları pek çok, Rabbimize karşı yüzümüz yok. Tevbe edelim. Rabbimizin mağfiretine, afvına sığınalım.

Kitâb sipariş etmişsiniz. Tevbelerin kabûl olması için, Cenâb-ı Hakkın rızâsını kazanmak lâzımdır. Bu zemânda en kolay ve en kıymetli ibâdet, Allahü teâlânın dinini, Allahü teâlânın kullarına yaymakdır. Ya'nî cihâd etmekdir.

Şimdi bunun biricik yolu da, Ehl-i sünnet kitâblarını yaymakdır. Sapık, bozuk olan din kitâbları her tarafa yayılıyor. Müslimânların îmânlarını bozuyorlar. Bu yıkıcı akımı durdurmak için, ya'nî müslimânları korumak, hem de herkesi seâdete kavuşdurmak için Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarını yaymakdan başka çâre yokdur. Bugün Allahü teâlânın rızâsını kazanmak, bu kitâbları yaymak ile çok kolay elde edilir. Îmân ve İslâm kitâblarının İngilizce ve Almanca tercemeleri ayrı ayrı basıldı. Burada turistlere satıyoruz. Size de gönderelim. Orada merâk eden gençleri bulup, satınız. İslâmiyyeti Hollanda'da yaymağa çalışınız. Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederiz. 31.7.1969

107
YÜZYEDİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, kızına tâlib olan iki şahıs hakkında mektûb yazan bir doktora cevâbdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli ve muhterem kardeşim Suad Bey

Duâlarınızı ve teveccühlerinizi izhâr buyurduğunuz mektûbu okumak ile şereflendim. Şahıslarını ve hayatlarını bilmediğim kimseler hakkında gıyâbî bir hüküm vermek selâhiyyetini kendimde bulamıyorum. Maddî ve ma'nevî mesûliyyete sebeb olacak böyle bir hizmetinizde bulunamıyacağım için afvınızı istirhâm eder, din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ ederim. 22-9-1969

108
YÜZSEKİZİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Ziyâ [Yalçın] Bey

İzmir

Çarşamba günü dükkânda idim. Telefon ile sorduğunuzu İsmet Bey'den anladım. Burada da bazı müftiler hiç bir kitâbın câmilerde satılmaması için karar almış. Fakat birçok imâmlar ve vâizler bizim kitâbları yine tavsiye ediyorlar. Müftiler bu kararı almakda haklıdırlar. Çünki bazı sapık ve bozuk kitâbların satılması için baskı yapıldığını söylediler. Orada da herhalde böyledir. Her kitâb için karar alınmış olsa gerek.

Siz, Ahmed Kömeli kardeşimiz ile birlikde müftînin evine ziyârete gidin veyahud onu bir vâsıta ile, ya'nî araya tanıdık koyarak iftara da'vet edin. Gâyet sabr ile hiç kızmadan, çok yumuşak olarak, hürmet ile kendisine kitâblarımızı anlatın. Maksadımız İslâma hizmettir. Sizin sâyenizde cihâd yapacağız. Bunun sevâbı size olacak deyiniz. Kitâblarımızın neresinde kusur var sorunuz. Vesikalarla anlatınız. Eğer bir iki yerde inad ederse, orasını düzeltiriz, nasıl emrederseniz öyle yaparız deyiniz. Uyuşamazsanız bile tatlılıkla, saygı ile yanından ayrılınız. Böylece yardım etmese bile zararından korunmaya çalışınız.

Çok şükr burada ve başka yerlerde kitâblar çok satılıyor. (Aldanmıyalım) bitti. Diğerlerini de istiyorlar, yetişdiremiyoruz. Bütün dünyâdan teşekkür mektûbları geliyor. Rabbimize nasıl şükr edeceğimizi bilemiyoruz. Hiç sıkılmayınız, üzülmeyiniz. Lafdan anlamıyanlar ile, inadçılar ile münâkaşa etmeyiniz. Onlar ile de tatlı dil ile, sabr ile iyi geçininiz. Cenâb-ı Hak bir kapı kaparsa on kapı açar. Onun dinine yardım edenlere muhakkak yardım eder.

Lehülhamd hepimiz iyiyiz, râhatız. Din ve dünyâ seâdetinize ve selâmetinize duâ ederiz. Arkadaşlara selâm ederiz efendim. 26 Kasım 1969

109
YÜZDOKUZUNCU MEKTÛB

Kuleli'den talebeleri Âkif Aytekin'e Arabî harflerle yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Âkif Aytekin

Bizi sevindiren ve bayram tebriğini bildiren mektûbunuzu aldık. Cenâb-ı Hak sizlere ve bütün din kardeşlerimize iyi günler ve hayırlı bayramlar idrâk

etmeyi nasîb eylesin! Âmin.

Çok şükür Ramezân-ı şerîfi râhat ve neşeli geçirdik. İstanbul'da ve İzmir'de ve diğer şehirlerde ümidimizin fevkinde kitâb satıldı. Rabbimize nasıl şükr edeceğimizi bilemiyoruz. Cenâb-ı Hak sizin dükkânın satışını ve oraya olan fâidenizi artırsın. Dükkânda çalışan kardeşimize çok duâ ediyoruz. Dost düşman ayrılmaksızın, herkese tatlı dil ve güleryüz göstererek muamele etmek birinci vazifemizdir. Bu kâideyi tatbik ettiği için çok memnûn olduk, kendisine teşekkür ederiz.

3. Hava Kuvvetleri Karargâhında bulunan kardeşimiz Abdullah Şerîf Bülbül'den tebrik kartı aldık. Telefon numarası 22 02 - 209 imiş. Kendisi ile görüşürseniz fâideli olur. Şu anda yanımda bulunan din kardeşlerim ile birlikte size ve İsmâil Efendi'ye selâm ve duâ ediyoruz. Vesselâm. 3 Şevvâl 1389 15-12-1969

110
YÜZONUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli Âkif [Aytekin] Bey kardeşim

13 Kasım 1969 tarihli mektûbunuzu okuduk. Aylardan beri sürmekte olan merâkdan kurtulduk. Merâkımız sevince döndü. Üzülecek durum olmadığını, sevindirici haberleri okuyunca. Rabbimize şükr ve size de hayr duâlar eyledik. Satılan kitâb sayısı az görülüyor ise de bizi çok sevindirdi. Sıfır yanında hiçe nazaran büyük bir zaferdir. İleride daha gelişeceğini müjdelemektedir. Tezgâhdar İsmâil Efendi'nin daha önce mektûbunu aldık. İhlâsına ve gayretine çok memnûn olduk. Cenâb-ı Hak bu cihâdınıza karşılık dünyâda da, âhirette de büyük ecrler ihsân buyursun. Kur'ân-ı kerîmde vaad ettiği ni'metlere kavuşdursun.

İsmâil Efendi'nin aylık ücreti olan 350 TL yerine her ay 400 TL veriniz. Kasım ayı başından itibaren ücreti 400 lira; Kasım ayı başındaki 50 lira farkı kendisine veriniz. Satışlar inkişaf edince ücretini daha artıracağız. [Diyarbekir] Seyyid Fehim Kitâbevi'ne yaptığınız 1800 TL. (Yardımın) Cenâb-ı Hak dünyâda da âhirette de mükâfatını ihsân eylesin. Burada arkadaşlardan

topladığımız 1000 TL yardımı Seyyid Fehim Kitâbevi'nin borcundan düşmek üzere Işık Kitâbevi'ne yatırdık. Siz de dükkânın hesabını tutarken 1000 TL ödendi yazınız. Kitâb satışında 1000 TL. siz alınız. Böylece 1800 TL.'nin bin lirasını size ödemiş oluyoruz. mektûbunuzda adı geçen kardeşlerimizden devâmlı yardım isteyiniz. İsmâil Efendi de tanıdığı tüccarlardan ahbablardan cihâdımıza yardım istesin. Bu husûsdaki her sözünüz, yazınız da cihâd olur. Gayemizin ticâret değil, İslâma hizmet ve din kardeşlerimize hizmet olduğunu temiz müslimânlara anlatsın. Din adamlarına ve fakirlere parasız hediye ediniz.

Tearruz edenlere yumuşak dille nasihat vermeli. Dinde Reformcular kitâbındaki Mevdûdî'nin ve [Seyyid] Kutub'un İslâm'a ve İslâm âlimlerine karşı olan sapık yazıları onlara gösterilip, tatlı dil ile uyandırmaya çalışmalı.

İslâm Kitâbevi sâhibi, satışına zarar verdiğiniz için tearruz ediyor ise ona teklif ediniz; bizim kitâbları sermâyesine veresiye kendisine veriniz. Her kolaylığı gösteriniz. Elimizden gelen yardımı yaparız; onunla kardeş olarak çalışalım. Elbirliği ile İslâma hizmet edelim. İsmâil Efendi'den ricâ ediyoruz, kimse ile münâkaşa etmesin. Anlıyana tatlı, yumuşak nasihat versin, anlamıyanı da tatlılıkla savsın. Sabr edenlerin yardımcısı Cenâb-ı Hak'tır. O doğruların yardımcısıdır. Vesselâm.

111
YÜZONBİRİNCİ MEKTÛB

Diyarbekir Seyyid Fehim Kitâbevi'ne bakan İsmâil Efendi'ye yazılmıştır.

Esselâmü aleyküm muhterem ve mübârek kardeşim (Hak gelince, bâtıl mukâvemet edemez[30]).

Üç aded mektûbunuz muhtelif tarihlerde vâsıl oldu. mektûblarınızdaki iltifat ve teveccühlere lâyık olmadığımız için kendimizi o mübârek yazılara muhatab add edemedik. Ve binnetice cevâb takrîrine cesâret edemedik. mektûb-i âhirde [son mektûbda] Seyyid Fehim Kitâbevi'nde kitâb satılmadığını iş'âr buyuruyorsunuz. Buna çok müteessir olduk. Birkaç aydan beri hiç bir kitâb da

alan olmadı mı? Buna hayret ettik. Malî vaziyet ve Âkif [Aytekin] Bey'in malî fedakârlığı karşısında hiç müteessir olmayınız.

Muhâliflerle münâzarada muvaffak olmak için Dinde Reformcular ve Aldanmıyalım kitâblarının sonunda [Seyyid] Kutub ve Mevdûdi hakkındaki yazıları tedkîk etmek, hatta ezberlemek lâzımdır. Bu kitâblardaki ve Haziran ayı zarfında göndereceğimiz (Vehhâbîye Nasihat) kitâblarındaki vesikalar ve Ehl-i sünnet âlimlerinin kıymetli yazıları karşısında, câhil ve sapık olan muhâliflerin mukâvemet edemiyeceği bellidir. Nitekim buradaki kardeşlerimiz bu tedkîkatları sayesinde avn-i ilâhî ile çok sapıkları ıslâh etmekdedirler. Şübhesiz ahmak ve anûd [inatçı] ile mükâleme edilmez [konuşulmaz]. Hatta bunlara takarrub edilmez [yaklaşılmaz]. Fakat isti'dâdı olanları ve iğfâl edilmiş [aldatılmış] olanları ıslâh etmek mümkündür ve meşhûdumuz olmakdadır [görülmektedir]. Cenâb-ı Hak sizi de muvaffak buyursun.

Dükkânın malî durumunun ıslâhı ve Âkif Bey'in müşkilâttan halâsı niyyet ve teşebbüslerinizi Haziran ayının evsatına [ortalarına] doğru zât-ı âlînize arz edeceğiz, müsterih olunuz.

[Seyyid Fehim hazretlerinin torunu] Siyâdetmeâb faziletli Sadreddin [Arvas] Efendi cânib-i âlîsine ve zât-ı âlînize hürmetlerimizi ve selâmlarımızı ve Âkif Bey'e dahi âciz duâlarımızı arz ederiz muhterem efendim.

112
YÜZONİKİNCİ MEKTÛB

Van vilâyetinde bulunan Seyyid Fehim Arvasî'nin torunu Vehbi Arvas'a yazılmışdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli ve muhterem Vehbi Bey

Mübârek ellerinizle yazdığınız saf kalbinizin tercümanı olan mektûbunuzu almakla şereflendim. Size muhatab olmak, teveccühlerinizi ve duâlarınızı almak, kazanmak ni'metini ihsân eden Rabbime nasıl şükredeceğimi bilemiyorum. Abdülhakîm Efendi hazretlerinin sohbetinde ve hizmetinde

bulunmak seâdetinin sayısız bereketlerinden birisi de sizin iltifatınıza kavuşmak oldu.

Her insanın bir aslı, bir mayası, bir maddesi vardır. Bir de sıfatlar, huylar vardır. Bunun ikisinin de kıymetli olması çok az kimselere nasîb olur. Çünki, birincisi pek nâdirdir, pek azdır. Bizler bu ni'metten mahrumuz. Sıfatlarımızı, huylarımızı, niyetlerimizi ve işlerimizi düzeltebilirsek, kıymetli insan olmamız umulur. Buna kavuşabilsek bile, yarım insan oluruz. Siz böyle değilsiniz. Cenâb-ı Hak insanlığın en kıymetli tarafını size ihsân etmiş. Sizi habîbinin, sevgili peygamberinin mübârek kanından yaratmış. Aslınız temiz, ayrıca büyük bir velînin, mübârek kalbinden nurlar, feyzler fışkıran bir mürşîd-i kâmilin torunusunuz. Sizin ufak iyiliklerinize, az bir ibâdetinize o kadar sevâblar verilir ki, bizler seneler ile çalışsak, canımızı feda etsek onun yarısına bile kavuşamayız. Sizin az bir gayretiniz ile kalbiniz açılır, dedenizin (kuddise sirruh) nurlandırıcı feyzlerine gark olursunuz.

Aman kardeşim, kıymetini biliniz. Sizin için her ni'met, her seâdet hazırdır. En büyük ve başkaları için imkânsız olan seyyidlik ni'meti size ihsân edilmişdir. Bu fevkalâde ni'met, diğer bütün ni'metlerin ve seâdetlerin müjdecisidir. Sizin kandiliniz hazırlanmış, yağı ve fitili kudret hazînelerinden ihsân edilmişdir. Ufak bir kıvılcım, sizi ve etrafınızı nurlandıracakdır. Bu kıvılcım da sizin elinizdedir. Başkasından beklemeyiniz.

İşinize devâm ediniz. Sebeblere yapışmakla emrolunduk. Boş zemânlarda tahsile de sarılınız. Sarf ve nahv çok kolaydır. Fakat mâhir ve müşfik bir üstad lâzımdır. Siz niyyet edin ve çalışın. Cenâb-ı Hak kolaylaşdırır. mektûbât tercemesini ve Seâdet-i Ebediyye kitâbını hergün, gece gündüz okuyunuz. Kalbinizde ve ruhunuzda çok değişiklikler olur. Mübârek dedenize (kuddise sirruh) râbıta yapınız. Size söz veriyorum, önce rü'yâlarda, sonra uyanık iken sizi kabûl buyururlar. Hiç kimseye nasîb olmayan devletlere ve ni'metlere kavuşursunuz. Bizlere de o ni'metlerden serpersiniz, ihsân edersiniz, bizleri o karanlıklardan kurtarırsınız. Vesselâm.

Dâdîm tûra zi genc-i maksûd nişân,
Ger ma neresidîm, tû şâyed bi-resîd
[Aranılan hazînenin nişânım gösterdim sana
Sen belki kavuşursun, biz kavuşamadıysak da]
Hayat bir hayaldir, ona aldanma
Nefsine uyarak, şeytana kanma
Her duyduğun söze Hak gözle bakma
O, sözler içinden Hakkı ara bul. [1969][31]

113
YÜZONÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Talebeleri sıhhiye memuru İsmail Hakkı İnce'ye yazılmıştır.

Kıymetli kardeşim İsmail Hakkı İnce

Mektûbunuzu okudum. Sünnete uygun olarak kızın yalnız yüzüne bakmak lâzımdır. Bahsettiğiniz kızın mevlid okuması ve meşhur olması ve müfti efendilerle görüşmeleri bizde iyi te'sir hâsıl etmedi. Tabiî, bizim ezberden hükmetmemiz münâsib değildir. Evvelâ hanımlar gider, tedkik eder, beğenirlerse size anlatırlar. Karar verirseniz, ancak ondan sonra gidip görülür. Acele etmeyiniz. Temkinli ve ihtiyatlı hareket ediniz.

114
YÜZONDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm mübârek kardeşim Fevzi (Turan)

Cenâb-ı Hakkın ihsânları, ni'metleri ile dolu olan kıymetli mektûbunuzu okudum. Cenâb-ı Hakkın en büyük ni'metlerine, sonsuz seâdete kavuşmuş bulunuyorsunuz. Dünyânın en bahtiyâr insanısınız. Ni'metlere şükr etmek farzdır. Bunun için de Cenâb-ı Hakkın emrlerini öğrenmek ve bunları yapmağa çalışmak lâzımdır. Boş zemânları ziyân etmemeli, her an sâhibinizi hatırlamalı, Onu gücendirmemeğe çalışmalıyız. Şunu iyi bilmeli ki ilm, amel, iyilik isteyenler bunlara muhakkak kavuşur. Dünyâda zevkle yaşamak, râhat ve mes'ûd olmak ancak hakîkî müslimân olanlara nasîb olur.

1-Sabah nemâzını kaçırmamalı. Hattâ cemâati kaçırmamak için sabah sünneti terk edilir. Seâdet-i Ebediyye 205'nci sahîfesini okuyunuz.

2-Mürtedlerle samimî olmamalı, yalnız tesâdüf edince az konuşup, elini uzatırsa sıkmalıdır. Mürtedler, arkadaş, âmir, müdür olursa onlara samîmiyyet izhâr etmeli, samimî olmamalıdır.

3-Ezânda ve ikâmetde tecvid lâzımdır. [Eşhedü] Ellâ demelidir.

4-[Sefer mesafesi uzaklıkta bir yere gidince] 15 gün kalmağı niyyet ederse [burada] seferi olmaz. 15 günden bir saat noksan kalmağı niyyet ederse seferi olur.

115
YÜZONBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Faruk Aytaç Aker

[Fransa]

Mektûbunuzu aldım ve çok memnûn oldum. Buradan sizlere ne gibi hizmet yapabilirim diyorsunuz. Yapacağınız en büyük hizmet, buradan kitâb isteyip, paralı ve parasız dağıtmakdır. Parasız dağıtılanların parası bize âid olacakdır. Bizden kitâb isteyiniz, hemen göndeririz. Ne kadar çok isterseniz, o kadar çok memnûn oluruz. Adresimizi dağıtınız. Kitâb istiyenlere hemen göndereceğimizi bildiriniz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim.

116
YÜZONALTINCI MEKTÛB

Kıymetli Kardeşim Osman Çevikbaş

Mektûbunuzu ve selâmınızı okumakla sevindik. Biz de selâmlarımızı sunar, din ve dünyâ seâdetinize duâ ederiz.

Kardeşim Seâdet-i Ebediyye kitâbının her yeri İslâm âlimlerinin kitâblarından terceme edilmişdir. Ne mutlu size ki, İslâm âlimlerinin, kıymetli kitâblarından alınmış olan bilgileri okumak ile şerefleniyorsunuz.

Bildirmiş olduğunuz 466'ncı sahîfeye hemen bakdım. Buyurduğunuz gibi, yabanî eşek [zebra] etinin ve at etinin helâl olduğu yazılıdır. Bir sahîfe evvel ve sahîfenin başında bu bilgilerin Reddü'l-Muhtâr kitâbının beşinci cildinin 215'nci sahîfesinden terceme edildiği bildirilmekdedir. Reddü'l-Muhtâr kitâbı

bütün İslâm memleketlerinde defalarca basılmış, her medresede okutulan kıymetli bir fıkh kitâbıdır. Böyle bir kitâbın yazısına yanlış denilebilir mi? Arkadaşınız yabanî eşeği şehirlerde, köylerde kullanılan eşek mi sanmışdır? Elbette ikisi bir değildir.

At etinin helâl olduğu, bütün kitâblarda yazılıdır. Yalnız harbde çok lâzım olduğu zemân mekrûh diyenler vardır. Tenzîhen mekrûhluk da helâllikden çıkarmaz. O arkadaşınız size bir kitâbdan delil olarak bir yazı gösterse idi, o zemân daha fazla yazardık. Delilsiz, vesikasız sözlerin kıymeti olmaz. Siz, şunun bunun sözüne aldanarak elinizdeki çok kıymetli kitâb için şüpheye düşmeyiniz! Kitâbdaki kıymetli bilgilerden mahrum kalmayınız.

Size bir Almanca Îmân ve İslâm kitâbı da gönderiyoruz. Orada Türkler ve Almanlar arasında İslâm kitâblarını yaymaya çalışınız, çok sevâb kazanırsınız. Bu iş için bizden paralı veya parasız kitâb isterseniz göndeririz. Sizin sâyenizde bizde sevâb kazanırız.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı bekleriz kardeşim. 3 Şevvâl 1389. 15-12-1969

117
YÜZONYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Bey

Mektûbunuz bugün geldi. Işık Kitâbevi'nde okuduk. Üniversite hesabına okumanız, ya'nî döndükden sonra üniversitede çalışmanız daha uygun olur.

Dışarıda doktora yapılması her bakımından çok iyidir.

Branşı kendi arzunuza ve arkadaşlarla yapacağınız meşverete gore siz intihab ediniz.

Cenâb-ı Hak hakkınızda hayırlısını ihsân eylesin. Her ikimiz için âcizâne duâ ederim.

Lehülhamd burada iyiyiz ve râhatız.

Arkadaşlara selâm ve duâlar ederim. Mehmed Gül de şimdi burada, ayağı alçıya kondu, iyi olmakdadır. 29.12.1969

118

YÜZONSEKİZİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Hulki [Demiray] Bey

Mektûbunuzu aldık. Sevindirici haberleri okuyunca Rabbimize şükr ettik. İnci gibi yazılarınız bizi daha çok sevindirdi. Çok hoşumuza gitti. Oradaki memur beyle görüşmenize lüzum kalmadı. İşimiz burada hal oldu.

Kitâbevinin açıldığı da bütün arkadaşları sevindirdi ve başka yerlerde de dükkân açmak için hevesimiz arttı. Dükkânın ismi (Birgivî Kitâbevi) olsun. Çünki, Birgivî hazretleri, Balıkesir'de dünyâya geldi; Balıkesir'de okudu; Balıkesir'de yetişdi. O büyük zâtın hâtırasını yaşatmış oluruz. Rûhâniyyetinden istifâde ederiz.

Dursunbey'deki eczâcı Ahmed Ünal [Yükler] Bey'den mektûb aldım. Size her türlü yardımda bulunacağını yazıyor. Para ihtiyâcınızı ondan isteyiniz. Dükkânda da uygun bir arkadaş bulundurursunuz, ücretini münâsib mikdârda her ay verirsiniz. Dükkân, Işık Kitâbevi'nin bir şûbesi değildir. Müstakil olarak çalışacakdır. Cenâb-ı Hak hayırlı eylesin. Din ve dünyâ ticâreti ihsân buyursun.

Ahmed Ünal Bey, o eczâneyi terketmesin. Başka yere nakl etmesin. Fakat herkesle tatlı dilli, güler yüzlü görüşmesi şarttır. İyi ahlâk ve tatlı söz ile herkesin gönlünü alsın. Hatta muhâlifleri ile de idareli görüşsün. **(Lâ tagdab)** hadîs-i şerîfine uymak lâzımdır. Muvaffakiyetin yolunu bu hadîs-i şerîf göstermektedir. **(Kızmayınız)** emrini hiç unutmamalıyız. **"Cenâb-ı Hak sabredenlerle berâberdir"** [32] **.** Sabrın sonu selâmetdir. Bu sözleri boş söz sanmamalıyız. Okuyup geçmemeliyiz. Birisi âyet-i kerîmedir, İkincisi hadîs-i şerîfdir. Her ikisini de kalbimize yerleşdirmeliyiz. Hayat mücâdelemizde bunlan düstûr edinmeliyiz. Ahmed Bey'e bu mektûbumuzu okuyunuz. Söz dinleyen muvaffak olur[33].

Cenâb-ı Hak hepimizi ıslâh eylesin. Cümlenize selâm ve duâlar eder, duâlarınızı beklerim. [1970]

YÜZONDOKUZUNCU MEKTÛB

Endonezya Cakarta'dan gelen ve "Ben buranın en büyük medresesinin müdürüyüm. Fakat bu medresenin müdürü olmaya lâyık değilim. Medreseyi babam kurmuş. Babadan oğula kaldığından dolayı buranın müdürü oldum. Babam medreseyi kurduğu zaman, Sultan Abdülhamid Hân medreseye İstanbul'dan çok kitap gönderdi. Şimdi de gene, İstanbul'dan Abdülhamid Hânın torunları olan sizler, benim medreseme kitap gönderiyorsunuz. Çok ihtiyacımız var. Daha çok gönderin" meâlindeki bir mektûba cevâben yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

13 Şevvâl 1389 [23.12.1969] tarihli mektûbunuzu aldık. Çok sevindik. Allahü teâlâ sizden râzı olsun.

Muhterem Efendim, bize nasıl yardım edebileceğinizi soruyorsunuz. Bu dünyâda yapılacak en büyük hizmet Allahü teâlânın dinini, Muhammed aleyhisselâmın şerî'atini, Ehl-i sünnet i'tikâdını yaymakdır. Biz de bunun için çalışmakdayız.

Endonezya halkının, İngilizce bilmediğini yazıyorsunuz. Bu durumda yapılacak en güzel şey kitâblarımızı kendi dilinize çevirmekdir ve halka dağıtmakdır. Böylece hem bize arzu ettiğiniz yardımı yapmış, hem de İslâmiyyete büyük hizmet etmiş olursunuz. Büyük cihâd sevâbına kavuşmuş olursunuz.

Allahü teâlâ sevdiklerini sevdiği işlerde çalışdırır. Sizi böyle işlere âlet etmesi, sizi sevdiğini göstermekdedir.

Allahü teâlâ sizden râzı olsun. Sizleri âhirette sevdikleri ile berâber bulundursun. Âmin.

120
YÜZYİRMİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb liseli bir gence yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm Suad Bey

Mektûbunuzu Salı günü aldım. Şimdi hemen cevâb yazıyorum. Arzu

buyurduğunuz meselelerde tecrübemiz olmadığı için size faydalı hizmette bulunamıyacağımızı teessür ile bildiririm.

Cenâb-ı Hakkın din ve dünyânıza hayırlı olan rızk kapılarına sizi sevk buyurmasını âcizâne duâ ederim. Size ve oradaki kardeşlerime selâm ederim, efendim. 7.1.1970

121
YÜZYİRMİBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mahir Öğütçü

Mektûbunuzu okudum. Elimde (Vehhâbîye Nasihat) ve (Yüz Karası) kitâbları olduğu için cevâb yazmakda gecikdim. Özr dilerim. Cevâb yazılacak elimde birkaç mektûb daha var. Önce size yazıyorum. Sual numaralarına göre cevâbları aşağıdadır.

Cevâb: Adı geçen şahıs Diyânet'in tayin ettiği bir vâiz değildir. Fahrî vâiz olarak kendine bir isim takmışdır. İlmi de, Arabi lisânı da, vukufu da noksan olduğu, kitâblarından anlaşıldığı gibi salâhiyetli din adamlarından işitmekdeyim. Bitlis Nurşin müderrislerinden olan, Arabîsi kuvvetli Sadreddin [Yüksel] Efendi onun bir terceme kitâbını getirdi. Çok terceme hataları olduğunu söyledi. Bir bir gösterdi. Para ile terceme ettiğini öğrendik, işitdik. Terceme etdirdiği genci de tanırım. İlm ve ahlâk yoksunudur. Oruç da tutmuyorlar. Hoca dediğiniz bu şahsın, para kazanmak için doğudan İstanbul'a geldiği anlaşılıyor. Din kitâbı satıp dünyâsını ta'mir etmek yolundadır. Bunun kitâblarını imhâ etmek, okunmasına mâni' olmak, İslâmiyyete hizmet olur kana'atindeyim.

Sual: Minber ve kürsilerde Tam İlmihâl çekinmeden anlatılabilir mi? Dinen ve kanunen bir sorumluluk var mıdır?

Cevâb: Kardeşim Rabbimize sonsuz şükrler olsun ki, sizin gibi seçkin kardeşlerimizi, uyanık ve anlayışlı yaratmış. Çok emek verilerek, rızâ-i İlâhî için yazılmış olan kitâba kavuşmak büyük ni'meti yanında, bu kitâbın kıymetini ve ehemmiyyetini anlamak seâdetine mazhar olmuş bulunuyorsunuz. Fakat âhir zemândayız. Fitne ve fesad ehli ve İslâm düşmanları dünyâyı

sarmış, müslimânların canlarını yakmakdan zevk alanlar, temiz insanlara iftirâ etmek için fırsat kollayanlar çoğalmakdadır. Herkese idrâki kadar, anlayışı kadar hitâb etmelidir. İlmi, ehline vermemek günâh olduğu gibi; ehil olmıyanlara vermeye kalkışmak da câiz değildir. Emânete hıyânet etmek olur. Va'zlarda ve hutbelerde dikkatli ve temkinli konuşmak, düşmanlara ipucu vermemek lâzımdır. Peygamber Efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, **(Fitne çıkarana Iânet olsun)** buyurdu. Va'zlarda, minberlerde îmândan ve Ehl-i sünnet i'tikâdından anlatınız. Buralarda az söylemek günâh olmaz. Tedbirsiz ve lüzumsuz şeyleri söylemek dinen sorumluluk ve kanunen tehlikeli olabilir.

Seâdet-i Ebediyye kitâbı için hazırladığımız (Yüz Karası) broşürü bugün matbaadan geldi. Size 10 (on) adet hediye gönderiyorum. Münâsib gördüğünüz okuyucularımıza parasız dağıtmanız fâideli olur.

Sual: Her insan kendi isteği üzere azl yapabilir mi? Menîyi imhâ etmek, ya'nî gerek rahme düşmeden ve gerekse düşdükden sonra, daha canlanmadan menîyi imhâ etmek ve haplar ile ve sâire ilâçlarla doğum kontrolü yapmak câiz midir?

Cevâb: Bu sorunuzun cevâbı S.Ebediyye kitâbınızın yedinci baskısının 225, 650 ve bilhassa 655. sahîfelerinde yazılıdır. 728. sahîfede de yazılıdır.

Sual: Birden fazla hacca gitmek uygun mudur?

Cevâb: İbni Âbidîn Hazretleri bunun cevâbını hac bahsinin sonunda güzel yazıyor. Sizin sorunuz üzerine o satırları terceme ederek Seâdet-i Ebediyye kitâbının sekizinci baskısı hac bahsi sonuna koydum. 2-3 ay sonra matbaadan çıkacakdır. Kısaca cihâd yapmak, bu parayı fakirlere, seyyidlere, hayırlı işlere sarfetmek uygun olur, buyuruyorlar. Fakat hayırlı işi, hayırlı olmıyan işden ayırmak herkese nasîb olmuyor.

Sual: Evlâd edinme, ona servet bırakma, bu evlâdlığın ev halkı ile durumu nasıl olur?

Cevâb: Gençlerin zâyi' olduğu, aldatıldığı küfre ve dalâlete kaydığı, sürüklendiği, bir zemânda ve mekânda, temiz ve kâbiliyetli çocukları evlâdlık olarak veyahud [kendi anne babasını inkâr etmeksizin] üzerine evlâd kayd

ettirerek, buna dinini, îmânını ve Ehl-i sünnet âlimlerinin üstünlüklerini öğretmek, bunu okutarak ve bundan sonra lise ve üniversite tahsili yapdırarak bir İslâm mücâhidi olarak yetişdirmek çok sevâb, büyük ibâdet olur.

İnsan ölüm hastalığına gelmeden önce, bütün servetini dilediği yere vermekde serbesttir. Hayrlı ve makbul yerlere verirse me'cur olur [ecir kazanır]. Şerî'atin râzı olmadığı hayırsız yerlere verirse mes'ûl olur. Kendini felâkete sürüklemiş olur. O mal ile yapılacak hayrlar ve şerler öldükden sonra kendi defterine yazılır.

Evlâdlık yapılan çocuk mükellef olunca o evin kadını ve kızları ile mahrem olamaz, şer'an yine yabancıdır. Açık saçık ona görünmeleri harâm olur. Ehemmiyet vermezlerse îmânlarına zarar verir. Anne ve evlâd gibi olamazlar. Ve bir evde bulunmaları tehlikeli olur.

Sual: Kocasını istemiyen, eziyyet eden kadının boşanma durumu?

Cevâb: Böyle kadına önce tatlı dille nasihat etmeli, bu huy ve hareketlerinden vazgeçerse şunu alırım, bunu alırım, gezmeye götürürüm, gibi mübah olan ve câiz olan menfeatler va'd etmeli ve en te'sirli çâre olarak müslimân âilelerin, şerî'ate uyan komşuların yanına taşınmalı, böyle temiz insanlara, onu birlikte misâfirliğe götürmeli, hep böyle kimselerle görüşmesini sağlamalı, birlikte gidilen evde kadın-erkek berâber oturmamalı, ayrı oturmalıdır. Bu tedbirleri almadan önce boşamamalıdır. Boşarsa, ahlâksız olur, nâmussuz olur. Kâfir olabilir.

Bütün bu tecribelerden sonra, ıslâh olmazsa, yazdığınız halleri devâm ederse, mahkemeye gidip, hâkimle boşanmak lâzım olur. Bir yılanla bir arada yaşamak ahmaklıkdır. Fakat yılan olduğu bütün bu tecrübelerden sonra anlaşılır. Önceden karar veren aldanabilir. Bir müslimânı kâfir olmakdan kurtarmak, on kâfiri îmâna getirmekden daha çok sevâbdır.

Müslimânın hayatta muvaffak olması için üç şey lâzımdır: ilm, akl, ihlâs. Şerî'ati öğrenmeli, bilgilerini akla uygun kullanmalı, siyâsî olmalı, kurnaz olmalıdır. Kendini tehlikeye atmak harâmdır. Fitne çıkarmak haramdır.

Sual: Bir kadın yakınlarından biri olmıyan, herhangi bir erkek terziye ölçü

aldırarak elbise, manto diktirebilir mi?

Cevâb: Müslimân kadını böyle şey yapmaz; müslimân erkek de zevcesini oraya göndermez. Seâdet-i Ebediyye’nin çeşitli yerlerinde bu husûsda bilgi vardır. Çok dikkat etmek lâzımdır.

İki adet Seâdet-i Ebediyye ödemeli olarak bugün postaya verilmişdir. Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim.

4 Zilhicce 1389

11.2.1970

Çarşamba

122
YÜZYİRMİİKİNCİ MEKTÛB

23 Nisan 1970 İstanbul

Muhterem Hakkı [Aygün] Bey

Hocamız H. H. Işık Bey’e gönderdiğiniz mektûb kendilerine ulaşmış, fakat işlerinin çok oluşu sebebiyle kendilerine sorularınızın cevaplarını söylediler. Bana da size yazmamı bildirdiler.

1-Sorularınızın birincisinde, [Hollanda’da işçi olarak] çalıştığınız şirketten pansiyon ücreti almanızın meşru olup olmadığını soruyorsunuz. Bu aldığınız para size meşrudur. Almaya devam ediniz.

2-Fazla aldığınız ücret için vaadinizi yerine getirmeniz gereklidir.

3-Mehr parasını normal râyiçten ödeyiniz.

4-Vazifenize geç kalma itiyadından [alışkanlığından] vazgeçin. Zira birgün anlaşılırsa işten atılmanıza sebeb olabilir. Fakat [fâsid iş akdi sebebiyle] şimdiye kadar aldığınız fazla paraları şirkete iade etmeyiniz. Zira [dârülharbde] kâfirlerden kendi rızaları ile alınan para, müslimâna helâl olur.

5-Âmirlerinizin salâhiyetleri dışında size verdikleri izinler, sizin için ileride bir menfi duruma sebebiyet verebilir. Siz normal çalışma saatlerinizi işyerinde geçiriniz.

6-Gece vardiyasında çalışmanızda bir mahzur yoktur. Belki ibâdetlerinizi daha rahat yapabilirsiniz.

7-En mühim sorunuz namazlarınızla ilgili olan ve şeflerinizin size kolaylık göstererek hafif işe aldıkları. Bunu başkasına haber verme ve namazlarını muhakkak kıl! Zira namaza mâni olan herşeyi işlemek haramdır. Velev ki size büyük kazançlar temin etse de ve alnınızın teriyle olsa da namazı terkederseniz, o işle elde edilen para haram olur.

8-Şerî'ate uygun olarak kestiğiniz koyunun bayıltılması bir mahzur teşkil etmez. Müslimânlara yaptığınız bu hizmet de sevgi kazanmanıza vesile olmaktadır. Kestiğiniz koyunların etini satarken kâr etmeniz helâldir. Yalnız sattığınız kimselere bunun mâliyeti budur diye yalan söylememek şartıyla. Sadece şu fiyata veriyorum dersiniz.

Görmüş olduğunuz rü'yâlar ve hissetmiş olduğunuz haller ruhunuzun kararması değil, bilakis eski kirler ile kaplı olan ruhunuzun bu temizlenmek için nefsinizle yaptığı mücâdelenin size ma'lûm olanlarıdır. Helâl kazanıp ticarete devam ediniz.

Gusül abdesti alırken abdeste mâni bir hâl zuhur etse, gusle devam edilir. Abdest ile gusül birbirinden farklıdır. Yeniden tekrar etmezsiniz.

Kazancına haram karıştığı şüpheli olanın evinde yemek yenilir. Kat'i ise yenmez.

Yurda dönmekte acele etmeyiniz. Çok çalışıp çok para kazanınız. Geldiğinizde sefil olmayasınız.

Hocamızın duâ ve selâmlarını iletirim.

Allah'a emanet olun.

[mektûbun kâtibi:] Hüseyn Şener, İmam Hatib Okulu öğretmeni, Fener İstanbul

Not: Sizin besmele ile kestiğiniz koyunu, kâfir kasabın yüzmesi câizdir.

123
YÜZYİRMİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Abdülvehhâb Bey

Mübârek isminizi taşıyan mektûbunuzu okumak ile şereflendik. Sizi merakdan kurtarmak için, şu çirkin yazılarımla hemen cevâb yazıyorum.

Hazret-i Ömer'in (radıyallahü anh) kızının ismi (Âsıye) idi. [Ayn ve sad ile] Âsıye, isyân edici demekdir. Bu ismi Cemile yaptılar. Âs [isyan eden] adında bir zât da îmâna gelince, bunun adını (Muti') yapdılar. [İtaat eden demektir.] Hazret-i Âsiye'nin ismi başkadır. [Elif ve sin ile] Âsiye, kuvvetli direk demekdir. Mübârek isimdir. Âsıye ise isyan edici, emr dinlemiyen kadın demekdir. Bu iki ism arasında Lâtin harfleri ile bir nokta fark var ise de; İslâm harfleri ile yazılmalar birbirine hiç benzemez. Zât-ı âliniz hiç üzülmeyin. Kızınızın kendi de, ismi de mübârekdir.

(Seâdet-i Ebediyye) ve diğer kitâbları okuduğunuza çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hakkın sevdiği büyük İslâm âlimlerinin (Allahü teâlâ onların çalışmalarına bol bol mükâfat versin. Âmin) kitâblarını okumakla şereflendiğimiz için ne kadar şükr etsek azdır. Küfr ve bid'at karanlıklarının yayıldığı bir zemânda, Ehl-i sünnet âlimlerinin (rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecma'în) yazılarına kavuşmak, onları okumakla şereflenmek, hepimiz için pek büyük ni'mettir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim. 1390 - 24 Mayıs 1970

124
YÜZYİRMİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Adapazarı'nda bir lise talebesine yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Bayram Ali Bey

Mektûbunu okumakla şereflendik. Bir gencin îmân dolu kalbinden fışkıran yazıları okumakdan daha büyük bahtiyârlık, daha büyük şeref olabilir mi? Ne mutlu size ki bütün dünyânın küfr ve dalâlet zulmetleriyle karardığı, milyonlarca gencin aldatılarak felâkete sürüklendiği bir zemânda, Allahü teâlânın sevdiği, seçdiği yüce İslâm âlimlerinin yazılarını okumakla şereflenmekdesiniz. Allahü teâlânın size ihsân ettiği bu büyük ni'mete çok, çok şükrediniz. Şükr etmek bu kıymetli kitâbları çok okumak ile, anlamağa çalışmak ile ve gösterdikleri ışıklı yola sarılmak ile olur.

Sual: İngilizce (Ehl-i Sünnet Yolu - A Way of Ehli Sünnet) ve (Bir

Üniversite Talebesine Cevâb-Answer to University Student) isimli eserlerinizi okuyorum. Bu esnâda aklıma takılan bir husûs oldu. Kitâblarda Allah ismi yerine (He is) şahıs zamiri kullanılıyor. Allah ise insan gibi bir varlık veya şahsiyet olmadığı için niçin bu zamiri Allah ismi yerine kullanıyorsunuz? Bunu îzâh etmenizi ricâ ederim.

Cevâb: Allahü teâlâ Kur'ân-ı Kerîmin birçok yerinde kendisi için erkek şahıs zamiri kullanmakdadır. Bunun sebebi (Seâdet-i Ebediyye) 305. sahîfede İmâm-ı Rabbânî hazretleri tarafından açıklanmışdır.

Kardeşim, piyasada bulunan kimya kitâblarının en kıymetlisi, en istifadelisi Ömer Bayın'ın kitâbıdır. Seâdet-i Ebediyye kitâbımızda lise kimya bilgileri de çok güzel yazılıdır. Tavsiye ederim. Selâm ve duâlarımı sunarım. 12 Ekim 1970. Şa'bân 1390

125
YÜZYİRMİBEŞİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem Abdülkerîm Bey kardeşim

Kıymetli mektûbunuzu okumakla şereflendik. (Mir'atü'l-Harâmeyn) tarih kitâbı, İstanbul'da hükümetin kütübhânesinde 99 numarada kayıtlıdır. Bu kütübhânedeki kitâblar satılık değildir. Piyasada satılmadığı için size göndermek mümkün olmadı.

Vehhâbîye Nasihat kitâbımızın 89.cu sahîfesinde yazılı olan hadîs-i şerîfin me'hazı ve sıhhati 89.cu sahîfede açık yazılıdır. Sorduğunuz bu hadîs-i şerîfin Ârif Bey'in Binbir Hadîs kitâbında tekzîb edilmesi haksızlıkdır.

Şimdi dünyânın hiçbir yerinde Gavs-ı A'zâm ma'lûm değildir. Ma'lûm olmayan şey ma'dûm [yok] hükmündedir. Merhûm mübârek mürşîdinizin size verdiği vazife büyük bir ni'metdir. Milyonda bir kimseye bile nasîb olmıyan bu seâdet size nasîb olmuş.

Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî hazretlerinin rûhâniyyetinden feyzler her zemân nisan yağmuru gibi akmakdadır. Siz de nasibinizi almağa gayret ediniz. Size gıbta ediyorum. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, mübârek duâlarınızı bekleriz efendim. 15 Ekim 1970. Şa'bân 1390

126
YÜZYİRMİALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem Gülten Temizer Hanımefendi

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Yaralı kalbinize merhem olacak yazıları bulmakdan âciz olduğum halde arzunuza uyarak aşağıdaki yazılarım ile sizi râhatsız etmeğe kalkışdım.

Muhterem Hanımefendi! İyi bildiğiniz gibi, her insan için dünyâya geliş, ölümün ilk habercisidir. Hepimiz bu haberi almış bulunuyoruz. Ölüm günümüz hergün bize daha yaklaşmakdadır. Hiçbir insan, hiçbir kuvvet, hiçbir buluş, bu yaklaşmayı durduramaz. Bu muhakkak olan ölüm, birçoklarını taşkınlık halinde, günâhlar içinde, hatta küfür pislikleri bulaşmış olarak yakalamakda, onları sonsuz felâketlere, azâblara götürmekdedir. Bu muhakkak olan ölümü, birçok bahtiyârlar da îmân nuru içinde, ibâdet yaparken, Allahü teâlâya itaat ederken karşılıyor. Kendilerine söz verilen ni'metlere kavuşmak için ölümü en kıymetli bir vâsıta biliyorlar.

İnsanların en talihlileri ölümü şehid olarak karşılayanlardır. Şehidlerin ölüm acısı çekmiyeceklerini, kevser şerabından içerek Cennette kendilerine hazırlanmış olan ni'metleri görerek zevk ve lezzet ile can vereceklerini Kur'ân-ı kerîm ve hadîs-i şerîfler haber veriyor.

Şehidlere âhirette azâb olmıyacağı gibi, onlar sevdiklerine, ana babalarına şefaat edeceklerdir. Onların ruhları dünyâdaki sevdiklerini görmekde, bunların Allahü teâlâya itaat ettiklerini görünce sevinmekdedirler. Allahü teâlâya isyan ettiklerini, günâh işlediklerini görünce gücenirler, onlara üzülürler.

Bir müslimân kadın için, bir şehid anası olmakdan daha meziyetli, daha kıymetli bir pâye, bir derece düşünülemez. Cehenneme giden bir kötü evlâd anası olmak nerede Cennette ni'metlerle mükâfâtlandırılan şehid anası olmak nerede?

Evlâdı veren ve alan Allahü teâlâdır. Hepimizi, herşeyi var eden, yaratan ve yok eden yalnız O'dur. Onun iradesine, yaratmasına ve yok etmesine hiç kimse karışamaz. Aklı olan kimse Onun işinden râzı olur. Tatlı işlerine şükreder,

acı islerine sabreder. Her ikisinden de sevâb kazanır. Onun işlerini beğenmez, Ona karşı gelirse, böyle şaşkınlığı dünyâda da âhirette de zarar verir. Hepimizin ömrü geçiyor Az veya uzunca bir zemân sonra hepimiz öleceğiz. Buna inanmıyan elbet yokdur. Sevdiklerimize kavuşmamız ve azâbdan kurtulmamız için sabretmemiz Rabbimizin işlerinden râzı olmamız lâzımdır.

Nâzik ve hassas ruhunuzu incitmemek için mektûbuma son veriyorum. Cenâb-ı Hak sabrınızı ve ecrinizi artırsın. Seâdet-i Ebediyye kitâbını, bulmak, ele geçirmek, okumak her kula nasîb olmıyan büyük bir ni'mettir. Cenâb-ı Hak hepimize bu kitâbı tekrar tekrar okumak, bu kitâbdaki âlimlerin, velîlerin yazılarından feyz almak nasip eylesin.

Kabre biri ile birlikde gitmeniz iyi olur, efendim.

Nefise Sîret Işık [Hüseyn Hilmi Efendi'nin zevcesi]

127
YÜZYİRMİYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Şaban Gedikli Bey

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Cenâb-ı Hakkın şerî'ati üzerine yazılmış olan böyle mektûblar elbet çok şereflidir. Bunları okumak da okuyanlara şeref verir. Birinci ve ikinci suallerinizin cevâbları Seâdet-i Ebediyye kitâbınızın yedinci baskısında Hac bahsinde ve Mi'rac bahsinde yazılıdır. Lûtfen oradan okuyunuz.

Üçüncü sualiniz de ayrıca mühim. O mübârek müslimânların yapdığı işler hep güzel idi. (el-Âkılü yekfihi'l-işâre [Akıllı olana bir işaret yetişir.]). Buraya teşrif etdiğiniz zemân o konuda fazla konuşabiliriz.

Mübârek Ramezân-ı şerîf bayramınızı tebrik eder, size ve oradaki müslimân arkadaşlarınıza selâm ve duâlar eder, duâlarınızı beklerim.

128
YÜZYİRMİSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Sermed Bey

Kırıkkale'den bugün ilişik mektûbu aldık. Bir din kardeşimizin üzülmesine biz de çok üzüldük. Halbuki vazife ve formalite icâbı ifâdesi alınmışdır. Bazı

Alevîler, mecmua ve kitâblarında Ehl-i sünnete iğrenç kelimelerle saldırıyorlar. Bunlara birşey diyen olmadığı için, bizim başdan başa ilme dayanan, edeb ile yazılmış kitâbımıza da birşey denilemiyeceği, hatta takdir edileceği meydandadır.

Siz bu mektûbu, lûtfen Danıştay'da raportör Sabri Bey kardeşimiz ile birlikde okuyup, verilecek nasîhatları tesbit ederek Kırıkkale'ye gidiniz. mektûb sâhibi Mehmed Karabiber Bey'i evinde bulup, kendisini ve annesini teselli ediniz.

Cenâb-ı Hak muhâfaza eder. Bir zarar gelmez. Bu yolda sabr edene çok sevâb verileceğini anlatın.

Diş tabibi emekli albay Sabri [Gökkaya] Bey'i de görünüz. Onun askerî fabrikalarda tanıdığı vardır. mektûb sâhibine yardım edebilirse çok iyi olur. Selâm ve duâlar eder, cevâbınızı mektûb ile beklerim.

129
YÜZYİRMİDOKUZUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Şükrü Bey

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Müstecâb duâlarınıza mazhar olduğum için Cenâb-ı Hakka şükr eyledim.

Sual. Seâdet-i Ebediyye kitâbında Tibyân tefsîrinin mu'teber bir eser olduğunu okuduk. Fakat bu tefsîrin 1217 İstanbul baskısının 4. cild 416. sahîfesinin Nûn sûresinin tefsîrinde dünyânın öküz boynuzu ve balık üzerinde olduğunu kaydediliyor. Bunun sıhhati nedir?

Cevâb: Tibyân tefsîri Türkçe tefsîrlerin en kıymetlilerindendir. Çok yerlerini Beydâvî den almışdır. Nûn sûresindeki balık ve öküz hadîsini hocamız Abdülhakîm Efendi hazretlerinden sordular. Sahîhdir, inkâr edilemez. Manâsı bizim anladığımız gibi değildir. Müteşâbihâta ma'nâ vermeyip geçmek en sâlim [sağlıklı] yoldur, buyurdu. Balık, Beydâvî ve diğer kıymetli tefsîrlerde de vardır. Bu hadîsin güzel bir îzâhını birkaç sene önce Sabah gazetesinde okumuşdum[34].

Sual: Yine aynı tefsîrin 4. cild, 21-22. sahîfelerinde Dâvud aleyhisselâmın

nefsi için “Urya” isminde birisini öldürtüp karısını aldığını beyân ediyor. Diğer tefsîrler de bunları nakz etmekdedir.

Cevâb: Tefsîrlerde çeşitli rivâyetlerden birisi anlatıyor ve (Bazıları enbiyâyı bunun gibi amelden tenzih edip işbu nakli inkâr ettiler. Hatta Hazret-i Ali efendimiz böyle anlatanı döverim dedi) diyor. Bu kıssanın doğrusu Beydâvî tefsîrinde yazılıdır. Tibyân’daki rivâyetin iftirâ olduğu Beydâvî’de yazılıdır[35] .

Sual: Aynı tefsîrde 1. cild, 55. sahîfede Hârut ile Mârut ismindeki melâikelerin Zühre ismindeki kadına tearruz etmek istediklerini ve kadına ism-i a’zâm duâsını öğretince kadın semâya çıkıp, şimdiki Zühre ismindeki yıldız o kadın olduğunu ve melâikelerin hâlen kıyâmete kadar bir vâdide başaşağı azâb olunduğunu bildirmekdedir. Bunu da başka akâid kitâbları red etmekdedir. Meselâ, Akâid-i Kestelî Şerhi Ramezân Efendi de bunlar Yehûdîlerden hikâyedir diyor. Sıhhati nedir? Bu husûsda bizleri aydınlatmanızı saygı ile arz ederim.

Cevâb: Tibyân tefsîri Hârut ve Mârut’un sihr öğretmelerini güzel tefsîr ediyor[36]. Zühre’yi ise bir kıssa olarak naklediyor. Semâdaki Zühre bu değildir, diyor. Bu kıssanın Yehûdî iftirâsı olduğu Beydâvî tefsîrinde açık yazılıdır.

Seâdet-i Ebediyye’de Tibyân tefsîrine mu’teber diyor isek de, en mu’teber sanılan tefsîrlerde bile avâmın yanlış anlıyacağı ince bilgiler vardır. Onun için avâm, ya’nî şimdiki gençler tefsîr okumamalıdır, ilmihâl kitâbları okumalıdır, diyoruz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı istirhâm ederim efendim.

Hilmi

130
YÜZOTUZUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Ahmed Bey

Mektûbunuzu okuyunca çok memnûn oldum. Temiz ruhunuz ufak bir kıvılcım bekliyormuş. Büyüklerimizin (kaddesallahü teâlâ esrârehüm) yazıları imdadınıza yetişmiş. Hâlimize ne kadar şükretsek azdır.

Kıymetli kardeşim! Seâdet-i Ebediyye kitâbının yedinci baskısında geniş ve

açık yazıldığı gibi sünnetlerin yerine kazâ nemâzlarını kılınız. Kazâlarınızı bir an önce bitiriniz. Şunun bunun kendi kafalarından ve kendi görüşleri ile söyledikleri ve yazdıkları senedsiz, mesnedsiz ve değersiz iftirâlara kulak asmayınız. Onlara aldanarak İslâm âlimlerinin beyân buyurdukları kolaylıklardan mahrum kalmayınız.

Kazâ nemâzlarını böyle bir an önce bitirmeğe niyyet edince ve başlayınca sorduğunuz diğer vazifeye de hemen başlayınız. Kusursuz ve şartlarına uygun yapınca te'siri ve fâidesi muhakkak görülür. Çok tecrübe edilmişdir.

Kıymetli kardeşim, Ehl-i sünnet i'tikâdını elde ettikden ve beş vakit nemâzı kıldıkdan ve harâmlardan sakındıkdan sonra bugün yapılacak en kıymetli ibâdet, Allahü teâlânın kullarına O'nu ve O'nun beğendiği şeyleri tanıtmakdır. Bunun için Ehl-i sünnet kitâblarını yaymağa uğraşınız. İslâma hizmet etmek böyle olur. İslâma hizmet etmek her zemân sevâbdır. Fakat küfrün azdığı, müslimânların aldatıldığı zemânda yapılan hizmetlerin kıymetini ve sevâbını ancak Allahü teâlâ bilir. Şimdi çok şükür bu hizmeti yapmak mümkündür ve kolaydır. Her zemân bu fırsat ele geçmez. Bunun için sizden sipâriş bekliyoruz. Ödemeli aldığınız ucuz kitâblarımızı, kârlı ve kârsız orada yaymağa çalışınız. Orada İslâmın nurlarını saçan bir ışık kaynağı olunuz. Bu büyük ni'met herkese nasîb olmaz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Hilmi [1970]

131
YÜZOTUZBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm çok kıymetli ve muhterem kardeşim Ahmed Bey

Bizleri çok sevindiren, kalblerimize ferâhlık veren mübârek yazınızı okumakla şereflendik, sevinçten gözlerimiz yaşardı. Meslek arkadaşlarınıza olan sevginiz ve bir mislini işitmediğimiz hayırlı yardımınız, bizleri sizlere karşı hayran bırakdı. Bizim de gayemiz yalnız cihâd ve bu temiz millete hizmet etmek olduğu için, kalblerimizin, ruhlarımızın ve düşüncelerimizin tam uygun olduğunu anlıyarak size karşı olan sevgimiz âcizâne çok arttı.

Kıymetli kardeşim! Emrinizi, arzunuzu seve seve ve zevk ile yapmağa başladık. Gönderdiğiniz mektûblardan birer adedini her kitâb içine koyarak sekiz öğretmen arkadaşınıza hediye olarak gönderiyoruz, size de ayrıca iki tane gönderiyoruz. Cenâb-ı Hak bu Seâdet-i Ebediyye kitâbındaki âlimlerin, velîlerin yazılarını okumak ve onların yazılarından ve mübârek ruhlarından (rahmetullahi aleyhim ecmain) feyz almak bu öğretmen kardeşlerimize nasîb eylesin! Bunları îkâz ve ıslâh etmek mukaddes vazifesine bizi de vâsıta kıldığınız için size çok teşekkür ve duâ ediyoruz. Bu mübârek ve mukaddes vazifeye mazhar olduğunuz için sizi candan tebrik ederim.

Cenâb-ı Hak ecrinizi artırsın! Din ve dünyâ seâdetinize kavuşmanızı nasîb buyursun! Lûtfen bize de duâ buyurmanızı istirhâm eylerim kıymetli kardeşim!

132
YÜZOTUZİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Söz ile veya mektûb ile veya telefon ile zevcesini boşayan veya “üç talâk ile kızı benden boşdur” diye babasına haber gönderenin zevcesi boş olur. Üç kere boş olan kadın hülle yapmadıkça [yani iddetinin dolmasını müteakip başka biriyle evlenerek, zifafa girip, bu evlilik ölüm veya talâk ile sona erdikten ve iddetini bekledikten sonra] tekrar nikâh edilemez. Hülleden başka çâresi yokdur.

Ancak**,** çocuğun, delinin, bunağın, baygının ve hastalık ile ve kızarak, dalgın olanın sözü ile talâk vâki olmaz. Fâsid nikâh ile evli olanın talâk vermesi ile de boş olmaz. Şâfi’î mezhebinde şâhidlerin erkek olması ve fiskları belli olmaması şarttır. O halde kızgınlık zemânında söylediğinin ne olduğunu fark edemiyecek kadar dalgın olanın sözü ile boş olmaz.

Nikâhdaki şâhidlerden biri açıkça bir harâm işlemekde olduğu biliniyor ve hatırlanıyorsa [bu nikâh Şâfi’î mezhebine göre sahîh olmadığından ve arada bu mezhebe göre bir nikâh akdi bulunmadığından dolayı] Şâfi’î mezhebini taklîd ederek hullesiz yeniden nikâh yapmak caiz olur.

İkinci ve ücüncü suallerinizde, [hürmet-i müsahare tahakkuk etmişse] adamın âilesi kendisine ebedî harâm olur. Hülle yapılsa da nikâh câiz olmaz,

ebedî harâm olur Müslimânların talâk kelimesini ağızlarına almamaları lâzım gelir.

133
YÜZOTUZÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Süleymân Efendi

Mektûbunuzu okudum. Sıhhat ve selâmetinize ve bilhassa seâdet yoluna kavuşmuş olmanıza çok memnûn oldum. Seâdetin başı, İslâmiyyetin emr ve yasaklarına uymakdır. En başda ana baba hakkı gelir. Baba evine dönmenize ve onların hayr duâlarını almanıza çok sevindim. Çalışmalarınızın fâideli olması için Allahü teâlânın emrlerine ve yasaklarına uymak şartdır.

Bu emrleri Seâdet-i Ebediyye kitâbından iyice öğreniniz. Buna sımsıkı sarılınız. Sözleri ve hareketleri buna uymıyan kimselere güvenmeyiniz. Seâdeti ve felâketi birbirinden ayıran ve hakîkîyi sahteden tefrik eden mihenk taşı budur. Cenâb-ı Hakka çok şükr ediniz ki, size İslâm âlimlerinin yazılarını okumağı nasîb etmişdir. Rabbimizin, din ve dünyâ seâdeti vermesine duâ ederim. Efendim.

134
YÜZOTUZDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

Birinci sorunuzun cevâbı (Seâdet-i Ebediyye) kitâbımızın yedinci baskısının 123.cü sahîfesinde yazılıdır. Oradan anlaşılıyor ki, necs su bulunan havz-ı sagîre, su birkaç metre açıkdan akınca, üç vasfı [koku, tad, renk] kalmazsa temiz olur. Hortum ile akıtınca, hortum içinde akmakda olan su, havuzdaki hareket eden su demekdir. Buna akan su denmez. Hortumun ucundan çıkdıkdan sonra havada veya açık bir yerde birkaç metre akarak üç vasfı kalmazsa temiz olur.

Kayıtlı Halebî (Tam Kayıtlı Halebî-i Sagîrin) 66. sahîfesinde diyor ki: (Havz-ı sagîre necâset düşse, eseri, ya’nî üç sıfatı belli olmasa da havuzdaki su necs olur). 69. sahîfesinde diyor ki: (Bir kimse su üstündeki buzu kırıp, abdest

alsa, kullanılan su buzun deliğinden suya karışsa, delik yer, havz-ı sagîr kadar ise abdesti kabûl olmaz.)

Görülüyor ki havz-ı sagîre müsta'mel su karışınca havuzdaki su necs olmakdadır[37] .

Bize ma'lûm olanı âcizâne arzettim. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim!

135
YÜZOTUZBEŞİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu okuyunca çok sevindik. (Tam İlmihâl) kitâbını ele geçirmek ve hele okumak, anlamak Cenâb-ı Hakkın büyük bir lûtfüdür. Rabbimizin bizlere ihsân ettiği bu ni'mete karşı ne kadar şükretsek azdır.

Sünnetler yerine kazâ nemâzı kılarken de her nemâz için sessiz ikâmet getirmek lâzımdır. Akşam nemâzlarını hergün iş arasında kılmayıb gece kazâ etmek büyük bir musibettir. Günâhdır. Naylondan bir seccâde yanınızda taşıyınız. Nemâz vakti kimsenin görmiyeceği bir yerde, hatta helâda bu seccâde üstünde yalnız farzı kılınız! Avrupa kâfirleri bile nemâz için izn veriyorlar. Nemâza izn vermiyen şeflerin azılı kâfir oldukları anlaşılmakdadır. Azılı kâfirlerin yanında çalışmak bereketsiz olur. Cenâb-ı Hak size nemâzlarınızı râhatça kılacak hayırlı iş nasîb etsin!

İzmir'de sevdiğimiz din kardeşimiz Ziyâ [Yalçın] Bey vardır. İzmir belediyyesi fen işlerinde mühendisdir. Kendisi ile arkadaşlık ediniz. Bizden de selâm söyleyiniz. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

136
YÜZOTUZALTINCI MEKTÛB

Ve Aleyküm selâm Kıymetli kardeşim Seyfeddin Bey

Mektûbunuzu okuduk. Duâlarınıza kavuşduğumuzu anlayıp çok sevindik.

Gülistan kolonyası ve benzerleri gibi alkolsüz olduğu ilân edilen kokulu sıvıların alkolsüz olduğuna biz de inanıyoruz. Bunları yapan müslimânlara hüsn-

i zan ediyoruz. Kasablardan aldığımız etlerin de besmele ile kesildiğine hüsn-i zan ederek yiyoruz. Et yimek zorunlu olduğu için ve kendimiz de her zemân kesmediğimiz için kasabdan alıp yiyoruz. Gülistan gibi kokulu sıvıların alkolsüz olduğuna inanıyor isek de kendimiz hiç kullanmıyoruz. Çünki bunları kullanmak zarurî değildir. Böyle şüpheli sıvılar yerine, hacı yağı kullanmak daha muvâfikdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim, efendim.

137
YÜZOTUZYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Ali Bey

Mektûbunuzu okuyarak mesrûr oldum. Temiz rûhunuzdan fışkıran hâlis yazılar bize çok tesir etti. Cenâb-ı Hak bu ni'metini arttırsın.

Ey mes'ûd kardeşim; Lafza-i celâli (E) ve (A) ile başlıyarak her iki sûrette okumak doğrudur. Yalnız bu harfleri uzatmak câiz değildir.

Tasavvuf üzerindeki sualleriniz çok kıymetli ve yerindedir. Bunların cevâbı uzundur. Seâdet-i Ebediyye kitâbımızın önsözünde ve diğer çeşitli yerlerinde sizi tatmin edecek cevâblar var.

Niyazî Divanının İslâm harfleriyle olan aslında böyle bozuk yazılar yokdur. Bu yanlış yazılar, o mübârek zâtı lekelemek için, gençleri aldatmak için, sonradan yazılmışdır. Her yazılan din kitâbını okumayınız. Bir İslâm düşmanının tuzağına düşebilirsiniz.

Adı geçen gazete İslâm câhili, hatta İslâm düşmanı kişilerin yazıları ile doludur. Böyle gazete ve kitâblardan sakınmak, yılandan sakınmak gibi lâzımdır. Mevdûdî, Seyyid Kutub, Hamidullah gibi mezhebsiz kişilerin iç yüzünü Dinde Reformcular kitâbında kısaca bildirmiş bulunuyoruz. Bu kitâbı iyi okursanız oradaki müslimân kardeşlerimizi vesikalarla iknâ edebilirsiniz.

Emr-i ma'rûf ve nasihat vermek elbette daha fâidelidir. Fakat bunun için Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarından derlenmiş olan bilgileri okumak, iyi öğrenmek, sonra işe kendimizden başlamak lâzımdır. Ya'nî önce kendimizi ıslâh etmeğe çalışacağız. Sözlerimizle, hareketlerimizle, her işimizle etrafımızdakilere nümûne olacağız, örnek olacağız. Mürşîd-i kâmiller böyle idi. Her sözleri, her hareketleri, her duruşları şerî'ate uygundu. Onlara uyan şerî'ate uymuş olurdu. (Mürşîd-i kâmile uymak demek, Allah ve Peygamberleri ve şerî'ati bırakıb bir insana tapınmakdır) gibi sözler işitiyoruz. (Mücâdele Birliği) adı ile kendilerini tanıtan bazı kimseler böyle söylüyormuş. Din bilgisi, tarih bilgisi ve idrâki olan bir kimse böyle söyliyemez.

Bugün tasavvuf âlimi ve mürşîd-i kâmil [neredeyse] kalmadı. Câhiller,

yalancılar kendilerine mürşîd deyince gençler, mücâdeleciler şaşırıp kalıyor. Hakîkati bilmedikleri ve öğrenmedikleri, anlıyamadıkları için taşkınlık yapıyor ve şerî'ate, İslâmiyete iftirâ ediyorlar. Cenâb-ı Hak hepimizi, Ehl-i sünnet âlimlerinin ve mürşîd-i kâmillerin kitâblarını okuyarak seâdete kavuşdursun. Hakkı, hakîkati anlamak, câhillerin, düşmanların yalanlarından, iftirâlarından korunmak nasîb eylesin. Âmin.

138
YÜZOTUZSEKİZİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Hamza Ebûbekr

Mübârek mektûbunuzu aldık. İhlâs ve istikâmet üzere olan yazılarınıza çok mesrûr olduk.

Aziz din kardeşim! Komünistler, Masonlar, Siyonistler ve Hıristiyan misyonerleri İslâmiyyeti yıkmak için fevkalâde bir gayret ile çalışıyorlar. Bu yolda can ve mal fedâ etmekden çekinmiyorlar. Kerih iftiralarla İslâm evlâdlarını iğfal ediyorlar, muvaffak da oluyorlar. Vâ esefâ! Vâ veylâ! Vâ hayfâ! [Yazıklar olsun!]

Biz bu meş'ûm ve menfûr [uğursuz ve nefret uyandırıcı] cereyâna karşı müslimânları intibaha [uyanmaya] da'vet için ve gafletten îkâz için çalışmağa karar verdik. Bu gâye ve maksad için mal ve nefs fedâ ederek çalışıyoruz. Fîsebîlillâh cihâd etmek için kitâblar yazıyoruz, terceme ediyoruz. Bütün dünyâya neşr ve ta'mîm ediyoruz.

Siz mücâhid ve muvahhid ve muhlis din kardeşimize de tekrar çeşitli kitâbları havi bir paket halinde ve ayrıca İngilizce (Îmân ve İslâm) ve (Ehli Sünnet Yolu) kitâblarından da yirmişer adetlik bir paket hazırladık. Bu iki paketi de bugün postaya veriyoruz.

İngilizce iki kitâbı Fransızca'ya da terceme edip, bütün dünyâya göndermek istiyoruz. Siz kardeşimden ricâ ve istirhâmım şudur ki: Mezkûr Îmân ve İslâm kitâbımızı Türkçe'den Fransızca'ya terceme ediniz. Fransızca kitâbı arzu ederseniz siz orada tab ve neşr ediniz. Orada tab' etmeniz mümkin olmazsa Fransızca tercemesini bize gönderiniz. Biz burada suhûletle [kolaylıkla]

ve sür'atle tab ettiririz. Size birkaç bin göndeririz. İslâmiyyete, azîm ve çok nâfi' [büyük ve faydalı] bir hizmet olur. Kitâblarımızdan arzu ve emr buyurduğunuz kadar size gönderebiliriz.

Ebediyye-i hayriyyenizi recâ eder, seâdet-i dâreyn ve muvaffakiyetiniz için duâ ederim efendim.

Abd-i kem H. Hilmi Işık

139
YÜZOTUZDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Yüksek teveccühünüze ve müstecâb duâlarınıza mazhar olduğumu anlayınca da size teşekkür etmemiz vâcib oldu.

Kıymetli kardeşim! Biz elhamdülillah Ehl-i sünnetiz ve Hanefî mezhebindeyiz. Mezhebimizin büyük âlimleri, ya'nî müctehidler, o derin ilmleri ile ve takvaları yardımı ile âyet-i kerîmeleri ve hadîs-i şerîfleri incelemişler, kılı kırk yarmışlar, edindikleri bilgileri kitâblara yazmışlardır. Bizim gibi âmîler, mukallidler, onların kitâblarındaki bilgilere göre amel etmeğe memuruz. O bilgilerin delillerini, senedlerini araşdırmak vazifemiz değildir. Bununla berâber, her bilginin delillerini de beyân buyurmuşlardır. Misâl olarak Halebî-i Kebîr kitâbından size terceme ediyorum:

Buyuruyor ki; mest üzerine mesh etmek âyetle değil sünnetle câiz olmuşdur. Ya'nî hem hadîsle, hem de kendilerinin mesh etmeleri ile anlaşılmışdır.

[Hasen] Basrî buyuruyor ki, Resûlullah'ın (sallallahü aleyhi ve sellem) mest üzerine mesh ettiğini görüp bize haber veren Eshâb-ı kirâm (rıdvânullahi teâlâ aleyhim ecma'în) sayısı yetmişdir.

İmâm-ı Ebû Yûsüf (radıyallahü anh) buyuruyor ki: Mest üzerine mesh câiz olduğunu bildiren hadîs-i şerîf meşhur olduğu için bununla âyet-i kerîmenin nesh edilmesi câiz olmuşdur. Ya'nî mest bulunan ayakları yıkamak câiz olmamışdır. Mestli ayaklar için âyet-i kerîme nesh edilmişdir. Çıplak ayaklar için mensuh değildir.

İmâm-ı Kerhî buyuruyor ki: Mest üzerine mesh câiz olmasını kabûl etmeyen

kimsenin küfründen korkulur. Çünki bu bildirilen haberler tevâtür halindedir.

İmâm-ı Ahmed bin Hanbel buyuruyor ki: Mest üzerine mesh edilmesinde kalbimde hiç şübhe yokdur. Çünki bunun câiz olduğunu bildiren kırk hadîs mevcûddur. Şeyhülİslâm [Kerhî] buyurdu ki: Mest üzerine mesh câiz olduğunu kabûl etmeyen dalâletde kalmışdır, sapıkdır. Çünki İmâm-ı A'zâm Ebû Hanîfe (radıyallahü anh) hazretleri Ehl-i sünnet mezhebini bildirirken (Hazret-i Ebû Bekr ile Hazret-i Ömer'in Eshâb-ı kirâmın hepsinden üstün olduğuna inanmak ve Hazret-i Osman ile Hazret-i Ali'yi sevmek ve iki mest üzerine mesh etmeği câiz bilmekdir) buyurdu. (rıdvanullahi teâlâ aleyhim ecma'în)

Ehl-i sünnetin böyle ta'rifini Enes bin Mâlik de (radıyallahü anh) buyurmuşdur. Mesh etmek câiz olduğuna inanan, fakat dâimâ ayaklarını yıkayan çok sevâb kazanır. Halebî'den terceme temâm oldu.

Teyemmüm yapmak, âyet-i kerîme ile bildirildi ise de; su bulunmadığı zemân veya hastalık özrü ile câiz olur. Mesh ise hazarda yirmidört saat, seferde yetmişiki saat olarak şartsız ve özrsüz herkese câizdir. Mezheb imâmlarımız böyle anlamışlardır. Cenâb-ı Hak bizleri onların yolundan ayırmasın. Şeytanın vesvesesinden muhâfaza buyursun. Âmin!

140
YÜZKIRKINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem kardeşim Kadir Dikilitaş

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Hak yolunda olan çalışmanıza memnûn oldum. Cenâb-ı Hak ecrinizi artdırsın! Din câhillerine nasihat vermeli; fakat inatçı olanlarla münâkaşa etmemelidir. Onlar hakîkati anlıyamazlar. Resûlullah efendimize de karşı geldiler. Cenâb-ı Hakka sonsuz şükrler olsun ki, bize hak yolu ihsân etti. Câhillere, Vehhâbîlere satılmış olan ahmaklara aldanmakdan muhâfaza buyurdu.

Muhterem Kardeşim! Hakîkat gazetesini hakîkî, doğru, bilgili müslimânlar çıkarıyor. Hakîkatleri yazdığı için câhiller ve ahmaklar, bu müslimânlara Mason diyor. Müslimânlara Mason diyenlerin kendileri kâfir oluyor. Kardeşim, sual soruyorsunuz:

Sual: Bir müslimânın nemâz vakti hâricinde sinemaya gitmesi câiz midir?

Cevâb: Seâdet-i Ebediyye'nin 514'ncü sahîfesinde bu husûsda ma'lûmat vardır, kitâbdan okuyunuz.

Sual: Bir müslimânın âile efradı ile parka gitmesi, başka kadınlar arasında oturması câiz midir? (Hava almak bakımından)

Cevâb: Parkta ayrı masada, ayrıca oturabilir. [Yabancı kadın ve erkeklere] Bakmak ve lüzumsuz yere konuşmak harâmdır.

Sual: Bir müslimânın plaja gitmesi câiz midir? Nasıl gitmeli?

Cevâb: Plaja gitmeli. Yalnız erkekler bulunan yerde ve avret yeri örtülü olarak denize girmek sünnettir. Dinde Reformcular 161'nci sahîfeyi okuyunuz.

Sual: Bir müslimânın hastalığı dolayısıyla şerâblı ilâç içmesi câiz midir?

Cevâb: Her içki harâmdır. Seâdet-i Ebediyye de uzun yazılıdır. 469, 634 ve 678. sahîfeleri okuyunuz.

Sual: Bir müslimânın futbol seyretmesi câiz midir?

Cevâb: Çıplak oyuncuları seyretmek ve vakti boş yere zâyi etmek câiz değildir. Toto kumardır. 128. sahîfenin sonunu okuyunuz.

Sual: Bira harâm mıdır? İlâç için içilir mi?

Cevâb: Biranın harâm olduğu Tam İlmihâl in 469'ncu sahîfesinde yazılıdır.

Sual: Ekseriya çıplak kadın ve artist resimleri bulunan mecmualara bakmak câiz midir? Ne şartla bakılabilir?

Cevâb: Çıplak kadın resmine şehvetle bakmak harâm olduğu 128'nci sahîfede yazılıdır.

Sual: Çarşıda pazarda rastladığımız dekolte kadınlara gözümüzün ilişmesinden, ki gayri ihtiyâri oluyor, şer'an zararı var mıdır? Varsa ne yapalım, çarşıda rastlıyoruz.

Cevâb: Kadını bir kere görmek harâm olmaz. Bakmak harâmdır. 126'ncı sahîfeyi okuyunuz.

Sual: Mürşîd-i kâmil ile tarikattaki derecelerini kısaca yazarsanız çok iyi olacak. Bana bir yol gösteriniz veya bir yol gösterecek adamı gösteriniz.

Cevâb: Şimdi mürşîd-i kâmil [neredeyse] yokdur. Seâdet-i Ebediyye'nin

çeşitli yerlerinde, bu husûsda geniş ma'lûmat vardır. Bunları iyi okumalı, câhillere ve yalancılara kanmamalıdır, aldanmamalıdır.

Sual: Hocam söz çok, zemân yok, şunu da söyliyeyim. Hoparlör mes'elesinde bende sizinle hemfikirim. Ben bu mes'eleyi gâyet iyi bir şekilde eski devlet bakanına yazdım. Müezzinler oturduğu yerden ezân okuyor. Minâreye çıkmaları ve hoparlörsüz nemâz kılınması lâzım geldiğini yazdım. O da hemfikirdi. Bu yazının cevâbını versin diye Diyânet Reisliğine gönderiliyor. Müşâvere heyeti toplanıyor. (Üç sene evvel) Evet, sözü doğrudur, ama zemânımızda şehirler kalabalık ve gürültü çok olduğundan müezzin sesinin hoparlör ile duyurulması zarûrîdir, diye cevâb geldi bana.

Cevâb: Hoparlör için verdikleri cevâbın ne kadar câhilce ve ahmakça olduğunu siz de görüyorsunuz[38].

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ ederim.

Hilmi

141
YÜZKIRKBİRİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Tuğrul Bey

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Selâmlarınıza, duâlarınıza memnûn oldum. Suallerinizin cevâblarını bildiriyorum.

Sual: Şâfi'î mezhebinde, guslde niyyet farzdır. Bu mezhebde olanın ölünce gusl abdesti nasıl olur? Ölmeden gusl abdesti için vasiyyet mi ediyorlar? Vasiyyeti unutan Şâfi'î mezhebindeki adamı, Hanefî olarak yıkarken, Hanefî mezhebine göre yıkıyorum demek câiz mi olur?

Cevâb: Ölünün mezhebi olmaz. Yıkayan kimse Hanefî ise Hanefî mezhebine göre, Şâfi'î ise Şâfi'î mezhebine göre gusl abdesti aldırır.

Sual: Bir sene bozulmadan ilâclanmaz ise duramıyan sebzeler, yenirken uşru verilmediği sebebiyle, İmâmeyn ictihâdı ile yiyorum diye kalbden geçirilirse tâhir olur mu?

Cevâb: Kendi tarlasının mahsulü ise alır almaz uşr verir ve sâhibi mükelleftir. Hediyye olarak geldiyse, hüsn-i zan ederek yer. Takva ise uşr verebilir, iyi olur.

Sual: Buralarda zemâne hocaları ölü yıkarken, kullanılacak suyu müsta'mel hale getirdiklerinden hiç olmazsa, guslden sonra bir de beni, mutlaka teyemmüm ettireceksiniz diye vasiyyet etmelerini tavsiye ediyorum ne dersiniz?

Cevâb: Hiç doğru değil. Su-i zan etmek harâmdır. Vesvese de câiz değildir. Yalnız ölmeden önce, kendisini yıkaması için güvendiği, sâlih bir kimseyi vasiyyet etmek iyidir.

Sual: Hanefî mezhebinde teyemmüm a'zâsı yüz ve kollardır. Şâfi'îde ilâveten baş ve ayaklar da dâhil oluyor. İhtilâf hasebi ile bir teyemmüm Hanefî, bir teyemmüm de Şâfi'î mezhebine göre alsam zararı olur mu? Teyemmüm edilecek kiremitin büyüklüğü ne kadar olmalıdır?

Cevâb: Şâfi'î mezhebinde teyemmümün farzı dörttür. Baş ve ayaklar mesh edilmez. Şi'îlerde böyledir. Şi'îlerle Şâfi'îleri karışdırmamak lâzımdır.

Kiremitin büyüklüğü, eller yan yana konulduğu zemân istiâb edeceği [kaplayacağı] yer kadar olmalıdır.

Sual: Çeşmeden akan suların tabiî tadını bilmediğim için, klorlanınca kokusu değişdiğini ayıramam. Bu sebeble mutlaka abdesten sonra bir de teyemmüm etmek vesvese midir?

Cevâb: Çeşmeden akan su temizdir. Çeşme suyu ile abdest aldıkdan sonra teyemmüme lüzum yokdur. Çeşme suyu içilir. İçme suyu ile de abdest alınır.

Sual: İnsanlara Metin, Aziz, Lâtif, gibi adlar takılmış. Halbuki bu isimler Esmâ-i Hüsnâdan. Böyle isimlerin doğru olmadığına kat'iyyetle inanıyorum. Sübhesiz olarak. Fakat neden İmâm-ı Şâfi'î, İmâm-ı Mâlik bu Esmâ-i Hüsnâ isimlerini ad olarak almışlardır?

Cevâb: Bunun cevâbı Seâdet-i Ebediyye'de (Allahü teâlânın isimleri) başlığı altında yazılmışdır. Oradan mütâleâ olunmalıdır. Allahü teâlânın bazı sıfatları, insanlarda da vardır. Böyle olan isimler insanlar için de olur. Bir ismi Mâlik'dir. Allahü teâlâ herşeyin sâhibidir. İnsanlar da, bir tarlaya, bir eve sâhib olabilir. Mâlik ismi konabilir. Fakat insanların edebi gözeterek, bu ismi koymaması, Abdülmelik olarak konması iyi olur.

Sual: Bir kimse bir küfr söylese ve kelime-i şahâdet getirirse, tevbe etmedikçe kelime-i şahâdet fâide verir mi? Kâfirliği gider mi? Küfr sözü söyliyen, önce tevbe edip Islâm dinine girdiğini söyleyip, Âmentüyü ma'nâsını bile bile okursa, sırf küfr sebebiyle, bir de gusl abdesti lâzım mı? Ya'nî küfr söz söyliyen, başlangıçta abdestli olsa, sırf küfr sebebiyle yeniden gusl ve abdest gerekir mi?

Cevâb: Burada kâfir ile mürtedi ayırmak lâzımdır. Mürted, küfre sebeb olan şeyden dönmedikçe, tevbe etmedikçe, alışkanlıkla söylediği kelime-i şahâdet ve Âmentü fâide vermez. Kâfir ise kelime-i şahâdet ile îmâna gelir. Îmâna gelince küfr sebebi ile gusl abdesti alması îcâb etmez. Bir zemân sonra guslü îcâb ettiren sebeb vukua gelirse gusl etmesi lâzımdır.

Sual: Adam milyoner olsa, zekâtını hiç vermemiş olsa, bütün mülkünü satsa ve zekât olarak verse, ancak birikmiş senelerin zekâtını ödeyebilecek durumda

olsa, hâlihâzırda milyoner olduğu halde, bu adam fakir kabûl edilip zekât verilebilir mi? Zîrâ bütün parası kul hakkı olup, helâl parası olmadığı için.

Cevâb: a) [Bahsettiğiniz kişinin] Zekât borcu bütün malını kaplaması için 40 sene zekât vermemiş olması lâzımdır. 40 seneden noksan olursa zekât borcu bütün malını kaplamaz. [Çünki bir milyon liranın kırk yıllık zekâtı bir milyon liradır.]

b) 40 seneyi geçti ise ve zekât borcu bütün malını kapladı ise, milyoner olduğu için, ihtiyaç eşyâsından fazla bulunan malları dolayısıyle yine zengin sayılır.

c) Hiç malı yoksa, elindeki milyonla zekâtını vermediği için, bu adam fâsıkdır. Zekâtı fâsıka vermek doğru değildir. Sâlih kimselere ve bunlar içinde de akrabaya vermek lâzımdır. Şerî'atin gösterdiği şekilde altını kağıt paraya tahvil ettikden sonra, hakîkî din kitâbı satan yerlere vermek çok iyi olur. Aynı zemânda cihâd sevâbına kavuşur.

Sual: Fırından aldığımız ekmeğe besmele çekersek kâfir olur muyuz? Uşru verilmediği, buğday ölçek yerine kg ile satıldığı v.s için.

Cevâb: Harâm iki kısımdır: **1-Harâm-ı liaynihi:** Ya'nî kendi harâm olan maddelerdir- Hınzır eti, leş eti (besmelesiz kesilen hayvan eti değil), yırtıcı **hayvanların** eti ve alkollü içkiler böyledir. Bunları yirken ve içerken kasden, bile bile besmele çekerse kâfir olur. Unutarak çekmek özrdür. **2-Harâm-ı ligayrihi:** Bunların asılları helâl olup, başka bir sebeble, sonradan harâm olmuşlardır. Çalıntı ekmek, besmelesiz kesilen et ve diğer helal olup da, haram karışan herşey. Bunları yirken suç olmadığı gibi, bilakis çekmek lâzımdır. Hele harâm karışdığı kat'i bilinmiyorsa.

Sual: Bir top keten için bez alsam -pamuk veya keten-, bu mahsulken pamuğun da ketenin de uşru verilmediği hesabıyla bu bezin 1/40 mı, yoksa 1/10 kadar tutan altın mı vereceğim? Ayrıca ticâret eşyâsı olarak manifaturacı aldığı için onun vermediğini hesaba katıp ticâret eşyâsı zekâtı diye ben mi vereceğim? Altın olarak vermek iyi midir? Uşr için ve ticâret eşyâsı için ufak ufak ayrı ayrı

altın mı vereyim, yoksa bir tek altın verip, bu bendeki kul hakkına diye niyyet mi edeyim? Bir kişiye mi vereyim?

Cevâb: Çalsa bile, satsa, kumaş hâline getirirse dâimâ helâl olur. Ne uşrunu ne de zekâtını vermek îcâb etmez. Müslimâna hüsn-i zan edilecek, Allah'ın (celle celâlüh) emrine yapışmışdır, denilecek. Bez için hiç zekât vermeye lüzûm yokdur. Zekât için ufak altınlarla birkaç fakire vermek ve sevindirmek iyi olur.

Efendim, suallerinizin cevâbları bitdi. Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder ve yeni emrlerinizi bekleriz. Sizden de müstecâb duâlarınızı bekleriz, efendim! Vesselâm. 1390 [1970]

142
YÜZKIRKİKİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Dr. M. M. Kassım

Mektûbunuzu ve ilişik gazeteyi aldık. Okuduk ve çok sevindik Allahü teâlâya hamd eyledik. Sizin îmân dolu temiz kalbinizde kitâblarımın yer alması bizleri çok sevindirdi. Hepimiz din kardeşiyiz. Kalbimiz aynı îmân ile, aynı sevgiyle çarpmakdadır. Sizler gibi çok uzakda bulunan milyonlarla din kardeşlerimize hizmet etmek için çalışıyoruz. Bizim en büyük düşüncemiz, en büyük sevincimiz, insanlara Allahımızın (Celle Celâlüh) sevdiği, beğendiği ve emr ettiği doğru yolu, kurtuluş yolunu duyurmakdır. Bir insana bu yolu öğretmek; Ehl-i sünnet bilgilerini duyurmak; bunu başardığımızı anlamak, işitmek bizim en büyük sevincimizdir.

Kıymetli kardeşim! Size göndermediğimiz kitâblarım Türkçedir. Türkçe olduğu için göndermedik. Yakında birisini İngilizce olarak basdıracağız. Ayrıca Arabîsini de çıkarıyoruz. Bu ikisi çıkınca size hemen göndereceğiz. İsmini yazınız. İngilizce öğretmeni din kardeşimiz Muhammed Karahan'a uçak ile İngilizce ve Arabca dört kitâbımızı onun adresine gönderiyoruz.

İlk peygamber Âdem aleyhisselâmın mübârek ayaklarının basdığı ziyâret yerinin ve başka mukaddes yerlerin fotoğrafını bize gönderirseniz çok seviniriz.

Buhârî-i şerîfin İngilizce tercemesi Türkiye'de yokdur. Üzülerek bildiriyorum.

Başka emrlerinizi beklerim. Başka adres bildirirseniz onlara da dört kitâbımızdan göndereceğiz. Gazetenizde işâret ettiğiniz beş adrese tayyâre ile 4 kitâbdan hepsine gönderiyoruz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

143
YÜZKIRKÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem kardeşim Eyyüb Efendi

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Bu zemânda çok kimselerin başına gelen bir sıkıntı içinde kaldığınızı anlayınca pek üzüldüm. Cenâb-ı Hak pek yakında bu sıkıntıdan halâs eylesin.

Aziz Kardeşim; Sualinize cevap vermek hem mühimdir hem de pek müşkildir. Mes'ûliyeti çokdur. Orada bulunup vaziyeti yakından görmedikçe veya âdil olan şâhidleri dinlemedikçe hüküm vermek şer'an câiz olmaz.

Seâdet-i Ebediyye kitâbımızın 530. sahîfesinde yazılı olan erkeğin zevcesine karşı yapması îcâb eden otuz madde vardır. Bunları iyi okuyunuz. Anlayınız. Bunlara göre hareket edince âile içindeki sıkıntı gider. Felâket yerine seâdet gelir. Şimdilik fazla yazamıyacağım, beni ma'zur görünüz.

Din ve dünyâ seâdetiniz için âcizâne duâ ederim.

Kardeşim oraya Hakîkat gazetesi geliyor mu? Bizim kardeşlerimiz çıkarıyor. Okuyoruz, çok memnûn oluyoruz. Siz de alınız, okuyunuz. Bu gazetenin yayılmasına çalışınız. Bu gazete müslimânlığın memleketimizde yayılması için çıkıyor. Müslimânları aldatan câhil ve gâfil politikacılar ve yazarlar, solculara ve gâfillere, kâfirlere yardım ediyorlar da haberleri yok. Müslimânların bu câhillere aldanmaması için bu gazete çıkıyor. Siz bu câhillerin sözlerine aldanmayınız. Bu gazetenin kıymetini anlayınız ve herkese anlatınız. Çok sevâb kazanırsınız.

Kimse ile münâkaşa etmeyiniz, kavga etmeyiniz. Dost ile de, düşman ile de tatlı, yumuşak konuşunuz. Herkese karşı güler yüzlü olunuz. Bu sözlerimi dinlerseniz râhat edersiniz.

Cenâb-ı Hakka emânet olunuz. Bize de duâ ediniz.

Hilmi [1970]

144
YÜZKIRKDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Tirebolu'da mühendis Mehmed Aılar'a yazılmışdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Anlar Bey

Mektûbunuzu okudum. Hem sevindim, hem üzüldüm. Allahü teâlânın sevdiği, seçilmiş mübârek İslâm âlimlerinin yazılarını okumakla şereflendiğiniz için çok sevindim Hepimiz Cenâb-ı Hakkın bu büyük ni'metine ne kadar şükr etsek azdır. Bu öyle büyük ve eşsiz bir ni'mettir ki, dünyânın bütün dertleri, felâketleri, bu ni'metin yanında hiç kalır.

Kıymetli ve mübârek kardeşim; ben de evlenince merhûm annem ve hemşirelerim bana düşman oldu. Otuz seneden ben hemşirelerim daha kapımı açmadılar Hocamın nasihatine uyarak rahat ediyorum. Hocam [Abdülhakîm Arvâsî hazretleri] buyurdu ki, (Hiçbir insanın caiz olmayan emri yapılmaz. Ana babanın haksız olan bedduâları kabûl olmaz. Ana babanın sözü ile zevce boşanmamalıdır. Fakat anaya, babaya yine sert cevâb vermemeli. Hep yumuşak söylemeli, ihtiyaçlarına, yardımlarına koşmalı, hayr duâ etmeleri için hep yalvarmalıdır.)

Kardeşim, âilenize hep tatlı nasihat edin. "Seni çok seviyorum, kimse bizi ayıramaz" deyin "İbâdet, ita'at edersen şunu alacağım, bunu alacağım" deyin. Kimseye kızmayın, kimse ile münâkaşa etmeyin. Seâdet-i Ebediyye'yi çok okuyun.

Acizâne selâmlarımı sunarım efendim.

145
YÜZKIRKBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Abdülkâdir Efendi

Mektûbunuzu okudum. Çok memnûn oldum. Diyânet'in raporu dedikleri yazıyı yazan serhoş kimse, mezhebsiz sapık olduğu için, kitâblarımın yayılmasını istemiyor. Onun bozuk raporuna cevâb yazdım. Bu cevâbıma Yüz Karası dedim. Çünki, onun yüzkarasını meydana çıkardım. Size parasız on adet

Yüz Karası gönderiyorum. Biri sizin olsun, diğerlerini raporu söyliyenlere veriniz. Okuyup işin doğrusunu anlasınlar[39].

Bugün hiçbir memlekette mürşîd-i kâmil [neredeyse] yokdur. Yalancı mürşîdler çokdur. Müslimânları aldatıyorlar. Suallerinizin cevâbları (Seâdet-i Ebediyye) kitâbında güzel ve uzun yazılıdır.

Bu kitâbı, Işık Kitâbevi'nden ödemeli isteyiniz hemen gönderirler. Çok şeyler öğrenirsiniz.

Biz Hakîkat gazetesi çıkarıyoruz. Bu gazeteyi hergün alınız ve tanıdıklarınıza aldırınız.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim.

Hilmi [1970]

146
YÜZKIRKALTINCI MEKTÛB

Bu mektûb Patnos müftisi Seyyid Nureddin Sadak'a yazılmıştır[40].

Ve aleyküm selâm ve rahmetullahi ve berekâtuhu faziletmeâb müftiyyü'l-enâm Nureddin Efendi Hazretleri

Lâyık olmadığım iltifat ve nüvâzişlerle memlû [gönül okşamalarla dolu] olan iltifatnâme-i âlîleri vürûd etmekle [ulaşmakla], âcizi şerefyâb eyledi. Tevâzunuzun ve kemâl-i edebinizin meftûnu oldum. Yüksek huzurunuza lâyık mukâbeleden âciz olduğum için, haddimi bilerek keff-i lisan [az söylemek] cihetini tercih ediyorum.

Emirlerinize cevâb teşkil eden mufassal arîzamı aşağıda adresi yazılı topçu yüzbaşı Fahreddin Tacar hürmetkârınıza irsâl eyledim. Devlethânenizi ziyâret ve pâybûsunuzla [ayağınızı öpmekle] şereflenmesi için kendisine talimatta bulundum.

Müstecâb duâlarınızın meşmûlü buyurmanızı istirham eyler; seâdet-i dâreyn duâları ile ratb-ı lisan eylediğimi arz eylerim muhterem efendim.

Esselâmü aleyküm ve men ledeyküm [Selâm, size ve yanınızdakilerin üzerine olsun.]

Hürmetkârınız Hüseyn Hilmi Işık [1970]

147
YÜZKIRKYEDİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Fahreddin [Tacar] Bey

Sizin Ağrı'ya tayin haberinizi ansızın işitince hayret etmiştim. Fakat, bunda nice hikmet ve hayırlı hizmetler olacağını düşünerek, bunların tahakkuk etmesi için duâ etmiştim.

Ağrı'nın Patnos müftisi Nûrüddin Sadak Efendi'den dükkâna gelen mektûbu okuduk. İlm sâhibi ve ilmin alâmeti olan tevâzu sıfatı ile mütehalli, mübarek bir zât olduğu her kelimesinden tezâhür etmektedir. Kendisinden istifâde edersiniz.

Müfti efendiye, kendi arzusuna tevfikan 100 adet küçük kitaplar, 2 adet Seâdet-i Ebediyye, Vehhâbîye Nasihat ve Eshâb-ı Kirâmdan 3'er adet, Dinde Reform[cular] ve Aldanmayalım 5'er adet, Mızraklı, Hüccet-ül-İslâm, Kıyâmet ve Âhiret ve İslâma Hizmet 10'ar adet gönderdik. Bunların iskontolu bedellerinin tutarı 300 liradır. Kitapları sattıktan sonra bu parayı üzerine posta ücretini ilâve ederek bize gönderirsiniz. Dartarak, kilosu 1 liradan posta fiyatını siz takdir edersiniz. Paketin içinde de zaten mevcuttur.

Müfti efendinin vatan-ı me'lûfunda [alıştığı vatanında] kalması daha muvafıktır. Her ki câ mîrevî reng-i âsumân hemîn est. [Nereye gidersen git, gökyüzü aynı renktedir.] Her nereye giderse, aynı dağdağa ve aynı mücadele onları karşılayacaktır. Gurbet ve nâ âşinâîlik de meşakkati artdıracaktır[41] .

Kitâbları üzerinde yazılı fiatlarla satarlar, aradaki fark faziletli müfti efendiye veya satan mücâhide âit olur. Bizim hiçbir zaman kâr düşünmediğimizi müfti efendiye lûtfen bildiriniz.

Ağrı il merkezine Hakîkat gazetesi gönderiyoruz. Fakat oradaki bâyi paketi açmadan gazeteleri piyasaya çıkarmadan olduğu gibi iâde ediyor. Bâyiin bu hıyânetine mâni olmanızı ve gazetelerin satılmasına yardım etmenizi sizden rica ederim.

Hüseyn Hilmi Işık [1970]

148
YÜZKIRKSEKİZİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Büyük Doğu Mecmuası'na yazılmıştır (13 Ocak 1971):

Huzûr-ı âlîlerine

[Mevcut hükümetin aleyhinde yazılmasını] emrettiğiniz arîzayı yazmak için kalemi elime aldım. Fakat kalemim ve dilim bana isyan ettiler. Vicdanımdan fetva istedim; Haddini bil! Yüksek âlimler, namlı edipler ve ileri gelen velîlerin, esrar hâzinelerinden derleyip devşirerek gençlere saçtıkları ulu sözleri anlamak ve övmekten âciz olduğun halde bu ağır yüke nasıl dayanabilirsin? cevâbı ile suçlandırıldım.

Hakkımdaki yazılarınızı bir ikaz, hattâ iltifat telâkki eder, hakîkat güneşinin bir aynasına muhatap oluşum müjdesini kendime ebedi bir şeref bilirim, efendim.

İrfan meydanının süvarilerine tutkun ve büyük velîlere hayran, iz'an yoksunu Hüseyn Hilmi[42]

149
YÜZKIRKDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Adapazarı

Diyânet işlerinde bulunan birkaç kişi, bu raporu verebilmek için H. Işık'ın yazılarından bazılarını seçerek tenkid etmişlerdir. H. Işık, bu tenkîdleri cevâblandırmış, bunların yanlış ve haksız olduğunu vesikalarla isbât etmişdir.

Bu raporu yazanların yüzlerini kızartacak bu vesikalı cevâblarını (Yüz Karası) adındaki bir broşür halinde neşrederek bütün müftiliklere göndermişdir. H. Işık'ın bu cevâbları, rapordaki tenkîdlerinin vesikalara dayanamayıp indî ve hissî olduklarını göstermiş, başda o zemânın devlet bakanı olmak üzere müfti efendilerin ve din adamlarının tasvibini görmüşdür. Yüksek İslâm Enstitüsü ve İmâm Hatip okulları öğretmenlerinden H. Işık'ı tasvib edici eserler yazanların çoğalmakda olduğunu görüyoruz.

Hakîkati arayıcı ve tasvib edici bildiğim için sizin de bu (Yüz Karası) cevâbını okuyarak temiz vicdanınız ve insaflı görüşünüzle haklı bir karar vermenizi, böylece geniş muhitinizde bulunan vatandaşlara ışık tutmanızı ricâ ediyorum.

[1971]

150
YÜZELLİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ahmed Bey

Mektûbunuzu okumakla şereflendik. Cenâb-ı Hak bizi de, sizi de râzı olduğu yoldan ayırmasın.

Biz Allahü teâlânın lûtfu ve yardımı ile Ehl-i sünnet âlimlerinin kitaplarından Anladıklarımızı bütün din kardeşlerimize yaymak için uğraşıyoruz. Ehl-i sünnet İİlmavan çeşitli yollara sapmış olan kimseler, bizim kitaplarımızı beğenmiyorlar. Yayılmasın? önlemek için iftira ediyorlar. Bu müfterilerin çoğu

sözlerine bir **misal** gösteremiyor. Vesikasız, senedsiz konuşuyorlar. Din adamı geçinip, rV loma da elde etmiş birkaç câhilin kitaplarımızı kötülemek için birkaç yazımızı ele aldıklarım, bunlara boş kafalar, ile, hayalleri ile cevâb verdiklerini işittik. Yüz Karas, adı ile yazdığımız broşürde onların yalanlarını ortaya koyarak din kardeşlerimize yaydık.

Diyarbakır müftisinin de mektûbât tercemesi kitâbında yanlışlar olduğunu ileri sürdüğü işitilmiş. Nerelerinin yanlış olduğu kendisine sorulmuş. Araştırmadığını söylemiş. Oradaki yaşlı, bilgili bir din adamına bunu araştırması için emir vermiş. Bu din adamı, mektûbât'ın Arabî, Fârisî ve İslâm harfleriyle olan Türkçe'sini bulup bizim tercümeyi o üç kitapla karşılaştırmış. Aylarca uğraştıktan sonra müfti efendiye verdiği raporda, "Hüseyn Hilmi Işık Bey'in yaptığı tercümede hiç hatâ ve yanlışlık bulamadım. Bazı yerlerinde açıklama şeklinde ilaveler vardır. Fakat bunlar köşeli parantezler içine konarak tercümeden ayrı olduğu bildirilmiştir" demiştir. Kitâbın yayılmasına önceden mâni' olmaktayken, müfti efendinin şimdi bu kitâbı tavsiye ettiğini haber aldık. Cenâb-ı Hak, onun bu insaflı hareketinin mükâfatını kendisine ihsan buyursun.

Zekâtın nasıl verileceğini, Seâdet-i Ebediyye'nin sekizinci baskısında ve Dinde Reformcular kitâbının beşinci baskısında ve Yüz Karası'nda çok açık olarak yazdık. Vesikalarını da bildirdik. Bu kitapları okuyup, anlayıp da, vesikalı olarak cevap veren olursa, ancak onun sözüne kıymet verilir.

Mezhepsizlerin ve fıkh kitaplarını anlamayıp boş kafalarıyla konuşan cahillerin sözleri ve yazıları kıymetli değildir. Kitaplarımızı dikkatle okuyup iyi anlayan insaflı kimselerin kabul etmekte olduklarını ve takdir eylediklerini işitmekle Allahü teâlâya hamd ediyoruz.

Seâdet-i Ebediyye kitâbına dil uzatanlara karşı büyük âlim, sâbık Kadıköy müftisi merhum Mekkî Efendi'nin bu kitap için yazmış olduğu, kitâbın başındaki takriz, medhiye yetişmez mi?

Bu hadîs-i şerîf en kıymetli kitaplarda yazılıdır. Za'îf olduğu bildirilmişse de [bir] din adamının buna uydurma demesi lâyık değildir. Bu kaba kelimeleri din

adamı kullanmaz. Câhiller ve mezhepsizler kullanır. Böyle konularda za’îf hadîslere de tâbi olmak, İslâm âlimlerinin âdetidir.

Sahîh-i Buhâri’de ve kütüb-i sittenin hepsinde uydurma hadîs var, demekten Allahü teâlâya sığınırız. Bu çirkin ve alçak iftirâya karşı bütün dünyâda bulunan insaflı din adamlarının birkaç sene evvel yazdıkları cevaplar bir kitap halinde bende vardır.

Kıymetli kardeşim, câhillerin, sapıkların sözlerine aldanmayınız. Bunların müslümanlara olan zararları, kâfirlerin zararlarından daha büyüktür. Selâm ve duâlar. [1970]

151
YÜZELLİBİRİNCİ MEKTÛB

16.3-971

Ve aleyküm selâm pek muhterem Hakkı [Aygün] Ağabey

Kıymetli his ve düşüncelerinizin vesikası olan mektûbunuzla şereflendik. Sıhhat ve afiyet haberinize aynca sevindik.

Bildirdiğiniz eksik formalar için üzüldük. Üç adet kitapla birlikde eksik formaları gönderiyoruz. Afvımzı istirham ederiz. 9’ncu baskı bir ay sonra çıkıyor. Hepsi bu sefer dizgi olacak. İnşa[allah] bu gibi aksaklıklar olmaz.

Suallerinizi sordum. Cevaplarını aşağıda bildirdiğiniz sıra hâlinde yazıyorum.

1-Böyle babanın kazancı helâl olmaz. Ondan ayrılan evlâdlar âsi sayılmazlar ve çok iyi olur. Hem de babalarına emr-i ma’ruf yapmış olurlar.

2-Kâfir bankasından da fâizle para almak câiz değildir. Böyle kimsenin yemeğini yiyen, bilerek yiyemez. Bilmiyorsa mazur olur. Ne niyyetle olursa olsun böyle satın almak mübah olmaz. Ona ortak olunmaz. Câmi olarak kullanmak için de alınamaz.

3-Dövizlerden alınan fazla fark câizdir. Onların fâiz demeleri ile fâiz olmaz. Şer'an da değildir. Fazlalığı elden çıkarmaya lüzum yok. Orada da bozdurmak mübah olur.

4-Böyle yerlerde altın yüzük takmak câiz olmaz. Gümüş yüzük kullanmaları

ise lâzımdır.

5-Bu sorunuzun cevâbı, orada yalancılık sayılmaz. Kâfire ise bahşiş veya sadaka verilebilir.

Muhterem ağabeyim, fazla vaktim olmadığından daha mufassal yazamadım. İnşa[allah] bu kadarla durum anlaşılmış oldu. Anlamadığınız yerler olursa lûtfen sorunuz.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, müstecâb duâlarınızı diler, bu kıymetli çalışmalarınızın karşılığını ihsan buyurmasını Cenâb-ı Hakdan dilerim efendim.

Âciz din kardeşiniz İsmet [Emanet - Işık Kitâbevi Müdürü]

152
YÜZELLİİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Hüseyin Bey

Temiz kalbinizin, kuvvetli îmânınızın tercümanı olan kıymetli mektûbunuzu okumak ile şereflendim.

Fıkh kitâbları ta'zir bahsinde diyor ki: Lüzumlu olan fıkh bilgilerini öğrenmek herkese farz-ı ayndır. Öğrenmiyen fâsık olur. Şâhidliği kabûl olmaz. Kur'ân-ı kerîmi okumasını öğrenmek sünnetdir. Tefsîr okumak ise farz ve sünnet değildir. Görülüyor ki, doğru yazılmış olan tefsîrleri bile okumak nâfile ibâdetdir. İnsanın nefs-i emmâresi farzları yapdırmıyor. Nâfileleri fâideli ve güzel gösteriyor. Fıkh bilgilerini bırakıp, bunları öğrenmeden önce, tefsîr okumanın günâh olduğu anlaşılmakdadır.

Basılmakda olan Seâdet-i Ebediyye'nin dokuzuncu baskısında, Seyyid Kutub'un son kitâblarının, kendisinin mezhebsiz ve dinde reformcu olduğu vesikalarla yazılıdır. Fi Zilâli'l-Kur'ân'da, Mason olan Abduh'u övmekde ve talebesi olduğunu bildirerek övünmekdedir. Terceme edenler de bu mezhebsizi överek, satışlarını artdırmak çabasındadırlar.

İstanbul müfti vekili Fikri Yavuz'un çıkardığı tefsîr, Mevâkib tercemesidir. Fakat bizim hocamız Seyyid Abdülhakîm Efendi hazretleri, îmân ve fıkh bilgilerini öğrenmeyi emr buyururdu. Tefsîri ve hele mezhebsizlerin

zararlı yazılarını okumayınız, buyururlardı. Size bir din kardeşi olarak ilmihâl kitâblarını okuyup öğrenmeden evvel tefsîr okumamanızı tavsiye ederim. Fıkh bilgisi, ya'nî öğrenmesi farz olan bilgiler o kadar geniş ve çokdur ki, onları öğrenmek ile şereflenmek seneler ister. Bu bilgiler tefsîrden öğrenilemez. Tefsîr başkadır, fıkh başkadır. Bir tefsîr bilgisinden çeşidli fıkh mes'eleleri çıkarılmışdır. Bunları fıkh âlimleri anlamış ve yazmışlardır. Bizler anlamayız, yanlış anlıyanın îmânı gidebilir. Cehenneme gidecekleri bildirilen yetmişiki fırkanın âlimleri, tefsîrden yanlış manâlar çıkardıkları için felâkete sürüklendiler. Âlimler böyle olunca, Seyyid Kutub gibi ve bizim gibi câhillerin hâli ne olur?

Selâm ve duâlar ederim efendim.

153
YÜZELLİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mustafa Özalp

Temiz kalbinizin tercümanı olan mektûbunuzu okumakla şereflendik. Kalbi Allah aşkı ile yanan bir gencin kalbinden çıkan yazıların her kelimesi dünyânın en kıymetli elmas taşları olan Felemenk taşlarından daha kıymetlidir. Bunun kıymetini herkes anlıyamaz. Mütehassıs olmak gerekir. Cenâb-ı Hak kalbimizde yanan Îmân ve İslâm ateşinin hararetini artdırsın.

Kıymetli kardeşim, en değerli, İslâm âlimlerinin yazılarını Türkçe, İngilizce ve Almanca olarak bütün dünyâya yaymak şerefini Cenâb-ı Hak bizlere nasîb etti. Bu ni'mete kavuşduğumuz için Rabbimize gece gündüz şükr ediyoruz. Arabî iki kitâbımız da var. Onlarda çok kıymetlidir. Bunları orada [Hollanda'da] yaymak, böylece Allahü teâlânın kullarını İslâm nuru ile aydınlatmak şerefi de, inşâallah size nasîb olur. Sizin sayenizde biz de çok sevâb kazanırız. Çünki Allahü teâlânın en sevdiği hizmet, onun kullarını hidâyete kavuşdurmakdır. Bütün peygamberleri (aleyhimüsselâm) bunun için gönderdi. Bütün insanları da bunun için yarattı. Herkesi bu şerefe kavuşmaya çağırıyor.

Kardeşim! Kitâblarımız piyasaya nazaran çok ucuzdur. Mâl oluş fiatına satıyoruz. Ticâret için değil hizmet için çalışıyoruz. Ne kadar kitâb

isterseniz, size tenzilâtlı olarak hemen göndeririz. Siz de faturasına göre parasını sonra gönderirsiniz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim.

154
YÜZELLİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm Kurban [Öztürk] Bey kardeşim

[Polatlı]

Mektûbunuzu okuduk, suallerinizi iyi anlıyamadık. Umumî olarak şu kadar söyleyebiliriz ki; âkıl bâliğ olan kimsenin babası ile münâsebeti, yabancı iki kimsenin ticârî ortaklığı gibidir. Birbirlerinin mallarına, haklarına karışmazlar. İhsân etmek, hediyye etmek, birbirini vekil etmek için vermek ayrı ve husûsî yapılır. Ticâret işinde önceden yazılı veya sözlü anlaşma yapmak lâzımdır. Bu anlaşmaya göre hareket etmek lâzımdır. Kardeşlerinizin ve babanızın şerî'ate uymayan hareketleri için siz mes'ûl değilsiniz. Âkıl ve bâliğ olan her erkek kendi işinden kendi mes'ûldür. Sizin kazandığınız parayı mukâveleye göre taksim edersiniz. Onların hisselerine düşen parayı uygunsuz kullanmalarından siz mes'ûl olmazsınız.

Herkes ile ve müşterilerle ve bilhassa kardeşleriniz ve babanız ile güler yüz, tatlı dil ve sabr ile geçinmek şarttır. Kimseye sert davranmamak lâzımdır. Açık kadınlar ve kızlar ağır başlı ve ciddî ise, siz de ciddî olarak ve lüzûmu kadar konuşarak alışveriş yaparsınız. Terbiyesiz ve utanmaz olanları ile alışveriş yapmayın. İstediklerine yok deyin, gitsin.

Cenâb-ı Hak cümlemize (hepimize) din ve dünyâ selâmeti ihsân eylesin.

İnsan bir gemi
Akıl yelkeni
İlim Dümeni
Kullan gemini
Göreyim seni.

155
YÜZELLİBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu aldım ve çok memnûn oldum. Fransızca öğrenmeniz şart değildir. Onun için kendinizi üzmeyiniz. Sizin ve bizim seâdetimiz, mektûbât tercemesini ve Seâdet-i Ebediyye kitâbını okumağa bağlıdır. Başka kitâbları bırakıp, bu iki kitâba devâm etmekle, akl-ı selime uymuş oluruz. Cenâb-ı Hak muvaffak buyursun. Âmin.

156
YÜZELLİALTINCI MEKTÛB

Daha evvel tasavvuf yolculuğuna başlayıp, üstadının vefât ettiğini, manevî hocasız yaşayamayacağını söyleyip, irşad ve yardım isteyen Yenişehirli Yusuf Işıkoğlu'nun 29.12.1971 tarihli mektûbuna cevâbdır.

Aleykümselâm muhterem Yusuf Bey kardeşim

Mektûblarınıza çok memnun oldum. Cenâb-ı Hak, sizdeki talep aşkını, bizlere de nasib buyursun.

Merhûm üstâdınızın verdiği ders sizin için ölünceye kadar vazife olmalıdır. Onların yerine kâim olacak bir misli bugün mevcûd olmasa gerek. Cenâb-ı Hak, sizi de ve biz âcizleri de sahtekârların ve kâtı-ı tarîk [yol kesici] olan münâfıkların tuzağına düşmekden muhafaza buyursun. Seâdet-i Ebediyye ve mektûbât tercemesi sizin için de, bizim için de rehberdir. Bunları okuyup anlamak ve marifetlerinden ve hakîkatlerinden nasib almak en büyük emelimiz olmalıdır.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eder, müstecâb duâlarınızı beklerim efendim.

Hilmi.

157
YÜZELLİYEDİNCİ MEKTÛB

İstanbul'dan Fahri Erkal'm bazı sualleri hâvi 5.6.1972 tarihli mektûbuna cevâben yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Fahri Bey

[Hürriyet Mah. Cemil Bengü Cad. Tarçın Sok. No 12/*A* İstanbul]

Mektûbunuzu okudum. İslâm âlimlerinin, yani Allahü Teâlâ'nın sevdiği büyük insanların kitaplarından derlenmiş olan bu kitâbı seve seve okuduğunuzu anlayınca çok memnun oldum. Milyonda bir insana nasib olan büyük bir ni'mete kavuşmuşsunuz. Sizi tebrik ederim. Bizim gibi yolunu şaşırmış, İslâmın yüksek ilimlerinden habersiz zavallılar için bu kitâb Cenâb-ı Hakkın büyük bir ihsanıdır. Dikkatle okuyup istifade edebilirsek ne mutlu bize!

1-[Sual- Öğrendiğimize göre bir vakit namazı bile bile kılmıyan kâfir olur. Fakat zerre kadar imanı olan bir kimse, yanıp yanıp Cennete gidecek deniyor. O halde namaz kılmadan ölen müslümanların sonsuz olarak Cehennemde kalması gerekmez mi? Bu durumu açıklar mısınız?]

Bir vakit nemâzı bile bile kılmayan demek, kıymet vermeyen, ehemmiyet vermeyen ve Allahü teâlânın emrini yapmadığı için üzülmeyen kimse demektir. Yoksa namazın vazife olduğuna inanıp da tembellik ederek, üşenerek kılmayan kâfir olmaz. Müslimân olduğunu söyleyen kimseye namaz kılmadığı için kâfir diyemeyiz.

2-[Sual- Seâdeti Ebediyye'de şöyle bir mevzu okudum "İçinde İmâm-ı A'zâm hazretlerinin de bulunduğu âlimler topluluğuna bir adam gelir. Adam şöyle bir soru sorar. Bir insan babasını öldürse babasının kafatası ile şarap içerek kendinden geçip annesi ile zina etse bu insanın imanı var mıdır yok mudur? İmam-ı Azam hazretleri sebebini söyliyerek o yine müslümandır demişdir" diyorsunuz. Efendim İmam-ı Azam hazretlerinin verdiği cevâbı biliyorsanız bildirir misiniz?]

İmam-ı A'zamın, âlimlere verdiği cevap uzundur. mektûbla bildirilecek gibi değildir.

3-[Sual- Efendim eserinizde şöyle bir yer okudum, "Bu zamanda herkesin arkasında namaz kılınmaz" diyorsunuz. O halde bile bile küfr alâmeti işleyen bir hocanın arkasında namaz kılmaktansa; evinde yalnız namaz kılmak daha doğru olmaz mı?]

Evinde yalnız kılmanın daha doğru olduğu kitâbın 169'ncu sahîfesinde açık

yazılıdır[43].

4-[Sual- Aşk şiirleri dinlemek, yazmak ve çocuğuna da dinletmek ve yazmak günahdır. Fakat bu durumda anne ve babasından cinsî konularda kız olsun, erkek olsun, hiçbirşey öğrenemiyor. Bu durumda erkek ve kızın bazı yanlış hareketleri oluyor. Aynı zamanda dinî eserlerde bu konulara yer vermemişdir dense ne cevap vermeli ve inanıyorum ki bu konularda elbette bir eser vardır. Biz gençler bu konuları dinimizin emrettiği şekilde öğrenmek istersek hangi eserden faydalanmalıyız?]

Müslimân gençlerin önce iman bilgilerini, ondan sonra ibâdetleri, helâl ve haram olan şeyleri öğrenmesi lâzımdır. Bu arada Kur'an-ı kerîm okumasını öğrenmek şarttır. Din câhilliğinden kurtulduktan sonra dünyâlık kazanmak ve bunun için çalışmak lâzımdır. Bunun için lise ve üniversiteyi bitirmek veya san'at sâhibi olmak lâzımdır. Bunun için de, senelerce çalışmak, san'atında mütehassıs olmak lâzımdır. Din ve dünyâ bilgilerini böylece öğrendikten sonra sıra evlenmeye gelir. Din bilgilerini ve dünyâ kazancı için lâzım olan bilgileri öğrenmeden evlenmek doğru değildir. Bunları öğrendikten sonra evleneceği zaman, evlilik bilgilerini öğrenmeğe sıra gelir. Bu bilgiler de çeşitli ahlâk kitâblarında, hak ve hukuk kitâblarında yazılıdır. Din bilgilerini ve dünyâ kazancını öğrenmeden önce aşk şiirleri okumak lüzumsuzdur ve lâzım olan bilgilere çalışmağa mâni olur. Hele iğrenç, terbiyesiz, hayâsız, yani düşmanlar tarafından gençleri zehirlemek için yazılmış olan şiirler, yazılar, romanlar gençleri felakete sürüklemektedir.

5-[Sual- Almanya'da çalışanların kazandıkları haram mıdır? Bir câmide vaaz eden hoca aynen şöyle dedi: "Ey Müslümanlar! Bir kâfirin yanında ihtiyacın olana kadar çalışacaksınız. Daha fazla çalıştınız mı, kazandığınız haram olur" dedi. Bu durumu izah eder misiniz?]

Almanya'da ve her yerde çalışan kazanan kimse, Allahü teâlânın emr ettiği emirlerine uygun olarak çalışırsa elbet halâldir. Lüzumundan fazla milyonlar dahi kazansa halâl olur.

6-[Sual- Seâdet-i Ebediyye'de bazı kitaplar tavsiye ediyorsunuz. Fakat

bunların çoğu Osmanlıca yazılmış. O halde bunları nerelerden tedârik edebiliriz?]

Bu kitâblarda yazılı olan bilgilerin içinden bizlere çok lâzım olanları elinizdeki kitâbda toplanmıştır. Elinizdeki kitapdaki bilgileri iyi anlamak için tekrar tekrar okumak ve bunun için seneleri feda etmek lâzımdır. Siz ne kadar bahtiyarsınız ki bu ni'mete kavuşmaktasınız.

7-[Sual- Bir kimsenin evi, katı, arsası olsa bunların zekâtı nasıl olur. Yalnız kat kirâda, evin de alt katı kirâda olup, arsa da ticaret için alınmışdır. Toplu parası olan zekât verecek mi? Verirse nasıl olacak?]

Zekât bahsi elinizdeki kitâbda 204'ncü sahîfeden 220'nci sahîfeye kadar uzun yazılıdır. Hepsi buradan öğrenilebilir. Keşke ben de bunların hepsini öğrenebilsem.

8-[Sual- Eserinizde saç dökülmemesi için başa sabah akşam menekşe yağı sürülmeli diyorsunuz. Efendim menekşe yağını ve sinameki tozunu nerede bulabiliriz ve nasıl kullanmalıdır? Menekşe yağı menekşe esansı mıdır?]

Menekşe yağı yapmak için 100 gr asitsiz zeytinyağına 10 gr menekşe esansı koyup çalkalanır. Bundan avuca birkaç damla koyup baş hergün iki kere ovulur.

Duâ eder, duâlarınızı beklerim, kardeşim.

158
YÜZELLİSEKİZİNCİ MEKTÛB

Akhisar Kayalıoğlu Câmii imâmı Cemil Ay'ın suallerine cevâben yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Cemil Bey

Hâlis niyyetinizin ve temiz kalbinizin ifadesi olan ve şahsınıza lâyık edeple yazılmış bulunan kıymetli mektûbunuzu okudum. Suallerinize cevâb bulmağı kendime vazife biliyorum:

1-[Sual: Kıymetli eseriniz olan Tam İlmihâli okudum. Sünnet olan nemâzların kaza kılınmasını, nemâzdan sonra istiğfarın ve Salâten Tüncinâ'yı okumanın bid'at olduğunu yazıyorsunuz. Biz âcizin okuduğu fıkh kitaplarında ise ancak sâhib-i tertib olanların bir evvelki nemâzı kılacağını, aksi halde sâhib-i

tertib değil ise, önce bulunduğu vaktin, sonra da kazâya kalmış nemâzını kılmasını okuyoruz.]

Fıkh kitaplarında sâhib-i tertib olanlar ve olmıyanlar için okuduğunuz ve bize bildirdiğiniz kısımları biz de kitâbın 188.ci sahîfesinde öylece yazdık. Bu sahîfedeki hadîs-i şerîfden ve sizin yazınızdan anlaşılıyor ki, bu hüküm altıdan az olan fâite nemâzlar içindir. Biz beş fâite nemâzını sünnetler yerine kılsın demiyoruz. Bunları da sizin bildirdiğiniz gibi yazıyoruz. Biz, senelerce özürsüz terk edilmiş olan nemâzlarını sünnetler yerine kılması lâzım geldiğini 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198'nci sahîfelerde vesikalarla isbât ederek böyle nemâz kılmıyanlara Cehennemden kurtulma yolunu gösteriyoruz. Seâdet-i Ebediyye'nin 9'ncu baskısını size bedâvâ gönderiyorum. Bu sahîfeleri lûtfen okuyunuz.

2-[Sual: Selâmdan sonra istiğfar getirileceğini Merâkılfelâh ve Âmentü Şerhi kitapları yazıyor. Salâten Tüncinâ'yı okumanın mahzurlu olmadığı ise Salih Dalcı'nın Duâ Demetleri kitâbında yazıyor. Hicaz'a giden hacı kardeşlerimden ve radyodan işitiyorum. Orada selâm verdiler mi, hemen dağılıyorlar. Kanaatimce nemâz bitince diğer zikirlerin yapılıp yapılmamasında bir emr-i İlâhî yoktur.]

Seâdet-i Ebediyye'nin 9'ncu baskısı 146'ncı sâhifesinde (Namazdan sonra herkes üç kerre istiğfar okur. Bunları yüksek sesle okumak bid'at olduğu [Ezher Şeyhi Ali el-Mahfûz'un] el-İbda' kitâbında yazılıdır) diyoruz. Görülüyor ki, herkes içinden 3 kerre estağfirullah der. Bunu [Salâten Tüncinâ'yı] yüksek sesle ve uzun okumak [1939] Erzincan zelzelesinden sonra meydana çıkan bir bid'attir.

3-[Sual: Sabah ezanında (Essalâtü hayrun minen nevm) Hazret-i Bilâl radıyallahü anh tarafından söylenmiş. Peygamber efendimiz sallallâhü aleyhi ve sellem efendimiz niçin bid'attir buyurup yasaklamadılar? Hutbelerin sonunda okunan âyet-i kerîme Ömer bin Abdülâziz radıyallahü anh zemanında başladı. Bu da bid'at-i hasene midir?]

Hazret-i Bilâl'in ve Eshâb-ı kirâmın hepsinin yaptıkları bid'at değildir. Ömer

bin Abdülazîz hazretleri de böyle kabul edilmiştir. Bunların sözleri ve işleri İslâm âlimleri için delildir, vesikadır.

Bid'at hakkında Seâdet-i Ebediyye kitâbının 34, 72,155, 328, 364, 366, 53, 73, 95, 200, 59,172, 253, 259, 561, 651, 750, 771'nci sahîfelerinde geniş bilgi vardır. Lûtfen bu sahîfeleri okuyunuz. Vesikasız, senedsiz, kendi kanaatine, kendi aklına göre yazanların din kitaplarına ve ecnebi radyolardaki dinî konuşmalara ve mezhebsizlerin sözlerine aldanarak doğru yoldan ayrılmakdan Rabbimiz cümlemizi muhafaza buyursun. Âmin.

159
YÜZELLİDOKUZUNCU MEKTÛB

Keşan Kozköy'den talebeleri Lütfi Kılıç'm bazı sualleri hâvi mektûbuna cevâbdır.

1-[Sual: Ben bütün tarlalarımı başkasının traktörüne sürdürüp ektiriyorum ve aynı zamanda bütün işlerimin toplanmasında, bozulmasında vesairelerini hep yevmiyeci götürüp yaptırıyorum ve aynı zamanda tarlalarıma sunî gübre de kullanıyorum. Şimdi hâl böyle olunca, benim öşür olarak vereceğim zekât onda bir mi olmalı, yoksa yirmide bir mi olmalıdır? Kendi traktörü olanların sunî gübre atıp ve işlerinin bir kısmını yevmiyeci götürüp toplatsa, bu gibiler de onda bir mi, yoksa yirmide bir mi öşür vermelidir?]

Seâdet-i Ebediyye 9.cu baskısı 204. sayfasında açıkça bildirildiği üzre uşrun 1/10 veya 1/20 verilmesinde sulamaya dikkat edilir. Yağmur suyu veya nehir, ark suyu ile sulanan yerlerde 1/10 verilir. Hayvan gücü ile veya dolap, motor ile sulanan yerlerde 1/20 verilir. Hayvan, tohum, âlet, traktör gibi ve işçi masrafları düşmeden evvel verilir. Sizin 1/10 vermeniz icab etmektedir.

2-[Sual: Bizim camimizin belli başlı bir müezzini yok. Önüne gelen müezzinlik yapmaktadır. Kimisi çok bağırır, kimisi tecvid noksanlığı yapar ve aynı zamanda üç ihlâsı bağırarak okurlar. Böyle olan bir cemaatli câmiye iştirak etmek mi, yoksa etmemek mi ehvendir?]

Böyle müezzinlerin bulunduğu câmiye gitmelidir. Müezzinlerin kusur ve günahı kendilerine olur. Cemaate olmaz. İş, imâmdadır.

3-[Sual: Bugünkü devletin almış olduğu vergi, haraç yerine geçer mi, yoksa geçmez mi?]

Uşr yerine de geçmez. Haraç yerine de geçmez.

160
YÜZALTMIŞINCI MEKTÛB

İngiltere'de okuyan ve dini bilgisi kuvvetli olmayan oğlunun hâlinden endişe eden; onun arkadaşlarına karşı Hazret-i Muhammed'in peygamberliğini nasıl müdafaa edeceğini soran ve bu yolda bir müdafaaname yazmasını isteyen Kayserili Hamdi Gönen'in 13.3.1972 tarihli mektûbuna cevâbdır.

Ve aleyküm selâm muhterem efendim

Mektûbunuzu bugün aldım, okudum. Hemen şu cevâbını yazıyorum. Çünkü sizi merakta bırakmak istemiyorum. Benim Tam İlmihâl, İman ve İslâm ve Ehl-i Sünnet Yolu kitaplarını size gönderen din kardeşimden Cenâb-ı Hak râzı olsun. Oğlunuza lâzım olan en kıymetli bilgiler bu kitaplarda vardır. En kıymetli bilgiler diyorum çünki, onların hepsi en büyük İslâm âlimlerinin yazılarıdır. Bu yazıları Türkçe'ye tercüme ettim. Gençler için bir araya topladım.

Tam İlmihâl, ya'ni Seâdet-i Ebediyye kitâbının 9'ncu baskısının 15'nci ve 16'ncı sahîfelerinde Muhammed aleyhisselâmın peygamber olduğu ispat edilmektedir. 267'nci sahîfesinde hayatı, 277'nci sahîfede ahlâkı yazılıdır. 261'nci sahîfede peygamber olduğu ispat edilmektedir. 263-265'nci sahîfelerde İsa aleyhisselâmın insan olduğu, ona tapınanların yanıldığı ispat edilmektedir. 320'de bütün peygamberlerin aynı imanı söyledikleri bildirilmektedir.

Size gönderilmiş olan İman ve İslâm, Ehl-i Sünnet Yolu kitaplarında da Hıristiyanlara susturucu cevaplar vardır. Bu kitapların İngilizcelerini size gönderiyorum. Oğlunuz bu İngilizce iki kitâbı İngilizlere okusun. Seâdet-i Ebediyye kitâbının 936'ncı sahîfesinde Lord John Davenport'un yazdığı kitâbda Muhammed aleyhisselâmı çok övmekte, peygamber olduğunu ispat etmektedir. Bu kitâbları ele geçirmenizi nasip eden Allahü teâlâya çok şükr

ediniz. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, size ve oğlunuza selâmlarımı gönderirim muhterem efendim.

H.H.

161
YÜZALTMIŞBİRİNCİ MEKTÛB

Aleyküm selâm muhterem kardeşim

Mektûbunuzu okudum. Din kitaplarını dikkatle ve titizlikle okuduğunuza çok memnûn oldum. Hüccet-ül-İslâm kitâbının 107'nci sâhifesindeki (tenbihde) hâsıl olan şüphenizi edep ve nezâketle sormanıza ayrıca çok teşekkür ederim.

Fâiz ve dârülharpte kâfirlerle fâizin câiz olması hakkındaki hâdis-i şerîfler ve bizim tercüme ettiğimiz fıkh kitaplarının isimleri ve tercümeleri (Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye) kitâbımızın 9'ncu baskısı 716'ncı sahîfesinde uzun ve açık yazılıdır. Bu kitâbı adresi aşağıda yazılı Işık Kitâbevi'nden ödemeli olarak isterseniz, size hemen gönderilir. Tam İlmihâl'in 716'ncı sâhifesindeki yazıları okuyup vesikaları ve bilhassa hadîs-i şerîfi anlayınca şüphenizin zâil olacağını ümit ediyorum.

Benim için çok kıymetli böyle suallerinizi her zaman memnuniyyetle bekler ve gayret ve alâkanızı âcizâne tebrik ederim. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder duâlarınızı beklerim efendim.

162
YÜZALTMIŞİKİNCİ MEKTÛB

Oğullarının kayınpederi mütekaid posta müdürü Elmas Keten Bey'e yazılmıştır.

23 Zilka'de 1392 - 29 Aralık 1972 Cum'a

Esselâmü aleyküm ve muhterem kardeşim Elmas Keten Bey'e

Allahü teâlâya hamd ve sevgili peygamberimiz Muhammed aleyhisselâma salât eyler; siz kıymetli kardeşime, muhterem ehli beytinize [ev halkınıza] duâ ve selâm ederim.

Şu çirkin yazılarımla sizleri rahatsız ettiğim için özür dilerim. Bizler lehülhamd sıhhat ve selâmetdeyiz. Kızımız Muazzez Hanım ve oğlumuz Abdülhakîm'in sebeb oldukları hayrlı ve neş'eli günleri nâsib etdiği için Allahü teâlâya hamd ediyoruz. Bu sürurlu günlerimizin idrâkine vesile oldukları için, çok kıymetli afife mübârek kızımız Muazzez hanım ile değerli oğlumuz Abdülhakîm'e hayrlı duâlar ediyoruz.

Kıymetli kardeşim! Allahü teâlânın izni ile ve sevgili Peygamberimizin sünnetine uymak niyeti ile başladığımız hâzırlıklar tekemmül etmekdedir. Resmî belediye kaydı yapılacağı gün, dinî ve meşrû nikâhın da akd edilmesini münâsib görüyorum. Eğer zât-ı âlîniz de bu hayırlı arzumuzu tensîb buyurursanız, mübârek Arefe gününde nikâhın akd edilmesi iyi bir isâbet ve sevâb kazanmamıza vesîle olacaktır. Bu mübârek akd cemiyyetinde zât-ı âlînizin ve refîkanız hanımefendinin hâzır bulunarak şeref vermeniz, birinci arzumuzdur. Vazifenizin nezâketini de düşünerek, bu husûsdaki hükmü tensibinize bırakıyorum.

Başda, kıymetli şahsiyyetiniz olmak üzere, şerefli âileniz efrâdına ayrı ayrı sevgilerimi ve saygılarımı sunar, din ve dünyâ seâdetiniz için âcizâne duâ ederim. Çok kıymetli, afif, temiz ve sâliha kızım Muazzez hanıma da duâlar ediyor ve seâdetler diliyorum. Dâhilden dâhile selâm ediyorlar. Oğlumuz Abdülhakîm mübârek ellerinizden öperek müstecâb duâlarınızı istirham eylemekdedir. Muhterem dünürünüz Muammer Osmanağaoğlu Bey kardeşime de selâm ve hürmetler ederim efendim.

Din kardeşiniz ve yakın akrabanız Hüseyn Hilmi Işık

163
YÜZALTMIŞÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Süleymân Kaya

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Lütfederek gönderdiğiniz "İhsân Yolu" kitâbınızı tedkik ettim. Aynı babanın evlâdları olduğumuzu anlıyarak çok sevindim. Kitâbda, yolumuzun çok güzel açıklandığını ve ince,

yüksek marifetlerin gâyet usta bir kalem ile dile getirildiğini görerek Rabbime şükr eyledim. Zemânımızda tarikatı ve tasavvufu dünyâ kazançlarına, kötü ve çirkin arzularına ve hatta siyâsî emellerine âlet eden din ve îmân hırsızlarına karşı bu kitâbın bir zülfikâr kılıncı olacağına inanıyorum. Bu fakirin arzusu ve gayesi böyle kıymetli eserleri müslimân yavrularına yaymak ve duyurmakdır. Bunun için bu kitâbın yayılmasına hizmet etmek bizim için bir vazife ve borç olmakdadır. Fakat Vehhâbîler, mezhebsizler ve Râfizîler bizim neşriyâtımıza karşı yalan ve iftirâlarla saldırıyorlar. Din adamlarını aleyhimize kışkırtıyorlar. Bu sebeb ile, şimdilik bu kıymetli kitâbı neşriyatımız arasına almağa cesâret edemiyorum. Kitâba ve yazarına karşı bir saldırıya sebeb olmakdan çekiniyorum. [1973][44]

164
YÜZALTMIŞDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Subhi [Birpınar] Bey

[Konya]

Mektûbunuzu anladım. Temiz ruhûnuzun feryâdları bana çok te’sir etdi. Yirminci asrın küfr ve günâh zulmetlerinin ağırlığı, temiz rûhlarda böyle te’sirini göstermekdedir. Hasta rûhlar ve kararmış kalbler ancak bundan müteessir olmaz. Hazret-i Ebû Bekr’den başlıyarak tâ Seyyid Abdülhakîm Efendi hazretlerine kadar gelen bütün ince ve olgun rûhlar, zemânlarının gafletinden ve zulmetinden böyle feryâd etmişler, teessürlerini manzûm ve mensûr yazıları ile izhâr etmişlerdir. Celâleddin-i Rûmî hazretlerinin Mesnevisi bu hazîn feryâdlarla doludur.

Kıymetli kardeşim, Cenâb-ı Hak, pek az kimselere nasîb ettiği ni’metleriyle sizi kıymetlendirdiği için, ben de kıymetli kardeşim diyorum. Bu zemânda İslâm dininin hakîkatini anlamak, Allahü teâlânın sevmiş ve seçmiş olduğu büyük insanları tanımak, az da olsa, onların yolunu, ya’nî seâdet-i ebediyye yolunu öğrenmek gibi kıymetli ni’met yokdur. Bu ni’met bugün dünyâda pek az kimseye nasîb olmakdadır. Bütün dünyâda bugün bu ni’mete kavuşan bahtiyâr kimseler yok denecek kadar azdır. İşte Cenâb-ı Hak bizi ve sizi bu çok kıymetli

ni’meti tatmakla şereflendirmişdir. Elinize geçen hâzinenin, âgûşunuza [koynunuza] giren devlet kuşunun kıymetinin çokluğu sonsuzdur. Bu ni’mete çok sevinmenin, seâdetinizin derecesini düşünerek Rabbinize şükretmeniz lâzımdır.

Mel'un şeytan ve kötü arkadaşlar sizin bu hâlinizi elbette kıskanacaklar, seâdete kavuşmanıza mâni olacaklardır. Bunlara aldanmayınız. Seâdetinizi felâkete çevirmeyiniz. Hâlinize ne kadar sevinseniz yeridir. Evet, etrafın zulmeti, nefsin ve şeytanların ve kötü arkadaşların saldırmaları insanı çok üzer. Fakat bunlara hiç ehemmiyyet vermeyiniz. Bunları düşünmeyiniz. Ni’metleri ihsân eden Rabbinizi düşününüz. Bu yüce dost ile berâber olunuz. Düşmanlara ehemmiyet vermeyiniz. Rabbinizin ni’metlerine şükr etmek borcunuz da çok kolaydır. Beş vakt nemâzı vaktinde kılmak, harâmlardan sakınmak ve onun sevdiklerini sevmek, O’nun afvının, merhametinin sonsuz olduğunu bilmek vazifemiz olmalıdır. Bu vazifeleri yapınca, O da bizi muhakkak sever, muhakkak afv eder.

Kıymetli kardeşim Subhi Bey! Kıymetinizi biliniz! Seâdet yolunda olduğunuzu düşününüz! Bizi her an gören, düşüncelerimizi, niyetlerimizi bilen Rabbimizin bize düşman değil, dost olduğunu, ona bir adım yaklaşana O’nun yüz adım yaklaşırım dediğini hatırlayınız! Böyle bir dosta, böyle bir yardımcıya mâlik olmak, kudreti sonsuz, ihsânları sonsuz, afvı ve mağfireti sonsuz olan bir mevlâya kul olmak şerefi gibi bir şeref var mıdır?

Oradaki kardeşlerimizle sık sık sohbet ediniz. Seâdet-i Ebediyye kitâbını ve mektûbâtı çok çok okuyunuz. Rü’yâlarla oyalanmağı değil, vicdanınıza karşı mutmain olmayı arayınız. Nemâzını kılan, harâmlardan sakınan ve dostun dostlarını öğrenip seven kimse, vicdânına karşı mutmaindir. Vazifesini yapmış, kalbi müsterih, ruhu sâlim ve zindedir. Bunun üzülmesi, sıkılması akla ve ilme uygun değildir. Neş’elenmesi, râhat ve huzur içinde bulunması lâzımdır. Rablerine karşı vazifelerini yapmayanlar, îmân ve ihlâs şerefine kavuşmamış, seâdet yolunun yolcularını tanımamış, bu yoldan haberi olmayan bedbahtlar, şaşkınlar ve azgınlar üzülsünler. Gafletle geçen ömürlerinin her

saatinin mâtemini tutsunlar. Her an sonsuz felâkete, azâblara yaklaşdıklarını düşünerek inlesinler.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim efendim.

Hilmi Işık [1973 başı]

165
YÜZALTMIŞBEŞİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem kardeşim [Enver Yazıcı]

[Ankara]

Çirkin vesveselerin istilâsından, vaktiyle Abdülhakîm Efendi hazretlerine de şikâyet edildiğini müşâhede etmiştim. Şikâyet eden Dr. Gâlib Bey hâlâ hayattadır. Cevâbında böyle vesveseler imânın kuvvetine ve kemâline alâmettir. Şeytan ve nefs iki kuvvetli düşmandır. Kötü vesveseler bu iki düşmanın silahlarıdır. Hiç üzülmeyiniz. Ehemmiyet vermeyiniz, buyurmuşlardı. Geçenlerde bir Arabca kitapta da böyle okumuştum. Bundan kurtulmak için Seâdet-ı Ebediyye ve mektûbât tercemesini ve istiğfar çok okuyunuz.

Mezkûr zât Alamanya'ya gitmeyip eski işlerini yeni bir dükkânda idâme ettirmeleri muvâfık olur. Orada Kurban Bey kardeşimizle meşveret ediniz. Onunla bulacağınız dükkân hayırlı olur. Kurban Bey kardeşimizin adresi aşağıdadır.

Kavukçuoğlu pasajı, No=4, Polatlı.

Size, kayınbiraderinize ve abisine ve Kurban Bey'e selâmlar ve duâlar ederim aziz kardeşim.

Hilmi. [Ocak-Şubat 1973]

166
YÜZALTMIŞALTINCI MEKTÛB

Konya'dan Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu bir talebelerine yazılmıştır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Burhan [Kılıç] Bey

Mektûbunuzu okudum. Çok hem de pek çok memnûn oldum. Rabbime şükr ettim. Siz de kavuşduğunuz bu büyük ni'metten dolayı gece gündüz şükr

ediniz. Şükr ni'meti artırır. Ehl-i sünnet yoluna sarılınız. Seâdet-i Ebediyye ve mektûbât'ı ölünceye kadar okuyunuz ve ezberleyiniz.

Seâdet-i Ebediyye'nin onbirinci baskısı on güne kadar çıkıyor. Size bir dâne göndereceğim. Türkiye Gazetesi'ne sizi abone yapıyorum. Her gün parasız gelecekdir. Gazeteye yazmak üzere sizin de yazılarınızı bekliyorum.

[Firûzâbâdî'nin] Kâmus tercemesi [Âsım Efendi] üç cild bende vardır. Hocamın [Abdülhakîm Efendi'nin] bana ilk okuttuğu kitâblardan biridir. Bir insan yalnız bunu okusa âlim olur, buyurmuşdur.

Selâm ederim, duâ ederim. Kıymetli kardeşim şiirinizi gazeteye koydum. Mayıs 1973

Hilmi

167
YÜZALTMIŞYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Aykut [Görün] Bey

[Bursa]

En büyük ibâdet kazanmak ve kazanırken şerî'ate uymayı düşünmekdir. Ve kazandığını sarf ederken, şerî'ate uygun sarf etmeyi düşünmekdir. Böyle düşünerek yapılan ticârette her hareket ve her nefes almak zikr olur. Zekât ve cihâd çok kıymetli ibâdettir. Bu kıymetli ibâdetler mal ile olur. O halde, çok kazanmak için çok kazanmak lâzımdır. Ya'nî çok sevâb kazanmak için çok mal kazanmak lâzımdır. Şerî'ate uygun yapılan kazançlar dünyâ olmaz, âhiret olur, sevâb olur.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı istirhâm ederim.

168
YÜZALTMIŞSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Aykut Görün

İşin başı şerî'ate uymakdır. Bunun için evvelâ Ehl-i sünnet i'tikâdını öğrenmek ve inanmak ve sonra harâmları öğrenmek ve sakınmak, sonra farzları öğrenmek ve yapmak lâzımdır. Ticâretde bu ikisine çok dikkat etmelidir. Sonra mekrûhları, sonra vâcibleri, sonra sünnetleri öğrenmek ve uymak

lâzımdır. Bunlardan sonra fedâile, ya’nî müstehablara sıra gelir. Tasavvuf, râbıta fedâil kısmındandır.

[Bize yazdığınız] mektûblara ve [hakkımızdaki] sözlere kat’iyyen medhiyye konmamalıdır.

Bursa daki arkadaşların temsilcisi Sâim [Şensöz] bey kardeşimdir. Bütün arkadaşlar gibi, sizin de onunla meşveret etmeniz ve ona tâbi’ olmanız lâzımdır. Onun Bursa’daki kardeşlerimiz üzerindeki hakkı çokdur. Bu hakkı gözetmek bizi sevenler için vazife olmalıdır. Vesselâm.

169
YÜZALTMIŞDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Aykut [Görün] Bey

Mektûbunuzu okudum. Çok memnûn oldum. Ticârethânenizin ismini Sadâkat koyunuz. Allahü teâlâ sâdık olan tâcirleri sever. Bu isim, hadîs-i şerîfden çıkmadır[45].

[Abdülhakîm] Efendi Hazretleri merhûmun bir resmini, Enver Bey’den isteyiniz. O mübârek resme bakarak, râbıta yaparak maksada nâil olursunuz. Vesselâm.

170
YÜZYETMİŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Beşir Bey

Mektûbunuza çok memnûn oldum. Şâfi’î mezhebine ait suallerinizi okudum. Biz Hanefî mezhebinde olduğumuz için, Şâfi’î mezhebinin fıkhı hakkında bilgimiz yokdur. Bunları Şâfi’î mezhebi kitâblarından arayıp, çıkarmak içinde uzun zemân lâzımdır. Bunun için bu sualleri orada mevcûd bulunan Şâfi’î mezhebindeki yaşlı zevâttan sormanız icâb etmekdedir.

İçinizde biraz Arabî bilen kardeşiniz varsa, Şâfi’î fıkhı üzerinde yazılmış olan çok kıymetli Minhâc kitâbının şerhi (Sirâcü'l-Vehhâc) kitâbı, Diyarbakır’da Özdemir Kitâbevi’nde satılmakdadır. Oradan alıp okursanız, bütün ihtiyaçlarınızı kolayca karşılamış olursunuz.

Sual soracak, Şâfi’î mezhebinde güvenilir bir zât bulamazsanız ve Sirâcü’l-

Vehhâc kitâbını okuyup anlıyacak arkadaşınız yoksa, Hanefî mezhebine tâbi olmanızı ve Seâdet-i Ebediyye kitâbına göre ibâdet yapmanızı tavsiye ederim, kıymetli kardeşim.

171
YÜZYETMİŞBİRİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Nazım Şevket

Kıymetli mektûbunuzu birkaç gün evvel aldım, okudum. İslâm âlimlerinin kitâblarına olan bağlılığınızı ve saygınızı anlayarak çok memnûn oldum. Cenâb-ı Hak temiz kalbinize lâyık olan her türlü iyiliği, dünyâ ve âhiret ni'metlerini size ihsân buyursun.

Birkaç zemândan beri hafif grib geçirmekdeyim. Odada istirâhat ediyorum. Bu sebeble sizi memnûn edecek cevâb temini uzun sürecekdir. Düşündüm, sizi merâkda bırakmamak için şu birkaç satırı yazmağı muvâfık buldum.

Muhterem kardeşim, size Seâdet-i Ebediyye kitâbının son baskısını hediyye olarak takdim ediyorum. Diş hakkında İslâm âlimlerinin yazıları açık olarak yazılmışdır.

Nikâh duâsını araşdıracak vaziyetde değilim. Ancak bunun hadîs-i şerîf olmayıp, Osmanlı âlimlerinin tertib etdiği kanaatindeyim. Zâten bunun için (Osmanlılarda Nikâh) başlığını koydum.

Sizinle görüşmek, suallerinizi etraflıca anlatmak arzu ediyorum. Cenâb-ı Hak inşâallah nâsib eder.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. Kıymetli duâlarınızı beklerim, kıymetli kardeşim.

172
YÜZYETMİŞİKİNCİ MEKTÛB

Aleyküm selâm muhterem kardeşim Mehmed Tanrıyakul Efendi

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Selâmlarınıza ve duâlarınıza memnûn oldum. Allahü teâlânın seçtiği, sevdiği mübârek insanların yazılarını okumakla şereflendiğiniz için sizi çok tebrik ederim. Siz de, biz de bu ni'mete kavuşduğumuz için Cenâb-ı Hakka çok şükr edelim. Sapık insanların ve bozuk

kitâbların çoğaldığı bu zemânda doğru ve hâlis kitâblara kavuşmak, çölde soğuk su bulmak ve fırtınalı denizde inciler toplamak gibi bir seâdettir. Bu büyük ni'meti ve bu bulunmaz seâdeti bizlere nasîb eden Rabbimize çok çok şükrler olsun.

Kıymetli kardeşim iki sual soruyorsunuz:

1- Mevlid okumak bid'at değildir. Eshâb-ı kirâm da her sene bu mübârek gecede toplanırlar, mevlid gecesindeki kerâmetleri, mucizeleri anlatırlar idi. Mevlid okumak da, bunları söylemek ve Resûlullah efendimizin üstünlüklerini anlatmakdır. Mevlidi şiir şeklinde yazıp okumak sonradan meydana çıkdı. Fakat Resûlullah efendimizi şiir okuyarak medh etmek de bid'at değildir, sünnetdir. Çünki Hassan bin Sâbit gibi birçok Sahâbîler, Resûlullah efendimizi medh ve sena ederlerdi. Resûlullah efendimiz bunları dinler ve beğenirdi. Kendilerine hayr duâ ederlerdi.

Resûlullah efendimizin dünyâyı şereflendirdiği ân okunurken, hâzır olanların ayağa kalkıp saygı göstermelerinin çok iyi olduğu (Hüccetullahi ale'l-Âlemîn) kitâbının 239. sahîfesinde ve Seyyid Ahmed Zeynî Dahlân hazretlerinin (es-Sîretü'n-Nebeviyye) kitâbının 24. sahîfesinde açıkça yazılıdır. Meşhur âlimlerin, meselâ İmâm-ı Sübkî hazretlerinin ayağa kalkarak saygı gösterdikleri her iki kitâbda yazılıdır. Büyük âlim, müslimânların senedi, ehl-i sünnetin vesikası İbni Hacer-i Mekkî hazretleri (Fetâvâ-yı Hadîsiyye) kitâbının 70. sahîfesinde (mevlid okunurken o anda ayağa kalkmak bid'atdir, ya'nî sonradan meydana çıkmışdır. Fakat Resûlullaha saygı göstermek için, âlim olmıyanlar ayağa kalkmakda ma'zurdurlar) buyuruyor. Görülüyor ki, bu yüce imâm da cemâatin ayağa kalkmasını yasaklamamakdadır. Böyle buyurması, bid'at-ı hasene olduğunu, ya'nî câiz olduğunu göstermekdedir. Çünki İbni Hacer-i Mekkî gibi büyük bir âlim, İmâm-ı Sübkî hazretleri gibi âlimlerin yapdıklarını elbette bilir, bunların yaptıklarına bid'at demez. Şimdi İslâm âlimi bulunmadığı için bizim gibi câhillerin ayağa kalkması câiz olmakdadır. Elleri nemâzda olduğu gibi bağlamamalı, iki yanına bırakmalıdır.

2- Saygı edilen ve sevilen bir zât içeri girdiği zemân oturanların ayağa

kalkması müstehab olduğu fıkh kitâblarında yazılıdır. Seâdet-i Ebediyye'de (Selâmlaşma) bahsini okuyunuz. Duâ ve selâm ederim kardeşim.

173
YÜZYETMİŞÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Erol Bey

Sevindirici haller zuhurunda sevinmeyiniz. Sıkıntılı hallerde üzülmeyiniz. Bunların hiçbirine kıymet vermeyiniz. İşin başı, harâmlardan sakınmak ve nemâzları huzur ile kılmakdır. Ehl-i sünnet yolunda bulunmak, büyükleri sevmek ni'metine kavuşan kimsenin neş'eli olması, Rabbine hep şükr etmesi lâzımdır. Mezhebsizler üzülsünler, siz niçin üzülüyorsunuz?

Vesselâm.

174
YÜZYETMİŞDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Burhan Yardımcı

Kıymetli mektûbunuzu aldım ve zekât hakkındaki sualinizi okudum. Çok memnûn oldum. Bildirdiğiniz paranızdan, borcunuzu düşer ve aradaki farkın kırkda biri ne kadar ise, bu kadar kâğıt para karşılığı altını zekât olarak verirsiniz. Kendi akrabalarınıza vermek efdaldir. Kardeşinize, dayınıza, amcanıza verebilirsiniz. Nemâz kılan birisine vermeniz iyi olur. Bunun için altın almak, aramak lâzım değildir. Kendinizdeki altınlardan verir, sonra kâğıt para ile bunları geri satın alırsınız. Ne kadar kolay! Meselâ, yüz lira zekât verecekseniz, yüz lira veya yüzyirmi lira değerindeki bir bileziği verir, sonra geriye satın alırsınız.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim.

175
YÜZYETMİŞBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Necdet Demiral

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Müfti efendinin görüşme arzusunu bildiriyorsunuz. Sohbetlerde kitâblarımız okunursa, görüşmeğe lüzum kalmaz. Herkes ile görüşmeğe zâten vaktimiz müsâid değil. Bizim tarafımızdan

siz sohbetler hazırlayınız. Çok fâideli olur inşâallah. Cenâb-ı Hak muvaffak-ı bil hayr eylesin.

176
YÜZYETMİŞALTINCI MEKTÛB

Aşağıdaki sekiz mektûbun asılları Farsçadır. Hindistan, Afganistan ve Pakistan'daki Nakşî dostlara yazılmıştır.

15 Muharremü'l-Harâm 1393.19 Şubat 1973 Pazartesi

Bismillahirrahmanirrahim

Ve aleyküm selâm ve rahmetullahi ve berekâtüh [Hindistan Dârülulûm Medresesi'nden] Kıymetli kardeşim hazreti Ahmed Ahrârî sellemehullahü teâlâ

Kıymetli mektûbunuz ve eşsiz üç kitâb bugün geldi. Çok ferâh ve sevinç hâsıl etti. Şah Velîyyullah ve Muhammed Pârisâ'nın te'lifâtı bu miskini nihâyetsiz ve ölçüsüz mesrûr etti. Cenâb-ı Hak size en iyi karşılıklar versin!

Değerli risâlelerinizin hepsi geldi. Müstecâb duâlarınız bu fakiri hayran etti. Bir mü'minin gıyâbında yapılan duânın kabûlü çok umulur. Gönderdiğim kitâbları lâyık olanlara ihsân ediniz. Kimi münâsib ve müstehak bilirseniz, ona veriniz. Bu âciz kul, [Karaçi'deki] Câmi'a-i Reşîdiyye medresesinin müderrisi fâdıl, üstad Muhammed Yûsüf'den Fârisî dil ile olan İmâm-ı Rabbânî'nin mektûbât'ını ahz ettim. Onların lûtfuna müteşekkir ve hadsiz minnetdar kaldım. Kendilerine iki cild Arabî mektûbât kitâbını posta ile gönderdim. Şimdi size de iki cild Arabî mektûbât'ı kara yolu postası ile gönderiyorum. Bu âcizâne hediyyemi mevlânâ Muhammed Emin Sâhib'e veriniz! Kendilerine hürmetlerimi arz ediniz! Benim için onlardan hayr duâlar isteyiniz!

Ârâm Bağ kitâbevine âid kitâb listesinde (İzâletü'l-Hafâ), (Fevâid-i Câmî'a ber Acâle-i Nâfia) ve (Hülâsa-i Geydânî) kitâblarını gördüm. Keşke bu üç kitâba mâlik olaydım! Eğer onlar bu fakirin elinde olsaydı, okur istifâde ederdim. Kerîmlerin kapısı çalınırsa açılır. Orada bulunmayan kitâbları bildiriniz ki göndereyim. Cenâb-ı âlî hazret-i mevlânâ Muhammed Sâhib'e ve sizin mübârek kardeşiniz hazret-i Devletullah Ahrârî'ye ve faziletli üstad muhterem

şeyh müderris Muhammed Yûsüf'e bu miskinin selâmlarını ulaşdırınız! Umarım ki, onlar yüksek teveccühlerini bu zaîf kula lütfederler. Vesselâm evvelen ve âhiren.

Duâcınız Hüseyn Hilmi bin Sa'îd İstanbolî

177
YÜZYETMİŞYEDİNCİ MEKTÛB

15 Muharremü'l-Harâm 1394 [8.2.1974] Cuma

Bismillahirrahmanirrahîm

Ve aleyküm selâm Âgâyı Behrâm Ömerzay

[Afganistan]

Mektûbunuz çok karışık idi. Kelimeleri okumak zor oldu. Eğer ehemmiyyet vererek ve muntazam yazsaydınız, bu fakiri mesrûr edecekdiniz. Zarfın üzerindeki adresiniz bile gayrımuntazam yazılmış idi.

Kimyâ-i Seâdet kitâbı hicri 1334 ve âfitâbî 9 Şehrîver (21 Eylül-20 Ekim arası ve İran güneş takviminin altıncı ayı) 1333 senesinde Tehran'da, Hıyâbân-ı Nâsır Husrev'de Kitâbhâne ve Çâphâne-i Merkezî'de basılmışdır. Bugün bu kitâbcıda mevcûddur.

Cenâb-ı Hakkın hıfz ve emânında olunuz. Size ve doğru yola tâbi' olup Mustafa (sallallahü teâlâ aleyhi ve alâ âlihi ve sahbihi ve sellem) efendimizin mütâbeatını iltizâm edenlere [tâbi olma yolunu seçenlere] selâm olsun.

Duâcınız Hüseyn Hilmi Işık

178
YÜZYETMİŞSEKİZİNCİ MEKTÛB

18 Muharremü'l-Harâm 1394 [11.2.1974] Pazartesi

Bismillahirrahmanirrahîm

Ve aleyküm selâm ve rahmetullahi ve berekâtüh hazret-i akdes, muhterem efendim, üstün fazilet sâhibi, efendimiz ve mürşîdimiz eş-şeyh Muhammed Hüseyn Şâhid Gûrî Selçukî en-Nakşibendî, el-Kâdirî, sellemehullahi teâlâ fi'd-dâreyn.

[Hindistan]

İltifat dolu mektûbunuz geldi. Siz büyüklerin sıhhat, âfiyet ve selâmetinizi öğrenmek, bizi çok ferahlandırdı. Cenâb-ı Hakka sonsuz hamd ve şükürler olsun ki benim gibi miskin ve günâhkâra sizin gibi seçkin ve ârifleri tanımayı nasîb etti Bu büyük ni'met ve eşsiz devlet, sırf bu kâbiliyyetsizin Silsile-i Aliyye-i Nakşibendiyye ve Kâdiriyye hazerâtına olan muhabbet ve bağlılığının semeresidir (kaddesallahü teâlâ esrârehüm ecma'în).

Ahmed Muhibbullah, şimdi Almanya'dadır. O memlekette çok Türk işçisi var. Vâ teessefâ ve vâ esefâ (yazıklar olsun) ki, bizim memleketimizde İslâmî ilmler azın azıdır ve ilmi ile âmil âlim ve olgun mürşîd yokdur. Câhiller ve mezhebsizler ve Vehhâbîlerin peşinden gidenler, müslimân evladlarını ifsâd etmekdedir. Müminler, garîb ve âciz olmuşlardır. Gâfiller ve fâsidler, gün be gün çoğalmakda, artmakdadır. Ahir zemân alâmetlerinin ve fitnelerinin çoğu zuhûr etmişdir.

Beyt:

Peri yanaklarını saklamış, şeytan nâz ediyor,
Şaşırdım kaldım, hayretten aklım gidiyor.

Sizden bu nâçiz ve bu mübârek beldedeki diğer müslimânlar için hayırlı duâlar etmenizi istirhâm ediyorum. Efendimiz Gulâm-ı Ali Abdullah-ı Dehlevî'nin mektûbât'ı hicri 1371 senesinde Âgâyı Abdülmecîd Ahmed Seyfî'nin himmet ve çalışmasıyla Lahor'da basılmışdır. Bu hayırlı işte esrâr ve ma'rifet yüklü ve rüşd ve hidâyet sâhibi hazret-i Muhammed Abdullah Sâhib muharrik ve müşevvik [tahrik ve teşvik edici] olmuşdur. Kendisi Hânekâh-ı Sirâciyye-i Müceddidiyye bânisi Ebu's-Sa'd hazretlerinin yerine geçmiş olan halîfesidir. Bu dergâh, Nezd-i Kundeyân Dıl'ı Meyânvâlî'dedir. Bu kitâbda 109'ncu mektûb Rumeli (Anadolu) eşrâfi ve ileri gelenlerinden âlim, fâdıl ve benzeri kimselere yazılmış olup Mevlânâ Hâlid sellemehümullah'ın ahvâli hakkındadır.

Nakşibendiyye ve Kâdiriyye hazerâtının ayaklarının tozu, nâçiz ve mahvolmuş Hüseyn Hilmi bin Sa'îd

179
YÜZYETMİŞDOKUZUNCU MEKTÛB

3 Rebîü'l-Evvel 1394 [27-3-1974İ Çarşamba

Bismillahirrahmanirrahim

Esselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtühü hazret-i akdes, kıble-i tarikat, fâdıl-ı ecel, allâme-i zemân, zübdetü'l-ârifin, kudvetü'I-kâmilîn, hâmi-i şerî'at-i garrâ, yeni türemiş bid'atlerin yok edicisi efendimiz, mürşîdimiz Mevlânâ Şeyh Hüseyn Şâhid Gûrî Selçukî Nakşibendî Kâdirî

[Hindistan]

Feyzleriniz dâim olsun ve Allahü teâlâ bizim üzerimizdeki bereketlerinizi devâmlı kılsın!

Gönderdiğiniz kıymetli ve iltifat dolu mektûbunuz bizi şereflendirdi. Mübârek yazılarınızı okuyunca memnûn oldum. Hayırlı duâlarınıza mazhar olmak ve eşsiz teveccühlerinize nâil olmak, bu miskin için büyük ni'met oldu. Bu fakirin nezdinde, bu denî dünyâdaki en büyük ve en şerefli sermâye ve en kıymetli iş ehlullahın teveccüh ve muhabbetidir. Ve bu kâfidir.

Bu miskin, Hazret-i Seyyid Abdülhakîm Arvâsî'nin talebesi ve müridiyim. Îşân, otuz sene evvel bekâ âlemini teşrif buyurdular. Kendileri kerâmetler sâhibi, âlim ve kâmil idiler. Ve lâkin bu diyarda hükümet turuk-ı aliyyeyi men etmişti. Teslîk [tarikata girmek] ve terbiye, devlet nezdinde büyük suç idi. Men edici kanunlar, bugün de mevcûddur. Hazret-i Îşân, çok zemân tarassud [gözleme] ve ta'kîb altında idi. Bu âciz, askerî mektebde talebe idim. Hazret-i Îşân, Hazret-i Hâlid bin Zeyd Ebû Eyyüb el-Ensârî Câmii'nde bu köleyi kendi evine da'vet buyurdu. Ondört sene gizlice Îşân'ın Hânekâh-ı Aliyye-i Nakşibendiyye'sine devâm ettim. Başka kimse yoktu. Arabî ve Fârisî'yi onlardan öğrendim. İmâm-ı Rabbânî'nin mektûbât'ını ve Hanefî fıkh kitâblarını okudum. Askeriyye mesleğinde ilerledim; terfi' ettim; albay oldum. Askerî resmî mektebde yirmibeş sene fizik, matematik ve kimya okuttum. Şimdi tekaüde ayrıldım. Çok talebem var. Bugün talebelerimin çoğu yüksek mevki' sâhibidir. Hepsi namazında,

niyâzında, şerî'ate tâbi' ve bu hânedân-ı aliyyeyi [Nakşibendiyye'yi] sevenlerdendir.

Hâlen Ehl-i sünnet ve cemâ'at i'tikâdı, fıkh, tasavvuf mevzuunda ve bilhassa Şi'îleri ve Vehhâbîleri reddeden çeşitli kitâbları hazırlayıp, bastırarak bütün İslâm memleketlerine yayıyorum. Türkçe, Arabca, İngilizce ve Fransızca neşriyyatım vardır. Pîrân-ı kirâmın himmet ve tasarrufu ile hepsi kolaylık ve muvaffakıyyet ile neticelenmektedir. Hasedciler, muhâlifler ve din düşmanları âciz ve zelil olmaktadırlar. Hergün dünyânın her tarafından mektûblar, tebrikler, takdirler ve sipârişler gelmektedir. Hepsine ücretsiz çeşitli kitâblar yolluyorum. Elhamdülillahi alâ külli hal, sive'l-küfri ve'd-dalâl.

Bütün bu muvaffakıyyetler, Hazerât-ı Nakşibendiyye büyüklerinin yüksek tasarruf ve himmetleri sâyesindedir. Bir tek sermâyem var; bu da Hazerât-ı Pîrân-ı kirâma muhabbet ve ihlâstır.

Geçen sene Hindistan'ı ziyâret etdim. Gulâm-ı Ali Abdullah-ı Dehlevî'nin dergâhına gittim. Orada Hazret-i Zeyd-i Fârûkî ile sohbet ettim. Delhi'de müfti-i a'zâmı ziyâret ettim. Muhammed Bâki-billah'ın mezarında günlerce murâkabe ettim. U. P. [Uttar Pradeş] şehrine gitdim. Muzafferüddin Hân ile teşerrüf ettim. Onlar Çeştiyye tarikati şeyhi idiler. Bir mekteb tesis etmiş. Bu şehirde çok talebesi var. Pânipüt şehrinde Celâleddin Kebîr-i Pânipütî'nin ve Senâullah-ı Pânipütî'nin türbelerini ziyâret ettim. Diyobend şehrinde bir medrese gördüm ve bu medresenin müdiri Muhammed Tayyib ile görüşüp sohbet ettim. Belde-i tayyibe olan Serhend'de İmâm-ı Rabbânî kuddise sirruh'un ve O'nun kıymetli oğlu Muhammed Ma'sum ve muhterem torunu Seyfeddin'in nurlu ve Cennet bahçesi olan kabirlerini ziyâret edip hepsinden himmet ve bereket elde ettim. Pakistan'da Karaçi şehrini de gördüm. Senâullah-i Pânipütî'nin kabrinin ta'mir ve ıslâhı için Delhi'de Hazret-i Zeyd-i Fârukî'ye oldukça yüklü bir meblağ verdim. Ta'mir hizmeti yapacağını bu miskine va'd buyurdu[46].

Arvâs, Van şehrine âid bir köydür. Arvâs'da Seyyid Fehim-i Arvâsî'nin kabri vardır. Kendisi, Hazret-i Abdülhakîm Arvâsî'nin mürşîdi ve piri idi. Şimdiki hâlde Şeyh Ahmed Muhibbullah, bu fakiri terk etmiştir. Kendisi ile sohbet ve

mektûblaşma nasîb olmuyor. O şimdi Almanya'dadır. Almanya kâfir memleketidir. Orda binlerce Türk, fabrikalarda ücretle çalışmakdadır. Yazıklar olsun ki çoğu İslâmiyyeti unutmuştur. Vâ esefâ, vâ veylâ, vâ hasretâ!

Hazret-i Seyyid Abdülhakîm'in münevver merkadi Ankara şehrindedir. Ankara büyük bir şehir olup Türkiye Cumhuriyyeti'nin başşehri, Türkiye Cumhuriyyet hükümetinin merkezidir.

Nâçiz, hakir ve garîb bir kişi olan benim için hayırlı duâlar ve îmân selâmeti duâsı ediniz. Eğer bizim olduğumuz İstanbul şehrine teşrif ederseniz, çok ve hadsiz mesrûr oluruz. Sizin istirâhat, huzur ve emniyyetiniz bu miskinin zimmetinde olacakdır. İnşâallah siz çok mesrûr ve râzı olacaksınız.

Bizim selâm, ihtiram ve iyi temennilerimizi kabûl buyurunuz.

Ahkârü'l-ibâd bende-i pîrân-ı kibâr Hilmi bin Sa'îd İstanbulî

180
YÜZSEKSENİNCİ MEKTÛB

16 Recebü'l-Ferd 1394, 5 Ağustos 1974 Pazartesi

Bismillahirrahmanirrahîm

Muhterem, faziletli büyük şeyh, kerem sâhibi, cömert, seyyid, şerîf, Muhammed Güyânengül Cenâbları,

[Hindistan]

Ve aleyküm selâm ve rahmetullahi ve berekâtüh

Azizim, gönderdiğiniz iltifat dolu mektûb geldi. Okuyunca ölçüsüz ferâh ve sevinç hâsıl oldu.

Ey mükerrem şeyh ve ey muhterem üstad! Bugün müslimânlar dünyânın her tarafında garîb oldular. **"İslâmiyyet garîb olarak başladı ve sonunda da garîb olacakdır. Bu garîblere müjdeler olsun!"** meâlindeki hadîs-i şerîfin sırrı zuhur etti. Kâfirler, bid'at ehli ve şeytanın askerleri (insan ve cin şeytanları) binlerce hile ve desise ile hücum ediyorlar. Müslimânlar âtıl ve gâfil vaziyetdeler. Kâfirler ve mürtedler, âşikâre olarak istilâ tarîkiyle İslâm beldelerinde küfr ve bid'at ahkâmını icrâ etmekdeler. Biz müslimânlar ise İslâm ahkâmını izhârdan âciziz. İzhâr etsek öldürürler. Vâ veylâ! Vâ musîbetâ! Vâ

hasretâ! Vâ hüznâ! [Yazıklar olsun, ne musibet, ne hasret, ne hüzün!] Şimdi biz garîbler, yaralı gönüllerle İslâm ve Ehl-i sünnet ve cemâ'atin tervîcine [revaç bulmasına] çalışıyoruz[47].

Sizin mektûbunuzdan, allâme, fehhâme [çok anlayışlı], câmi'-i ma’kûl ve menkûl [aklî ve nakli ilimleri toplamış], bid’atleri yok edici Ahmed Gûyâ Salyâtî’nin çalışmalarının müjdesi bu miskine ma'lûm oldu. O’na yardımcı olmayı ve şerîatin tervici ve Ehl-i sünnet ve cemâ’atin takviyesi için onun hizmetçisi ve kölesi olmayı ve bu hizmeti Cehennemden kurtulma vesilesi saymayı kendime lâzım ve vâcib bildim.

Lütfediniz, Vehhâbîlerin ve Kâdıyânîlerin reddi ve Ehl-i sünnetin yayılması husûsundaki Arabi risâleleri eğer bu miskine gönderirseniz, onların burada basılıp yayılması çok kolaydır. Bu, Rabbimin ihsânıyladır. Allahü teâlâ, bu hizmeti bu fakire kolay kılmışdır. Size va’d ediyorum ki o kitâbları bizim memleketimizde basmak ve bütün memleketlere göndermek mümkin ve kolaydır. Bu hizmet karşılığı olarak sizden hiçbir ücret ve meblağ taleb etmeyeceğim. Bu hayrlı işi Allah yolunda ve ecr ve mağfiret talebi için yapacağım. İnşâallahü teâlâ, Cenâb-ı hakk-ı lem yezel bizi ve sizi hayrlı işlerde muvaffak kılsın!

Size ve mevlânâ hazret-i Ahmed Gûyâ Salyâtî’ye pek çok selâm ve hürmetler ederim. Müstecâb duâlarınızda bu fakiri unutmayınız! Doğru yola tâbi’ olup Mustafa aleyhisselâmın mütâbeatini iltizâm edenlere selâm olsun! Aleyhi ve alâ âlihi’s-salâtü ve’t-teslîmatü’t-tükâ ve’n-nükâ.

Duâcınız Hüseyn Hilmi bin Sa’îd İstanbolî

181
YÜZSEKSENBİRİNCİ MEKTÛB

Bismillahirrahmanirrahîm

3 Recebü’l-Ferd 1394   12 Ağustos 1974 Pazartesi

Esselâmü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtühü ey din kardeşim ve ey Allah için ve Allah yolunda ahbab!

Hamd ve şükr, ortağı ve benzeri olmayan Cenâb-ı Hakka ve salât ve selâm

mahbub-ı kibriyâ ve seyyid-i asfiya Muhammed Mustafa’ya olsun! “sallallahü teâlâ aleyhi ve alâ âlihi ve sahbihi ecmaîn”

(Vehhâbiyyet ka İmâm-ı târih kî âyne-i mîn târih seyyid Ahmed râî berîlevî) isimli kitâb geldi. Çok memnûn olduk. Fakat bu miskin Hüseyn Hilmi bin Sa’îd İslâmbolî, Urduca dili bilmiyorum. Bu acz sebebiyle o kıymetli kitâbı okumak ve anlamak müyesser olmadı. Eğer Fârisî ve tatlı anlatışlı Arabî dili ile olsaydı, onu okumakla müşerref olacakdım. Eğer Vehhâbîlerin, Kâdıyânîlerin ve mezhebsizlerin reddi mevzuunda Fârisî ve Arabî kıymetli kitâbları gönderirseniz, okumak ve anlamak kolay olur. Bu kitâbları ofset, yani fotokopi baskı yoluyla çoğaltıp bütün dünyâya neşr ve yaymak mümkin olur.

Bu miskin, geçen sene Hindistan’a gitmiş idim. Dehli’de Bâkî-billah’ın ravdasını ve Gulâm-ı Ali Abdullah-ı Dehlevî’nin hânekâhını ve oradaki dört kabri ziyâret ettim O dergâhda hazret-i Zeyd-i Fârûkî ile sohbet ettim. Serhend’de Müceddid-i elf-i sânî’nin ravda-ı mübârekesini ziyâret ile müşerref oldum. Hâzâ min fadli rabbî!

Vesselâmü aleyküm ve alâ men ledeyküm ve alâ sâiri men ittebe’al-büdâ.

Din kardeşiniz Hüseyn Hilmi

182
YÜZSEKSENİKİNCİ MEKTÛB

3 Zilhicce 1394 [17.12.1974]

Bismillahirrahmanirrahim

Ve aleyküm selâm ve rahmetullahi ve berekâtühü hazret-i fâdıl-ı mükerrem ve mürşîd-i mükemmil, eş-şeyh Muhammed Hüseyn Şâhid-gôrî Nakşibendî Kâdirî

Şerefiniz ziyâde olsun ve bizim ve bütün müslimânların üzerine olan bereketiniz devâm etsin!

Fakir Hüseyn Hilmi Işık bin Sa’îd İstanbulî’den zübdetü’l-ârifin ve kudvetü’l-kâmilîn Muhammed Hüseyn Şâhid-gôrî’ye

İltifat dolu mektûbunuz dün bizi şereflendirdi. Okumak ve içindekilere muttali’ olmak ile çok ferâhlandık. Allahü teâlâ size bizim tarafımızdan en iyi

karşılıklar versin. Yüksek cenâbınıza her gün âcizâne duâ ediyorum. Bütün ihvânınıza ve dergâhınızın hizmetinde bulunan herkese gâibâne teveccühler ediyorum. Sizin iltifatınıza muhtaçlığımı kendime vird edindim. Bu nâçiz ve hakiri hayrlı ve müstecâb duâlarınızda unutmayınız.

Kendi perişan halinizden şikâyet ediyorsunuz. Ey birâder, nereye giderseniz gidin, gök aynı renktedir. Âhir zemân zulmetleri, bid'atleri ve fitneleri bütün âlemi istilâ etmişdir. Küfr ve irtidâd, Ceyhun nehri gibi taşkın akmakdadır. Îmân ve istikâmet, bu girdaba nazaran nâçiz bir saman çöpü gibidir. Eğer Meşâyih-i İzâm-ı Nakşibendiyye'nin teveccüh, tasarruf ve feyzleri olmasaydı, bizim gibi elsiz, ayaksız gâfiller, zemâne ehlinin şerlerinden halâs bulamazdık. Eğer bu kalb tabîbleri, bizim gibi alçak nefslerine esir olmuş kimseleri himmet devâlarından mahrum kılsalardı, ebedî ölüme giriftâr olurduk. Cenâb-ı Mevlâ-i Zü'l-celâl, bizim hasta gönüllerimizi, şerefli habîbi ve nebîsi hürmetine, dervişlerin muhabbeti ile şifâyâb eylesin. Yâ Rabbî! Senden sevgini ve seni sevenlerin sevgisini istiyorum, âmin.

Size, yanınızda olanlara ve doğru yola tâbi' olup Mustafa aleyhisselâmın mütâbeâtını iltizam edenlere selâm olsun. Aleyhi ve alâ âlihi ve eshâbihi's-salâtü ve's-selâmü'l-ulâ.

Hazerât-ı hâcegânın ayağının tozu

Fakîr, hakîr Hüseyn Hilmi bin Sa'îd

183
YÜZSEKSENÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Bu mektûbun aslı İngilizce yazdırılmış ve Hindistan'a gönderilmiştir:

Ve aleyküm selâm kıymetli din kardeşim

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Büyük adamlar dediğiniz ve isimlerini yazdığınız adamlar arasında, İbni Teymiyye'nin ve Mevdûdî'nin ilmi hakîkaten pek çokdur. Adını yazdığınız diğer adamlara nisbetle ilimleri çokdur. Fakat ilim bir silâhdır. Hayra ve şerre vâsıta olabilir. Râsih âlimler, dindar âlimler, âhiret âlimleri denilen büyük adamların ilimleri çok olduğu gibi, amelleri ve ihlâsları da çok olmak lâzımdır. Resûlullah efendimiz, faydasız ilm

edinmekden Allah’a sığınmışdır. Hadîs-i şerîfde övülmüş olan birinci ve ikinci ve üçüncü asrların dindar âlimlerinin, ya’ni Ehl-i sünnet âlimlerinin kıymetli bilgilerini beğenmeyen veya değişdirmeye çalışan kimselere büyük adam denilebilir mi? Hadîs-i şerîfde müslimânların yetmiş üç fırkaya ayrılacağı bildirildi. Bu yetmiş üç fırkanın birisi doğru yoldadır. Diğerleri sapıkdır. Cehenneme gidecekdir, buyuruldu. Bu yetmiş iki sapık fırkalardan her birinin derin âlimleri var idi. Hadîs-i şerîfde Cehenneme gidecekleri bildirilen bu derin âlimlere nasıl büyük adam denilebilir?

Muhterem din kardeşim. Allahü teâlâ sizi de, bizi de hidâyete kavuşdursun. Bid’at ve dalâlet ehli, ulemâ-i sû şerrinden muhâfaza buyursun. Hadîs-i şerîfde övülen Ehl-i sünnet âlimlerinin doğru yolundan ayırmasın. Size evvelce gönderdiğimiz [İngilizce] Dinde Reformcular kitâbının kırkikinci maddesinden başlayarak dikkatle okuyunuz. Size şimdi gönderdiğim Arabca iki kitâbı da tedkik buyurunuz.

Muhammed bin Abdülvehhâb için İslâm âlimlerinin verdikleri fetvâ, vesikalar kitâbının sonunda yazılıdır. Zât-ı âlinizin, bu hakîkatleri, Hindistan müslimânlarına duyurmanız, sizin için büyük bir cihâd olacakdır. Dünyâ ve âhiret seâdetine kavuşacaksınız.

İmâm-ı Rabbânî müceddid-i elf-i sânî eş-Şeyh Ahmed Fârûkî Serhendî hazretlerinin ve mahdûm-i âlileri Urvetü’l-vüskâ Muhammed Ma’sûm hazretlerinin üçer cild mektûbât kitâbları sizde vardır. Âlem-i İslâmda mektûbât değerinde bir kitâb te’lif olunmamışdır. Bizim ilm ve ilham kaynağımız mektûbâttır. Lûtfen mektûbât kitâbını dikkatle ve tekrar tekrar okuyunuz. Hak ile bâtılı tefrik etmekde en büyük yardımcı mektûbât kitâbıdır.

Kusuruma bakmayınız. Beni afv buyurunuz. Zât-ı âlinize karşı olan muhabbetim ve hürmetim, böyle uzun mektûb yazmama sebep oldu. Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim muhterem efendim.

Hüseyn Hilmi Işık

184
YÜZSEKSENDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Sâmî Bey

Herşey Allahü teâlânın irâdesi ile olmaktadır. Şerî'ate uyan kimseye gelen herşey hayırlıdır. İnsana sıkıntılı ve üzüntülü görünürse de hayır bilmelidir. İman ve Ehl-i Sünnet ni'meti yanında başka şeylerin hiç kıymeti yoktur. Bu büyük ni'mete kavuşan kimsenin kıymetsiz şeylere üzülmemesi lâzımdır. Şerî'ate uymakta kusur olursa, ona üzülmelidir. Çünki bunun neticesi dünyâda ve âhırette felâket ve musibetlerdir. Bunun da ilâcı vardır. Tevbe etmek ve Allahü teâlâya yalvarmaktadır. İmânı ve i'tikâdı doğru olan bir insan çok bahtiyardır. Her an hâline şükr etmelidir. Şükr edenleri ve istiğfâr edenleri Allahü teâlâ sever.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim. 1394 [1974]

185
YÜZSEKSENBEŞİNCİ MEKTÛB

Aşağıdaki mektûblar, Bursa'dan Şükrü Ferik'e yazılmıştır.

18/2/1974

Çok kıymetli Şükrücüğüm

Mektûbunu Onlara okudum. [Rü'yânızı duyunca] Mübarek olsun. Kimseye söylemesin buyurdular. "Bu Cenâb-ı Hakkın en sevdiği bir lütuftur. Afiyet olsun. Cenâb-ı Hak devamlılığını nasib etsin. Sır saklamayana sır verilmez." [Buyurdular.]

Selâm ve duâ eder, gözlerinden öperim.

Enver Ören

186
YÜZSEKSENALTINCI MEKTÛB

2/4/1974

Çok kıymetli kardeşim Şükrü

Önce selâm ve duâ eder; duâlarını beklerim.

Mektûbunu onlara okudum. "Mübarek olsun" buyurdular. Sorduğun şey, "ikisi [zikr ile râbıta] aynı zaman içinde olacak. Ni'mete şükür arttıkça, ni'met

de artar. Muteber olan ‘son’dur. Cenâb-ı Hak hepimize hüsnü hatime nasib etsin. [Buyurdular.] Tekrar selâm ve duâ eder; duâlarını beklerim.

E. Ören

187
YÜZSEKSENYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli Şükrücüğüm

Onlar'ı ve bizi sevindiren mektuplarını okuyup zevk alıyoruz. Cenâb-ı Hak arttırsın. Âmin. [Buyurdular ki:]

“1-Peygamber efendimiz sallallahü aleyhi ve sellem, latifelerden birisi değildir.

2-Fıkıh öğrenmek ve mektûbât okumak en mühim vazifedir.

3-Nazar ber kadem, yazdığımdır[48].

Ni’met ne kadar büyük olursa, şükrü de o kadar büyük olmalıdır.”

Onlar ve abin selâm ve duâ eder; duâlarını bekleriz aziz kardeşim.

E. Ören

188
YÜZSEKSENSEKİZİNCİ MEKTÛB

16/9/1974

Çok kıymetli Şükrücüğüm

Kıymetli mektuplarını onlara okudum. “Ne yazayım efendim?” dedim. “Yazın efendim” buyurdular. “mektûblarını zevkle dinliyoruz, afiyet olsun, Cenâb-ı Hak arttırsın. Namazda zevk almak asildir. Çok iyidir.” Onlar da selâm ve duâ ediyorlar.

Şükrücüğüm bu satırlara ne ilave edeyim? İnş[allah] sonuna kavuşursun. Duâlarına çok seviniyoruz. Selâm ve duâ eder, mübarek duâlarını bekleriz.

Abin Enver Ören

[Not] “Biz isme değil, hizmete bakarız.” [buyurdular].

E. Ören

189
YÜZSEKSENDOKUZUNCU MEKTÛB

14/10/1974

Çok kıymetli kardeşim Şükrü

Mektuplarınızı zevkle okuyor ve duâ ediyoruz. Cevapların gecikmesi de

onların arzusu ile oluyor. Buyurdular ki: "Efendim, Ghana'nın mektuplarına cevap vermekten, size yazmaya fırsat bulamıyorum. Mektupları, yalnız bizden bahsedilse, dinlemem. Fakat büyüklerimizin isimleri ve halleri bildirildiği için çok hoşuma gidiyor, yazarsınız" buyurdular.

Şükrücüğüm, hamdolsun Onlar ve hepimiz iyi ve rahatız. Size ve arkadaşlara çok selâm ve duâ eder; duâlarını bekleriz.

Bayramdan sonra Bursa'ya gelmek niyetimiz var. Görüşünce çok anlatırız.

Abin E. Ören

190
YÜZDOKSANINCI MEKTÛB

8/12/1974

Kıymetli Şükrücüğüm

Mektûbunu aldım. Okudum. "Bizi sevindirdi efendim" buyurdular. "Cenâb-ı Hak dilediğine dilediği ni'meti verir. Sebebini O bilir efendim" buyurdular.

Selâm ve duâ eder; duâlarınızı beklerim.

E. Ören

191
YÜZDOKSANBİRİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm kıymetli abim

"Şükrü'nün mektûblarını okuyun da ferahlayalım" buyurdular. Ve üç mektûbunu da akşam arka arkaya okudum.

"İşte büyüklerimiz murâkabe esnasında böyle görürlerdi efendim. Ne ni'met! Ne güzel!" buyurdular. Pazar günü beraber otururken Mehmed Masum hazretlerinden okudular. Birgün Mehmed Ma'sum hazretlerinin talebeleri hocalarının verdiği bir gömleği parçalayıp teberrüken birer parça almışlar. Bir talebeye hiç kalmamış. Üzüntüyle memleketine dönmüş. Birgün bulunduğu şehirde bir şâyia çıkmış. Mehmed Ma'sum hazretleri bu şehre geliyor diye. Herkes istikbale çıkmış. Bu genç de beraber. Mehmed Ma'sum hazretleri, bir atın üstünde gelmişler ve doğruca bu gence gelerek başlarındaki takkeyi

çıkarıp bu da sizin, buyurmuşlar. O genç takkeye sevinçle alıp bakıyor ve sonra etrafına bakıyor ki, ne şehir ahalisi var, ne de Mehmed Ma’sum hazretleri... Fakat takke kalmış... “Aynı bizim Şükrü’ye olan hal gibi olmuş” buyurdular.

Selâm ve duâ eder; duâlarını bekleriz.

192
YÜZDOKSANİKİNCİ MEKTÛB

15/2/1975

Kıymetli kardeşim Şükrücüğüm

[5 aylık Vedad adındaki oğlunun kaybı münasebetiyle] Başınız sağolsun. Bunda da mütâbeat hâsıl olması, büyüklere benzeme olması, Cenâb-ı Hakkın size ayrı bir lütfü. Onlara söylediğim zaman, gözleri sulandı. Size duâ buyurdular. “[Dünyânın kötülüklerine] Bulaşmadan gitti. Şefaatçi olacak inşâ[allah]” buyurdular. Allahü teâlâ sabrınızı ve derecenizi ziyâde eylesin. Herşey ve hepimiz O’nunuz. O’nunla celle celâluhu alışverişte değiliz. Dilediğini ancak O yapar.

Selâm ve duâ eder; duâlarınızı beklerim. Annelerine de sabır duâ ederiz. Dâhiller [hanımlar] de çok üzgünler. Hanımanneme henüz söylemedik.

Enver Ören

193
YÜZDOKSANÜÇÜNCÜ MEKTÛB

6/4/1975

Esselâmü aleyküm çok kıymetli Şükrücüğüm

Mektûbların geliyor. Cenâb-ı Hak râzı olsun. Fakat cevap yazmayı arzu ettiğim halde, işlerin çokluğundan sıra gelmiyor. Onlar buyurdular ki: “Şükrü’nün mektuplarından istifade ediyoruz. Sizden cevap beklediği zaman, mektûbât’tan bir mektup okusun. Siz, cevap yazamamanın üzüntüsünü duymayın.”

Sonra, mektuplarını çok zaman okumak için fırsat bekliyorum. Sebebi malumdur. Cenâb-ı Hak ziyâde etsin. Afiyet olsun. Bizleri de daima duâlarından unutma.

“Refîk-i muvâfık ile hac çok iyi olur” buyurdular.

Abin Enver Ören

194
YÜZDOKSANDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

21/6/1975

Esselâmü aleyküm çok kıymetli Şükrücüğüm

Mektûbunu aldım. Acele ile Onlardan işittiğim sualinizin cevâbını yazıyorum. “Bütün kitaplarımız hakiki zikri elde etmeye yarayan bir vasıtadır. Hakiki zikr, anlatılamaz. O bir deryadır. Evliyalar bile, bunu anlayamadılar.

Zikrin tesir etmesi için:

1-Önce Ehl-i sünnet itikadı,

2-Haramlardan sakınmak,

3-İbadetleri yapmak,

4-Herkesle iyi geçinmek

5-Kalb kırmamak, lâzımdır.

Böyle olan kimse, tasavvufta çalışmaların fâidesine muhakkak kavuşur.” [Buyurdular.]

Seni seven abin Enver Ören

195
YÜZDOKSANBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli Şükrücüğüm

Nihayet dün gelen mektûbunla, daha öncekileri okumak fırsatını buldum. Berat kandili akşamı olması, ayrı bir isâbet. Hepsini okudum. Bir hayli uzun sürdü. Merakla ve memnun olarak dinlediler.

“Peygamber efendimizin ruhâniyetinin olması, hepsinin doğruluğuna alâmettir efendim. Benim tarafımdan mübarek olsun dersiniz” buyurdular. Ölmek istemek, rahatlığa kavuşmak demektir. Hizmet lâzım efendim” buyurdular. Son okuduğumda da, “[Rü’yâda] Hizmet, hizmet buyurmuşlar zaten. İşte dediğimizi söylemişler efendim” buyurdular.

“Bağlum’a ziyârete gitmeniz çok muvafıktır. Cenâb-ı Hak hayırlı eylesin.”

[Buyurdular.]

Çok selâm ve duâ eder, gözlerinden öperim. Bize duâya devam et! Daha henüz olmadı. İnşâ[allah] olur. Fehim'i de gözlerinden öperim.

E. Ören

196
YÜZDOKSANALTINCI MEKTÛB

Esselâmü aleyküm kıymetli Şükrücüğüm

Mektûbunu aldım. Ve onlara okudum. Çok, çok memnun oldular. "[mektûbât] Birinci cild 148.mektûbu okusun" buyurdular ve sonra da **"Ümmetimin fesada uğradığı zamanda, sünnetimi ihya edene yüz şehid sevabı var,** hadîs-i şerîfi mucibince onu böyle taşırlar efendim; Ehl-i sünnet itikadı üzere ölenler, şehid ölür" buyurdular. Yazdıklarını okurken mübarek gözleri yaşla dolu idi. Ve "Cenâb-ı Hak bu ni'metini Şükrü'ye arttırsın efendim" buyurdular.

Bize çok duâ et! Biz de sana çok duâ ediyoruz.

Abin E. Ören

197
YÜZDOKSANYEDİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm pek çok kıymetli Şükrücüğüm

Misk gibi kokan mektûbunu aldım. Tekrar tekrar okudum ve Onlara da okudum. Mektup bitince buyurulan iki cümle: "Efendim, Cenâb-ı Hak insanları farklı yaratmıştır. Bazısının ruhunu kuvvetli yaratır, Şükrü gibi olur ve böyle olur. Yazılanların doğruluğuna alamet mektuptaki bir cümledir. Haramlar kaçınırken, lezzet almaktır. Esas budur. Bu eğer olmazsa, büyük tehlikedir. Ne mutlu bu lezzete kavuşanlara..."

Yazacak şey bulamıyorum. Onlara, bize ve arkadaşlarımıza duâ et! Selâm ve duâ eder; gözlerinden öperim.

Abin

198
YÜZDOKSANSEKİZİNCİ MEKTÛB

Ey aziz ve kıymetli âhiret kardeşim seçilmiş Şükrü

“Size en mühim tavsiye ve nasihatim şu olsun ki, Allahü teâlâyı, Resulünü, Ehl-i Beyti, Eshab-ı Kiramı ve o yoldan gelen Ehl-i Sünnet âlimlerini ve büyüklerimizi her şeyden çok sev! Bu sevgi, maksadına seni ulaştırır.” [Buyurdular.] Sizden Allah aşkına ricam, çok günahkâr olan Enver abine çok duâ et! Seni bağrıma bastım. Sen de bu garibi ayaklar altına atma. Olmaz mı canım kardeşim?

E. Ören

199
YÜZDOKSANDOKUZUNCU MEKTÛB

Hakkı Aygün Bey’e

[Buyurdular ki:]

1.Velisi bu kabil şeyleri alıp satması için para verdiğinden çocuğun limonata, simit alıp satması uygundur.

2.Limonatanın umumî olarak her yerde fiyatı aynı ve malum olduğu için fiyatını sormadan içip sonra parasını vermek câizdir. Satanın verirken bir liradır demesi daha iyi olur.

3.Ev ihtiyacı için (içmek, abdest, gusül vs) şadırvandan su almak câizdir.

4.Altı görünen delikli takke kullanmak caizdir. Çünki setr-i avret için değil, örtü için takke başa konur.

5.Fülûs, S[eâdet-i] E[bediyye] 12’nci baskısında 1 gr bakır olarak yazılmıştır. Sayfa 648 sonu.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim.

Enver Ören [1974]

200
İKİYÜZÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Receb Coşkun

Biz evlenme işlerine karışmıyoruz. Evlenmek için para lâzım, iş sâhibi olmak lâzım. Biz teferruatı bilmediğimiz için evlenme işlerine karışmayı uygun bulmuyoruz. Ve bütün arkadaşlara da böyle söylüyoruz.

Hayırlı olması için âcizâne duâ ediyoruz. Askere gitmeniz bu zemânda [şartlarınız itibariyle] uygun değildir. [Denizli, 1974 sonu]

201
İKİYÜZBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Zafer Bey

Mektûbunuzu dikkatle okudum. Hâlinize hem acıdım, hem de imrendim. Bu zemânda Allahını tanımak, ona karşı kusurlarını anlamak, küfrden, günâhdan korkmak binde bir kimseye bile nasîb olmayan büyük bir ni'mettir. Câhilliğin, azgınlığın her tarafa yayıldığı bir zemânda bu büyük ni'mete kavuşan kimseye imrenilmez mi? Bunun için size imreniyorum. Kavuşduğunuz bu büyük ni'meti düşünmemek, kendini felâketler içinde sanmak gafletinde olmanıza da çok acıdım. Cenâb-ı Hak bir kuluna îmân ve kusurlarını idrak ni'metini verince nedir ki ona verilmemiş? Ya'nî ona verilmedik bir ni'met, bir iyilik kalmamış demekdir. Her gün ve gecede binlerce bedbahtın îmânlarını kaybettikleri zulmet ve felâket zemânında Cenâb-ı Hakkın sizi seçerek severek ihsân etmiş olduğu îmân ni'metine gece gündüz şükretseniz azdır.

Kusursuz insan olmaz. Peygamberlerden başka günâh işlemeyen kimse yokdur. Hele bu zemânda küfre bulaşmayan kimse pek azdır. Allahü teâlâ îmânı olan ve günâhdan korkan kullarını sever. Tövbe edenleri afv eder. Seksen yaşındaki bir papaz, bütün ömrünü insanları küfre çağırmakla geçirdiği halde bir îmâna gelmekle bu korkunç cinâyetleri afv edilmekdedir. Cenâb-ı Hak Kur'ân-ı kerîmin çeşitli yerlerinde afvı sevdiğini, tövbe edenleri muhakkak afv edeceğini bildiriyor. O, sözünden dönmez. O'nun sözüne güvenilir.

Dünyânın kıymeti nedir ki, aklı, fikri dünyâyı düşünmekle harcamalı? Biz dünyâya kıymet verdiğimiz için değil, emr olunduğu için çalışıyoruz. Allahü teâlâ çalışana karşılığını verir. İstediğimiz şey zararlı ise, bu zararlı şeyi sevdiklerine vermez. Rabbimizin bize verdiği îmân ni'metine, sıhhat ni'metine gece gündüz şükretsek şükrünü ödemiş olmayız. Ni'metin kıymeti, elden çıkınca anlaşılır. Fakat o zemân ah etmek fayda vermez. Dünyânın tatlısı da, acısı da

geçip gidiyor. Bu geçici lezzetlere aldanıp bağlananlara yazıklar olsun. Cenâb-ı Hak hepimize verdiği ni'metleri artırsın. Son nefesimizde îmân selâmeti versin.

6 Zilhicce 1394/20.12.974

Hilmi

202
İKİYÜZİKİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb dinsiz bir akrabasıyla münakaşayı arzedip, onun suallerine nasıl cevap vermesi gerektiğini soran Necmi Çiçekçi'ye yazılmıştır. [Nisan 1975]

Selâmün aleyküm kıymetli kardeşim Necmi Çiçekçi Bey

Göndermiş olduğunuz temiz kalbinizin tercümanı olan edebli ve ihlâslı mektûbunuzu aldık. Okuyarak çok memnun olduk.

Kardeşim, suallerinizin cevâbı yazmak suretiyle belki size anlatılamaz. Görüşmek, sohbet etmek daha faydalı olur. Bunun için Türkiye Gazetesi sâhibi damadım Enver Ören Bey'i aşağıdaki adreste ziyâret ederseniz, bizi yakından tanımış olursunuz ve biz de sizi görmekle şereflenmiş oluruz. Türkiye Gazetesi bayilerde vardır. Adresimiz gazetede yazılıdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, müstecâb duâlarınızı bekleriz kardeşim.

Hilmi

Türkiye Gazetesi, Cağaloğlu, Çatalçeşme Sok. No: 17/2

203
İKİYÜZÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim [Resul İzmirli]

Mektûbunuzu aldım. Onlara da okudum. Çok memnun oldular. [Buyurdular ki: Almanya'da] Cumalara gidin. Aralarına katılın ve kitap verin. Bilhassa Endonezyalılardan adresler isteyin. Oralara da kitap gönderelim.

Size de kitap gönderiyoruz. Cenâb-ı Hak yardımcınız olsun.

Enver Ören 17/2/1975

204
İKİYÜZDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Resul Bey

Mektûbunuzu onlara okudum. [Buyurdular ki:] Ailenize mektupla değil, gelince sohbet yoluyla lüzumlu şeyleri anlatırsınız. Hamdolsun hepimiz iyiyiz. Selâm ve duâ eder, duâlarınızı bekleriz.

Enver Ören

205
İKİYÜZBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Resul Bey

Sevindirici mektuplarınızı alıyoruz, memnun oluyoruz.

Kendi kitaplarımızı vermekten başka hizmet şekli düşünemiyorum. Cenâb-ı Hak hidâyet nasib etsin. Hamdolsun hepimiz iyiyiz. Selâm ve duâ eder, duâlarınızı bekleriz efendim.

Enver

206
İKİYÜZALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu aldım. Çok memnun olduk. Cenâb-ı Hak din ve dünyâ seâdeti versin.

[Buyurdular ki:] "Kitâbların yazdığına göre veya filân âlime göre..." gibi referans vererek yazarsanız, mesuliyeti size olmaz.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı bekleriz efendim.

Enver

207
İKİYÜZYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim [Resul İzmirli]

Mektûbunuzu aldık. Sıhhat ve rahatta olduğunuza memnun olduk. Duâ ediyoruz. [Buyurdular ki:] "Dünyâda ilimden tatlı bir şey yokdur. Herşeyin tadı, lezzeti, zamanla azalır; fakat ilmin tadı zamanla artar."

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Enver Ören 12/5/1975

208
İKİYÜZSEKİZİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm kıymetli kardeşim Resul Bey

Mektûbunuzu hocamıza okudum. [Almanya'da doktora yaparken tanıştığınız Kolombiyalı Carlos Alberto Gomez'in Müslüman olmasına] Pek çok memnun oldular. Çok büyük sevab kazandınız. Kitâbımızı [İspanyolca'ya] terceme etmesi çok iyi olacak. Kitâbı burada bastırırız inş[allah]. Güney Amerika'da yayılmasına da yardımcı olur.

Burada da, gazetemizde, beyin cerrahı bir prof. dr. Müslüman oldu ve Ahmed Faruk adını aldı.

Tek olan ve yakından çekilen "gülmeyen" resimlerden bir mikdar daha gönderirseniz, memnun oluruz. Bizdekilerini alıyorlar. Duâ ediyoruz. Cenâb-ı Hak her işinizde yardımcınız olsun[49].

Selâm eder, duâlarınızı bekleriz.

E. Ören

209
İKİYÜZDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim R. İzmirli

Mektûbunuzu okudum. Cevâbı şöyle [verdiler]: "Televizyon alınız. Televizyonda açık saçık, namussuzca ve İslâm düşmanlığı yapıldığı zaman, ailenize sorun; sen bunlardan râzı mısın diye. Onu iknâ ederek, soğutarak ilerde tekrar evden çıkarın."

Cenâb-ı Hak din ve dünyâ selâmeti versin.

210
İKİYÜZONUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim [Resul İzmirli]

Mektûbunuzu aldım. Çok memnun oldum. Cenâb-ı Hak imtihanlarınızda muvaffak eylesin. [Mezuniyet merasiminde kep yerine, başka bir başlık giymek suali üzerine buyurdular ki:] Dünyâ ömrü çok kısadır. Ateşle oynamak

tehlikelidir. Fitneye sebep olmak haramdır. Fes olmaz. En zararsız bir şekilde halletmeniz için duâ ediyoruz.

E. Ören 1/8/1977

211
İKİYÜZONBİRİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm kıymetli kardeşim [Resul İzmirli]

Mektûbunuzu aldım. Sıhhat ve selâmetinize duâ ettim. Hamdolsun bizler de iyiyiz ve selâm ederiz. [Buyurdular ki:] "Para ve konfor bakımından istifâdeli ise [üniversite] lojmana taşınmanız uygundur."

Kardeşiniz Enver Ören 17.10.78

212
İKİYÜZONİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Temiz ve Allah aşkı ile yanan kalblerden çıkan yazıları okumak benim için büyük bir şeref ve zevkdir. Bu aşkı, bu ihlâsı size ihsân eden Allahü teâlâya sonsuz şükürler olsun. Cenâb-ı Hakkın size ihsân ettiği ni'met ve seâdet milyonda bir kimseye nasîb olmuyor. Okuduğunuz kitâblara ve bu kitâblar vâsıtasıyla tanıdığınız büyüklere sevginiz ve saygınız nisbetinde daha nice çok ni'metlere kavuşacaksınız. Ben de sizin gibi bu büyükleri işitmekle, kitâblarını okumakla şereflendim. Kavuşduğumuz ni'met çok ve pekçok büyükdür. Ni'met sanılan, seâdet sanılan başka şeyler bunun yanında hiçdir. Çok bahtiyârsınız. Dünyâ için üzülürseniz, Allahü teâlâ ve büyüklerimiz size incinir.

Çok sevininiz ve Allahü teâlâya çok şükrediniz.

Arabayı satmayınız. Kitâb satışlarına gidince, benzin ve diğer masraflarınızı satış kârından almanız lâzımdır. Müşterilerin nühûseti [hayırsız, fena insanlar oluşu] size zarar vermez. Din ve dünyânıza duâ eder, selâmlarımı sunarım kardeşim. 1.5.1975

Hilmi

213

İKİYÜZONÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu aldım ve çok memnun oldum. Dâimâ yumuşak davranmayı tavsiye ederiz. Kitâblarımızı kötülediklerini bildirdiğiniz kimselerin büyükleri, bu kitâbları sevmişler ve hayr duâ etmişlerdir. Bunlar kendilerine anlatılmalıdır. Herkesle münâkaşa yasakdır. Müsâid ve muvâfik olmıyanlara kitâb verilmesi fitneye sebeb olur. Ehil olanlara vermek çok iyi olur.

Din ve dünyânıza duâ ederim.

214
İKİYÜZONDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Evlenmek için para lâzımdır. En az bir sene maaşdan birikdirmek lâzımdır. Eğer pederiniz ve vâlideniz para temin ederlerse, şartları kabûl ediyor dedikleri kızı sizin de görmeniz, onun size de söz vermesi lâzım olduğu gibi, onun hâlini, şeklini ve konuşmasını beğenmeniz ve verdiği sözde samimî olduğuna kanaat getirmeniz de lâzımdır. Elhamdülillah, bu şartları kabûl edecek hanım kız çok var. Fakat onlar sokakda olmadıkları için meydanda değildirler. Arayıp, bulmak lâzımdır. Bu şartlar ağır ve sıkı değildir. Müslimân için çok kolaydır.

215
İKİYÜZONBEŞİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mahmud [İlgen] Bey

[Ankara]

Mektûbunuzu okudum. Din kitaplarını dikkatle ve muhabbetle okuduğunuzu ve ince meselelere dahi dikkat ettiğinizi anlayınca, çok memnun oldum. Hele mektûbta bildirdiğiniz kitaplarınızın isimleri, beni çok sevindirdi. Ehl-i sünnet âlimlerinin, Allahü teâlânın sevdiği seçdiği din büyüklerinin yazılarını okumak, bu zamanda herkese nasip olmuyor. Cenâb-ı Hak bu ni'meti size ihsan eylemiş. Çok bahtiyarsınız.

Kıymetli kardeşim. Cum'a'nın farzından sonra kılınan dört rekat zuhr-i âhir

nemâzının niyetini (Dürrü'l-Muhtar) ve (İbni Âbidîn) kitaplarından Türkçe’ye çevirmiştik. Şimdi tekrar baktım. (Edâsı farz olan dememelidir) yazıyor. Halebî’de de böyle yazılıdır diyor. Doğrusu budur diyor. Burada öteki kitâbın dedikodusunu yapacak değilim. Siz de bizim gibi niyyet ediniz.

Kardeşim, bayram namazının tekbirlerini hemen hepimiz şaşırmaktan korkuyoruz. Şimdi Eyyüb Câmii’nin başimâmı olan Rahmi Efendi’nin babası rahmetli Sâkıb Efendi, Eyüp Câmii’nin başimâmı idi. Va’z verirken (İki salla bir bağla! Üç salla bir eğil!) derdi. Bunu unutmazsınız, hatırda kalır, derdi. Her sene böyle söylerdi. Bu söz yanlış değildir. Hatırda kaldığı için kıymetlidir. İstihzâ eden, terbiyesizlik yapan saygısız kimselerin yanında din kitâbı okumak doğru değildir.

Kardeşim aşağıda adresi yazılı ilahiyat fakültesinde asistan Orhan Karmış Bey, olgun, bilgili, kıymetli bir din adamıdır. Evinde ziyâret edip benden de selâm ve hürmet söyleyiniz. Hilmi.

Orhan Karmış, Kocatepe, Bağış sokağı, No: 5/2 Meriç Apt. Ankara

216
KİYÜZONALTINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Mahmud Güveli

[Borçka]

[1.Sual: Kardeşim İstanbul’da oturuyor. Memuriyeti ile birlikte düğün salonu da çalıştırıyor. Namaz kılmıyor. Hanımı tam mesture değil. Evinde misafir kalabilir, yemeğini yiyebilir miyiz?]

Cevâbı S. Eb. de [Seâdet-i Ebediyye kitâbında] var.

[2.Sual: Burada faaliyet gösteren bir parti, kendisine rey vermemizi ve başkan olmamızı istiyor.]

Onlarla parti yönünden teşrik-i mesai etmeyiniz. Zinhar.

[3.Sual: Efendim esas mesleğim mühendisliktir. Bir senedir kayınbiraderim ile zahirecilik yapıyoruz. 500 bin TL. malımız var. Nakdimiz, yani benim kendi param 150 bin TL olur, gerisi ise bonolu veya vadeli borçlarımız oluyor. Şu anda elimizde yalnız mal vardır. Zekât farz oldu. Bu takdirde farz olan hacc-ı

şerîfi eda etmeli miyim? Evimiz yok, kiracıyım. İki çocuğum var, dört nüfuslu bir aileyiz.]

[Birikmiş zekât borcum var. Hacca gidebilir miyim?]

Zekâtınızı veriniz, haccınızı tehir ediniz.

[19/7/975]

217
İKİYÜZONYEDİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim İlyas Bey

Kıymetli mektûbunuzu aldım. Mezhebsizlerin ve sapıkların kitâblarıma karşı ve müslimân gençlerin Allah rızâsı için yapdıkları çalışmalarına karşı, yapdıkları çirkin ve iğrenç hareketleri için üzüldüğünüzü okuyarak çok memnûn oldum. Size duâ ediyorum. Ben de bu iğrenç ve bir müslimâna yakışmayan bu saldırılara sizin gibi çok üzülüyorum. Ehl-i sünnet âlimlerinin bilgilerini yazan ve din kardeşlerimizin öğrenmesi için sermâyesine satılan bu kıymetli din kitâblarına ne niyyet ile ve nasıl art fikirlerle saldırdıklarının sebebini bir türlü anlıyamıyorum. Îmânı ve İslâmı anlatan bu kitâblara bir müslimânın ne için karşı koyduğunu bir türlü anlıyamıyorum.

Sizin temiz vicdânınızla ve Allah rızâsı için, bu genç ve temiz kardeşlerimizin haklı olduğuna şahâdet etmenize çok memnûn oldum. İnşâallah, Cenâb-ı Hakkın yardımı ile hak meydana çıkacak, bu iğrenç saldırıyı yapanlar dünyâda ve âhiretde cezâlarını çekeceklerdir. Sizi tebrik ediyorum ve size duâ ediyorum. Bu kıymetli hizmetinizden dolayı, inşâallah sizinle görüşeceğim, teşekkürlerimi ve takdirlerimi bizzat bildireceğim kardeşim. 30.1.1976

218
İKİYÜZONSEKİZİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, 1976 Haziran ayındaki Dünyâ İslâm Birliği Cemiyeti'nin Londra’daki toplantısına davet eden yazısına cevâbdır [Bu metin, İngilizce’ye tercüme edilerek gönderilmiştir]:

Muhterem kardeşim Cenâb-ı Mevlânâ K. A. Shaikh Sâhib

İngiltere

Ve aleyküm selâm ve rahmetullah

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Hak olan ve garîb olan Ehl-i sünnet ve cemâ'at mezhebini neşr ve müdafaa hizmetini yapan sizin gibi mücâhid ve kahramanları yarattığı için rabbime hamd ve şükr eyledim. Cenâb-ı Hak bu çok kıymetli hizmetinizde yardımcınız olsun. Her işinizde muvaffakıyyet nasîb eylesin.

Aziz kardeşim, bu fakir ve garîb Hüseyn Hilmi Işık'a olan teveccüh ve muhabbet ve duâlarınızdan dolayı çok sevindim. Bunun için de rabbime hamd ve şükr eyledim. Size de bunun için çok teşekkür ve duâ ediyorum. Ehl-i sünnet âlimlerinin âciz kölesi ve hizmetçileri olmakla şeref duyan bu fakiri Nisan ayındaki toplantıda bulunmak üzere Londra'ya davet etmeniz de beni çok sevindirdi. Siz mücâhid kardeşlerimin faydalı konuşmalarını dinlemek ve Allahın sevgili kullarının mübârek yüzlerini görmek benim için çok kıymetli bir ni'metdir.

Fakat üzülerek yazıyorum ki, fikren ve bedenen fazla yorgunluğum ve soğuk almış olduğum için evden çıkamıyorum. Bu hâlim birkaç ay devâm edecekdir. Nisan ayındaki toplantınıza iştirak etmekden mahrum kalacağım için çok üzülüyorum. Fakat damadım ve talebem olan ve bir evde bulunduğum Enver Ören benim her husûsda destgîrim ve yardımcımdır. Ehl-i sünnet kitâblarını hazırlamakda ve neşretmekde benim sağ kolum gibidir. İngilizce bilir. Beni tam olarak temsil etmeğe yetkilidir. Benim yerime kendisine bir davetiye göndermenizi ricâ ederim. Selâm ve duâ ederim kardeşim.

219
İKİYÜZONDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Nesimi Bey

Mektûbunuzu okudum. Dininize bağlılığınızı bildiren yazılarınıza ve samîmi suallerinize çok memnûn oldum. Müsâid zemânım olmadığı hâlde, nezâketle ve edeble yazdığınız mektûba cevâb vermeği kendime borç bildim.

Azîz kardeşim: (Muâviye'yi Hazret-i Alî ile aynı seviyede tutmanız...) diyorsunuz. Bu yazınıza hayret ettim. Îmân ve İslâm kitâbının 47'nci sahîfesinde

(Hazret-i Alî radıyallahü anh efendimiz, Hazret-i Muâviye'den ve Amr ibni Âs'dan dahâ yüksek, dahâ âlim idi. Kendini onlardan ayıran pek çok üstünlükleri vardır. İctihâdı da, o ikisinin ictihâdlarından daha çok kuvvetli ve isâbetli idi) yazdım. Birçok kitâblarımda (Hazret-i Alî'yi ve evlâdını sevmek, son nefesde îmân ile gitmeğe sebeb olur) yazdım. Hazret-i Alî, Allah'ın arslanı, evliyânın reisidir. Hazret-i Muâviye, hiç Hazret-i Alî ile bir seviyede olabilir mi? Elbet olamaz. Ben hiç bir şeyi örtbas etmedim. mektûbunuzdaki yazdıklarınızı kitâblarımda yazdım. İslâm âlimlerinin, bunlara verdikleri manâları açıkladım. Lûtfen kitâblarımı alıp okursanız, çok uğraşdığımı, Hazret-i Alî'yi medh eden her şeyi yazdığımı görürsünüz. Hazret-i Alî'ye ve Ehl-i beyte benim canım fedâ olsun. Onları sevmiyenlere benden çok çok lânet olsun kardeşim. 30.1.1976

Hüseyn Hilmi Işık

220
İKİYÜZYİRMİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Mühendislik fakültesinde okuyup Hilmi Işık Efendi'nin talebelerinin kurduğu Ekmekçizâde yurdunda kalan ve Ehl-i Sünnet Yolu kitâbını, İngilizce tercümesi The Sunni Path'ın 3. baskısından, Nijerya'da yaygın Yoruba lisanına tercüme eden zâta yazılmıştır. Tercümesi 18.9.1974'de tamamlanan Ona Ti Sunna adlı bu kitap, 1976 senesinde Işık Kitâbevi tarafından bastırılmıştır.

Muhterem din kardeşim faziletli, âlim, kâmil, sâlih Mallam Heessea Iyiade:

Nigeria

Çok kıymetli mektûbunuzu aldım, dikkat ile okudum. Bu garîb, âciz ve günahkâr kula olan duâlarınıza çok memnûn oldum. İnşâallah sizin duâlarınızın hürmetine Allahü teâlâ beni ve bana yardım eden talebelerimi afveder, kendi dinine hizmet etmekde yardım eder. Burada garibim, yardımcım azdır. Mezhebsizler, mürtedler ve ulemâ-i su [dini dünyâya âlet eden kötü din adamları] arasında İslâmiyeti neşretmek çok güç olmakdadır. (Mâü'l-hayât fi'z-zulumât), ya'nî, şifâlı su karanlık ormanlarda bulunur. Bunun gibi, Cenâb-ı Hak,

câhillerin ve gâfillerin ve İslâm düşmanlarının arasında bu fakire hizmet etmek nasîb etmekdedir.

Talebenizden Mariama bildiriyor ki ikinci kitâbımı Yoruba lisânına terceme ediyormuşsunuz. Buna çok sevindim. Temâm olunca okunaklı ve güzel olarak bir hattata yazdırmanız çok fâideli olur. Ve her sayfanın eni ve boyu benim kitâblarımın ebâdına uygun olmalıdır. Yoruba yazısını burada okuyan ve anlayan hiç yokdur. Bunun için sizden gelen yazıyı ofset metodu ile, ya'nî fotokopi ile basdırıyorum. Siliksiz ve okunaklı yazılmasına dikkat etmenizi çok ricâ ederim.

Sizin ve talebelerinizin din ve dünyâ seâdetinize duâ ediyorum. Cenâb-ı Hak Ehl-i sünnet müslimânlarının çoğalmasını, dünyânın her yerine yayılmasını nasîb eylesin, kardeşim. 1.2.1976

221
İKİYÜZYİRMİBİRİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Hindistan'da Kerala Calicut Faruk College müderrisi Muhammed Kutty'ye yazılmıştır:

Kıymetli din kardeşim

Evvelâ selâm ve âcizâne duâ ederim. Size ekli mektûbu gönderiyorum. Bu mektûb, Hindistan'dan bana geldi. mektûbu okuyamadım. Ne istediğini anlıyamadım. Adresini de okuyamadım. Lûtfen siz okuyunuz. Münâsib ve lâyık görürseniz, benim birkaç kitâbımı ona gönderiniz. Sizden bunu ricâ ediyorum.

Sizin, [Hindistan'ın Kerala eyâletinde milyonlarca insanın konuştuğu] Malayalam [diline tercüme ettiğiniz] kitâbımızın üçüncü fasikülünü bekliyoruz. Bana gelince, onbin adet basdıracağım. Birinci ve ikinci fasiküller de onbin idi. Bitince hep onbin basdırıp, Kerala, Seylan, Endonezya ve Malezya'ya gönderiyorum. Hindistan'dan çok taleb mektûbu geliyor. Hepsine gönderiyorum. 22.2.1976

222
İKİYÜZYİRMİİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Dört mezheb de bizim içindir. Her müslimân, i'tikâdını Ehl-i sünnet âlimlerine göre tashih etdikden sonra, öğrenmesi kolay ve taklîdi kolay gördüğü mezhebi seçer. Bu mezhebde sıkıntı çekerse, başka bir mezhebe geçebilir. Fakat, bu mezhebe geçmek için o mezhebin hükmlerini iyi öğrenmek lâzımdır. Bazı işleri bu mezhebe, başka işleri de başka mezhebe göre yapmak da câiz ise de, bu mezhebleri birlikde öğrenmek çok güçdür. Hele bu zemânda imkânsızdır.

Bu zemânda en kolay şey, öğrenmesi mümkin ve kolay olan tek bir mezhebi seçip, her işini, her ibâdetini bu mezhebe göre yapmalıdır. Dünyâ arzularına kavuşmak için nefislerinin arzularına göre mezheb değişdirmek câiz değil, harâmdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim, kardeşim.

223
İKİYÜZYİRMİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Hasan Alkış

Biga

Kıymetli mektûbunuzu okudum. **(Eshâbım, gökdeki yıldızlar gibidir)** hadîs-i şerîfine mevzû' [uydurma] diyen bir din adamını yazıyorsunuz. Bu din adamına hayret etdim. Bana hocam dediğine de çok üzüldüm. Bu hadîsin sahîh olduğu Vehhâbîlerin temel kitâbı olan (Fethü'l-Mecîd) kitâbında bile yazılıdır. Mezhebsizlerin ve zındıkların işine gelmediği için bu hadîs-i şerîfe saçma sözdür diyecek kadar taşkınlık yapanlar bulunduğu Seâdet-i Ebediyye kitâbımın 383. sahîfesinde yazdım ve sahîh olduğunu isbat eden, hatta vesika olarak zikreden Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarını da yazdım.

(İslâmda İlk Fitne) kitâbım sonunda da çok kıymetli kitâb olan (Mir'at-ı Kâinat) ın bu hadîs-i şerîfi zikretdiğini ve senetlerini de bildirmişdim. Arabî okumasını bilen ve anlıyabilen bir kimse bu hadîs-i şerîfe mevzû' diyemez. Fakat câhiller cesur olur. Taşkınca ve şaşkınca konuşmakdan çekinmezler.

Kıymetli kardeşim, benim kitâblarımın içindeki bilgilerin hepsini, Arabî ve Fârisî kitâblardan, büyük İslâm âlimlerinin yazılarından terceme etdim. Selâm ve

duâ ederim kardeşim.

224
İKİYÜZYİRMİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Halil İnan

Almanya

Köln İslâm Merkezinin size cevâb olarak gönderdiği 22/10/1975 tarihli yazısını okudum. Bu yazısında ve Ömer Nasuhi Bilmen'in kitâbında ve diğer birçok kıymetli kitâblarda, fevt edilen ya'nî özr ile kılmamamış olan farz nemâzların kazâlarını sünnetler yerine kılmayıp, ayrıca kılınmaları iyi olur denilmekdedir. Çünki, özr ile kılınamıyan nemâzların sayısı azdır. Bunları ayrıca kılmak mümkin ve kolaydır.

Dikkat edilirse Hanefî mezhebinin âlimleri (Ayrıca kılmak iyi olur) diyorlar, (Aynca kılmak lâzımdır) demiyorlar. Bunun ma'nâsı, sünnetler yerine de kılınabilir demekdir. Ya'nî, (Sünnetler yerine kılınamaz) diyen âlim hiç yokdur. Seâdet-i Ebediyye kitâbında da o büyük âlimlerin bu sözleri yazılıdır. Seâdet-i Ebediyye kitâbında ayrıca özrsüz, tenbellikle kılınmamış olan nemâzların kazâ edilmeleri ve günâhından kurtulmak için sünnetlerin de kazâ niyeti ile kılınması bildirilmekdedir.

Size gelen cevâbda ve Ömer Nasuhi'nin kitâbında bu ikinci şekil yazılı değildir. Size gelen cevâbda fevt olan nemâzlar ile terk edilmiş nemâzlar birbiriyle karışdırılmış, birincisinin cevâbı İkincisine de cevâb olarak verilmişdir. Seâdet-i Ebediyye kitâbındaki inceliği anlamamışlar, temiz gençlere yanlış cevâb vermişlerdir. Seâdet-i Ebediyye kitâbını dikkat ile okusalardı bu kitâbın kıymetini anlarlardı ve gençleri yanlış yola sürüklemekden kurtulurlardı.

225
İKİYÜZYİRMİBEŞİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Pakistan'da Müceddidî şeyhi Muhammed Âşık Şah'a Farsça olarak gönderilmiştir:

1 Rebîü'l-Evvel 1396 [2.3.1976] Salı

Bismillahirrahmânirrahîm

Ve aleyküm selâm kıymetli din kardeşim, başımın tâcı, sevdiklerimin, efendilerimin, velîni'metlerimin mübârek oğlu ve yollarının nâşiri, **Seyyid Muhammed Âşık Şâh Müceddidî**

Bu fakîr Hüseyn Hilmi Işık, cedd-i emcediniz, İmâm-ı Rabbânî hazretlerinin hizmetçisiyim. Hergün Fârisî mektûbât okuyorum.

Onsekiz yaşında, askerî mektebde yatılı talebe idim. Dinden ve tasavvufdan, İslâm bilgilerinden ve İslâm âlimlerinden haberim yokdu. Tarîk-i Müceddidiyye-i Hâlidiyyenin mürşîd-i kâmili, dört mezhebin derin âlimi, kerametler sâhibi Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretleri, tesâdüfen bu fakiri gördü. Merhamet buyurup evine da'vet etti. Cumhuriyyet hükümeti teşekkül edince, tarikatları yasak etdi. Tekkelerin kapılarını mühürledi. Ondört sene o büyük zâta gizlice devâm etdim. Beni küfrden, fıskdan kurtardı. Maddî ve ma'nevî ni'metler ihsân eyledi. 1943'de şehîd oldu.

Şimdi, mürtedler, mezhebsizler, münâfıklar arasında, Onların tasarrufları ile hizmet nasib oluyor. Bütün dünyâya hergün yüzlerle kitâb gönderiyorum.

Mübârek ellerinizden öperim. Mensûblarınıza ve bilhâssa Sâhibzâde Meyân Cemil Ahmed Şarkpûrî'ye selâm ve duâ ederim efendim.

226
İKİYÜZYİRMİALTINCI MEKTÛB

Bu mektûb, Revalpindi yakınlarında Müceddidî şeyhi Cemil Ahmed Şarkpûrî'ye (1933-2013) Farsça yazılmıştır:

Kıymetli kardeşim Sâhibzâde Mian Jamil Ahmed

Pakistan

Şimdiye kadar dünyânın hiçbir yerine kitâblarımı ücretle göndermedim. Şimdiden sonrada ücretle göndermemeğe azimliyim. Şâkirdlerimden [talebelerimden] bazıları bana yardım yapıyorlar. Ücretini hepimiz yalnız Rabbimizden bekliyoruz. Rabbimiz dünyâda da hiç ummadığımız kapıları açıp bize bol bol yardım ediyor. Âhiretde de mahrum bırakmıyacağına i'timâdımız sonsuzdur. Dünyâda kitâb gönderdiğimiz din kardeşlerimden yalnız duâ bekliyoruz. Sizin gibi Allahü teâlânın seçdiği

mübârek zevâtın ayrıca teveccüh ve iltifatlarına mazhar olmayı da en büyük kazanç biliyoruz. Zaten bu hizmetlerimizin biricik sebebi Turûk-ı Aliyye meşâyıhına olan ihlâsımız, sevgimiz ve onlardan istimdâdımızdır. Buna kat'î olarak inanıyoruz. Gücümüzü yalnız bundan alıyoruz.

Din ve dünyânıza duâ ederim kardeşim.

227
İKİYÜZYİRMİYEDİNCİ MEKTÛB

Muhterem ve mübârek kardeşim [Cemil Ahmed Şarkpûrî]

(Gureru'l-Behiyye) kitâbı (Behçetü'l-Verdiyye) kitâbının şerhidir. Kâdı Zekeriyyâ Ensârî hazretlerinin yazdığı bu şerhi İstanbul kütübhânelerinde bulamadım. Hindistan Haydarâbad şehrinde Mektebetü'l-Âsâfiyye kütübhânesi birinci kısmı 1158 numarada bulunduğunu öğrendim. Hutbe bahsini oradan mektûb ile sorup bir sûretini alırsanız çok iyi olur. Bu sûretden bana da göndermenizi çok ricâ ederim. Basdırır ve bütün dünyâya dağıtırım efendim.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, mübârek duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim.

Başta zât-ı âlinize olmak üzere oradaki din kardeşlerime çok çok selâm ederim efendim. 16.3.1976

228
İKİYÜZYİRMİSEKİZİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem Hasib Bey

Mektûbunuzu aldık, okuduk ve çok memnûn olduk. Sizin gibi temiz ve şuurlu müslimânların adedinin artması için Rabbimize yalvarıyoruz. Size bir katalog ile (İslâma Hizmet) ve (Din Adamının Din Düşmanlığı) kitâblarını gönderiyoruz.

Katalogdaki kitâbların hepsini okudukdan ve anladıkdan sonra, başka kitâbları okumanız zararlı olmaz. Fakat bu kitâbları görmiyenler ve okumayanlar ve bilmeyenler için başka kitâblar zararlı olabilir. Zararlı olan yazıları ayıramazlar. Ve felâkete sürüklenirler. Biz piyasadaki kitâbları ta'kîb edecek vakt bulamıyoruz. Size kitâb ismi bildirmek selâhiyyetini kendimizde göremiyoruz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederiz ve çok kıymetli olduğuna inandığımız duâlarınızı bekleriz, muhterem ve mübârek kardeşimiz. 16 Mart 1976

229

İKİYÜZYİRMİDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Lahir

Sri Lanka

Mektûbunuzu okuyunca çok sevindim. İslâm âlimlerinin kitâblarından toplanmış olan bu Arabî ve İngilizce kitâbları Tamil lisânına terceme ederek Hindistan'a ve Malezya müslimânlarına yaymanız büyük bir cihâd olacakdır. Bu cihâdın karşılığı ancak Cennetdir. Küfrün ve dalâletin yayıldığı ve gençlerin aldatıldığı bu zemânda sizin yapacağınız bu hizmet, sizi ve yardımcılarınızı dünyâda ve âhiretde yüksek derecelere kavuşduracakdır.

Terceme etdiğiniz kitâbları Türkiye'de basdırıp bütün dünyâya yaymak hizmetine ve şerefine kavuşacağım için çok seviniyorum. Türkiye'de, Tamil lisânı bilen yokdur. Burada dizerek basması mümkin değildir. Fakat ofset yolu ile basdırılması mümkindir, kolaydır. Bunun için de, sizin gâyet okunaklı ve hiç siliksiz, açık, güzel yazdırıp bir nüsha bana göndermeniz lâzımdır. Silik ve çirkin yazı olmamasına çok dikkat ediniz.

İkinci bir ricâm da, terceme ederken hiçbir kelime eklemeyiniz ve çıkarmayınız. Aynen tercemesi lâzımdır.

Size tayyare ile gönderdiğim (El-Müntehabât) kitâbı çok kıymetlidir ve çok lüzumludur. Önce bunu ve İngilizce kitâblardan dilediğinizi terceme ediniz. Size deniz yolu ile bütün kitâblarımı gönderiyorum. Muvaffakiyetiniz için duâ ve selâmlar ediyorum kıymetli kardeşim.

20 Rebîü'l-Evvel 1396 21 Mart 1976

230

İKİYÜZOTUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli din kardeşini Abdul Hameed

Hindistan

6.3.1976 tarihli mektûbunuzu ve ekli yazıları aldım. İngilizceleri ve

Arabi'leri dikkat ile okudum. Ehl-i sünnet kitâblarını Malayalam diline terceme ederek müslimânlar arasına yaymak arzunuzu ve gayretinizi şükran ile ve sevinçle karşıladım. Sizin gibi mücâhid müslimânları yaratdığı için ve temiz kalblerinize cihâd arzusunu verdiği için Allahü teâlâya çok çok hamd ve şükr ediyorum.

Türkiye'de, Ehl-i sünnet âlimi ve tasavvuf ehli [neredeyse] hiç yokdur. İslâm medreseleri elli sene evvel kapatılmış ve turûk-ı aliyye men edilmiş, müslimânlara gerici ve bölücü denilmişdi. Şimdi burada bana yardım edecek hiçbir din adamı yokdur.

Yalnız, 1943'de ve 1362'de vefât etmiş olan üstâdım, büyük âlim, mürşîd-i kâmil, Silsile-i Aliyye-i Nakşibendiyye'nin Türkiye'deki son ferd-i ekmeli es-Seyyid Abdülhakîm ibni Mustafa Arvâsî hazretlerinin meded ve tasarrufları ile ve her biri üniversite mezunu yüzlerle genç talebemin maddî yardımlarıyla, bu fakir Hüseyn Hilmi bin Sa'îd İstanbolî, büyük aczim, kusurlarım ve ayblarım ile ve yüzkaram ile Ehl-i sünnet âlimlerinin hizmetçiliğini, köleliğini yapmağa çabalıyorum. İlmim ve gayretim, İslâm âlimlerinin ilimleri ve gayretleri yanında hiç denecek kadar az olduğu halde, ihlâsımın ve Ehl-i sünnet âlimlerine ve evliyâ-i kirâma olan aşırı muhabbetimin ve saygımın mükâfatı olarak Rabbim her işimde kolaylık ve başarı ihsân ediyor.

Âlim ve fâdıl [Hindistan'da Kerala Calicut Faruk College müderrisi] Muhammed Kutty hazretlerinin Malayalam dilindeki yazılarını bugün matbaaya veriyorum. Inşaalah basılınca size çok sayıda göndereceğim. Selâm ve duâ ederim kardeşim.

20 Rebîü'l-Evvel 1396 21 Mart 1976

231
İKİYÜZOTUZBİRİNCİ MEKTÛB

Sayın Dr. Muhammed Said-i Efgâni

Yüksek şûrâ üyesi - Efgânistan

3.1.1355 [23 Mart 1976] tarihli Fârisî mektûbunuzu okumakla şereflendim. Kitâblarımı kabûl buyurduğunuz için ve kıymetli duâlarınızı lütfettiğiniz için çok sevindim.

4.11.1354 tarihli mektûbunuzla birlikde gönderdiğiniz kıymetli te'lifiniz olan (es-Seyyid Cemaleddin-i Efgâni) ismindeki kitâbı tamâmen okudum. Çok şeyler öğrendim. Büyük emek ve gayret sarfı ile meydana geldiği âşikâr olan bu kıymetli kitâbı okumak şerefini bana kazandırdığınız için de size çok teşekkür ediyorum.

Her müslimânın bu kitâbı okuyup fâidelenmesini gönlüm istiyor. Fakat âciz olan şahsî gücüm bu arzumu yerine getirmeğe kâfi değildir. Nafakamdan, maaşımdan arttırdığım az bir para ile senelerce didinerek, uğraşarak birkaç küçük Ehl-i sünnet kitâbı basdırabildim. Şimdi bunları yaymağa uğraşıyorum. Benim gibi serçe kuşlarının, sizin gibi şahbazların büyük işlerini dile getirmesi bile büyük cesâret olur. (Kişi, noksanını bilmek gibi irfân olmaz) diyerek aczimi yüksek huzurlarınıza arz eder, müstecâb duâlarınızın ve kıymetli teveccühlerinizin devâmını istirhâm ederim efendim.[50]

232
İKİYÜZOTUZİKİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm ve rahmetullah muhterem kardeşim Dr. Muhammed Hasan

Pakistan

Mektûbunuzu okudum. Mazmûnunu muttali olunca [içindekileri okuyunca], çok sevindim, çok memnûn oldum.

Kardeşim, elhamdülillah biz Ehl-i sünnetiz. Ehl-i sünnet âlimleri kitâblarında buyuruyorlar ki, İmâm-ı A'zâm Ebû Hanîfe rahmetullahi aleyh selâm verirken (Esselâmü aleyküm) demelidir, buyurdu. İmâm-ı Şâfi'î rahmetullahi aleyh ise, selâm verince (Selâmün aleyküm) demelidir buyurdu. Bizim gibi mukallidlerin bu iki imâma uymamız lâzımdır. Türkiye'de (Selâmün aleyküm) demek âdet olduğu için, bizim dilimiz, İmâm-ı Şâfi'î hazretlerine uygun alışmışdır.

Hindistan’da 835 hicri senesinde yazılmış ve 1313 senesinde Bombay’da basılmış olan (Riyâdünnâsihîn) kitâbının müellifi Mevlânâ Şeyh Muhammed Rebhâmî bu Fârisî kitâbının 154’ncü sahîfesinden başlıyarak selâm hakkında dört sahîfe bilgi vermekdedir. Okuyanlar çok şeyler öğrenir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. Muhterem üstâdınız Cenâb-ı Allâme Muhammed Asi'ye hürmetlerinizi ve selâmlarımı takdim buyurmanızı ve hayr duâlarına bu fakiri de dâhil etmesini istirhâm ederim, kardeşim.

233
İKİYÜZOTUZÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Avni Kerimak

İzmit

[Gönderdiğiniz] Resimlerde görülen ibâdet şekilleri, dünyânın çeşitli yerlerinde bulunan çeşitli kimselerin yapdığı şeyler [elleri bitiştirerek duâ], bizim için ya’nî müslimânlar için hüccet ve vesîka ve sened olamaz. Biz Hanefî mezhebindeyiz. Bizim için sened, Hanefî mezhebindeki âlimlerin sözleridir. Bu sözler de fıkh kitâblarında yazılıdır. Duânın nasıl yapılacağı fikh kitâblarında açıkça bildirilmişdir. Biz, fıkh kitâblarında bildirilenleri terceme ederek, Seâdet-i Ebediyye kitâbına yazdık. Hangi kitâbdan aldığımızı da bildirerek okuyanları şübheden ve vesveseden kurtarmak istedik.

Siz de fikh kitâblarına göre duâ ediniz. Fakat başkalarına karışmayınız. Kimse ile münâkaşa etmeyiniz. İşi, gücü olmayanlar ve kendilerini din adamı sananlar, çatacak yer arıyorlar. Fitne, fesâd çıkarmak istiyorlar. Fıkh kitâblarına uygun olan ameller kabûl olur. Başkalarına aldanmamalıyız. Her koyun kendi bacağından asılır, kardeşim. Mayıs 1976

234
İKİYÜZOTUZDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kardeşim Temel Kafa

Susurluk / Balıkesir

Mektûbunuzu okudum. Çok memnûn oldum. Yazılarınızdan sizin ileride İslâm semâsının bir yıldızı olacağınız anlaşılıyor. İstanbul’a teşrif etdiğiniz

zemân, Işık kitâbevine teşrif ederseniz, sizinle görüşmek şerefine kavuşurum.

Suallerinizin cevâbı, ilişik olarak gönderdiğim Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye kitâbında lüzumu kadar yazılıdır. Bu kitâb sizin gibi anlayışlı, bilgili ve samîmi gençler için hazırlanmışdır. Bu kitâbı dikkat ile okursanız çok şeyler öğrenirsiniz. Şimdilik bu kadarla iktifâ edelim. Sizin kavuşmuş olduğunuz (İslâmiyyeti merâk etmek) ni'metinin kıymetini biliniz. Bu ni'mete kavuşduğunuz için tebrik ederim.

Din ve dünyâ seâdetiniz için duâ ederim, kardeşim.

235
İKİYÜZOTUZBEŞİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Abdurrahman Bey

Avustralya

Temiz kalbinizin tercümanı olan mektûbunuzu okudum. Cenâb-ı Hakkın en büyük ni'meti olan İslâm âlimlerinin kitâblarını okumakla şerefleniyorsunuz. Bu zemânda bu şerefe kavuşan bahtiyâr insanlar pek azdır. Siz de bu bahtiyâr insanlardan birisisiniz.

Medine Üniversitesi, Ehl-i sünnet mezhebini yıkmak için ve genç yavruları aldatarak Vehhâbî yapmak için kurulmuşdur. Hocaları koyu Vehhâbî, ya'nî sapık ve mezhebsizdir. Çocuğunu oraya yollamak, Cehenneme atmak demekdir. Suudî Arabistan hükümeti Vehhâbîdir. Ehl-i sünnetin büyük düşmanıdır. Cenâb-ı Hak, o mübârek toprakları, o zâlim, sapık, yıkıcılardan temizlesin. Oğlunuzu asla oraya göndermeyiniz.

Libya'da, Beida şehrindeki (Câmi'â-yı İslâmiyye) ye göndermek için mektûb yazınız. Yalvarınız. Orası Ehl-i sünnetdir. Yahud, (Hindistan'da Kerala Calicut Faruk College) mektebine yollayınız. Orada müderris, ya'nî profesör Muhammed Kutty Efendi'ye benden selâm yazınız. Beni çok sever. Size çok yardım eder. İnşâallah oğlunuz bir Ehl-i sünnet âlimi olarak yetişir. Selâm ve duâ ederim. Ağustos 1976

236
İKİYÜZOTUZALTINCI MEKTÛB

Muhterem kardeşim

Ben tütün hakkında kanaatimi yazmadım. Kendim de hiç kullanmadım. Abdülganî Nablüsî gibi, Dürrü'l-Muhtâr [ve hâşiyesi] sâhibi [Haskefî ve İbni Âbidîn] gibi ve Osmanlı şeyhülİslâmlarından Ebü'l-Beka Efendi'nin ve kitâbının ve bahsinde adı geçen diğer âlimlerin yazılarını nakletdim. Her müslimânın aklını, ilmini ve insâfını kullanarak karar vermesini arzu etdim.

Cenâb-ı Hak, size de, bize de hak yolu nasîb buyursun. Âmin.

237
İKİYÜZOTUZYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

Hindistan

Mektûbunuzu okudum, çok sevindim. Ehl-i sünnet yolunda çalışdığınızı öğrendim. Sizi çok sevdim. Cenâb-ı Hak yardımcınız olsun. Allahü teâlânın insanlara gönderdiği hak dinin dünyâya yayılması için el ele vererek çalışmamız lâzımdır. Bu dine hizmet etmek şerefini, ni'metini bizlere ihsân eden Rabbimize sonsuz şükrler olsun. Rabbimiz güç, kuvvet ve yardım etmeseydi ve O'nun sevgili kullarının, evliyâsının tasarrufları, teveccühleri imdâdımıza yetişmeseydi, bizim gibi âciz, zevallı, câhil köleler hiçbirşey yapamazdık. Rabbimize sonsuz şükrler ederim. Onun hayrlı işlere vesîle yapdığı evliyâsının mukaddes ruhlarına hayrlı duâlar ederim.

Kardeşim, benim (Îmân ve İslâm) ve (Ehl-i Sünnet Yolu) kitâblarını (Urdu ve Gucerat) dillerine terceme ediniz ve beyaz kâğıda siyah mürekkeple, okunaklı, silintisiz yazdırınız. Bana ikisinden de birer aded gönderiniz. Ben burada ofset ile onbin ve onbin basdırırım. Size ve bütün Hindistan'a parasız gönderirim. Bitince tekrar basdırırım. Yalnız yapacağınız tercemede bir değişiklik, bir ekleme, bir çıkarma olmasın. Tercemenin tam olması lâzımdır. Kitâbları siz orada basdırırsanız size hiç para gönderemeyiz. Çünki sınır dışı para çıkarmak burada yasak edilmişdir. Ve aleyküm selâm.

238
İKİYÜZOTUZSEKİZİNCİ MEKTÛB

Dr. Alaüddin Çelebi Hildebrandt

Pakistan

Mektûbunuzu okudum. İyi ni'metlerinize ve İslâmiyyete hizmet için çalışmakda olduğunuza çok memnûn oldum. İslâmiyyete kitâb ve bilgi ile hizmet gayretinde olduğum için sizinle bu yolda işbirliği yapabileceğime inanıyorum.

Burada üniversite tahsili yapan gençlerden bizim yolumuza bağlı olan ve bize hizmet etmek arzusunda olan yaklaşık kırk gence yatacak yerimiz ve onları besliyecek imkânımız vardır. Ayrıca birkaç yerde pansiyonda yaşıyan kardeşlerimiz vardır. Bu kültürlü, çalışkan genç müslimânlar arasında yer ve yiyecek temini kolaydır. Türkiye'den hâriç memleketlere para çıkarmak çok güçdür. Hatta yasak gibidir.

Siz Lahor, Kâbil, Tahran kara yolu ile ucuz olarak gelebilirsiniz. Kâbil'de Kal'a-ı Cevad'da Nakşibendî şeyhi büyük âlim, mürşîd-i kâmil İbrâhîm-i Müceddidî hazretleri ile buluşunuz; benim selâmlarımı ve duâlarımı bildiriniz. Oğlu Mahmud Sâhib hazretleri İstanbul yolu ile Almanya'ya giderken kendisiyle tanışdık. Almanya dönüşünde İstanbul'a uğrayıp bende misâfir kalacakdır. Yol parası için oradan ödünç bulabilirseniz iyi olur. Burada ben size para veririm, borcunuzu gönderirsiniz. Ne vakit isterseniz geliniz. Sizi bekliyorum kıymetli din kardeşim. 2 Eylül 1976

239
İKİYÜZOTUZDOKUZUNCU MEKTÛB

Muhterem efendim

2 Eylül 1976 tarihli bizi sevindirici mektûbunuzu aldım.

Çok sevindim. Danimarka lisânına tercemenin başladığına ve sizin de kontrol etdiğinize memnûn oldum. Tercemeler ile İstanbul'a bizzat sizin gelmeniz haberini çok iyi karşıladık. Size elimizden gelen hizmeti yapacağız. Terceme parasını da buraya geldiğinizde size öderiz. Urdu lisânına tercemesini ofset ile ancak basabiliriz. Bunun için yazının okunaklı, temiz ve siyah mürekkeple yazılmış olması lâzımdır. Mavi kalem asla kullanmayınız.

Gönderdiğiniz vakf yazısının ve giriş kartının Türkçe tercemesini hazırlayıp beşyüzer adet basdırıp size kısa zemânda göndereceğim. Bunun için para istemiyorum. Size âcizâne hediye ediyorum. Bu hizmetlerimizin sevâbına inşâallah, müştereken kavuşacağız.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim, kıymetli din kardeşim.

240
İKİYÜZKIRKINCI MEKTÛB

Bu mektûb, Türkiye Gazetesi Maraş mümessili Said Yolaçan'a yazılmıştır:

Esselâmü aleyküm kıymetli kardeşim Said [Yolaçan] Bey

Mektûbunuzu aldık ve okuduk. [Buyurdular ki:]

1-[Traktör satışları vadeli olmaktadır. Peşinatın haricindeki bonoya bağlanan alacağın tesbiti için piyasada cari faiz haddine göre hesab yapılmaktadır. Böylece piyasaya uygunluk sağlanmaktadır. Bizim böyle faiz hesabı yapmak suretiyle vade farkını tesbit etmemiz caiz midir? Nasıl hareket etmemiz münasibdir?]

Traktörleri istediğiniz fiata, istediğiniz kimseye satmakda serbestsiniz. Âdete ve piyasaya göre fiat koyar ve satarsınız. Seâdet-i Ebediyye'deki bu husûsları iyi okuyun. Faizle para almamak şartıyla her türlü halde satış yapabilirsiniz.

2-[Traktör satışlarında traktörü teslim etmeden önce sıraya yazmak için müşteriden önceden kaparo adıyla bir mikdar para alınmaktadır. Bu para alınabilir mi?]

Önceden verilen para emanettir. Bu parayı asla kullanamazsınız.

Selâm ve duâ eder; duâlarınızı bekleri kardeşim. [1976]

Enver

241
İKİYÜZKIRKBİRİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm kıymetli kardeşim [Said Yolaçan Bey]

Mektûbunuzu aldım. Çok memnun oldum. Onlara okudum. [Buyurdular ki:]

1- [Maraş AP ilçe başkanı yakından tanıdığımız bir kimse, partiye âzâ kayd olmamız için ısrar etmektedir. Maraş'ta yaptığımız hizmetlerde yardımcı olmaktadır. Kayd olmamız münâsib midir?]

Kaydolmak kitâb hizmetleriniz bakımından uygun olmaz. Kalben sizle beraberim. Dışarıdan daha iyi hizmet ederim demeli.

2- [Güneşten istifade edilerek kapalı borular içerisinde su ısıtan cihazlar için bayilik vermek istemektedirler. Böyle bir cihazda ısınan suyu kullanmak caiz midir?]

Güneş enerjisi, kapalı sistemler için mahzurlu değil. [Maraşlı doktor] Hasan Doğar'a biz bunun cevâbını çok önce söyledik.

Hepinize selâm ve duâ eder; kıymetli duâlarınızı beklerim efendim. [1976]

242
İKİYÜZKIRKİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu okumakla şereflendim. Evvelâ Ehl-i sünnet i'tikâdını öğrenmek lâzımdır. Ondan sonra harâmları öğrenip sakınmak lâzımdır. Ondan sonra farzları öğrenip yapmak lâzımdır. Ondan sonra da vâcibler ile mekrûhlar gelir. Bunları yaptıkdan sonra sünnetlerden fitneye sebeb olmıyanları yapmak lâzımdır. Çünki fitne çıkarmak harâmdır.

Yukarıda yazdıklarımız ve günümüzün şartları gözönüne alınarak sakal bırakmanızın bugün için mahzûrlu olacağı anlaşılmakdadır. Özrlü olduğunuzu düşünerek sakalınızı kesmeniz câiz olur efendim.

Duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

243
İKİYÜZKIRKÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli din kardeşimiz Nesimi Karagöz

Bir müslimâna yakışan nezâket ve edeble yazmış olduğun mektûbu büyük bir sevgi ile okudum. Birbirimizin noksanlarını düzeltmek istediğinizi anladım. Bu temiz niyetinize ve yazınıza ve hayırlı duânıza çok teşekkür ederim.

Kıymetli kardeşim, Allahü teâlâ Kur'ân-ı kerîmde **(Allah'ı seviyorsanız,**

Peygamberime tâbi' olunuz. Peygamberime tâbi' olanları severim) buyuruyor. Peygamberimiz de **(Benim yolum, dört halîfemin yoludur. Dört halîfeme tâbi' olunuz. Eshâbım gökdeki yıldızlar gibidir. Hangi birine uyarsanız, hidâyeti bulursunuz)** buyuruyor.

Biz yukarıdaki âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîflere uyarak Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarını okuyoruz. Ehl-i sünnet âlimleri bütün bilgilerini Eshâb-ı Kirâmdan ve On iki imâmdan öğrendiler. Ehl-i sünnetin reisi olan İmâm-ı A'zâm Ebû Hanîfe, İmâm-ı Muhammed Bâkır hazretlerinin ve İmâm-ı Ca'fer hazretlerinin talebesi idi. Ehl-i sünnet olmak için Ehl-i beyti ve On iki imâmı ve kıyâmete kadar gelecek olan seyyidlerin hepsini sevmek lâzımdır. Bunlardan birini sevmeyen Ehl-i sünnet olamaz. Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kıymetli kardeşim.

Emekli Albay Hüseyn Hilmi Işık

244
İKİYÜZKIRKDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzu okudum. Dâimâ yumuşak davranmayı tavsiye ederiz. Önce kitâblarımızı okuyup öğrenmeniz, sonra isti'dâdlı, müsâid ve insaflı gençlere bu öğrendiklerinizden lüzumlu olanları nakletmeniz lâzım ve kâfidir. Böyle yapınca muhâtaba kitâbdan vesika göstererek onu iknâ etmeniz kolay olur. Bu zemânda insan ıslâh etmek müşkil ve tehlikeli olmakdadır.

Bizim kitâbları okuyup anlıyan bir kimse, her çeşit kâfirden ve sapıkdan gelecek olan yalanlara ve propagandalara aldanmaz ve onları susduracak cevâb verir.

Nasihatlere uyanlar kazanır. Vesselâm.

245
İKİYÜZKIRKBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Yusuf Bey

Bizim uzanacak iki elimiz, Seâdet-i Ebediyye ile mektûbât tercemesidir. Aradığınız ne bizdedir, ne de o bahsetdiğiniz iki kimsededir. Ne de bu seâdet

yolunu kazanç vâsıtası yapan ma'hud kimselerdedir. Cenâb-ı Hak size de ve bizlere de mektûbât tercemesini ve Seâdet-i Ebediyye kitâbını okuyup anlamak ve fâidelenmek nasîb eylesin.

Rü'yânızın sâdık olduğu âşikârdır. Ta'bîri de yukarıda arz olunduğu gibidir.

246
İKİYÜZKIRKALTINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Hasan Demir Efendi

Mektûbunuzu ve selâmlarınızı ve duâlarınızı okumakla şereflendim. Hiç vaktim yok ise de, sizin hâlis suallerinize cevâb yazmağı kendime vazife biliyorum.

Kardeşim, Îsâ aleyhisselâmın otuz yaşında peygamber olduğu ve otuzüç yaşında göke çıkarıldığı, Kâmûsü'l-A'lâm ve Mır'at-ı Kâinât ve Kısas-ı Enbiyâ ve Milel Nihal tercemesi gibi Türkçe kıymetli kitâbların hepsinde yazılıdır. İmâm-ı Gazâli'nin, Ey Oğul kitâbının bende Arabcası var. Aradım, yüzyirmi yaşında göke çıkarıldığı, kaldırıldığı yazılı değildir. Bunu terceme edenin eklediği anlaşılıyor.

Hızır aleyhisselâm için öldü diyenler de var. Ölmedi diyenler de var. İmâm-ı Rabbani hazretleri, mektûbât'ın birinci cildi, ikiyüzseksenikinci mektûbunda öldüğünü uzun bildiriyor. mektûbât tercemesi kitâbımızda, ikiyüzseksenikinci mektûbu okuyabilirsiniz.

Koyun Babanın ve diğer babaların çoğunun zındık oldukları meşhur âlim Tokatlı İshâk Efendi'nin (Kâşifü'l-Esrâr) kitâbında yazılı olduğu Tam İlmihâl'de yazılıdır. Binâenaleyh sahîhdir. Halk arasındaki sözlerin kıymeti yokdur.

Zikr, Nakşibendiyye'de sesli değildir. Diğer yolların hepsinde seslidir. Harâm ve menhî karışmadan yapılan sesli zikr yasak değildir. Kur'ân-ı kerîm okumak başkadır. Yüksek ses ile de, sessiz de okunur. Teganni ile okumak harâmdır. Tecvid ile okumak lâzımdır.

Duâ eder; duâlarınızı beklerim efendim.

247

İKİYÜZKIRKYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim İbrahim Akman

Size, Seâdet-i Ebediyye kitâbımı hediyye olarak gönderiyorum. Bu kitâbı ve diğer kitâblarımı okumak, Cenâb-ı Hakkın büyük bir ni'metidir. Bunun için Allahü teâlâya şükr ediniz. Hem dünyâ için, hem de âhiret için çalışınız. Yalnız birisi için çalışmak kâfi değildir. Allahü teâlânın sevgili kulu olmak için her ikisine de çalışmak lâzımdır, kardeşim.

Duâ eder, duâlarınızı beklerim.

248

İKİYÜZKIRKSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Cevdet Kele

Mektûbunuzu okudum. Temiz ruhunuzdan çıkan kıymetli fikirlerinizi takdir ve şükran ile karşıladım. İslâmiyyetin ve İslâm âlimlerinin hakîkatini, kıymetini ve ehemmiyyetini iyi anlamış olan siz kıymetli din kardeşim ile tanışmağı, işbirliğini büyük bir ni'met olarak karşılıyorum. Mevcûd kitâblarımızın listesi ve fiatları ilişikde hediyye olarak sunulan kitâbın sonunda yazılıdır. Bu kitâblardan istediğiniz mikdârı sizin tensib edeceğiniz iskonto ile adresinize seve seve göndermeğe hâzır olduğumuzu arz eder, din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ ederiz, çok kıymetli efendim.

249

İKİYÜZKIRKDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim H. İbrâhim Ertürk

Suallerinizin cevâbını Seâdet-i Ebediyye kitâbının fihristinde (Hürmet-i müsâhare) kelimesinden bulup okumalıdır. [Oğlu ile arasında hürmet-i müsâhare olan] Kadın, çocuğun babasına ebedî olarak boş olur. Ebedî olarak ona zevce olamaz.

Din yıkılacağına, âilenin şerî'ate uyarak ayrılmaları lâzımdır. Şerî'ate uyanlara Allahü teâlâ merhamet eder. Hiç ümmid edilmeyen yerden ni'metler ihsân eder. Vesselâm.

250

İKİYÜZELLİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Halil Akın

Mektûbunuzu okudum. Arzu etdiğiniz Ahmed Cevdet Paşanın tefsîr kitâbını bulamadım. Suallerinizin cevâbı şöyledir:

Cin sûresinin sonundaki âyet-i kerîme, kâfirlerin Cehennemde sonsuz kalacağını bildirmekdedir. Îmânı olan günâhkârlar, eğer Cehenneme girerlerse, bunlar sonsuz kalmayacak, günâhları bitinceye kadar yanacaklar, sonra Cehennemden çıkacaklardır.

Hanefî âlimleri, zuhr-ı âhirin kılınmasını uygun görmüşlerdir. Eshâb-ı kirâm efendilerimiz zemânlarında zuhr-ı âhir kılınmazdı. [Çünki o zaman bir şehirde tek yerde Cum'a namazı kılınırdı.] Sonraları [her şehirde müteaddid câmilerde Cum'a kılınmaya başlanınca] Cum'anın farzının sıhhati şübheli oldu. Bunun için zuhr-ı âhir kılınması ihtiyatlı oldu. Cum'adan sonra dağılınız, âyet-i kerîmesi, Cum'anın sünnetlerinden sonra dağılınız, demekdir. Çünki, Resûlullah efendimiz farzdan sonra altı rek'at sünnet kılardı. Sünnetden sonra dağılırlardı.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim.

251

İKİYÜZELLİBİRİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Hasan Gürkan Uçar

Kardeşim, o söylediğiniz kitâbda yazılı olan, özr ile kaçırılan birkaç kazâ nemâzı içindir. Siz Seâdet-i Ebediyye kitâbında bildirilmiş olan büyük fıkh âlimi İbni Nüceym-i Mısrî hazretlerinin fetvâsına göre ve büyük hadîs âlimi Abdülhâk-ı Dehlevî hazretlerinin, Seâdet-i Ebediyye'deki yazılarına göre hareket ediniz. O kitâbda uşr bahsinde ve birkaç yerinde de yanlışlıklar var.

Hele Almanya'da sorduğunuz kimseler, yukarıdaki iki büyük âlimin kitâblarını okuyup anlamakdan bile âciz olan zevallı câhillerdir. Seâdet-i Ebediyye'de adı geçen büyük İslâm âlimlerinin ismlerini bile işitmemişlerdir. Etiket ve mevki taşıyan kimseleri âlim sanmayınız. Onlara birşey sormayınız. Onlar şeytanın vekilleridir. Gençleri aldatıyorlar, Cehenneme sürüklüyorlar. Selâm ve duâ ederim.

252
İKİYÜZELLİİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Refîk Uyanık

Mektûbunuzu dikkat ile okudum. Doğru îmânınızı, harâmlardan sakındığınızı ve temiz düşüncelerinizi öğrenince sizin bozulmamış temiz Bektâşî kardeşlerimizden olduğunuzu anladım.

Aziz kardeşim, kitâbımda yazılı olan bozuk Bektâşîleri çok görmüşdüm. Şimdi göremiyorum. Kitâbımda yazılı olan Bektâşî kitâblarından birkaçını okudum. Müslimânlığa, edebe ve ahlâka uymayan çok çirkin yazılar gördüm. Onlardan iğrendim. Sizi tenzih ederim. Siz onlardan değilsiniz. Sizin gibi hâlis, müslimân, bozulmamış Bektâşî'yi tanıdığım için Allahü teâlâya şükr ediyorum.

Bayramdan sonra kitâbımı yeniden basdıracağım. Sizin gibi temiz Bektâşîlerle tanışdığımı orada yazacağım. Beni uyandırdığınız için size çok teşekkür ederim. Ehl-i beyte canım fedâ olsun.

253
İKİYÜZELLİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Abdülhakîm Hüseyn

Mektûbunuzu okudum. Bir müslimân kardeşimin bozuk kimselerden kurtulup, Hak yola kavuşmasına sevindim. Bunun için sizi tebrik ederim. Her zemân iyi insanlar kötü kimselerin hücumlarına, zararlarına uğramışlardır. Bütün Peygamberler ve Eshâb-ı kirâm ve âlimler hep düşmanların saldırılarına ve iftiralarına uğramışlardır. Bunun misâlleri Kur'ân-ı kerîmde de bildirilmekdedir.

Ben de burada sizin gibiyim. Dinime, îmânıma ve müslimânlık şerefime zarar gelmesin diye uğraşıyorum. Çünki başka şeylerin kıymeti yokdur. Buraya ve başka memleketlere gitmeniz uygun değildir. Aradığınız huzuru hiçbir yerde bulamazsınız. Orada huzur içinde yaşamağa çalışınız.

Bunun için en birinci, en fâideli ilâç sabrlı olmakdır. Âdi, bozuk kimseler ile arkadaşlık etmeyiniz. Hiç münâkaşa etmeyiniz. Kötü sözlerine cevâb vermeyiniz.

Câmiye gidiniz. Oradaki câhillerin bozuk sözlerine cevâb vermeyiniz. (Allahü teâlâ, beni de sizi de râzı olduğu yolda bulundursun) deyiniz. İnâdcı kimselere nasihat vermeyiniz. Onlar ile muhtâc olduğunuz kadar konuşunuz. Onlara ve herkese karşı güler yüzlü ve tatlı sözlü olunuz. Câhilleri kendinize düşman etmeyiniz.

Din ve dünyâ seâdetiniz için duâ ederim kardeşim.

254
İKİYÜZELLİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim [Muhammed Kutty]

1.12.1975 tarihli mektûbunuzu okudum. Çok sevindim. Ehl-i Sünnet Yolu kitâbımı, İngilizceden Malayalam diline terceme etdiğiniz ve bitirdiğiniz için Allahü teâlâya hamd etdim. Çünki sizin bu hizmetiniz Hindistan müslimânları için çok fâideli olacakdır. Bu hizmetiniz için sizi tebrik ederim. Allahü teâlânın râzı olduğu bir iş yapdınız.

Kıymetli kardeşim, bu kitâbdan iki bin aded basdıracağınızı ve bunun için iki yüz sterlin lâzım olduğunu bildiriyorsunuz. Para hazırdır. Fakat bunu Türkiye’den göndermek için kanunlar elverişli değildir. Bu parayı İsviçre’deki kardeşlerim tarafından size kolayca gönderirim. Kitâbı basdırıp iki aded bana teyyâre ile gönderin. Kitâbı alır almaz İsviçre’den size iki yüz sterlin hemen gönderilecekdir.

Eğer bu şekilde basdıramazsanız, ya’nî parasını sonra vermek üzere basacak matbaa bulamazsanız, peşin para ile dizdirip iki aded basdırınız, bana gönderiniz. Ben burada ofset ile beş bin aded hemen basdırırım ve isteyenlere parasız olarak dağıtırım. Cevâbınızı bekliyorum kardeşim. Duâ ve selâm ederim.

255
İKİYÜZELLİBEŞİNCİ MEKTÛB

Aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mûsâ Bey

Mektûbunuzu okudum. Temiz bir rûhun ve saf bir kalbin tercemesi olan kelimeleri görünce çok memnûn oldum.

Duâ ederken ellerin uzatılacağı, semâya karşı olacağı, kolların arası açık

olacağı Fetâvâ-yı Hindiyye'de açık yazılıdır. Muhtelif kitâblardan alarak Seâdet-i Ebediyye kitâbına koyduğum vesikalar da Ehl-i sünnet olan bir müslimân için kifâyet eder, kana'atindeyim.

Aziz kardeşim, tedkîkini tavsiye etdiğimiz kitâblardan bende mevcûd olanlara nazar eyledim. Tecrîd-i Sarîh'in Arabîsinde salât-ı istiskâda [yağmur namazında] Enes bin Mâlik'in rivâyet etdiği hadîs-i şerîf vardır. Zerkânî merhûm Mevâhib şerhinde 8'nci cildde bu hadîs-i şerîfi yazıyor. Ve Ebû Mûsâ el-Eş'arî'nin (radıyallahü anh) haber verdiği, Hayber gazâsında şehîd olan amucesi Ebû Âmir için duâyı bildirirken (Resûlullah duâ ederken mübârek kollarını kaldırdı. Koltuk altının beyazlığını gördüm) diyor. Bu iki haber beynini cem' ediyor [arasını birleştiriyor]. Enes haberi için, (İstiskâdaki [yağmur duâsındaki] kadar kaldırmazdı) demekdir, diyor.

Muhterem efendim, Ehl-i sünnet âlimleri böyle çeşidli hadîs-i şerîfleri çok dikkatle okumuşlar. Anladıklarını fıkh kitâblarına yazmışlardır. Bizim gibi câhiller hadîs-i şerîflerden fetvâ çıkarmağa kalkarsak, her birimiz farklı manâlar çıkararak her ibâdetimiz farklı olur. İbâdetler karmakarışık olur. Nitekim Cehenneme gidecekleri bildirilen 72 fırkanın reisleri hep âlim idi, fakat âyet-i kerîmeleri ve hadîs-i şerîfleri yanlış anladıkları için Ehl-i sünnetden ayrıldı, dalâlete düşdüler.

Rûhü'l-Beyân'ın 4'ncü cild ve 226'ncı sahîfesine bakdım. (Kurt yedi diyerek kanlı gömleği getirdikleri) yazıyor. Mehmed Hakkı Efendi'nin Hazînetü'l-Esrâr kitâbının 319'ncu sahîfesini aradım. Halbuki bu kitâbın temâmı 179 sahîfedir. Bu kitâbları niçin tavsiye etdiğinizi anlayamadım. Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ ederim kardeşim. Nisan 8 Perşembe [1976]

Birâder-i dînî Hüseyn Hilmi Işık

256
İKİYÜZELLİALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli din kardeşim Hazret-i Muhammed Kutty

15 Ramezânü'l-mübârek mektûbunuzu 28 Ramezân Pazartesi günü aldım. Beydâvî'nin Bekara tefsîrinin Şeyhzâde haşiyesini ve Sâvî tefsîrini ev

adresinize gönderdim.

Kitâblarınızın herbirinden beşbin aded basdırdım. Birinci cüz bitdi. İkinci cüzden binbeşyüz; üçüncü cüzden ikibin kaldı. Bunların hepsini tekrar basdıracağım. Hergün çok sipariş geliyor. Her isteyene gönderiyorum. Hiçbir talebi kitâbsız bırakmıyorum.

Dördüncü cüzü basdırmak imkânı olmadığını evvelce size bildirmişdim. Dördüncü cüzü bana göndermeyiniz. Bu mektûbu dâmâdım Enver Ören Bey'e yazdırıyorum. Benim boş vaktim hiç yokdur.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, bana ve yardımcılarıma duâ buyurmanızı istirhâm ederim muhterem din kardeşim. [1397/1977]

257
İKİYÜZELLİYEDİNCİ MEKTÛB

Bu iki mektûb, Mamak kimyahanesinde âmirleri olan Nuri Refet Korur'a Arabî harflerle yazılmıştır.

Pek muhterem büyüğüm Nuri Refet Beyefendi

Asâlet ve tevâzunuzun burhanı olan güzel mektûblarınızın leziz satırlarını tekrar tekrar okudum. Teveccüh ve takdirlerinize şükranlarımı arz ederim. Çay hakkındaki edibâne yazılarınıza çok mahcub oldum. Bu küçük hizmetim, sizin sebk etmiş olan ve herkese şâmil olan muhtelif ve muazzam ihsanlara nisbetle, deryaya nazaran katre kadar olabilse, ne mutlu bana!

Mektûbunuzun akıcı ve zevkli ifadeleri, lûtfen hazırlamakda olduğunuz anahtar risâlesinin kıymeti hakkında şimdiden beşâret olmakdadır. Risâleyi merakla ve sabırsızlıkla bekliyorum. Türkçe, Fransızca, Almanca ve İngilizce olarak onbinlerce basdırıp bütün dünyâya neşredeceğim. Bu hayrlı ve zevkli ve çok fâideli hizmete vesîle olacağınız için bütün insanlık zât-ı âlinize minnetdar olacakdır. Bu tarihî eserinize bir an evvel kavuşmak heyecanı içindeyim. Kıymetli varlığınızın sıhhat ve âfiyetle devâmı içün âcizâne duâ etmekdeyim. Eczâhâne ve bendehâne mensublarımızın hepsi zât-ı âlinize ve refîka-ı aliyyeniz hanım efendiye selâm ve hürmetlerini arz ederiz efendim. 1/11/1977

Talebeniz Hüseyn Hilmi Işık

258

İKİYÜZELLİSEKİZİNCİ MEKTÛB

Çok muhterem efendim

Kıymetli mektûblarınız şimdi geldi. Okudum. Hemen teşekkürlerimi arz ediyorum. mektûblarınızdaki nezâket, tevâzu ve samimiyet, bendenizi hayran eyledi. Düşündüm. Kitâbda böyle açık ve samimi ve inandırıcı olacağından, hemen okumadan matbaaya gönderirim dedim. Fakat bendenize de bir takım hizmetler ve vazifeler tevdi' buyurmuşsunuz. Hem bunları yerine getirmek, hem de bütün dünyâya sunulacak olan bu fâideli eserde takdim olunan kıymetli bilginizi öğrenmek içün merakla ve heyecanla okuyacağım.

Mektûbunuz geldiği zaman muhtelif memleketlerden gelmiş yüzlerce Arabî ve Fârisî ve Fransızca mektûbu okuyub, her birine gönderilecek kitâbları tesbit ile meşgul idim. Şimdi hepsini bir tarafa bırakdım. Evvelâ kıymetli eserinizi okuyacağım. Bir an evvel bitirib evvela Türkçesini, sonra İngilizcesini matbaaya vermek heyecanı içerisindeyim. Kitâbı daktilo ile yazmakda çok zahmet çekdiğinizi anlayınca, fazla üzüldüm. Önceden düşünebilseydim veya siz ikaz buyursaydınız, Ankara'daki subay ve öğretmen kardeşlerimden size daktilo hizmeti içün yardımcı gönderirdim.

Mektûbunuzdan o kadar zevk aldım ki, gayretlerinizden sâdır olan kıymetli yazıları aynen matbaada dizdirib, bir önsöz olarak kitâbın başına koymağa ve orijinal imzânızı da asırlarca bir yâdigâr bırakmağa karar verdim. Bunu bir sürpriz hâlinde yapacakdım. Fakat zât-ı âlinize karşı aşırı hürmetimden dolayı şimdi haber vermeği uygun buldum. Maksadım nâzik kalbinizi incitmemekdir. Kitâbı okudukça arz-ı malumat vereceğim.

Zât-ı âlinize ve refîka-i aliyyeniz hanımefendiye hürmet ve selâmlarımızı arz eder; kıymetli varlığınızın devâmı içün âcizâne duâ ederiz muhterem efendim. 30/11/1977

Hilmi

259
İKİYÜZELLİDOKUZUNCU MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Süleymân Can

Ankara

Size cevâb olarak Seâdet-i Ebediyye kitâbımı hediyye gönderiyorum. Bu kitâbın fihristinde başlıklarını bulup okursanız, İslâm âlimlerinin bu konudaki bildirdiklerini anlamış olursunuz. İslâm bilgilerini böyle incelediğiniz ve araşdırdığınız için sizi tebrik ederim kardeşim. İnşâallah şuurlu ve İslâmın ince bilgilerine vâkıf kıymetli bir cevher olursunuz. Bunun için duâ ediyorum.

260
İKİYÜZALTMIŞINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Yusuf Caner

Almanya

Kalbinizin temizliğini ve ihlâsınızı bildiren yazılarınıza çok memnûn oldum. Tarikat ve müctehid hakkındaki yazılarınıza çok hayret etdim. Ben ömrümde bir kerre bile kimseye tarikatçıyım demedim. Çünki değilim ve olamam. Tarikatçılar eskiden vardı. Hepsi temiz, âlim, mübârek insanlardı. Benim gibi ilmi az, günâhı çok kimse onlar gibi olabilir miyim? Bu zemânda onlar gibi mübârek kimseleri hiç görmedim. Cenâb-ı Hak onların sevgilerini kalblerimize yerleşdirsin. Bin seneden beri müctehid gelmediğini çok yazdım. Hele şimdi hiç bulunmadığını her zemân söylüyorum. Bizim gibi ilmi az olanlar, o büyük müctehidlerin yazılarını okuyup anlayabilirsek ne mutlu bize!

Seâdet-i Ebediyye kitâbında ispirtolu içkiler hakkında İmâm-ı Muhammed’in fetvâsını ne maksadla yazdığımı soruyorsunuz.

Kıymetli kardeşim, o yazıları ben yazmadım. Din bilgisi yazacak kadar âlim olmadığımı iyi biliyorum. O yazılar büyük İslâm âlimi İbni Âbidîn hazretlerinin yazılarıdır Ben onun yazılarını, onun Arabca kitâbından terceme edip oraya yazdım. Benim kitâblarımın hiçbirinde, hiçbir din bilgisi, benim yazım değildir. Hepsi büyük İslâm âlimlerinin ve Allahü teâlânın sevdiği, seçdiği mübârek insanların yazılarının tercemesidir. Bu kitâbları okuyanlar, o büyüklerin

bildirdiği hakiki, doğru din bilgilerini öğrenmiş olur. Ben ve siz ve bütün sevdiklerimiz ve tanıdıklarımız bu kitâbları okuyalım. Bunu bize nasîb eden Rabbimize çok şükr edelim.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

261
İKİYÜZALTMIŞBİRİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Akman Türer Bey

Almanya

Göndermiş olduğunuz kıymetli mektûbunuzdaki suallerinizin cevâbı aşağıda bildirilmişdir.

1-Seâdet-i Ebediyye’de nemâz vakitlerinin batıya doğru gidildikçe bir boylam derecesi için 4 dakika gecikdiği yazılıdır. Köln 7 derece doğudadır. İstanbul 29 derece doğudadır. Buna nazaran Köln şehri, İstanbul’un 22 derece batısındadır. Nemâz vakitleri İstanbul’a göre olan bir takvim alırsınız. Köln’de her nemâz vakti İstanbul’dakinden bir saat 28 dakika, ya’nî bir buçuk saat sonra olacakdır. Bu hesab her iki şehirde de aynı saat olduğuna göredir. Köln’de kullanılan saat, İstanbul’da, ya’nî Türkiye’de kullanılan saatten bir saat geri olduğu için, nemâz vakitleri arasındaki fark yarım saat gecikme ile olmakdadır[51].

2-Hangi grup olursa olsun, şerî’ate uyanlar kıymetli insanlardır. Biz gruplara değil, fıkh kitâblarına uyarız ve fıkh kitâblarına uyan grupları severiz.

3-Eller, vitrde [kunut tekbirinde iki tarafa] indirilmeden kaldırılır. Fıkh kitâblarının yazdığına göre amel etmeniz lâzımdır.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

262
İKİYÜZALTMIŞİKİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim D[urmuş] Ali Kayapınar

Konya

29.6.1977 tarihli mektûbunuzu okumakla şereflendim. Cenâb-ı Hakkın büyük lütfuna, ihsânına kavuşarak, onun Habîbinin ve Eshâb-ı kirâmın ve onların vârisleri olan Ehl-i sünnet âlimlerinin hak yolunda bulunan ve bu yolun bilgilerinin yayılması için çalışan sizin gibi genç bir din kardeşimin mektûbunu okuyunca bütün ruhum ve bedenim zevk ile doldu. Rabbime nasıl şükr edeceğimi bilemiyorum. Yeryüzünün yıldızları olan sizin gibi gençlerin adedlerinin çoğalması için Rabbime duâ ediyorum.

Neşretdiğim Arabî ve Fârisî ve Türkçe kitâblarımın hepsinden birer aded bugün adresinize gönderdim ve bu hediyelerimin rûz-i mahşerde mîzânımın artmasına sebeb olacağını düşünerek Rabbime şükr ediyorum.

Siz mücâhid kardeşime bundan sonra da elimden gelen hizmeti yapmağa hazırım. Arabî ve Fârisî kitâblarımdan dilediğinizi Türkçe'ye terceme ederseniz çok memnûn olurum. Böylece size nasîb olan sevâbların kırıntılarına şerik olmak seâdetine kavuşurum.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, gözlerinden öperim kıymetli kardeşim.

Din kardeşiniz

263
İKİYÜZALTMIŞÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Ömer Kasapoğlu

Konya

Sualinizin cevâbı şöyledir:

Pederiniz hayatta iken taksimden vazgeçti ise, kalan malın hepsi miras ahkâmına göre taksim edilir. Buna göre herkese hissesine düşen nakit mikdârı bildirilir. Herkes hissesini öğrendikden sonra, dileyen kendi hissesinden temâmen vaz geçebilir veya bir kısmından vaz geçebilir veya temâmını veya bir kısmını dilediğine hibe yapabilir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim. [1978]

264
İKİYÜZALTMIŞDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Mehmed Şâfi Yalçın

Adana

Evlenmek için nasıl hareket edileceği Seâdet-i Ebediyye kitâbında uzun yazılıdır. Önce tahkikat yapmak, lüzumlu bilgileri edinmek lâzımdır. Bizim bu bilgilerden haberimiz olmadığı için birşey söylememiz haksızlık olur. Adana'daki temsilci arkadaş ile müşterek hareket ederek karar vermeniz münâsibdir, efendim.

Selâm eder, din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim. [Ocak 1978]

265
İKİYÜZALTMIŞBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim M. Ali Akyoldaş

İzmir

Mektûbunuzu okudum. Arzumuz sıhhatinizin idâmesidir. Bunun için mesâinizin aşırı olmaması lâzımdır. İstirâhat zemânınızın azalmaması şartdır. İyi ve emin bir usta ile ortak olmanızı, istirâhatınızın ve sıhhatinizin temini için arzu ederiz. Fakat bunun aksine sebeb olursa, bu ortaklık iyi olmaz. Ortaklık böyle fâideli olamıyacak ise sarfı nazar etmek icâb eder. Eğer bir çırak temini istirâhatınıza fâideli olur ise, bunu tercih ediniz. Hülâsa, herşeyden önce sıhhatinizi düşününüz kardeşim. [1978]

266
İKİYÜZALTMIŞALTINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Mehmed Ali Akyoldaş [İzmir]

Göndermiş olduğunuz hürmetli mektûbunuzu aldım. Cenâb-ı Hak hayrlı ve mübarek eylesin. Remâzan-ı şerîfde oruç zamanı dükkânı açmak, işletmek uygun değildir. O bakımdan dükkânı faaliyete geçmesi için acele etmeyin. İnşâ[allah] bayramda tam kapasite ile işletmeye açarsınız.

Borçlu olmak iyi değildir. Arsayı satmanız elzemdir. İnşâ[allah] hayırlı iyi

bir müşteri çıkar.

Ağabeylerden biri ile müştereken çalışırsanız, hem din, hem dünyânızın mamur olmasına duâ ederiz. İlk taksidi ödemekte sıkıntı çekerseniz, Ziyâ Bey bizim hesaptan size yardımcı olsun.

Selâm ve duâ eder; duâlarınızı beklerim kardeşim.

E. Ören

Işık Kitâbevi Darüşşafaka Cad. No. 72 Fatih - 1st Tel. 23 45 56 - 21 82 17

267
İKİYÜZALTMIŞYEDİNCİ MEKTÛB

B.

Kıymetli kardeşim M. Ali [Akyoldaş] Bey

Kıymetli mektûbunuzu aldım. Çok memnun oldum. Meşguliyetimizin fazlalığı sebebiyle cevâbınız gecikti. Kusura bakmayın.

1-Zaruret olmadıkça hastaneye [erkek doktora] götürmeniz uygun olmaz. [Ebeye götürünüz.] Bir iki ilgili kimseye muayene ettirip, istişare edin. Görülecek lüzum üzerine hareket ediniz. Duâ ediyoruz.

2-Zaruret [kanunî mecburiyet] olduğu için kızınızı ilkmektebe verebilirsiniz. Size ve ev halkınıza duâ ediyoruz. Bize de duâ buyurun lûtfen kıymetli kardeşim.

E. Ören

268
İKİYÜZALTMIŞSEKİZİNCİ MEKTÛB

Esselâmü aleyküm kıymetli kardeşim [Mehmed Ali Akyoldaş]

Mektûbunuzu evde okudum. Kardeşinizin durumuna çok sevindik.

1-Her iki işi de [börekçi dükkânı ve seyyar börekçiyi] yürütmesi iyi olur. Ancak temiz bir çırak yetiştirmek lâzımdır.

2-Arsayı satıp borcu ödemek çok iyi olur.

3-Cenâb-ı Hak selâmet-i dâreyn versin. Kusurlarımızı, günahlarımızı afv etsin.

Selâm ve duâ eder; duâlarınızı beklerim efendim.

269
İKİYÜZALTMIŞDOKUZUNCU MEKTÛB

Muhterem İhsan Bey kardeşim

Mektûbunuza ve âcize olan hüsn-i zannınıza çok memnûn oldum. Mevkûfat'ın aynı baskısı fakirde vardı. Okudum, sizin bildirdiğiniz gibi yazıyor.

Mevkûfat, Mülteka'nın tercemesidir. İyi terceme edilmişdir. Çok istifadeli bir kitâbdır. Mülteka'nın (Dürrü'l-Münteka) ismindeki şerhi Mecma'ü'l-Enhür kitâbının kenârında basılmışdır. Bu şerhde 93'ncü sahîfede diyor ki: Nemâza dururken Fârisî dil ile tekbîr getirmek sahîhdir. Fakat tahrimen mekrûhdur. Nemâz içinde okumak da böyledir. Fakat ma'nânın bozulmıyarak terceme edilmiş olması şartdır. Başka dillerde okumak da Fârisî dilde okumak gibidir.

Görülüyor ki, Arabi okuyamıyan kimsenin nemâzda başka dil ile kıraet etmesi sahîh ise de tahrimen mekrûhdur. Tahrimen mekruh, harâm demekdir. Cehennem azâbına sebeb olur. Kur'ân-ı kerîmi okuyamamak, yeni müslimân olup Fâtiha-i şerîfe ile üç âyet-i kerîme ezberlemeye vakit, üstad ve imkân bulamayanlar içindir. Böyle kimsenin Fâtihayı ve üç âyeti öğrenmesi farzdır. Tenbellikle öğrenmezse fâsık olur. Öğrenmek lâzım geldiğine ehemmiyyet vermezse kâfir olur, buyurdular. Âyet-i kerîmede, Kur'ân okuyunuz, buyuruluyor. Kuran, bildiğimiz mushaflarda yazılı nazm-ı İlâhîdir. Ya'nî, Kur'ân, nazm ve ma'nâ birlikde denir. İkisinden biri noksan olursa Kur'ân olmaz. Ancak yeni îmâna gelenin öğreninceye kadar kendi dili ile okursa nemâzı sahîh olur, denildi. Bu da tahrimen mekrûhdur. Bugün öğrenmesi mümkin ve de çok kolay olduğu için özr yokdur. Öğrenmeyip başka dille okumakla nemâz sahîh olamaz.

Selâm ve duâ eder, duâlarınızı beklerim, kardeşim.

270
İKİYÜZYETMİŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Nuri Bey

Cenâb-ı Hak ıslâh eylesin. Her müslimânın âilesi her ne sıfatda ve yolda

olursa olsun, evli kaldığı müddetçe dâimâ tatlı dil, güleryüz göstermesi lâzımdır. Sert davranınca kadına asabiyyet gelir. Sinir hastalığı gelir. Kadının erkeğe hizmet etmesi lâzım iken, iş tersine döner. Erkeğin kadının tedâvisi ile uğraşması lâzım olur ve hasta kadın hizmet yapamaz. Evlilik hayatı, Cehennem hayatı olur.

Kusursuz insan olmaz. Seâdet-i Ebediyye'deki otuz maddeye uygun olarak kusurları ıslâha çalışmalıyız. Her müslimân erkeğin bu mektûbu dikkatle okuyup ona göre hareket etmesi lâzımdır. Hiçbirimiz bundan müstesnâ değiliz.

Selâm ve duâ ederim kardeşim.

271
İKİYÜZYETMİŞBİRİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim İsmail Özülke

Honaz - Denizli

Mektûbunuzu aldım. Çok memnûn oldum. Vehhâbîler, İslâm dinini kaldırmak istemiyorlar; değişdirmek istiyorlar. Böylece bir fitne ve fesâd yolunu açdılar. Kendilerini haklı zannediyorlar. İslâmiyyeti içerden yıkıyorlar. Sultan [II.] Mahmud zemânında dağıtılmışlardı. Birinci Cihan Harbi'nden sonra, İngilizler bunları desteklediler. Hükümet kurmalarını sağladılar.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

272
İKİYÜZYETMİŞİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Gülcan Varol

Saruhanlı - Manisa

Seâdet-i Ebediyye'nin şehidler kısmında şerâb içip sarhoş olanın îmânı gitmez sözü, nefsine uyarak, arkadaşlarına aldanarak içen kimse içindir. Bu kimse günâh işlediğinden dolayı üzülmekde, pişman olmakdadır. Hüccet-ül-İslâm'ın [Süleymân bin Cezâ'nın Ey Oğul ilmihâlinin] 84'ncü maddesinde şerâb içenin îmânı gider sözü, harâm olduğuna ehemmiyyet vermiyen, üzülmiyen, pişman olmıyan kimse içindir. İki kitâbda da yazılı olan doğrudur. Ehl-i sünnet âlimleri buyurdu ki, günâh işleyenin îmânı gitmez. Büyük günâh işlemiş olur.

Şerâb içenin îmânını gidereceğini bildiren 9 hadîs-i şerîf vardır. Bu hadîs-i

şerîfler harâm olduğuna ehemmiyyet vermeyenler, bunun yasak olduğunu kalbine getirmiyenler içindir, dediler. Yahud şerâb içmeğe devâm edenler tövbe etmezlerse son nefesde îmânsız giderler demekdir. Böyle olduğu, Seâdet-i Ebediyye kitâbının birinci kısmının 29'ncu sahîfesinde açıkça yazılıdır. Bu sahîfeyi okursanız şübheniz temâmen zâil olur.

Selâm ve duâ ederim kardeşim.

273
İKİYÜZYETMİŞÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Zeki Atacan

Üsküdar - İstanbul

Mektûbunuzu aldım. Çok memnûn oldum. Sualinizin cevâbı şöyledir:

Başka mescidlerde yapılması harâm olmıyan bazı şeyler, bu câmide [Mescid-i Harâm] ve bunun bulunduğu Mekke şehrinde harâm olmakdadır. Birçok şeyler, harâm edildiği için Mescid-i Harâm ismi verilmişdir. Bu da içinde Kâbe bulunan câmiin ismidir. Harâm kelimesi, hürmet edilen manâsına da gelmekdedir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

274
İKİYÜZYETMİŞDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim A. Malkoç

Bahçelievler - Ankara

Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye kitâbının fihristinde (Hastalıkda nemâz) kelimesine bakdım. Burada 119'ncu sahîfeyi gösteriyor. 119'ncu sahîfede, Tenbîh yazısının ikinci maddesinde (Hasta olana, zevcesi, câriyesi, çocukları, kardeşleri abdest aldırır) diyor. Ya'nî abdest aldırmak, bunların vazifesidir. Abdest aldırmaları insânî vazifeleridir. Bunun karşılığı onlara çok sevâb verilir. Tatlı sözlerle, icâb ederse hediyye vererek bunları teşvik etmelidir. Kabûl etmezlerse, mecbûr değildirler. Bu takdirde abdest alamadığı için, teyemmüm etmek lâzım olur. Çünki, su bulamamak yedi dürlü olur. 139'ncu sahîfede üçüncü maddede yazılıdır.

275
İKİYÜZYETMİŞBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Muhammed Kâsım

İran

Mektûbunuzu okudum. Sizin teşkilatınızın çok eski senelerden beri İslâmiyyeti bütün dünyâya tanıtmak için çalışdığını biliyorum ve bunu takdir ediyorum. Allahımızın yüce Peygamberi Muhammed aleyhisselâma îmân edenleri, onun ışıklı yolunda gidenleri müslimân olarak tanıyorum, bunların hepsini seviyorum ve kardeş biliyorum.

İslâm âlimlerinin Râfızîlik üzerinde yazdığı çok kitâb vardır. Bunlardan biri [Abdülaziz Dehlevî'nin (vefâtı: 1239/1824)] (Muhtasar Tuhfe-i İsnâ Aşeriyye) kitâbıdır. Bu kitâbı ekli olarak size gönderiyorum. Lûtfen dikkatle okumanızı ricâ ediyorum. Bu kitâbın aslı olan Fârisî yazılmış büyük kitâb bende vardır. Hepsini okudum. Şi'anın çeşitli kollarından Nusayrîler ve Sebeîler ve diğer Gulât [aşırı Şi'î fırkaları], kitâbda uzun yazılıdır. Bunları elbette siz de sevmezsiniz, beğenmezsiniz.

İmâm-ı Gazâlî Tusî'nin 1374 hicri 1955 milâdî senesinde [İnkılabdan evvel Şah devrinde] Tahran'da basılmış olan Kimyâ-i Seâdet kitâbını ve M. Mokri Ph. Lit. nin 1954 senesinde Tahranda basılmış olan (Persian Dictionary) kitâbını çok okuyorum. Türkiye'de ve Suriye'de bulunan nemâz kılmıyan, gusül abdesti almıyan, İslâm âlimlerine düşman olan azgın câhilleri çok gördüm ve bunların âdice, alçakça yazılmış iftirâ dolu kitâblarını okudum. Bunların, Muhtasar-ı Tuhfe-i İsnâ Aşeriyye kitâbında uzun bildirilen, taşkın Râfizîler olduğunu anladım. Benim kitâbımdaki mektûblar bunlar için yazılmışdır. Siz onlardan değilsiniz. Siz insaflı ilim adamlarısınız. Ben sizinle berâberim. İslâmiyyeti yaymak için ve Vehhâbîlerle, Kâdıyânî ve Behâîlerle ve siyonizmle ve komünizmle ve Masonizm ile mücâdele için sizinle birlikde çalışmak, yardım etmek istiyorum.

Allahü teâlâ sizi ve bizi Muhammed aleyhisselâmın ışıklı yolunda bulundursun. Onun dört halîfesinin (Cihâr-ı Yâr-i Güzînin) sevgilerini

kalblerimize yerleşdirsin. Âmin.

276
İKİYÜZYETMİŞALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim İsmail Çelebi

Antalya

Mektûbunuzu aldım. Çok memnûn oldum. Suallerinizin cevâbı şöyledir:

1-Margarin yağların her çeşidi ayçiçeği yağı, fıstık yağı, zeytin yağı, balık yağı gibi sıvı yağlardan yapılmakdadır. İç yağı, domuz yağı sonradan katı halde karışdırılabilir ise de, domuz yağı çok pahalıdır. Bu işde kullanılmaz. Helâl ve mubâh olan birşeye, harâm karışdırıldığı zan ile, şübhe ile, bu işi bilmiyenlerin sözleri ile anlaşılmaz. Katanların veya bunu görenlerin söylemesi ile, tenekenin etiketinde yazılması ile anlaşılır. Bununla berâber margarinlerin hepsinin hazmı güçdür. Çünki, hepsi 45 derecenin üstünde sıvılaşır. İnsan vücudunda katı halde kalıp, barsakları ve karaciğeri yorar. Hatta bir kısmı hazm olmadan dışarı çıkar. En iyisi tereyağı, Trabzon yağı, Urfa yağı kullanmalı veya yağlı et ile yemekleri pişirip, margarin kullanmamalıdır.

2-Esanslar, gliserinde de eritilir. Veya birçok organik esterler esans kokusunda olup suda da erirler ve esansdan çok ucuzdurlar. Bunları düşünmeli, alkol karışdırıldığını zan etmemelidir. Mubâhlar zan ile harâm olmaz. Helâl ihtimâli olan yiyecek maddeleri, zan ile harâm olmaz.

3-Hâlis esanslarda alkol yokdur. Yerlilere hile olarak alkol karışdırılabilir. Fakat bu da bir zandır. Kat'iyyet ifâde etmez.

4-Tükenmez kalemler için de hüküm böyledir. Zan etmek, yemeğe ve kullanmağa mâni olmaz.

Hanefî mezhebinde bir avuç ayası kadar [sıvı] necâset bulunması nemâza mâni' değildir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

277
İKİYÜZYETMİŞYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Osman Varangel

Almanya

Zemânımızda Türkiye'de ve komşu memleketlerde bir mürşîd-i kâmil bulunduğunu bilmiyorum. Seyyid Abdülhakîm Arvâsî hazretleri bir mürşîd-i kâmil idi. İlm deryâsı idi. Size gönderdiğim Eshâb-ı Kiram kitâbının sonunda hâl tercemesi vardır. Okuyunca onun büyüklüğünü siz de anlarsınız.

Onun yolu, ondan evvel gelmiş olan Nakşibendî büyüklerinin yoludur. Bu yol Resûlullah efendimize kadar hiç değişmeden gider. Ya'nî her asrda gelen mürşîdler, hep aynı yolu göstermişlerdir. Bu yola sarılanlar seâdete ermişler, Allahü teâlânın sevgisine kavuşmuşlardır.

Size gönderdiğim Seâdet-i Ebediyye ve mektûbât tercemesi bu yolun büyüklerinin, mürşîdlerin yazıları ile doludur. Okuyup zevk alana ne mutlu! Bu kitâbların gösterdiği yola girmeniz ve bu yolda ilerlemeniz için şimdiki mürşîdinizden izn ve ona haber vermeğe lüzum yokdur. Cenâb-ı Hak sizi de, bizi de bu yolda ilerlemekle şereflendirsin. Âmin.

278
İKİYÜZYETMİŞSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Erol Cengiz

Erzurum

Mektûbunuzu aldım ve suallerinize çok memnûn oldum.

Yaradılmışın, yaradanda ne hakkı olabilir? İbâdet eden elin, ayağın, kalbin ve her zerrenin gerçek sâhibi O (celle celâlüh) iken, kendi mülküne karşı hiç sorumlu olabilir mi? diyorsunuz.

Kardeşim, kulun hiçbir sermâyesi yokdur ki Allahü teâlânın üzerinde hakkı olsun. Mahlûkun varlığı bile zıllidir, hakîkî değildir. Zıllin, gölgenin, kendi hakîkati, aslı üzerinde hakkı olabilir mi? Elbette olamaz. Fakat Cenâb-ı Hak lütf ederek, ihsân ederek, kendi üzerinde hak tanımışdır. Ve bunu Kur'ân-ı kerîmde açık olarak bildirmişdir.

İkinci sualiniz için de biz hadîs-i şerîflere ve âyet-i kerîmelere ve hatta selef-i sâlihînin beyânlarına, kendi aklımız ve ilmimiz ile ma'nâ verecek kâbiliyyet

ve salâhiyyet sâhibi değiliz. Sualiniz hakkında açık bir bilgiye rastlamadığımız için sükût ederiz.

Üçüncü sualinizin cevâb-ı şöyledir: **“Yaratıcıların en güzeli”** [Ahsenü’l-hâlıkîn] cümlesi, Kur’ân-ı kerimde bildirilmişdir [Mü’minûn sûresi, 14. âyet-i kerîme]. (Yaratıcı sanılanlara benzemez) ifâdesi de, yukarıdaki âyet-i kerîmenin tefsîridir. Yukarıdaki âyet-i kerîme, tefsîr kitâblarında uzun açıklanmışdır. Şübhe edilecek yer bırakılmamışdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim.

279
İKİYÜZYETMİŞDOKUZUNCU MEKTÛB

Muhterem kardeşim Erol Cengiz

Erzurum

Mektûbunuzu aldım. Suallerinize çok memnûn oldum.

Râbıta, ehl-i tarîke câizdir. Mürşîd-i kâmile râbıta olur. Mürşîd-i kâmile biat edenlerin veya mektûbunu veya râbıta risâlesini ele geçirip okuyarak inananların râbıtası câiz ve fâideli olur. Mürşîdin, kâmil olması şartdır. Nâkıs mürşîdlere ve şeyhlere râbıta etmenin fâidesi olmaz. Râbıtanın ve zikrin fâideli olması için, önce i'tikâdı düzeltmek, sonra, harâmlardan sakınmak, sonra farzları yapmak, sonra mekrûhlardan sakınmak, sonra sünnetleri yapmak lâzımdır. Bunlardan birini yapmıyanın zikr yapması hiç fâideli değildir. Boşuna vakt geçirmekdir.

Nemâz hâricinde secdeye kapanıp duâ etmek hoş olur. Peygamber Efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem) bilhassa Berat gecesinde böyle duâ ederdi. [Farz] Nemâz içinde, secdeye kapanıp duâ edilmez, tesbih okunur.

Nemâzda iken lâmbalar sönerse, nemâza devâm edilir. Karanlıkda nemâz kılmak mekrûhdur.

Selâm ve duâ ederim, kardeşim.

280
İKİYÜZSEKSENİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Hârun Draman

Mektûbunuzu okudum. Temiz kalbinizden çıkan hâlis düşüncelerinize ve Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarından edindiğiniz bilgilerinize çok memnûn oldum. Hiç vaktim olmadığı ve çok yorgun olduğum halde sizi cevâbsız bırakmağı İslâmî anlayışıma yakışdıramadım.

Suallerinizin cevâbı şöyledir:

1-Kardeşim, Mısırlı Abdülkâdir Udeh'in hiçbir eserini okumadım. Güvendiğim bir din adamından naklen mücâhid olduğunu yazmışdım. Sizin Abdülkâdir Udeh'in kitâbından naklettiğiniz yazı onun aleyhine hüccet olacak mâhiyyetde değildir. Çünki, bizim mezhebimizde zimmîlere içkinin had cezâsı tatbik edilmez. Harbîlere ise kazf ve kısasdan başka had cezâları tatbik edilmez. Mısır halkı Şâfi'î mezhebindedir. Abdülkâdir Udeh'in yazısı Şâfi'î mezhebine göredir.

2-Seâdet-i Ebediyye kitâbının altmışıncı sahîfesine bakdım. (Ye'cûc ve Me'cûc bilinmiyen yerden türeyeceklerdir) demiyor. (Şimdi nerede olduklarını bilmiyoruz) yazılıdır. Bu yazı, Zülkarneyn seddinin arkasında olduklarını inkâr değildir. Bu seddin nerede olduğunu bilmiyoruz, demekdir.

Kardeşim kitâbları dikkat ile okuduğunuza ve nezâket dolu suallerinize çok memnûn oldum.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, mübârek gözlerinizden öperim kardeşim.

281
İKİYÜZSEKSENBİRİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ummer Bey

Hindistan

2.4.1978 tarihli mektûbunuzu okudum. İslâma olan hizmet gayretinize çok memnûn oldum. Bu cihâd ni'metine de mazhar olduğunuz için sizi candan tebrik ederim. Îmân ve İslâm kitâbımı beğendiğiniz de sizin için büyük bir meziyyetdir. Çünki bu kitâbın yazarı büyük velî, derin âlim Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî hazretleridir. Kendisi Abdullah-i Dehlevî hazretlerinin halîfesi olup Suriye'de ve Irak'da çok velî yetişdirmişdir.

Kitâbı İngilizceden Malayalam diline terceme ettiğinizi yazıyorsunuz. Hangi

kitâbı terceme ettiğinizi bildirmiyorsunuz. Tercemenin 225 sahîfe olduğunu bildirdiğinize göre başka bir kitâbımı terceme ettiğinizi zan ediyorum. Yalnız İngilizce kitâblarımın terceme edilmesini istiyorum. Malayalam diline çevirdiğiniz kitâbı orada basdırıp da temiz ve okunaklı bir nüsha bana göndermeniz çok iyi olur. Gönderdiğiniz nüshayı burada ofset ile çok sayıda basdırınm. Kitâbın eni-boyu, benim küçük veya büyük boydaki iki kitâbımdan biri kadar olmalıdır. Tercemenizi oradaki müderris faziletli mütercim Muhammed Kutty'nin tedkik etmesi çok iyi olur. Kendisine selâmlarımı ve hürmetlerimi bildirmenizi ricâ ederim.

Türkiye'de posta işleri hükümetin elindedir. Kanuna ve nizâma uygun hareket etmemiz lâzımdır. Bunun için her taleb mektûbunun bize gelmesi ve herbirine bizim göndermemiz lâzımdır. Size, iyi niyyetinizden ve bana yardımınızdan dolayı çok teşekkür ederim. Size ve oradaki kardeşlerimin hepsine selâm ve duâ ediyorum. Bana ve yanımdakilere duâ etmenizi ricâ ederim kıymetli din kardeşim.

282
İKİYÜZSEKSENİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Şaban Balık

Havran-Balıkesir

Benim boş vaktim hiç olmadığından, partiler üzerinde okumak ve dinlemek fırsatını hiç bulamıyorum. Dinimiz bölünmeyi yasak etmekde, müslimânların birleşmesini, sevişmesini emr etmekdedir.

Size iki kitâbımı gönderiyorum ve duâ ediyorum.

283
İKİYÜZSEKSENÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem kardeşim

Pazar

Harâmdan gelen paranın, malın kendisini o işi yapandan almak, kullanmak harâmdır. O para, mal, onun malı ile karışınca, onun mülkü olur. Günâhı ona olur. Bu karışmış malı, parayı ondan almanız ve kullanmanız size günâh

olmaz. Bu fetvâya göre amel edersiniz. Kardeşinizi de bu günâhdan kurtarırsanız, onun için de çok iyi olur.

Selâm ve duâ ederim, kardeşim.

284
İKİYÜZSEKSENDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Mehmed Bahaddin

Amerika

İslâm bilgilerini merâk etmeniz ve titizlikle okumanız ve bunları yaymak için uğraşmanız şâyân-ı takdirdir. Ehl-i sünnet âlimlerinin akâid ve fıkh kitâblarındaki bilgileri anlamak ve değişmemeleri için titiz davranmak Cenâb-ı Hakkın büyük bir ni'metidir. Bu çalışmalarınızın hayrlı ve semereli olması için âcizâne duâ ederim.

Şimdi terceme ve baskı tashihleri ile fazla meşgûl olduğumuz için suallerinizin cevâbını araşdırmağa zemânımız ve tâkatımız kâfi olmuyor.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim, kardeşim.

285
İKİYÜZSEKSENBEŞİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Hadîs-i şerîflere bizim düşüncemiz ile ve günümüzün teknik bilgileri ile açıklamalar yaparsak aldanırız. Bunların açıklanmaları ile emr olunmadık. Emr olunan bilgilerde çok zayıf olduğumuz için, bunları öğrenebilir ve bilgimize göre amel edebilirsek ne mutlu bize.

Dürrü'l-Muhtâr'ın Tahtâvî hâşiyesinde diyor ki, şerî'atde açıklanmamış olan din bilgileri üzerinde düşünmek ve soruşdurmak câiz değildir. Dinde lâzım olan bilgileri öğrenmek ve bunlara uygun yaşamakla emr olunduk. Yaşamak için ve dinimizi korumak için lâzım olan fen bilgilerini öğrenmekle emr olunduk. Vaktimizi bunlara sarf etmemiz lâzımdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

286
İKİYÜZSEKSENALTINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Mehmed Gençbil

Amerika

Mektûbunuzu aldık. Sualinize pek memnûn olduk. Din Adamının Din Düşmanlığı'nda yüzbirinci sahîfedeki mektûb numarası da yüzon olacakdır. Yüzbeşinci mektûb terceme edilmemişdir. Bunun için size teşekkür ederiz.

Yüzonuncu mektûbun başında (Kardeşim, bizim cinsimizden ve bizim yolumuzda olmayandan sakın ve bid'at sâhibinin sohbetinde bulunmakdan kaç!) denilmekdedir. Her iki kitâbdaki tercemeyi de hocamız yapmışdır. Parantez içindeki yazıyı Vehhâbîye Nasihat kitâbına uygun kelimelerle, Din Adamının Din Düşmanlığı kitâbına uygun olan başka kelimelerle, açıklamışdır. Her iki kitâbdaki terceme aynı maksadı, aynı ma'nâyı bildirmekdedir. Hadîs-i şerîflerin tercemesinde de ma'nâyı anlamak ve bu ma'nâyı uygun görülen kelimelerle anlatmak hocamızın usulüdür. Bunun gibi aynı mevzuyu ve aynı ma'nâyı çeşidli kelimelerle bildiren çeşitli hadîs-i şerîfler vardır. Bu çeşitli hadîs-i şerîflerdeki kelimelerin değişik olmalarına itiraz etmek kimsenin hakkı değildir. Aynı ma'nâyı, aynı maksadı, çeşitli anlayışlı kimselere, çeşitli kelimelerle anlatmak icâb eder. Kur'ân-ı kerimde, hadîs-i şerîflerde ve hocamızın tercemelerinde bunun misâlleri çokdur.

Duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

[Enver Ören]

287
İKİYÜZSEKSENYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ahmed Karaaslan

Ermenek - Konya

Mektûbunuzu okudum. Kalbinize gelen vesveselere hiç üzülmeyiniz. Şeytan îmânı kuvvetli olan müslimânlara ve bilhassa gençlere musallat olur. Küfre sebeb olan düşünceleri kalbine getirir. Size gelen böyle bozuk düşünceleri siz beğenmiyorsunuz. Bundan dolayı çok üzülüyorsunuz. Bu hâliniz îmânınızın kuvvetli olduğuna alâmetdir. Âyetülkürsîyi ve Kul eûzüleri sabah

akşam üç kere okuyunuz. Hiç üzülmeyiniz. (Ey mel'un şeytan! Ben sana aldanmam. Benim îmânım kuvvetlidir) şeklinde düşününüz. Böyle düşününce şeytan aldatamıyacağını anlayarak, kuruntu vermekden ve kötü düşünceler vermekden vazgeçer ve gider. Bu yazdıklarımı evvelce birkaç kişiye de yazmışdım. Benim sözümü dinlediler ve sıkıntıların hepsinden kurtuldular. Hiçbir ağrıları ve vesveseleri kalmadı, kurtuldular.

Hepimizin birinci vazifemiz, beş vakt nemâzı kılmak ve harâmlardan sakınmakdır. Erkeklerin helâl para kazanması, kadınların da örtünmeleri, yabancı erkeklerle konuşmamaları lâzımdır. Bu üç vazifeyi yapmamız farzdır. Rabıta yapmak farz değildir. Müstehabdır. Bu üç vazifede noksanlık olursa râbıtanın ve zikrin faydası olmaz. Zararı olur. Babanız Ahmed Alpaslan'a çok selâm ederim. Sizin gibi kıymetli evlâdlar yetişdirdiği için kendisini tebrik ederim.

288
İKİYÜZSEKSENSEKİZİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Dâvud Gülsün

Ergani

Mektûbunuzu okudum. Edeb ve nezâketle vâki olan suallerinize muttali' oldum. Tam İlmihâl kitâbındaki büyük İslâm âlimlerinin kıymetli yazılarını okumak şerefine kavuşduğumuz için Rabbimize sonsuz şükürler ederiz. Rabbim hepimizi o büyüklerin bereketlerine ve şefâ'atlerine nâil eylesin. Âmin.

Aziz kardeşim, İslâm dininin temel kitâblarından olan (Akâid-i Nesefî) şerhinde diyor ki, (Kütüb-i semâviyyenin hepsi kelâm-ı İlâhîdir. Kelâm-ı nefsîyi göstermek bakımından birbirlerinin aynıdır. Yazma, okuma ve işitme bakımlarından farklıdırlar. Bu bakımdan Kur'ân-ı kerîm hepsinden efdaldir. Çünki, diğer kitâblar mu'ciz değildir. Diğer kitâblar, ilâve ve çıkarma yapılarak değişdirilir. Kur'ân-ı kerîm ise, değişdirilmekden muhâfaza edilmişdir.)

Kur'ân-ı kerîmin hepsi Allah kelâmı olduğu için, her sûresinin fazileti ayrıdır. Fakat okumakda bazısı daha efdal olur. Hadîs-i şerîfde **(En faziletli sûre, Bekara sûresidir)** buyuruldu. Bazı sûreleri okumanın sevâbı daha çokdur.

Kur'ân-ı kerîm, diğer kütüb-i semâviyyenin okunmasını, yazılmasını ve amel edilmesini nesh eyledi. Îmân ve İslâm kitâbında Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî buyuruyor ki, (Kitâbların hepsi Allah kelâmıdır. Ebedîdir. Ezelîdir. Okuması, yazılan, ezberlenen kelâm, hâdisdir. Mahlûkdur. Kelâm-ı İlâhî harfli, sesli değildir. Arabî, Türkçe olmak gibi başkalaşmaz. Şekil almaz. Yazılmaz. Bunlar kelâm-ı lafzîdirler. Kelâm-ı nefsîyi gösterdikleri için bunlara da kelâm-ı İlâhî demek câizdir.) (Mevâhib-i Ledünniyye) de diyor ki, (Kur'ân-ı kerîmden başka bütün kitâblarda tağyir ve tahrifler oldu. Bunlar tağyir edilince Peygamber gelerek değişdirilen yerleri haber verirdi. Allahü teâlâ habîbinin kitâbını tebdilden, tahrîfden muhâfaza etdi. Diğer kitâblarda tebdil ve tahrif yapıldı. Karâmıta fırkası Kur'ân-ı kerîmde değişiklik yapmağa çalışdı. Değişdiremedi.)

(Mir'at-i Kâinât) tarih kitâbında diyor ki, (Bolis [Paulus] isminde bir Yehûdî, papaz şekline girip İncili tağyir ve tebdil edip [başkalaştırıp, değiştirip] birbirine muhâlif nüshalar yazdı.) Abdülganî Nablüsî (Hadîka)da diyor ki, (Bugün elde bulunan İncillerde tebdiller, tahrifler [bozmalar] ve değişdirmeler yapılmışdır. Bunları okumak câiz değildir.) Celâleyn tefsîrinde, Mâide sûresinin 14'ncü âyetinde **(Onlar Tevratı tahrif, tebdil etdiler)** ve Bekara sûresinin 75'nci âyetinde **(Onların bir fırkası, Tevratı, Allah kelâmını, işitdikden ve anladıkdan sonra tahrif etdiler)** buyuruldu.

Görülüyor ki, akâid ve tarih kitâbları ve Kur'ân-ı kerîm, semâvî kitâblarda değişiklik yapıldığını bildiriyorlar. Kelâm-ı İlâhînin mahfazasını, zarfını değişdirdiler. Mahfazasının değişdirilmesi ile ebedî olan kelâm-ı nefsî değişmez. Kelâm-ı nefsîye dokunamazlar. Değişen kelâm-ı lafzîleri de Kur'ân-ı kerîm haber verdi. Şimdiki İnciller, kelâm-ı İlâhî değildir. Kelâm-ı İlâhî ile insan sözlerinin karışımıdır. Selâm ederim.

289
İKİYÜZSEKSENDOKUZUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Rızâ Bey

Göndermiş olduğunuz değerli mektûbunuzu aldım. Okuyarak çok memnûn oldum.

Bir insan, âlim olarak, müctehid olarak, velî olarak dünyâya gelmez. Herkes önceden dört mezhebden birini taklîd etmeğe mecburdur. İmâm-ı Gazâlî, Şâfi'î mezhebini; İmâm-ı Rabbânî, Hanefî mezhebini; Abdülkâdir-i Geylânî, Hanbelî mezhebini taklîd etmişler. Önce mezhebde müctehid olmuşlar, sonradan mutlak müctehid olmuşlardır. Mezhebde müctehidin de başkasını taklîd etmesi harâmdır. Bunlar kendi ictihâdlarına tâbi olurlar. Mutlak müctehidin, kendi ictihâdına uyması lâzım ise de mezheb kurmaları, mezheb imâmı olarak ortaya çıkmaları lâzım değildir. Hatta fitneye sebep olmamak için câiz de değildir. Çünkü dört mezheb tedvin edilmişdir. İntişâr etmişdir. Bütün dünyâ müslimânları bu dört mezhebden birindedir.

Bu mutlak müctehidler, kendilerine sual soranların veya nasîhatlarına muhatab olanların mezheblerine göre konuşmuşlar, böylece müslimânlara hizmet etmişlerdir. Bütün mürşîd-i kâmiller, ya'nî kutb-ı irşâd olan velîler ve silsile-i aliyyenin her biri mutlak müctehid idi. 4 mezheb imâmı ve selef-i sâlihin arasındaki yüzlerce müctehidlerin herbiri de kutb-ı irşâd idiler. Ya'nî yüksek velî idiler. Çünki mürşîd-i kâmil olmak için mutlak müctehid olmak ve mutlak müctehid için de büyük velî olmak lâzımdır. Hakîkî İslâm âlimi, ya'nî ulemâ-i râsihînden olmak için, hem mürşîd-i kâmil, hem de müctehid olmak lâzımdır. Bu ulemâ-i râsihîn, iş taksimi yapmışlar. Bazıları tarikat-ı aliyyeyi [tasavvufu], başkaları da mezhebleri tervice [yaymaya] çalışmışlardır. Hem tasavvufu, hem de mezhebi birlikde yaymak çok müşkildir. Bu müşkil vazife ancak Eshâb-ı kirâma ve sonra gelenlerden pek nâdir ekâbire nasîb olmuşdur.

İmâm-ı Gazâlî hazretlerinin mutlak müctehid olarak ortaya çıkmadığını yukarıda bildirmişdik. Bunun için birçok âlimler onu Şâfi'î mezhebinde müctehid olarak tanımışlardır. Keskin görüşlü derin âlimler ise, onun mutlak müctehid olduğunu ve ictihâdının Şâfi'î mezhebine uygun olduğunu ve bu sebebden dolayı Şâfi'î mezhebinde müctehid olarak görüldüğünü bildirmişler, Abdülhakîm Efendi hazretleri, böyle bildirenlerin isâbetli olduklarını bildirdi. Biz de bazı kitâblarımızda böyle yazdık. Bunu işitmemiş olsaydık, ne yazardık,

ne bilirdik, ne de anlardık. Bizim ilmimiz ve salâhiyyetimiz bu bilginin çok aşağısındadır.

İctihâd şûrasındaki câhillerin sözlerinin hakîkatle hiç alâkası yokdur. Hezeyân kabilindendir.

Her ilmin ihtisası olduğu meydandır. Râsih ilimli büyüklerden bazıları tasavvufda, bazıları fıkıhda hizmet ihtiyâcını duydukları gibi, bazılarının zemânında da ilm-i kelâm hizmeti lâzım olmuşdur. İlm-i kelâmda müctehid olarak tanınmışlardır.

Efendim, yukarıdaki bilgiler umûr-ı teklîfiyyeden değildir. Ya'nî bilinmesi ve inanılması vâcib şeyler değildir. Bunların üzerinde durmanın uygun olmadığı Ibni Abidin in ve Tahtâvî'nin 5'nci cildleri sonunda yazılıdır.

Helâda, kilisede, hamamda nemâz kılmak sahîh ise de mekrûhdur. Başka yer bulamazsa veya fitneye sebeb olmamak için buralarda kılmak mekrûh olmaz. Necîs elbise ile nemâz sahîh olmaz. Temiz, fakat kirli, boyalı, katranlı elbise ile kılmak sahîh ise de mekrûhdur. Tâhir ve temiz elbise bulamayan kimsenin bunlarla kılması mekrûh olmaz. Nemâza, Cum'a nemâzına mâni' olan bir işde çalışmak tayyib olmaz. Ya'nî buradan elde edilen nafaka helâl ise de nemâzın edâsına mâni' olmak zararı vardır. Ancak tayyib bir iş, ya'nî nemâza mâni' bir iş bulamayan için, böyle nafaka kazanmak câiz olur. Bunun câiz olması için de, o şehirde veya başka yerde tayyib iş aramak şartdır. Arayıp bulamazsa mazurdur. Aramazsa mes'ûl olur.

[Bozucu bir şey] Acaba ile, şübhe ile nemâza mâni' olmaz. Kendisinin necis şeyden yapıldığını görmesi veya gören müslimândan işitmesi hâlinde nemâza mâni' olur.

Kardeşim, Budha'nın şahsının peygamber olmadığı, mektûbât'ta ve Kâmûsü'l-A'lâm'da açıkça yazılıdır. Peygamber olmadığı ma'lûm olan kimseye peygamber demek küfr olur.

Bu kitâblarda okuduğunuzu yapmak en fâideli yoldur. Zemânınızda bundan başka yol da yokdur. Mevcûd şahısları, sahtekârları, kâtî'-i tarîk-i İlâhî[52]

olan mücrimlerin sahte ve yaldızlı sözlerine, yazılarına aldanarak ebedî felâkete sürüklenmekden Allahü teâlâ hepimizi muhâfaza buyursun.

290
İKİYÜZDOKSANINCI MEKTÛB

Kıymetli kardeşimiz Orhan Aktürk

Mektûbunuzu ve Arif Çağan Bey'in [münasip bir fakire verilmesi için] gönderdiği zekâtı aldık (2000 lira). Ona da ayrıca mektûb yazıp sizin mektûbunuzun içine koyduk. Siz ona verirsiniz.

Kardeşim, kâfirler ile iyi görüşülebilir. Onların sadece dinlerine hürmet edilmez ve dinleri sevilmez. Şahıs olarak görüşmek, sevmek, sevilmek mahzurlu değildir.

Selâm ve duâ ederim kardeşim. 20.2.1978

Enver Ören

291
İKİYÜZDOKSANBİRİNCİ MEKTÛB

Bu iki mektûb Almanya'nın Aachen şehrinden Yusuf Amin Anton Diel adında bir muhtedi müslümana yazılmıştır.

Muhterem Efendim

Gönderdiğiniz kıymetli mektûbu aldım. Çok memnûn oldum. İslâmiyeti anlamakda vey aymakdaki gayretlerinizi çok takdir ettim. Kitaplarımın Almancaya terceme edilmekde olduğunu öğrenmek beni çok sevindirdi. Maddî imkânlarımız müsait oldukça onları bastırmağı çok arzuluyorum.

Endonezya, Çince ve İspanyolca lisanlarına da terceme ettirmeği düşünmeniz ve bu husûslarda kıymetli din kardeşleri bulmanıza çok teşekkür ve duâ ederim. Ancak, bu lisanlara terceme edilmesini, bâzı maddî ve manevî imkânsızlıkları sebebiyle muvafakat edemiyorum.

Vakfımızın daha ağır yükü kaldıramayacağını takdir edersiniz. Bu vakfın gelir kaynakları mahdut olup, Ehl-i sünnet i'tikâdının yayılmasının insanlık

için dünyâ ve âhiret seâdeti olacağına inanan talebelerim tarafından bu hizmetler yürütülmektedir. Başka bir gelir kaynağımız yokdur.

Din ve dünyâ seâdetiniz için duâ eder, duâlarınızı beklerim kıymetli kardeşim.

H. H. Işık

292
İKİYÜZDOKSANİKİNCİ MEKTÛB

Selâmün aleyküm. Kıymetli kardeşim Yusuf Bey

15.3.1979 tarihli mektûbunuzu aldım. Yaptığınız tercüme için ücret hesap ettiğinizi ve bunu bizden istediğinizi okuyunca hem şaştık hem de üzüldük. Sizinle yeni tanışmıştık. Önce bize mektûb göndererek İngilizce kitaplarımızı çok beğendiğinizi ve Almanya'da 50 000 müslüman Alman bulunduğunu, bu kitapları Almancaya terceme ederek onlara dağıtılınca çok faydalı olacağını yazdınız. Sonra gazeteye geldiniz. (İslâmiyyet nedir) kitâbımızı tercüme ettirdiğimizi ve bastıracağımızı size bildirdik. Bu tercümeyi görmek istediniz. Evinizde incelediniz. İyi tercüme edilmediğini anlayarak kendiniz tercüme edeceğinizi bildirdiniz. Az zamanda bitirip bize gönderdiniz. Bunu bastırınca Almanya'da dağıtılmasına yardımcı olacağınızı bildirdiniz. Bu tercümeyi yapmak istediğinizi bildirirken ve yaptıktan sonra bizden hiç ücret istemediniz. Aramızda ücret ve para sözü hiç olmadı. Bu işi Allah rızası için ve bu kıymetli kitapların yayılması için yaptığınızı bildirdiniz. Bu nazik ve centilmen hareketinizi çok beğendik. Bir miktar para temin ederek hediye olarak size gönderdik. Para zarfı masanın üstüne konunca (Ben bunu Allah rızası için yaptım. Bir karşılık düşünmüyorum.) dediniz. Almanya'dan bir müddet sonra gönderdiğiniz mektûbta başka kitaplarımızı, başka dillere de ücret karşılığı terceme ettireceğinizi yazdınız. Ücret ile tercüme yaptırmak istemediğimizi size bildirdik. Son mektûbunuzda Allah rızası için yaptığınız ve bir ücret düşünmediğinizi bildirdiğiniz tercüme için ücret istiyorsunuz. Aramızda bir sözleşme, bir anlaşma olmadığı için ücret istemeniz câiz değildir. Size haram olur. Biz bütün dünyâya parasız kitap gönderiyoruz. Size hediye ve

yardım olarak ikinci defa verecek bir paramız da yokdur. Bu sebeple tercüme ettiğiniz kitâbı Ender Bey'e geri veriyoruz.

Bulunduğunuz yerde kitaplarımızı satacağınıza güveniyor iseniz, bizim için bir kitapçı dükkânı açınız. Bize dükkânın adresini bildiriniz. Buradan bir kardeşimizi size yardımcı olarak göndereceğiz. Bunun ücretini ve dükkânın kirasını ve dükkânın masraflarını buradan her ay ona göndereceğiz. Her türlü para masrafını o yapacaktır. Siz hiçbir şeye para ödemeyeceksiniz. Para ödemesi ile alâkanız olmayacaktır. Siz çalışacaksınız. Dükkâna bol miktarda İngilizce, Almanca, Arabca kitaplarımızdan parasız olarak az zamanda göndeririz. İsviçre'de bulunan adamımız kitapları getirip dükkâna teslim edecektir. Kitapları satınca mâliyet fiatlarını biz alacağız. Kârın hepsini size bırakacağız. Satılan kitapların yenisini tekrar hemen dükkâna göndereceğiz. Satılacağına güvendiğiniz kitaplarımızı Alamancaya terceme edip bize gönderirseniz burada bastırıp dükkâna teslim ederiz. Fakat bizden hiçbir şey için para istemeyiniz. Yani ne tercüme için, ne de başka bir şey için. Para ödemelerini oradaki arkadaşımız yapacaktır. Orada bol bol kitap satarak İslâmiyete ve Almanya'daki müslüman kardeşlerimize büyük hizmet etmiş olur, hem de çok para kazanırsınız. Bu hizmetiniz ile ve helal kazancınız ile biz de seviniriz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, gözlerinizden öperim kıymetli din kardeşim.

Hüseyn Hilmi Işık

293
İKİYÜZDOKSANÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ömer Akgiray

Göndermiş olduğunuz edebli ve ihlâslı mektûbunuzu aldım. Okuyarak çok memnun oldum.

Kardeşim, suâllerinizin cevâbına gelince:

1-Hanbelî mezhebinde olanlar, Vehhâbîler gibi değildirler. Hanbelî mezhebi hak mezhebdir. Vehhâbîlik ise [hak] mezheb değildir.

2-"Yaratmak" kelimesini, bazı kişiler unutarak, yanılarak, ağzından

kaçırarak kullanırlarsa kâfir oldukları söylenemez. Ancak bu kelimeyi Allahü teâlâdan başkası için kullanmamalıdır.

3-Küfre sebeb olacak sözleri öncelikle öğrenmesi lâzım. Küfre sebeb olan şeyi öğrendikden sonra, ondan rücu' etmesi lâzımdır. Umumî olarak küfrden rücu' etdim demesi de onu kurtarır.

4-Zarûret olduğu, ihtiyaç olduğu zaman veya kalb kırmamak için, fitne çıkarmamak için hürmet ve muhabbet etmeyerek [gayrimüslimlerle] el sıkmak küfr olmaz. Bu durumlarda selâmlaşmak da, birlikte bulunmakda da mahzur yokdur. Ancak küfre tazim küfr olur.

5-İmkân olduğu nisbette yalnız farzı, teneffüs arasında bir yerde kılmalı, yer bulamazsa, helâda bile kılmalı, kazâya bırakmamalıdır. Bu da mümkün olmaz ise, İlmihâlin (25. baskı 164. sahîfedeki Nemâz Vakitleri bahsinde) bildirildiği gibi, Hanbelî mezhebi taklîd edilerek kılmalıdır.

6-İmamda nemâza mâni' olan hatâ bilinmez ise, nemâz sahîh olur. Cum'a için câmiye gitmeli, imâma yakın durup, imâmın sesini duymalıdır.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, müstecâb duâlarınızı bekleriz kardeşim. [1979]

294
İKİYÜZDOKSANDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mahmud [Güveli] Bey

Göndermiş olduğunuz kıymetli ve edebli mektûbunuzu aldık. Okuyarak çok memnun olduk.

Yazmış olduğunuz meşrubatlardan sadece bir tanesi [içinde uyuşturucu madde bulunduğu için] şübheli bir içkidir. Diğerlerinin satışı câizdir. Kolonya satışı da mahzurlu değil.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ eder, müstecâb duâlarınızı bekleriz kardeşim.

Enver Ören

295
İKİYÜZDOKSANBEŞİNCİ MEKTÛB

5 Ekim 1979

Kıymetli Ayşegül Hanım

Erzurum

Mektûbunuz bugün elime geldi. Çünki bir aylık seyahatden bugün döndüm.

Bir çocuğun kan grubu babasının kan grubuna benzemezse anasının kan grubuna benzemesi lâzım değildir. Çünki lohusalıkta ve doğuma yakın zamanlarda ananın kan grubunun değişeceği bizim kitâbda da yazılıdır[53]. Çocuğun kan grubu anasının doğumdan sonraki kan grubuna benzemezse, ananın kan grubunun değişmiş olacağı düşünülebilir. Bu takdirde ikinci çocuğun kan grubu anasının yeni kan grubuna benzer. Kan grupları ile adlî karar verilmez. Ancak diğer incelemelerle elde edilen neticelerin doğruluğuna yardımcı olabilir. O halde muhterem babanızın ve valideniz hanımefendinin ve sizin müsterih olmanız lâzımdır.

Seâdetiniz için duâlar ederim efendim.

Emekli albay eczacı ve kimyager H. Işık

296
İKİYÜZDOKSANALTINCI MEKTÛB

Sevgili Kardeşim

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Bizim kitâblara dil uzatanlar, leke sürmek isteyenler, iftirâ ediyorlar. Kendileri bozuk yoldadırlar. Rapor dediğiniz iftirâlara sayın yazar vesikalarla cevâb vermiş, onların yüz karalarını ortaya koymuşdur. Biz sayın yazarın bu haklı müdâfeasını basdırdık. Yüz Karası adıyla bütün ilm adamlarına gösterdik. Çeşitli dillerde binlerle takdir ve tebrik mektûbu aldık. Size bu Yüz Karası'ndan hediyye gönderiyoruz. Bu Yüz Karası'nı ve sayın yazarın Seâdet-i Ebediyye kitâbının başındaki büyük İslâm âlimi faziletli Kadıköy Müftisi Mekkî Efendi hazretlerinin medhiyesini lûtfen okuyunuz. Bu kitâbların doğruluğunu ve kıymetini iyi anlarsınız. Bunlara dil uzatanların, yalancı, kıskanç, çekemez ve câhil olduklarını takdir edersiniz. Dil uzatdıkları kitâblar kapış kapış yayılmakdadır. Cenâb-ı Hak size de bize de doğru yolu

göstersin, yalancıların, câhillerin, mezhebsizlerin, sapıkların sözlerine ve yazılarına aldanmakdan muhâfaza buyursun.

Kitâblarda yazarın kendi düşüncesinin hiç bulunmadığını; bütün yazılarını, büyük İslâm âlimlerinin kitâblarından terceme ettiğini misallerle size bildiririz. O zemân bu kitâblara dil uzatanların câhil olduklarını, İslâm âlimlerinin kitâblarından haberleri olmadığı için yazarın kendi düşüncesi zannettiklerini iyi anlarsınız.

Kıymetli Kardeşim, onlar gibi art fikirle, art düşüncelerle konuşmuyorum. Size Allah rızâsı için sesleniyorum. Akl-ı selim sâhibi olduğunuzu bildiğim için sizin temiz vicdânınıza hitâb ediyorum. O zevallılara sorunuz, kitâbda yanlış dedikleri, yazarın kendi düşüncesi diyerek sizi aldatmağa çalışdıkları bir cümlecik size göstersinler. Bir tane bile gösteremezler. Buna da iftirâ etmeğe kalkışarak bir cümle ileri sürerlerse onu kitâbdaki sahîfesi ile birlikde bize yazınız. Sayın yazara gösterir, o yazının vesîkasını, vesikalarını İslâm âlimlerinin Arabca, Farsça kitâblarındaki yerlerini kendisinden öğrenir size bildiririz. Sizde haklıyı ve haksızı iyi anlar bize duâ edersiniz. İftirâcılar, mezhebsizler tarafından yanıltılarak, aldatılmak istenen, sizin gibi birçok temiz ve uyanık din kardeşimizi kurtardık. Onların duâlarına ve takdirlerine kavuşduk. İnşâallah siz de hakkı, haklıyı ve haksızı ayırarak seâdete kavuşursunuz.

Sevgili Kardeşim. Mezhebsizlerin iftirâ ederek saldırdıkları bu kitâbların Arabcalarını, İngilizcelerini, Fransızcalarını ve Almancalarını bütün dünyâya gönderiyoruz. İslâm memleketlerindeki büyük âlimlerin, kıymetli din adamlarının, profesörlerin bu kitâblara olan takdirlerini ve tebriklerini bildiren binlerle Arabca ve İngilizce mektûb aldık. Bu mektûblar kitâbların kıymetini gösteren binlerle şâhiddir. Bu salâhiyyetli din adamlarının takdirleri karşısında birkaç çatlak sesin hiç ehemmiyeti yokdur.

E.Ören

297
İKİYÜZDOKSANYEDİNCİ MEKTÛB

Sayın Mustafa Alper

Kıymetli kardeşim, mektûbunuzu okudum. Büyük İslâm âlimlerinin kitâblarından toplanmış yazıları okuduğunuz ve hem de dikkatle ve anlayarak okuduğunuz için sizi tebrik ederim. Bu dünyâda, hatta müslimânlar arasında pek az kimseye nasîb olan bu ni'mete kavuşduğunuz için sizi tekrar, tekrar tebrik ediyorum.

Kıymetli kardeşim, Cenâb-ı Hakkın âhiretde görülmesi mevzuundaki sualiniz çok hoşuma gitti. Vaktiyle bu satırları terceme ederken ben de bu noktaya takılmışdım. Acele olarak, birkaç kitâba bakmışdım. Aradığımı bulamamışdım. Büyük İslâm âliminin yazısını olduğu gibi basdırmağı tercih etmişdim. Kendiliğimden birşey eklemeğe cesâret edememişdim. Sizin mektûbunuzu okuyunca, araşdırmalarımı ve düşüncelerimi hatırladım. Tekrar aramağa başladım. Çeşidli tefsîr kitâblarını ve akâid kitâblarını gözden geçirdim. Allahü teâlâya şükr olsun ki, birkaç ay evvel Pakistan'dan gelen Fârisî kitâbda aradığımı tam olarak buldum. Çok sevindim. Buna sebeb olduğunuz için size de hayr duâ ettim. Bulduğumu terceme ederek, Îmân ve İslâm kitâbının 20. baskısına ekleyeceğim. Size de bir sûretini gönderiyorum. Kitâbımın daha kıymetlenmesine sebeb olduğunuz için size çok teşekkür ederim.

Bundan sonra da kitâblarım üzerinde vâki olacak suallerinizi ehemmiyyetle bekliyorum. Sizin gibi dikkatli, ihlâslı ve uyanık kardeşlerimin yardımı ile kitâblarım her yeni baskısında daha kıymet kazanıyor. Allahü teâlâ sizden râzı olsun. Din ve dünyâsını ma'mûr eylesin. Kıymetli duâlarınızı beklerim kardeşim...

(Şeyh Abdülhak-ı Dehlevi hazretleri, Fârisî "Tekmîlü'l-Îmân" kitâbında buyuruyor ki: Hadîs-i şerîfde buyuruldu ki, **Kıyâmet günü Rabbinizi ondördüncü ayı gördüğünüz gibi görürsünüz.** Allahü teâlâ dünyâda anlaşılmadan bilineceği gibi, âhiretde de anlaşılmadan görülecekdir. Ebü'l-Hasen-i Eş'arî ve İmâm-ı Süyûtî ve İmâm-ı Beyhekî gibi büyük âlimler, cinnin sevâb kazanmıyacaklarını ve Cennete girmiyeceklerini, ancak mü'min olanlarının Cehennemden kurtulacaklarını bildirdiler. Kadınlar, dünyâdaki bayram günleri gibi senede birkaç kerre göreceklerdir. Mü'minlerin kâmil

olanları, her sabah ve akşam, diğerleri ise Cum’a günleri göreceklerdir. Bu fakire göre, mü’min kadınlar ve melekler ve cin de bu müjdeye dâhildirler. Fâhmatü’z-Zehrâ ve Hadîcetü’l-Kübrâ ve Âişe-i Sıddıka ve diğer ezvâc-ı tâhirât ve hazret-i Meryem ve hazret-i Âsiye gibi kâmil ve ârif hatunların diğer kadınlardan müstesnâ tutulmaları uygun olur. İmâm-ı Süyûtî de bunu işâret ediyor.)

298
İKİYÜZDOKSANSEKİZİNCİ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Mehmed Behaeddin Geçkil

Amerika

Mektûbunuzu aldım. Sualinize memnûn oldum.

Kardeşim, İslâmiyyette mal satılır. Hak satılmaz. Ve sened satılmaz. Mal mevcûd ise (bey) satış denir. Mevcûd değil ise (selem) satışı denir. Şirketlerin çıkardığı senedler, üzerlerinde yazılı parayı, yani mevcûd olan malı gösterdiği için bunların satışı câizdir. Bu senedler, müdarebe şirketindeki re’sü’l-mâli [anaparayı, sermâyeyi] göstermekdedir. Ancak, senedin üzerindeki değer ile satılır. Daha az veya daha çok ve veresiye satılması fâiz olur, harâm olur.

Türkçe Seâdet-i Ebediyye'de, sarraflık ve fâiz ve havâle kısımları okunursa daha iyi anlaşılır. Şu kadar var ki, dârülharbde bulunan müslimânın kâfirden onun rızâsı ile almak şartıyle, her şekilde para, mal, menfeat sağlaması câizdir. Kâfirlerin birbiri arasında muameleleri ise, dârülharbde, şerî’ate tâbi’ olması lâzım değildir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

299
İKİYÜZDOKSANDOKUZUNCU MEKTÛB

Bu mektûb 1979 sonlarında Maraş’tan mektûb yazıp kadın-erkek karışık oturmaktan sual eden Yüksek İslâm Enstitüsü mezunu ve imâm hatib lisesi muallimi Ökkeş Karakoç’a yazılmışdır.

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Ökkeş Bey

Büyük bir nezâket ve ihlâs ile yazmış olduğunuz mektûbu okumakla mesrur oldum. Cenâb-ı Hakdan emsalinizi artdırması için âcizâne duâ etdim.

Çok zemandan beri bronşitden muzdarib idim. Işık Kitâbevi'ne teşrif etdiğiniz zeman belki hastalığımın şiddetli anlarına rastlamış olabilir. Sizinle görüşemediğim için çok müteessir oldum.

Nikâh ile alması ebedî haram olan onsekiz kadından başkasına, fıkh kitâbları (Ecnebiyye, nâ-mahrem, gayrı mahrem) diyorlar. Bunların yüzlerinden ve ellerinden başka yerlerine bakmanın ve zarûretsiz seslerini işitmenin harâm olduğunu yazıyorlar. Baldız ve bacanağın ve kayın biraderin mahrem olmadığı mâlûmunuzdur. 1173 Hicrî senesinde vefât etmiş olan Erzurum müftisi Kadızâde Muhammed Ârif Efendi, (Bahr-ül-fetâvâ) kitâbında, kerâhiyyet kısmındaki fetvâsında diyor ki:

Sual: Hind, kızkardeşi Zeyneb'in zevci Zeyd'e görünmek câiz olur mu?

Cevâb: Câiz olmaz. Alî Efendi fetvâsında da böyle mevcuddur.

Aziz kardeşim. İmam ve Hatib Mektebi'nde ve İlim Yayma [Cemiyeti] kurslarında ve askerî liselerde senelerce hocalık yapdım. Bu sebeble hakîkî talebem çokdur. Kitâblarımı okuyarak, kabul edip, tâbi' olanlar da mecâzen talebem sayılabilir. Bunlardan başkalarının talebelik iddiâları mûteber olmaz. Böyle kâzib müddeîlerin ve hatta talebemden bâzılarının şerî'ate muhâlif hareketleri, hiçkimseyi ilzâm etmez. Milyonlarca müslimân, Resûlullah efendimizin ümmeti olduğunu söyliyorlar. Bunlardan ekserisinin, şerî'ate muhâlif hareketleri Resûlullah efendimize bir kusûr getirebilir mi? Ona olan hürmetimizi ve muhabbetimizi sarsabilir mi? Talebem olduklarını söyliyenlerin hatâlı hareketleri sebebi ile, bu fakire karşı olan hüsnü zannınız sarsılmasın. Allahın emrlerine ve devletin kanunlarına muhâlif hareketden aslâ râzı değilim. Böyle kimselere talebem diyemem. Vakf ile ve vakf arabası ile hiç alâkam yoktur. Yalnız kitâblarım ile alâkam vardır. Kitâblarımı herkes satıyor. Çoğunu tanımıyorum. Fakat hepsinin salâh ve istikâmetleri için duâ ediyorum. Fitne çıkarmak, dedikoduya sebeb olmak harâmdır. Câhil dost, akllı düşmandan dahâ zararlı olur. Böyle câhillere nasihat vermenizi çok rica ederim. Kitâblarım da böyle nasîhatları çok yazdım. Okumuyorlar mı? Anlamıyorlar mı? Hayret ediyorum.

Kıymetli kardeşim. Sünnetler yerine kazâ kılınması husûsu, (Kazâ nemâzları) bahsinde uzun yazılıdır. Câmi'de cemâ'ate uymayıp, yalnız olarak kazâ kılmak mekrûhdur. Fitneye sebeb olur. Bu ise, harâmdır. Talebem olduğunu söyliyen kimsenin bunu bilmesi lâzımdır. Seâdet-i Ebediyye'de (kazâ nemâzları) nin altıncı sahîfesinde (Terâvih yerine, evinde kazâ kılmalıdır. Câmi'de cemâ'atle terâvîh kılar) yazılıdır. Bunlar, bu yazıları okumuyorlar mı? Hayret ediyorum.

Hilâli aramak sünnet değildir, vâcibdir. Sünneti terk etmek için özr olan şey, vâcibi terk etmek için özr olmaz. Farzı, vâcibi yapabilmek, mekrûhdan, harâmdan sakınabilmek için, sünnetin terki lâzım olduğu bütün kitâblarda yazılıdır. Sünnetin terk edilmesi lâzım sebebleri öğrenmek, şerî'ate uymak olur. Sünneti ihyâ etmek demek, bu sebebleri ve şartları ile birlikde öğretmek demekdir. Nemâz vaktlerinin sonunda, vaktin ilk sünnetini kılmak, farzların vakt çıkdıkdan sonra kılınmasına sebeb olursa, bu sünneti kılmak harâm olacağını da öğretmek lâzımdır. Fâite nemâz ile, özrsüz terk edilmiş nemâzları birbirlerine karışdırmamalıdır. Dişi bağlamak ile, dolgu ve kaplamayı karışdırmak da, doğru değildir. Düşen dişi yerine koyup şedd etmek, ya'nî sarmak, bağlamak, protez yapmak gibi olup elbet, gusle mâni' olmaz. Çünki, altına su sızar, ıslatır.

Aziz kardeşim. Sakal için, İbni Âbidîn'in 155'nci sahîfesinde "ve sarraha fi'n-nihâyeti ve hüve'I-kabdatü bizzami ve muktedâhu'l-isme biterkihi illa en yühmelü'l-vücûbü ale's-sübûti" diyorsunuz. Halbuki 155'nci sahîfede "ve sarraha fi'n-nihâyeti bivücûbi kat'ı ma zâde alelkabdati bizzami ve muktedâhu'l-isme biterkihi illa en yühmelü'l-vücûbü ale's-sübuti ve emme'l-ahzü minha ve hiye dûne zâlike kemâ yef'alühü ba'du'l-meğaribetü ve muhannesetü'r-ricâli felem yebihhü ahadün ve ahaze küllüha fi'le yehûdü'l-hindi" demekdedir. Benim yazılarımın da senedi budur.

Burada, sakalı bir kabza uzatmanın sünnet olduğu bildiriliyor. Bir kabzadan fazlasını kesmek vâcibdir diyor. Bir kabzadan kısa sakal bırakmak, kötü kimselerin âdetidir. Sakalın böyle kısa olmasına hiçbir âlim mubâh demedi diyor.

Sakal kazımanın Yehûdî ve Mecûsîlere benzetilmesi, sakal uzatmanın âdet olmayıp, ibâdet olduğunu göstermekdedir. Ya'nî bu emr, vücûbî değil, istihsânîdir. [Farz veya vâcibi değil, sünnet veya müstehabı bildirmektedir.] İbni Âbidîn, Nemâzın mekruhları sonunda diyor ki, **(Nemâzı ayakkabı ile kılınız, Yehûdîlere benzemeyiniz,** hadîsi, nalın ile kılmanın sünnet olduğunu göstermekdedir. Mescidi kirletmemek için bu sünnet terk edilir). Sakalı kazımayıp, uzatmanın sünnet olduğu buradan da anlaşılmakdadır. Bu sünnetin özr ile terk edilebileceğini de göstermekdedir.

Sizinle görüşmek istiyorum. Sabahdan akşama kadar beraber oturup, kitâbları okuyup, karşılıklı istifâde etmemizi çok arzu ediyorum. Buna imkân verirseniz, benim için büyük zevk ve seâdet olacakdır. Din ve dünyâ seâdetiniz için duâ eder, hayrlı duâlarınızı beklerim kardeşim.

Din kardeşiniz Hüseyn Hilmi

300
ÜÇYÜZÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem Kardeşim Halil İyibil

Ankara

Diyânet işleri hac dâire başkanlığına gittiğinizi ve hac parasının bankaya yatırıldığını ve bu durumda paraya harâm karışmıyor mu, diye sorduğunuzu, kendilerinin de, biz fâizleri sizin paranıza karışdırmıyoruz, o paraları Diyânet Vakfı'na yatırıyoruz, hayr işlerinde kullanıyonız, dediklerini yazıyor ve bu durumda ne yapmam lâzım diye soruyorsunuz.

Kardeşim, sizin bankaya yatırdığınız paranın helâlden olması lâzımdır. Harâmdan kazanılan para ile de hac sahîh olur ise de, mebrûr olmaz. Yani borç ödenmiş olur ise de, va'd olunan fâidelere kavuşulamaz. Banka fâizi başka yerlere sarfedildiğine göre, bunun size bir zararı olmaz.

İkinci sualinize gelince, oğlunuzun devlet tahvili aldığını, kendinizin müdahale etdiğinizi, fakat muvaffak olamadığınız yazıyor, tahvil husûsunda soruyorsunuz. Dârü'l-harbde gayrimüslimlerden fâiz almak câizdir.

Duâ eder, duâlarınızı beklerim kardeşim. [1980]

301
ÜÇYÜZBİRİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim

Muhabbet ile yazdığınız mektûbunuzu aldım ve çok memnûn oldum.

Kur'ân-ı kerîmde, Allahü teâlâ îmân edenlerin velîsidir, buyuruldu. Îmân, bütün ahkâm-ı şer'iyyeyi kabûl etmek, hepsine hürmet etmekdir. Ahkâm-ı şer'iyyeye uymayan kimse, ehemmiyet vermediği için uymuyor ise, îmânı gider. Ehemmiyet veren ameli devâmlı terk edemez. İnsanların îmânları amellerine göre farklıdır. Ameli az olan ile, çok olanın îmânları aynı değildir. Bu iki iman arasında çok sayıda îmân dereceleri vardır. Hiç ameli olmayan mü'min düşünülemez. Ahkâmın hepsine tam uyan mü'min de yokdur. Peygamberlerden başka hiç kimse ma'sûm değildir. Mü'minin muhakkak ameli vardır. Bunun için vilâyet-i âmmeye dâhildir. Amelden maksad, emri yapmak ve nehyden sakınmak demekdir.

Mektûbât'ta İmâm-ı Rabbânî hazretleri buyuruyor ki, uzakdan da teveccüh ve iltifat etmek te'sirli olur. Fakat sohbetteki te'sir daha fazladır. Uzakdan, yani yalnız ruhların terbiyesi ile kemâle gelen velîlere üveysî denir. Veysel Karanî hazretleri, böyle kemâle geldi.

[İmam-ı Rabbânî'nin 266. mektûbundaki, "Eğer hâkimin sopası olmasaydı/ Serhoş zenci Kâbe'ye kusardı" meâlindeki Farsça beytte geçen] Siyah Afrikalıyı, yazısını noksan terceme etmişiz. Bu yanlışımızdan dolayı özr diliyoruz. Yeni baskısında bu hatâmı tashih ettiğimizi göreceksiniz. Oradaki müslimân kardeşlerimize bizim tarafımızdan özürlerimizi bildiriniz.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

302
ÜÇYÜZİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Mektûbunuzda, Allahü teâlâ, rızka kefil olduğu halde Afrika'daki açlıkdan ölenlerin hikmeti nedir, diyorsunuz.

Cenâb-ı Hak, herkesin ömrünü takdîr ettiği gibi, rızkını da takdîr etmişdir.

Ömür azalıp çoğalamayacağı gibi, O'nun takdîr ettiği rızk da azalmaz, değişmez. Kimse kimsenin rızkını yiyemez. Hiç kimse mukadder olan rızkını bitirmeyince ölmez. Ömür ma'lûmumuz olmadığı için, sıhhatimizi korumağa, hastalarımızı tedâviye lüzûm vardır. Bunun gibi mukadder olan rızk da, ma'lûmumuz olmadığı için, çalışıp kazanmamız lâzımdır. Açlıkdan ölenlerin ömürleri ve rızkları temâm olduğu için ölmekdedirler.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

303
ÜÇYÜZÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Erhun Günal

Beş vakt nemâz vaktini saatle, takvimle anlamak câizdir. Güneş batınca, yani üst kenârı ufkda gâib olunca, akşam nemâzı vakti başlar. Bu anda ezânî saat 12 olur. Yerküresi, ekseni (mihveri) etrafında tam yirmi dört saatta döndüğü için, hergün 24 saat olması lâzım gelirse de, yerküresi, güneş etrâfinda da, ters cihette hareket ettiği için ve yerküresinin ekseni bu hareket istikâmetine dik olamadığı için, hergün tam 24 saat değildir ve birbirlerine müsâvî de değildir. Bundan fazla güneşin ziyâsı gözümüze gelirken, yüz kilometreden fazla hava tabakasından geçiyor, geçerken kırılıyor. Ziyânın kırılması da, havanın berraklığına, sıcaklığına ve basıncına göre değişmekdedir. Bunun için, bir yerde güneş batarken, bu yerin ezânî saati hiçbir gün 12 olmaz. Her gün akşam ezânı okunurken saatin ayarını düzelterek 12'ye getirmek lâzım olur.

Öğle nemâzının vakti, güneş tepeden ayrılırken başlar. Bu anda zevâlî saat 12'yi gösterir. Öğle vaktlerinde, zevâlî saatin de ayarını düzelterek 12'ye getirmek lâzım ise de, şimdi her yerde Londra saatine göre ayarlı saatler kullanıldığı ve ayarları değişdirilmediği için, öğle nemâzının vaktini bildiren saat dakikaları her gün değişdirilmekdedir.

304
ÜÇYÜZDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem kardeşim

Mektûbunuzu aldık, yakın alâkanızdan dolayı çok memnûn olduk.

Mide ülseri için bizim tecrübe ettiğimiz ve çok kimselerden fâideli netice aldığımız ilâç, kudret narıyla yapılan yağdır. Kudret narı, hıyar gibidir. Üzeri pürtüklüdür. İki aded aldım. Kabuğu yeşil idi. Bir gün sonra içi ve dışı kırmızı oldu. Salata gibi doğradım. Bir kavanoza koyup, üzerine bir iki kilo zeytinyağı koydum. Bir ay kadar sonra yağ da kızardı. Bu yağdan her sabah aç karına bir tatlı kaşığı içilecek. Sonra onbeş-yirmi dakika sırt üstü hareketsiz yatılacak. Şifa buluncaya kadar takriben bir ay devâm edilir.

Kabıza karşı bir tatlı kaşığı karlsbad tuzu bir bardak ılık suda eritip sabahları içilir. Ve Seâdet-i Ebediyye 590'ncı sahîfede yazılı ilâçlar tavsiye olunur.

Suallerinizin cevapları şöyledir:

1-Kabirleri ziyârette mevtâlara selâm verilince onlar selâm verenleri elbet bilir ve mukâbele ederler. Bu husûsdaki hadîs-i şerîfler ve Ehl-i sünnet âlimlerinin sözleri, yazıları, Seâdet-i Ebediyye'de mevcuddur.

2-Haşhaş sütünde morfin olduğu için uyuşdurucudur ve harâmdır. Bunun hükmü, Seâdet-i Ebediyye'de tütün bahsinde 571'nci sahîfe sonunda yazılıdır. İlâç olarak kullanmak câiz olduğu için bu niyetle ekmek ve satmak da câiz olur.

3-Bütün dünyâdaki Ehl-i sünnet âlimleri, sual ettiğiniz şahısların Ehl-i sünnet olmadığını bildiriyor. Bu âlimlerin bir kısmının kitâblarının isimlerini ve yazılarından birer nümûne Seâdet-i Ebediyye ve Dinde Reformcular kitâblarında bildirdim. Ve bu kitâblardan bir kısmını ofset yoluyla basdırdım. Dikkatle okunursa hakîkat anlaşılır.

4-Ehl-i sünnete muhâlif olan bid'at sâhibleri, yazılarından anlaşılır. Bunları başkalarına sormaya hâcet kalmaz.

5-Arpa ile alâkalı satışlar meşru' olmaz. [Bira fabrikasına arpa satmak] Meşru' olsa bile tayyib olmaz. Mekrûh olan kazançtan ictinâb etmek lâzımdır.

Diğer suallerin cevâbı Seâdet-i Ebediyye'den anlaşılmakdadır.

Hak ile bâtılı ayırd etmek çok güçleşdi. İ'timâd edilen zevâtın kitâblarını okumalı; bunlara muhâlif olanlara inanmamalıdır. Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

305
ÜÇYÜZBEŞİNCİ MEKTÛB

Pek kıymetli kardeşim Safa Şener

Hocamıza yazdığınız çok temiz ruhunuzun ifâdesi olan mektûbunuzu zevkle okuduk. Büyükleri tanımak, eserlerine kavuşmak, Cenâb-ı Hakkın bir kuluna en büyük ni'metidir. Bu ni'met size âfiyet olsun.

Bütün nasihatlerin özü iki şeydir:

1-İyi insanlarla (Allah adamlarıyla) berâber olmak,

2-Kötü insanlardan uzak yaşamak.

Bugün için Allah adamlarını bulup sohbet etmek, konuşmak, görüşmek, dertleşmek hemen hemen imkânsız hale gelmişdir. Çünki müslimân diye sokulduğumuz kimselerin de gerek dinî, gerek siyasî düşünceleri bakımından çok ayrılıklar içinde olduğunu görüyoruz. İşte bizi bu sıkıntıdan kurtaracak tek çâre Allah adamlarının eserleri ile, tatlı hayalleri ile gece-gündüz meşgûl olmakdır. Tasavvufta buna râbıta denir. Ma'nâsı ilgi kurmakdır. Bu ilgi, bağlılık, elektrik akımı gibi büyüklerin rûhâniyyetinden feyz almaya yol açar. Feyz gelmesinin en belirgin alâmeti de günâh işlemekden, günâh şeylerden, dünyâ sevgisinden soğuklukdur. Kalbde gün geçtikçe Allah sevgisi, Peygamber sevgisi, âhiret sevgisi, Ehl-i sünnet âlimlerinin sevgisi, evliyâların sevgisi ve Kur'ân-ı kerîmin sevgisi hâsıl olur. Böyle insan, dünyânın en mes'ûd insanıdır. Cenâb-ı Hak, inşâallah hepimizi böylelerinden eyler.

Ailesinin Allahü teâlânın emir ve yasaklarına uymadığından dolayı üzüntü duyan mes'ûliyetten kurtulur. Onu başıboş bırakmak, hattâ boşamak daha büyük günâha girmesine sebeb olacağından sabretmesi iyi olur. Acele etmeden, sabırla, tatlılıkla, nasihatle meşrû' olan arzularını ve isteklerini fazlasıyla te'min ederek, onu da azâb-ı İlahîden kurtarmağa çalışmalıdır. Âhiretin acı azâblarını, Cennetin bitmez tükenmez ni'metlerini anlatmalı, hiç kızmamalı, sabırlı olmalıdır. Fakat kalbinden de bu gidişata hiç râzı olmamalıdır.

Vakit nemâzlarını kazaya bırakmak uygun değildir. Vazife, iş esnâsında medenî ve beşerî ihtiyaçları görmek tabi'î karşılandığı bir yerde, medenî ve

insanî vazife olan dört rek'at ikindi nemâzını kılmak da tabi'î karşılanır. Bu da en fazla beş dakika sürer. Nemâz kılacak hiçbir yer bulamaz iseniz, helâda bir naylon örtü üzerine bez veya kâğıt sererek yalnız farzı kılınız. Aklı başında olan, yaşayan insan nemâzı kazaya bırakmaz. Çünki nemâz dinin direğidir.

Hocamız ve bütün arkadaşlar selâm ve duâ eder, kıymetli duâlarınızı bekleriz kardeşim.

306
ÜÇYÜZALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Geçkil

Göndermiş olduğunuz kıymetli mektûbu aldık. Çok memnûn olduk. Ehl-i sünnete olan hizmetinizi takdirle karşılıyoruz. Başda hocamız olmak üzere bütün arkadaşlarımız selâm ve duâ ediyoruz.

Berekât Yayınevi sâhibinin izin belgesini mektûbla birlikte size gönderiyoruz.

Ana karnındaki çocuğun bilinmesi mevzuunda Hocamız şöyle buyuruyorlar: Çocuk ana karnında teşekkül etmeden önce kız mı erkek mi olacağı hiç kimse tarafından bilinemez. Yani çocuğun erkek veya kız olması insanların arzularına, isteklerine göre değil, Allahü teâlânın takdirine göre olur. Binâenaleyh buradaki gayb, embriyo teşekkül etmeden öncekidir. Yoksa uzuvları teşekkül etmiş bir çocuğun ne olacağı elbette bilinir. "Âletle anlamak, gözle görmek gibidir."

Âyet-i kerîmede müzik kelimesi geçmediği doğrudur. Bundan murad müzik olduğu bildirilmişdir. Bu ikâzınızla Hocamız kitâbında bu şekilde düzeltme yapacakdır.

Mektûbunuzda bugünün insanlarında olan şikâyetleriniz doğrudur. Şüphesiz herkesde İslâmî edebi bulmak mümkün değildir. Onları terk etmek değil, kurtarmak lâzımdır. Sabırla, ilimle, yumuşaklıkla ve feragatla Allahü teâlânın kullarına hizmet en büyük ibâdettir.

Hocamız buyurdular ki: "Müctehidlerin bildirdiklerinde delil aramayız. Fakat bunları başkalarına, yabancılara anlatmak ve inandırmak için

delillerini bulup bildiriyoruz. Zaten yabancılara ictihâd mes’elelerini, fıkıh mes’elelerini anlatmak doğru değildir. Bunlara önce îmân bilgilerini, Ehl-i sünnet i’tikâdını anlatmak lâzımdır. Herkesin anlayacağı kadarını, anlayacağı lisânda anlatmak çok mühimdir.”

Ailesi açık gezen bir adam, hanımının bu hâline râzı olmaması onu mes'uliyetten kurtarır. Acele etmeden, yavaş yavaş hanımına İslâmiyeti sevdirmesi ve zemânla onu da kurtarmak niyeti ile boşamaması lâzımdır. Aksi halde kadının daha büyük günâhlara girmesine sebebiyet verebilir. Evlenmeden önce alınacak kızın üzerinde bu husûslarda titizlikle durmalı, evlendikden sonrasına şartların tahakkukunu bırakmamalıdır.

[Hıristiyan karı-kocadan] Her ikisi veya erkek müslimân olursa kilisede yapılan nikâh devâm eder. Seâdet-i Ebediyye’deki kâfirin nikâhı kısmını okumanızı Hocamız tavsiye buyurdular.

Nemâz vakitlerinin (ikindi, yatsı, fecr ve imsak) hangi formül ile hesablandığını size göndereceğiz.

Seyfü’l-Ebrâr kitâbı hakkında yazdığınızı araşdırıyoruz. Bu husûsdaki doğru ma’lûmatı da inşâallah yakında bildireceğiz.

Hocamızın son bir sözlerini de bildirerek sözüme son vermek istiyorum. Buyurdular ki: “Biz ömrümüzü büyüklerimizden işitip hemen inandığımız bilgilere, başkalarını da inandırmak için delil aramakla geçiriyoruz. Kitâbları karışdırmamız, öğrenmek için değil, bildiklerimizi başkalarına anlatabilmek ve inandırabilmek için olmakdadır.”

Pek çok selâm ve duâ eder, kıymetli duâlarınızı beklerim kardeşim.

E.Ören

307
ÜÇYÜZYEDİNCİ MEKTÛB

Ve aleyküm selâm muhterem kardeşim Mustafa Efendi

Mübârek mektûbunuzu okumakla şereflendim. Fâideli olan şeyleri teşhis edebilmek Cenâb-ı Hakkın büyük ni’metidir. Resul[ullah] sall[allahü] aleyhi ve sellem efendimiz bile, [Allahümme] **erine’l-hakka hakkan** diye duâ

buyurdu. Ya'ni **ya Rabbî doğru ve fâideliyi bana doğru olarak tanımak nasîb et!** dedi. Cenâb-ı Hak bu ni'meti size nasîb etmiş. Cenâb-ı Hakkın sevdiği kullarının seçilmiş mübârek zâtların yazılarını anlamışsınız.

Muhterem ve mübârek kardeşim. Biz de sizin gibi zulmetli dalâletler içinde çırpınıyoruz. Derdlerimize devâyı ancak Seâdet-i Ebediyye kitâbında bulabiliyoruz. Her dürlü nasihat o kitâbda yazılıdır. Bizim onlara bir şey ilâve etmeğe hiç haddimiz ve salâhiyyetimiz yokdur. Size hakîkî mürşîd, o kitâbdır. Başka hiçbir şey aramayınız.

Mektûbda bu kadar yazmak mümkindir. Görüşmek nasîb olursa mufassal konuşuruz. Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâlar eder, duâlarınızı beklerim efendim.

Hüseyn Hilmi Işık

308
ÜÇYÜZSEKİZİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Ali Özen Efendi

Mektûbunuzu okuyunca Cenâb-ı Hakka çok şükreyledim. Çünki bir din kardeşime ihsân ettiği ni'metleri anlayınca çok sevindim. İslâm âlimlerinin, mübârek büyüklerimizin kitâblarından alınan bilgileri okumak bu zemanda pek az kimseye nasîb oluyor. Bu bahtiyarlardan biri de sîzsiniz.

Burdur Hatibi demekle meşhûr hocanın Burdur'daki hutbelerini Ömer Rızâ toplamış, bastırmış. O kitâbı okudum. Bu mezhebsiz adamın 50 sene evvel oradaki müslümanları zehirlediğini, aldattığını anlayınca yüreğim sızladı. O zemân başlayan mezhebsizliğin bugün Burdur'un her köyüne yayıldığı anlaşılıyor. Cenâb-ı Hak sizi bu felâketten muhafaza buyurmuş.

Câhil olanla, ahmak olanla münâkaşa etmeyiniz. O nasihat anlamaz. Bugün nasihat anlayanlar azaldı. Dost ile de, düşman ile de münâkaşa edilmez. Cenâb-ı Hakkın ihsân ettiği Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarını okuyup Allahü teâlâya şükrediniz. Elinizdeki kitâblar, büyük İslâm âlimlerinin Arabî kitâblarından terceme edilmiştir. Cenâb-ı Hak size de, bize de din ve dünyâ

seâdeti ihsan eylesin. Câhil, mezhebsiz, sapık din adamlarının zararlı sözlerine aldanmaktan hepimizi muhâfaza buyursun. Âmin.

Hilmi

309

ÜÇYÜZDOKUZUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim M. A. Yükselen

Size bir kolide 22 adet Seâdet-i Ebediyye ile 10 adet Yüz Karası kitâbından gönderiyoruz. Seâdet-i Ebediyye'nin bizdeki adedi evvelce arızalı çıkan kitâbın yerine gönderilmiştir. Arızalı olan iki kitâbı münasib gördüğünüz din adamlarına parasız hediyye etmenizi rica ederim. 20 Seâdet-i Ebediyye kitâbını satınca parasını dükkânımıza gönderirsiniz. (Yüz Karası) kitâbını 50 kuruştan arzu edenlere satarsınız. Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim.

M. Ali Güneş kardeşime de duâlar ederim.

[Kâtib:] İsmet [Emanet]

310

ÜÇYÜZONUNCU MEKTÛB

Ve aleyküm selâm Bedri Bey

Kitâbevimizden istediğiniz Seâdet-i Ebediyye kitâbını Diyarbakır Yeni İş Bankası Sokağı no 27'de (Seyyid Fehim) Kitâbevi'nden üzerinde yazılı 25 lira bedeli karşılığı satın almanız uygundur. Kitâblar postada zedelenmekte ve gecikmektedir. Hem de oradaki dükkânda bulunan din kardeşimizle tanışmış olursunuz. Kendisine bizden de selâm ve duâ bildiriniz. Ayrıca bugün oraya dükkândaki İsmail Efendi adresine 50 adet (Yüz Karası) kitâbı gönderdik. Lûtfen kendisine söyleyiniz. Bunları arzu edenlere 50 kuruştan satacaktır. Din adamlarına parasız hediyye edecektir.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim kardeşim.

311
ÜÇYÜZONBİRİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Hüseyin Adıgüzel

Mektûbunuzu okudum. Kitâblarımı dikkat ile okuduğunuza ve hatâsız olması için gösterdiğiniz gayrete çok memnun oldum. Kitâblarımda kendi kafamdan, düşüncelerimden meydana gelmiş şahsî bir yazı hiç yoktur. Hepsi büyük âlimlerin kitâblarından toplanmıştır. Ya'ni Arabî ve Fârisî kitâblarından terceme ettim. Türkçe kitâblardan da çok bilgi topladım.

Büyük âlim Nişancızâde Mehmed Efendi'nin yazdığı (Mir'at-ı Kâinât) kitâbının 310'ncu sahîfesinde diyor ki: (Hazret-i Fâtıma'nın kızı Ümmügülsüm küçük iken kırkbir akça mehr ile Hazret-i Ömer'e nikâhlandı. Ümmügülsümün Hazret-i Ömer'den Zeyd isminde oğlu ve Rukiyye isminde kızı dünyâya geldi.) 374'ncü sahîfede diyor ki: Hazret-i Ömer'in Zeyd isminde iki oğlu vardır. Bunlardan büyüğü Hazret-i Ali'nin, Hazret-i Fâtıma'dan olan kızı Ümmügülsüm'ün oğludur. Vâlidesi ile aynı günde vefât etti. Bunun için birbirine vâris olmadılar. Cenâze namazları kılınmak için vâlidesinin tabutu bundan sonra konmak ibtidâ burada zuhur etti [ilk olarak burada ortaya çıktı].

Selâm ve duâlarımı sunar, kıymetli duâlarınızı beklerim kardeşim.

312
ÜÇYÜZONİKİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim

Yüzbinlerce fıkh meselesi var. Bunların her birinin hangi hadîsden çıktığını aramağa bizim ne ilmimiz, ne de ömrümüz yetişmez. Her müslimânın, dört mezhebden birine tâbi olması lâzımdır. Mezheb imâmları ve onlardan sonra gelen büyük âlimler, asırlar boyunca hadîs-i şerîfleri incelemişler; her fıkh meselesini hangi âyetten veya hangi hadîsden çıktığını anlamışlar ve yazmışlardır. Mezheb imâmımızın her sözü, her hükmü âyetten ve hadîslerden alınmıştır. Onların sözü, onların yazısı anlaşılınca, âyet ve hadîs anlaşılmış demektir. Her müslümânın böyle inanması lâzımdır. Böyle inanmayana mezhebsiz denir. Sapık denir. Bu husûsda "Ehl-i Sünnet Yolu" kitâbında ve "Din

Adamının Din Düşmanlığı" kitâbında ve "Vehhâbîye Nasihat" kitâbında ve "Seâdet-i Ebediyye" Vehhâbîlik kısmında geniş bilgi vardır. Bu dört kitâbın İngilizce tercemeleri de mevcudur. Her müslimâna bu dört kitâbdaki bilgilerin özünü anlatıp inandırmak lâzımdır. Bunlara inanmayan Vehhâbî olur. Sapık olur. Onun yalnız ismi müslimân olur. Dünyâda ve âhirette felâketten kurtulamaz.

Hutbe okunurken sünnet kılmak gibi daha birçok mekruh şeyleri yapanlara ve müstehabları yapmayanlara karışmak zararlı olur. Onlar için vesikalı kitâb yazmak da lüzumsuz olur. İmân ve mezheb bilgileri üzerinde durmanız lâzımdır.

Selâm eder, duâlarınızı beklerim kardeşim.

313
ÜÇYÜZONÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem Mustafa Selâmi [Tosçuoğlu]

Mektûbunuzu okudum. Çok memnun oldum. Suallerinizin cevapları aşağıdadır.

Din ve dünyâ selâmetinize duâ ederim.

[Sual 1: Piyeslerde papaz kılığına girmek, Ebu Cehli temsil etmek, elfaz-ı küfrde bulunmak, zünnar gibi küfr alâmetlerini giyinmek caiz midir?]

Cevap 1: Aslâ câiz değildir. Çünki zaruret yoktur.

[Sual 2: Piyeslerde Eshâb-ı kirâm rolüne veya Peygamber aleyhisselâmın rolüne girmek, onları temsil etmek câiz midir?]

Cevap 2: Komedi, trajedi gibi malaya'ni olan piyeslerde bu rollere girmek câiz değildir. Çünki hakareti müstelzim olur. Ta'lîm ve İslâma hizmet maksadı ile yapılan filmlerde câiz olur ise de İslâm büyüklerine hürmet etmek lâzımdır. İslâm büyüklerinin şekline girerek başkalarını güldürmek, şerî'atle alay etmek olur. Küfre sebeb olur. Tehlikeli şeyi yapmaktan sakınmak lâzımdır.

[Sual 3: Buradaki mezhebsizler, kıyâmet alanı yıldızların birisine kurulacak diyorlar. Dünyâya kurulmayacak mı veya nereye kurulacak?]

Cevap 3: Kıyâmet sahasının nerede olacağına inanmak ile mükellef değiliz. Mükellef olmadığımız şeyi bilmek lâzım değildir. Yeryüzünde kurulacağı,

denizlerin uçup, her tarafın toprak olacağı, yeryüzünün düz olacağı tefsîrlerde yazılıdır. Kat'î olarak açıkça bildirilmemiştir. Cennet altıncı veya yedinci göktedir. Bütün yıldızlar ise birinci göktedir.

[Sual 4: İlmihâl gibi bir kitap okunduktan sonra sadakallahül azim demek câiz olur mu?]

Cevap 4: Dememek lâzımdır. Çünki Kur'an-ı kerîmden maadâ hiçbir kitâbın hatasız olduğu söylenemez. Hatâ olmak ihtimali olan şeye denmez.

[Sual 5: Birkaç arkadaş biraraya gelince kendi aramızda reis tayin ediyoruz. Fakat reisin vazifeleri nedir, salahiyeti nedir, bilmiyoruz. Bildirilirse memnun oluruz.]

Cevap 5: Reisin vazifesi şerî'ata, akla, âdete ve edebe uygun hareket edilmesini temin etmektir. Meselâ fitne çıkarmak şerî'ata da, akla da uygun değildir.

[Sual 6: Oyuncak bebek imali günah mıdır?]

Cevap 6: Seâdet-i Ebediyye'de İmam-ı Ebû Yûsüf ictihadı yazılıdır. Ona göre hareket edilir.

[Sual 7: Eshâb-ı kirâmın, Peygamber aleyhisselâma has ismi ile hitab etmesi haram mıydı, mekruh muydu?]

Cevap 7: Eshâb-ı kirâm elbette hürmetle hitab eder. Onun için mekruhtur. Hakaretle veya istihfaf ile söyleyenler kâfir olur.

[Sual 8: Daire arkadaşımız olan mürted, kâfir ve müslüman kadınlarla tokalaşmamız câiz midir?]

Cevap 8: Ez-zarûrât tubihu'l-mahzurât [Zarûretler, yasakları mübah kılar.]

[Sual 9: Holdinglere ortak olmak câiz midir?]

Cevap 9: Muamelâtı, şerî'ate uygun olanlara ortak olmak câizdir. Aksi takdirde olmamalıdır. Mürtedler ile, bid'at sâhibleri ile, fâsıklar ile, ahmaklar ile ortak olmak şöyle dursun, onlarla konuşmak, onları görmek bile zararlıdır. Câiz değildir. Dârülharbdeki kâfirlerden ve zimmîlerden akıl ve edeb sâhibleri ile ortak olmak câizdir. Dârülharbde her türlü kâfirin malını, onunla ortak

olmadan, tahvil senedi suretiyle, onun rızası ile almak câizdir. Yani ortak olarak zararına da iştirak etmemeli, tahvil senedi ile yalnız kâr almak caiz olur.

[Sual 10- Öşür için ayrılan buğdayın tamamı satılsa, başka buğdaydan verilir mi, veya öşrün değeri kadar altın ve saire verilir mi?]

Cevap 10: Misli veya altın, gümüş verilebilir.

[Sual 11: Hanefîde öğle namazı için abdest alınsa, o abdest ile ikindi namazı kılınabilir mi? (Öğle namazı için husûsî olarak niyet edildiği için sual ediyoruz.)]

Cevap 11: Abdest alırken niyet farz değildir. Yani abdestin sıhhatine tesir etmez. Bu abdestle ikindi namazı kılınabilir.

[Sual 12: Şâfi'î mezhebindeki bir kimse (mesela Efendi hazretleri gibi) Hanefî mezhebinin bütün hükümlerini çok iyi bilse, Hanefî mezhebine geçmesi câiz olur mu, ta'zir felan gerekir mi?]

Cevap 12: Dünyâ menfeati için mezheb değiştiren ta'zir olunur. Dinî sebeplerle veya ihtiyaç sebebi ile mezheb değiştirmek câizdir.

[Sual 13: Helâda cinnin tasallutundan kim korur? Besmele ile girene dokunamaz mı?]

Cevap 13: Eûzü besmele ile girince ve unutursa helâda içinden sessizce okursa halâs olur.

[Sual 14: Sakal bırakmayan bir kimsenin, bıyık da bırakmamasında bir mahzur var mıdır?]

Cevap 14: Bunların hükmü âdete tâbi'dir. Ebussuud Efendi zamanında her müslimân sakallı idi. Sakalsız olmak günah, hatta küfr olurdu. Şimdi ise sakalsız gezmek çok kimseler için özür olmaktadır. Bıyık kesmek böyle değildir. Serbest meslek erbabı için kesmek özür değildir.

[Sual 15: Zaruret icabı Şâfi'î mezhebini taklîd eden bir Hanefî, abdest alırken Şâfi'îye göre niyeti unutsa, abdest sahîh olur mu?]

Cevap 15: Nemâz vakti çıkmadığı müddetçe hatırlar ve niyet ederse câiz olur. Vakit çıkınca niyet ederse câiz olmaz.

[Sual 16: Aynı şahıs mücerred niyet etse, fakat Şâfi'îye göre niyet etmese niyeti sahîh olur mu?]

Cevap 16: Mücerred niyet edenin Şâfî'îyi taklîd ettiğini bilmesi lâzımdır. Bu bilgi niyet demektir. Her müslimânın ibâdet yaparken dört mezhebden birinde olduğunu bilmesi lâzımdır. Yani ibâdetini bir mezhebin şartlarına uygun yapması lâzımdır. Aksi takdirde ibâdetler kabul olmaz. Niyet de bu demektir. Ayrıca niyet etmek lâzım değildir. Ayrıca husûsî olarak [bu mezhebi taklîd etmeye] niyet etmek müstehabdır.

[Sual 17: Şâfi'îde selâm verirken nemâzdan çıkmaya niyet etmek, 18 erkândan biri olduğuna göre, nemâzdan çıkmaya niyet edilmezse nemâz sahîh olur mu? Niyet unutulursa nemâz sahîh olur mu?]

Cevap 17: Selâm verirken nemâzdan çıktığını bilmek niyet etmek demektir. Bunu bilmeyen yoktur.

[Sual 18: Şâfi'î İlmihâlinde, akşam nemâzının vakti ezan okunup, setr-i avret edip, beş rek'at nemâz kılıncaya kadardır. Bundan sonra yatsının vakti henüz girmemişse de akşamın vakti çıkmış olur deniyor. Akşam ezanı okunduktan yarım saat sonra Şâfı'îyi taklîd eden birisi nemâz kılsa bu kıldığı nemâz, edâ mı olur, kazâ mı?]

Cevap 18: Dört mezhebde de akşam nemâzını evvel vaktinde kılmak efdaldir. Yıldızlar göründükten sonra kılmak haramdır [fakat sahîhtir]. Fakat yatsı namazına kadar kılmak sahîhdir. İlmihâldeki ifade, serbest olan ihtiyarı elinde olan kimsenin erken kılması lâzım geldiğini gösteriyor.

[Sual 19: Ruhülbeyan tefsîrinin yazarı İsmail Hakkı, mezhebsiz olan İzmirli İsmail Hakkı mıdır?]

Cevap 19: Rûhülbeyân sâhibi İsmail Hakkı hazretleri ikiyüzelli sene evvel Bursa'da vefât etmiştir. Âlim, kâmil bir velî idi. Rahmetullahi aleyh. İzmirli İsmail Hakkı, ittihadcılar zemanında yaşamış, dinde reformcu olduğu için Masonlar tarafından medreseye müderris, yani öğretmen yapılmıştır. Bu etiketini kullanarak sapık ve câhil yazılar neşr etmiştir. Din âlimi, hatta din adamı olmadığını yazıları göstermektedir.

[Sual 20: Ruhülbeyan müellifinin hadîs-i erbain şerhinin 33. sahîfesinde "Âdem Cennete lisan-ı türkî ile hak demekle kıyam edip çıkmıştır. Zira dünyâda

âhir tasarruf Türkündür” denmekte. Böyle bir hadîs-i şerîf var mıdır?]

Cevap 20: Bilmiyorum. Kitâbın aslını görmek ve tedkik etmek icab ediyor.

[Sual 21: Divan-ı Lügat-ı Türk C. 1, s. 294’de şöyle bir ifade var, hadîs-i şerîf midir? “Benim Türk ismini verdiğim askerlerim vardır”.]

Cevap 21: Türklerden bahseden hadîs-i şerîfler vardır. Bunun hadîs-i şerîf olduğunu bilmiyorum.

314
ÜÇYÜZONDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

“Almanya’da devlet hesabına Elektrik Mühendisliği 3. Sömestrinde okuyan 21 yaşında müslimân bir gencim. Dinime karşı meylim fazla ayrıca Allahü teâlâyı da çok arzuluyorum. Tahminime göre bu tasavvufu en iyi bilen biri sizsiniz. Mürşîd-i kâmil aramak herkese farz olduğundan, ben de Allahın izni ile size başvuruyorum. Yardımınıza muhtacım. Beni müridliğe kabul ederseniz, dünyânın belki mutlu insanlarından olacağım” diyen bir gence cevâbdır:

Kıymetli kardeşim Mehmed Çolak Bey

Mektûbunuzu okudum. Temiz ruhunuzdan saf kalbinizden çıkan yazılarınıza çok memnun oldum. Aradığınızı ben de arıyorum. Fakat bugün bütün dünyâda bir tane bile kalmamış olduğunu anlıyorum. Seâdet-i Ebediyye kitâbını okuyup anlamağa çalışalım. Arzularımıza bundan başka bir çare bilemiyorum.

Selâmlarımı ve duâlarımı sunarım kıymetli kardeşim.

315
ÜÇYÜZONBEŞİNCİ MEKTÛB

“Bu mektûb, Samsun’un Ünye kazasında bulunan Süleymân Kutlu’nun Melâmîlik husûsundaki mektûbuna cevâben yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Süleymân Efendi

Mektûbunuzu okudum. Sıhhat ve selâmetinize ve bilhassa seâdet yoluna kavuşmuş olmanıza çok memnun oldum.

Seâdetin başı, İslâmiyetin emir ve yasaklarına uymaktır. En başta ana baba

hakkı gelir. Baba evine dönmenize ve onların hayır duâlarını almanıza çok sevindim.

Çalışmalarınızın fâideli olması için, Allahü teâlâ'nın emirlerine ve yasaklarına uymak şarttır. Bu emirleri Seâdet-i Ebediyye kitâbından okuyup iyice öğreniniz. Buna sımsıkı sarılınız. Sözleri hareketleri buna uymayan kimselere güvenmeyiniz. Seâdeti ve felâketi birbirinden ayıran ve hakikîyi sahteden tefrik eden mihenk taşı budur. Cenâb-ı Hakka çok şükür ediniz ki size İslâm âlimlerinin yazılarını okumağı, hakîkati öğrenmeyi nâsib etmiştir. Cenâb-ı Hakkın din ve dünyâ seâdeti vermesine duâ ederim efendim.

316
ÜÇYÜZONALTINCI MEKTÛB

Ve aleyküm selâm kıymetli kardeşim Mehmed Yağcı Bey

Mektûbunuzu okudum, işlerinizin İslâmiyete uygun olması için gösterdiğiniz gayrete çok memnun oldum. Her müslümanın da sizin gibi gayret göstermesini dilerim.

Mukâveleniz icâre [kirâ akdi] şartlarına uygundur. Yapılan akid sahîhtir. Bu husûsta kitapları karıştırdım. Kitapta (Mal sâhibi, daha fazla lira veren bulunca, evvelki mukâveleyi bozamaz) yazılıdır. Bu mukâvele ancak iki tarafin da rızâ göstermesi ile bozulabilir. Yalnız mal sâhibinin arzusu ile bozulmaz. Sizin mukâvele sonuna kadar tarlada çalışmanız ve ücreti mukâveleye göre ödemeniz hakkınızdır. Mukâvelede yazılı ücretden fazla ödemeniz lâzım değildir. Meşru bir mukâvele ile kiralamış olduğunuz tarlayı ekmek hakkınızdır. Şer'an hiç mes'ul olmazsınız. Fakat şimdilik mal sâhibleri İslâm ahkâmını bilmedikleri ve tanımadıkları için haklı olduğunuzu kabul etmezler ve size bir zarar yapmak yoluna sapabilirler. Fitneye ve zarara sebep olmamak için, siz de arzu etseniz mukâveleyi fesh edebilirsiniz. Mal sâhibi ve kiracı mukâveleyi birlikte fesh etmeleri caiz olur.

Cenâb-ı Hak cümlemizi cin ve insan şeytanlarının şerrinden muhafaza buyursun. Mukâvelenâmenizi ilişik olarak iade ediyorum. Din ve dünyâ seâdetine âcizane duâ ederim efendim.

317
ÜÇYÜZONYEDİNCİ MEKTÛB

Kıymetli kardeşim Zeybek

Bergama İzmir

Bir müslimâna yakışan terbiye ve nezâketle yazdığınız mektûbunuzu okudum. Sizi çok sevdim.

Kardeşim, Hazret-i Muâviye'nin hilâfetini inkâr edenin katledilmesini İmâm-ı Mâlik ictihâd etmişdir. Diğer üç mezheb böyle değildir. Ehl-i sünnetin iki büyük imâmı da böyle dememişdir. Yüzlerce senelerden beri, Ehl-i sünnet âlimleri ve İslâm devletleri, Hazret-i Ömer'i ve Muâviye'yi inkâr etti diye hiçbir Alevîyi öldürtmemişdir. Hazret-i Muâviye'nin annesi Hind'i Resûlullah efendimiz afvetti.

Biz, Eshâb-ı kirâmın hepsini severiz ve Hazret-i Ali'yi hepsinden çok severiz. Senin gibi nemâz kılan ve oruç tutan müslimân kardeşimizi de çok severim. Ben Erzincan'da kimya öğretmeni iken birçok Alevî talebe nasihatlerimden çok istifâde ettiklerini ve tevbe ettiklerini bana söylediler. Evliyâların reisi Hazret-i Ali'dir. Oniki imâmın her biri büyük evliyâdır. Onları seven müslimân, son nefesde îmân ile gider. Biz böyle inanıyoruz. Gözlerinden öperim. Allahü teâlâ, Hazret-i Ali hürmetine ve Oniki imâm hürmetine, sana da, bana da Cennetini ihsân eylesin, günâhlarımızı afveylesin.

Duâ ve selâm ederim, kardeşim. Nisan 1980 Hüseyn Hilmi Işık

318
ÜÇYÜZONSEKİZİNCİ MEKTÛB

13 Temmuz 1980 Pazar 1 Ramezânü'l-Mubârek 1400

Ve aleyküm selâm kıymetli din kardeşim Achmad Blok Mihval

25 Recebü'l-ferd 1400 ve 8 Haziran 1980 tarihli Arabî mektûbunuzu aldım. Kitâblarımdan istifâde etdiğinize çok sevindim. Bu kitâblardaki bilgilerin hepsi Ehl-i sünnet âlimlerinin kitâblarından toplanmışdır. Temiz kalblerin aradığı gıdalardır. Ruhları felâketten kurtaran devâlardır. Bizleri bunlara kavuşduran Rabbimize sonsuz şükrler ederiz. Bu çok kıymetli ni'metleri bütün

müslimânlara da, hatta iyi olmak istiyen insanların hepsine de ihsân etmesini dileriz. Rabbimizin kudreti sonsuzdur. Hâlis olan duâları kabûl edeceğini va’d buyurmuşdur.

Mektûbunuzda, nezâketle diyorsunuz ki, Ticânî tarîkatinin nâşirlerinden birinin (Cevherü’l-Meânî) kitâbında şeri’atin zâhirine uymıyan yazılar vardır. Meselâ, Ticânî tarîkatine giren kimse ve zevcesi ve çocukları, hesâbsız Cennete gidecekdir denilmekdedir. Bu gibi yazılar, Endonezya'da ve bilhassa Surabaya şehrinde fitnelere sebeb oluyor. Evliyâdan yardım istemek ve Mevlid okumak da böyledir. Bunlar üzerinde bilgi istiyorsunuz.

Kıymetli kardeşim, Meşhur olan tarikatlar hakdır. Bunların mürşîdleri sâlih ve kâmil zâtlardır. Resûlullahın vârisleridir. Tarîkate girmek demek, birkaç belli şeyi yapmak değildir. Tarîkate girmek demek, Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdikleri i’tikâdları iyi öğrenip, bunlara göre inanmak ve dört hak mezhebden birine tâbi’ olup, ibâdetlerini ve her işini bu mezhebe uygun yapmak ve bunları temam yapdıkdan sonra, peygamberimizden gelen... (Bu mektûbun devamı kayıptır.)

319
ÜÇYÜZONDOKUZUNCU MEKTÛB

Bu mektûb, Selçuk Üniversitesi Bütçe Planlama Müdürü Mehmed Erçin’e yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm kıymetli Mehmed Erçin Bey

Büyük bir ihlâs ve nezaketle yazmış olduğunuz mektûbunuzu okumakla mesrûr oldum. Sizin gibi hâlis ve hakikî müslüman gençlerin yetişmekte olduğunu öğrenmekle Rabbime çok hamd ediyorum ve sayınızı arttırması için duâ ediyorum.

Seâdet-i Ebediyye’deki oruç bahsini de Allâme-i Şâmî İbni Âbidin hazretlerinin er-Reddü’I-Muhtâr kitâbındaki (Orucu bozan ve bozmayan şeyler bâbı) nın son sahîfesinden terceme etmiştim. Bu sahîfede (Oruçlu kimse hasad yapamayacak hâle gelirse ve ekin tarlada kalınca helâk olacaksa, bunun orucunu bozması ve sonra kazâ etmesi câiz olduğunda şübhe yoktur. Ekmek yapanın hâli

de böyledir. Ekinin tarladan çalınması korkusu olup, ücret ile çalıştıracak kimse bulamayanın hâli de böyledir. Çünki bundan daha az bir mal için nemâzı bozmak da câizdir) demektedir.

Vakit nemâzını özürsüz olarak tembellikle kılmayanların, bunlan her gün dört vakit nemâzın sünnetleri yerine kılması lâzım geldiğini, kitâbımın 74. maddesinde 228. sahîfeden başlayarak uzun bildirmiştim. Ve sünnetlerin kılınmamış farzları tamamlaması husûsunda İslâm âlimlerinin beyanlarım yazmıştım. Sahîfelerce devam eden bu açıklamaların şüphenizi izâleye kâfi olacağını zannediyorum.

Din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâlar eder, sevgi ve saygılarımı sunanm kardeşim. 22.8.1980

H. Hilmi Işık

320
ÜÇYÜZYİRMİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, İzmir'den astsubay Orhan Aktürk'ün kızı olup, liseye gidip gitmemek husûsunda istişarede bulunan bir hanıma Mayıs 1980 tarihinde yazılmıştır:

Kıymetli Elif Aktürk

Gönderdiğiniz ihlâslı mektûbunuzu aldım. Derecesiz memnûn oldum. Sizin yaşınızda bir genç kızın haramlardan korkup Rabbine sığınması bizleri çok memnûn etdi.

Efendim, babanızla beraber Tam İlmihâl kitâbında bu konuyu dikkatle okuyunuz. Allah rızâsı için haramlardan sakınmak büyük cihaddır. Cihad edenin mükâfatı ise dünyâda rahat ve bereket, âhirette ise Cennettir. Rızk ezelde takdîr edilmiştir. Kimse rızkına kavuşmadan ölmez. Bu rızkını halâl yollardan arıyanlara müjdeler olsun.

Din ve dünyânız için duâ ederim efendim.

321
ÜÇYÜYİRMİBİRİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Almanya'dan mektûb yazıp Tam İlmihâl'i okuyarak istifâde

ettiğini ve Avanoslu olduğunu söyleyen Celâleddin Gül'e yazılmışdır:

Sevgili kardeşim Celâleddin Efendi

Kuvvetli îmânınıza tercümân olan mektûbunuzu aldım. Çok memnûn oldum. Bu kitâbları okuyan, dünyâ ve âhiret seâdetine kavuşur.

Efendim, Hayri Aytepe Paşa da Avanosludur. Allah ruhuna rahmet eylesin. Bu kitâbların basılmasında çok hizmet etmişdir.

Efendim, selâm eder, dünyâ ve âhiret seâdeti dilerim. 1981

322
ÜÇYÜZYİRMİİKİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Türkiye gazetesinin verdiği Müjdeci mektûblar'ı okudukdan sonra tasavvufda ilerlemek için bir rehbere bağlanılması gerektiğini anlayan ve bugün bu rehberin kim olduğunu soran Ergin Korkmaz ismindeki liseli bir gencin mektûbuna cevâbdır.:

Şimdi kahr ve celâl-i İlâhî tecellî ediyor. Tasavvufdan haberi olmayan câhillere mürşîd diyorlar. Şimdi mürşîd Pâkistan'da ve Hindistan'dadır. Fakat kim olduğunu bilmiyoruz.

Bizim ve sizin mürşîdimiz Seyyid Abdülhakîm Efendi'dir. Onların feyzi, himmeti kıyâmete kadar devâm edecekdir. [Hakîkat Kitâbevi'nin Türkçe neşrettiği] Sekiz kitâbı okuyub tâbi' olanın himmete kavuşacağı muhakkakdır.

323
ÜÇYÜZYİRMİÜÇÜNCÜ MEKTÛB

Muhterem kardeşim Kemal Bey

Kemal Sankaya, Askeri Cezaevi, 5-Koğuş, 55069/Samsun

Evrimciler hayatın milyonlarca yıl önce denizlerde tesadüfen bir hücreli bir canlının kendi halinde meydana gelmesiyle başladığını savunuyorlar. Bu ilk canlı gelişerek başka bir canlıya dönüştü, varlıkların birbirine dönüşmesiyle maymun, maymundan da insan türedi, diyorlar. Böylece Âdem aleyhisselâmın topraktan yaratıldığını inkâra kalkıyor ve insanları aldatmaya çalışıyorlar. Darvin'i de kendilerine yalancı şahit gösteriyorlar. Halbuki Darvin, kitâbında hayvanlar birbirine döner demiyor. "Hayvanların yaratılışında bir tekâmül, bir

üstünlük sırası vardır" diyor. Biyologlar, insan ile hayvanlar arasındaki farkı yalnız madde bakımından inceliyor. Halbuki insanla hayvan arasındaki en önemli fark insanın ruhudur. İnsanın üstünlüğü bu insanî ruhtan gelmektedir. Bütün kemâlâtın tadı, bu ruhta duyulmaktadır.

Darvin'den önce yaşayan İslâm âlimlerinden Ali bin Emrullah ve İbrahim Hakkı hazretleri, canlıların yaratılışında basitten mükemmele doğru bir üstünlük sırasının mevcut olduğunu kitaplarında yazdılar. Fakat canlılar, birbirine dönüşür, demediler. Her tür ayrı yaratılmıştır. İnsanlar arasında da mükemmele doğru bir tekâmül vardır. İnsanın en üstünü, insan-ı kâmildir. Bunlar da peygamber ve onların vârisleri olan âlimlerdir. İbrahim Hakkı hazretleri, Allahü teâlâ önce cansız maddeyi, sonra bitkileri, bunu takiben hayvanları ve daha sonra da insanı yarattı, demektedir. Bu yaratılan varlıklar ise, kendi daireleri içinde basitten mükemmele doğru bir sıralanma göstermektedir. Marifetnâme'de madenlerle bitkiler arasında ara varlık mercandır. Yani bazen maden, bazen de bitki özelliği gösterir, denilmektedir. Mercan katılıkta taş gibidir; denizin dibinde ise bitki gibi biter. Deniz diplerinde rengârenk çiçek bahçelerini andırırlar. Suyun yüzünden yukarı çıkıp, kuruyunca katılaşıp, toprak olur. Mercan iskeletlerinin binlerce yıl boyunca belli bir bölgede toplanması, mercan adalarını ve mercan kayalıklarını meydana getirir. Bu özelliklerinden dolayı mercanlar uzun yıllar denizlerde büyüyen taş haline gelmiş çiçekler olarak sanıldılar. En meşhur mercan kayalıkları Avustralya'nın kuzey-doğu sahillerinde bulunan ve uzunluğu 2000 kilometre olan Read Boriner Leeftir. (Bugün modern biyolojide mercanlar omurgasız hayvanlar sınıfında İncelenmektedir.)

Bitkilerden hayvanlara en yakın varlığın hurma ağacı, insana en yakın hayvanın ise maymun olduğu zikredilmekte ve sebepleri açıklanmaktadır.

Sizin mektûbunuzda da mevcut olduğu gibi, İbrahim Hakkı hazretleri Marifetnâme'sinde; "Bu dört varlığın (maden-bitki, hayvan-insan) her biri kendi mertebesinin en aşağısından başlar ve sonunda en son şekline ulaşır. Varlıkların derece ve mertebeleri bu teselsül (sıralanma) içinde düzenlenmiş ve

insan mertebesinde son bulmuştur.” demektedir. Bugün biyolojide bitkiler basitten mükemmele doğru algler (su yosunlan), mantarlar, likenler, kara yosunları, eğrelti otları, tohumlu çiçekli bitkiler olarak sınıflandırılır. Hayvanlar ise, bir hücreliler, sürüngenler, selentereler, soluncanlar, derisi dikenliler, yumaşakçalar, eklem bacaklılar, omurgalılar olarak sıralanır. Bu sınıflandırmanın da, ara basamakları mevcuttur. Marifetnâme’deki yuvarlak şema, cansız varlıklar, bitkiler, hayvanlar ve insan ile ilgili bir sınıflandırma tablosudur.

İnsan, solunum-sindirim gibi birçok fizyolojik ve anatomik özellikleri ile hayvanlara benzediğinden, biyologlar tarafından omurgalı hayvanların memeliler sınıfında incelenmektedir. İnsan, hayvana olan biyolojik benzerliğinden dolayı çok eskiden beri, hayvan-ı nâtık (konuşan hayvan), düşünen hayvan gibi isimler almıştır. İbrahim Hakkı hazretlerinin Marifetnâme’si zaman zaman bu art niyetli kimseler tarafından istismar edilerek, evrimi savunduğu ileri sürülmektedir. Bu iftiralar, gazetemizde 16-17 Nisan 1985 tarihlerinde Erzurum Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi Doçent Doktor Zeki Çıkman tarafından “Evrim Nazariyesi” adı ile cevaplandırıldı. Aynı zâtın “İmanımızla Oynamayınız” adlı eserinde de mevzu geniş anlatılmaktadır. Fotokopisini size gönderiyoruz. Daha geniş bilgi için Tam İlmihal Seâdet-i Ebediyye kitâbının "İslâmiyet ve Fen” bölümüne, Rehber Ansiklopedisi’nin Darvinizm, ruh maddelerine bakmanızı âcizâne tavsiye ederim.

324
ÜÇYÜZYİRMİDÖRDÜNCÜ MEKTÛB

Bu mektûb, Bir imâm-hatip okulu meslek dersleri öğretmenine yazılmıştır:

Kıymetli kardeşim

[Sual] İpnotizma ve telepati diye bir şey var. Bunların dini durumunu öğrenmek istiyorum. Bunların sihirle bir ilgisi var mıdır? İpnotizma ve telepatinin de bazı teknik çalışmalar ile yapıldığı düşünülürse, yoksa bu iki şey, zamanımızda sihrin başka bir adı mıdır?

[Cevâb] İpnotizmanın sihir ile, büyü ile bir alâkası yoktur. Bu husûsta

asrımız araştırmalarının başarılı bir neticeye vardıkları ma'lûm değildir. Kanaatimize göre, bu konuda ciddi ve ilmi araştırmalar pek iptidaidir.

Bundan dolayı mühim ve lüzumlu bilgileri bırakıp da, bunlarla meşgul olmak, abes ile, malayani [boş işler] ile vakit geçirmek olur. Tasavvuf büyükleri, ruh bilgileri mütehassıslarımız, ruhlarla, ruhânî âlemle irtibat kurmuşlar ve buna kavuşturacak çalışma yollarını göstermişlerdir.

Sözümüzün hülâsası, zaruri ilmihâl bilgileri olmadan, bu bilgilere kavuşulamaz. Âhiret için ve dünyâ seâdeti için lâzım olan şeyleri öğrendikten sonra, ruh mütehassıslarının bildirdikleri tasavvuf yolunda ilerlemek, insanı her şeye kavuşturur.

Seâdet hâzinesinin anahtarını verdim sana,
Belki sen kavuşursun, biz varamadıksa da...

325
ÜÇYÜZYİRMİBEŞİNCİ MEKTÛB

Bu mektûb, Almanya'dan yazan ve mürşîd-i kâmil arayışında olan 17 yaşında bir gence yazılmıştır:

Ve aleyküm selâm ve rahmetullah kıymetli kardeşim

Kenan Tuğrul Bey

Kıymetli mektûbunuzu okudum. Cenâb-ı Hakk'ın size ihsân ettiği doğru îmana, ve İslâmın hakîkatini araşdırmanıza çok sevindim. Ben de 18 yaşında iken, sizin gibi araşdırdım ve Allah'ıma yalvardım. O gün Rabbimin bana olan ihsânını (Seâdet-i Ebediyye) kitâbının önsözünde kısaca yazdım.

Bildirdiğiniz iki kişinin talebelerine sakın yaklaşmayın. O iki kişiyle çok görüşdüm; şerî'atten ve tarikattan haberi olmadıklarını ve ezberledikleri şeyleri papağan gibi söylediklerini iyi anladım. İmâm-ı Rabbânî hazretleri, böyle kimselerden kaçmamızı emrediyor. Delhi'deki Zeyd [Fârûkî] Efendi'yi gittim, gördüm ve sevdim. Şimdi çok ihtiyârdır; konuşacak hâli yokdur; ondan istifâde edemezsiniz.

Şimdi, şerî’ati ve tarikati doğru olarak bildiren kaynak, İstanbul’daki İhlâs Vakfı’nın neşrettiği kitâblardır. Bu kitâblardaki yazıların hepsi Ehl-i sünnet âlimlerinin ve hakîkî evliyânın sözlerinin tercümesidir. O iki kişi gibi kendi kafalarıyla, düşünceleriyle konuşan kimselerin yazıları değildir. İhlâs Vakfı’nda çalışan yüzlerle hakîkî, temiz ve hâlis müslümanlar, bu kitâbları Türkiye’nin her yerine ve bütün dünyâya yaymak için çalışmakdadırlar. Sahte din adamları ve mezhepsizler, bu temiz gençleri sevmezler; kendi yollarının yanlış ve bozuk olduğunu meydana çıkardıkları için bunları kötülerler. Siz, onların mensupları ile görüşmeyiniz. Sizi avlamak için uğraşırlar, doğru yoldan ayrılmanıza sebeb olurlar.

İhlâs Vakfı’ndakiler hakîkî müslümanlardır. Türkiye gazetesi isminde günlük gazete çıkarıyorlar. Bu gazete, Almanya’nın Frankfurt şehrinde basılmakda ve bütün Avrupa’ya yayılmakdadır. Almanya’daki yüzlerce hakîkî müslüman, Ehl-i sünnet âlimlerinin yolunu, bu gazete ile yayıyorlar. Bunlarla tanışınız, gazeteye abone olunuz ve İhlâs Vakfı’nın çıkardığı Türkçe ve Almanca kitâbları bunlardan alınız.

Din ve dünyâ seâdetinize duâ ederim.

Türkiye gazetesi, Frankfurt’un NEU-ISENBURG banliyösündedir.

Telefon numarası (6102)-27024 (6 hat)’dır. [1991]

Hüseyn Hilmi Işık

BAYRAM TEBRİKLERİ

Aşağıdaki bayram tebrikleri İslâm harfleriyle Bursa Genel Kitaplık Eski Eserler Memuru Reşâd Kıvan’a gönderilmiştir:

1-Muhterem Reşâd Bey. 24 Recebü’l-Ferd 1373 [29 Mart 1954]. Mübârek Mi’rac kandilinizi tebrik ederim. Cenâb-ı Hak, zât-ı âliniz ve cümlemizi bu mukaddes gecenin şefâatine nâil eylesin. Abdülhakîm ve Dilvîn mübârek ellerinizden öperek duâlarınızı beklerler. Dâhilden dâhile selâm ve hürmetler ederler. Mahdum ve kerîmelerin gözlerinden öperiz. Allahü teâlâya emânet eder, selâm ve hürmetlerimi arzederim efendim. Hilmi.

2-Muhterem Reşâd Bey. 30 Haziran 1954. Mübârek Ramezân-ı şerîfinizi tebrik ederim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Geçen sene va'd buyurmuşdunuz; hiç olmazsa bu mübârek günlerde fakirhâneye iftara teşrif ederseniz, çok memnun olurum. Mahdumzâdelerin gözlerinden öperiz. Abdülhakîm ve Dilvîn ellerinizden öperler efendim. Hilmi.

3-Kandil-i şerîfinizi tebrik eder, cümle ehl ve ıyâlinize selâmetle duâ ederiz kardeşim. Hüseyn Hilmi Işık. 8-11-1954 Pazartesi.

4-Leyle-i Mevlidi'n-Nebi aleyhissalâti's-selâmın hakk-ı âlinizde ve ehl-i îmân hakkında müteyemmen ve mübârek olmasını âcizâne duâ eder, hürmet ve sevgilerimi arz ederim. Ve kıymetli duâlarınızı beklerim. [Mahdumunuz] Ahmed paşanın gözlerinden öperim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Küçükler hürmetle ellerinizden öperler. Cümleye selâm ve duâlar ederim efendim. Hüseyn Hilmi. 14 Rebi'ül-evvel 1375 [31 Ekim 1955].

5-Iyd-i Fıtrınızı tebrik eder, kıymetli duâlarınızı beklerim. İrfân Bey'e de hürmet ve duâlar ve selâmlar eylerim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Küçükler ellerinizden öperler efendim. 29 Ramezânü'l-mübârek 1376 [29 Nisan 1957]. Hüseyn Hilmi Işık.

6-Mübârek Iyd-i Adhânızı tebrik eder, hürmet ve selâmlarımı takdim ederim. Dâhilden dâhile selâm ile çocuklar mübârek ellerinizden öperler. Muhterem İrfân Bey'e, Nâdir Bey'e ve bütün din kardeşlerime selâm ve duâlar eylerim aziz kardeşim. 8 Zilhicce 1376 [6 Temmuz 1957].

7-Leyle-i Celîle-i Regâibin ve Mâh-ı Receb-i Şerîfin hakk-ı âlinizde ve cümle ehl-i îmân hakkında müteyemmen ve mübârek olmasını âcizâne duâ eder; kıymetli duâlarınızı bekleriz muhterem kardeşim. Dâhilden dâhile selâm ve hürmet ederler. Hüseyn Hilmi Işık. 1378 hicri. 15 Ocak 1959.

8-Leyle-i Berât-i mübâreki tebrik eder; din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ eylerim efendim. Dâhilden dâhile selâm ve hürmetler ederler. Küçükler mübârek ellerinizden öperler efendim. Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık. 22 Şubat 1959.

9-Selâmün aleyküm sevgili muhterem kardeşim Reşâd Bey. Leyle-i

Mevlidi’n-Nebi aleyhisselâmın hakk-ı âlinizde ve cemi’ mü’minîn hakkında mübârek olmasını âcizâne duâ ederim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Abdülhakîm ve Dilvîn ellerinizden öperler. İrfân Bey’e, Hüseyn Bey’e ve sair suâl buyuranlara selâm ve duâ ederim ve müstecâb duâlarınızı istirham ederim efendim. Hüseyn Hilmi Işık.

10-Kıymetli kardeşim Reşâd Bey. Leyletü Mi’râci’n-Nebî aleyhisselâmın hakk-ı âlinizde ve cümle müslimân kardeşlerimiz hakkında mübarek olmasını âcizâne duâlar ederim. Dâhilden dâhile selâm ederler ve çocuklar hürmetle ellerinizden öperek hayrlı duâlarınızı beklerler. Suâl eden ahbâblara da selâmlar ederim efendim. Hüseyn Hilmi Işık.

11-Mübârek Berat gecesi hürmetine Cenâb-ı hak size ve bize ve cümle müslimânlara hayr ve selâmet ihsan buyursun. Hüseyn Hilmi Işık.

12-Selâmün aleyküm aziz kardeşim Reşâd Bey. Teşrifiyle şereflendiğimiz Mah-ı Mübârek-i Ramezânın hakk-ı âlinizde ve cümle ehl-i îmân hakkında müteyemmen ve mübârek olmasını âcizâne duâ eylerim. İrfân Bey’e, boyacı şefi Mehmed Bey’e, Hüseyn Ayşim Bey’e ve diğer ahbablara selâmlar ve duâlar eylerim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Küçükler hürmetle ellerinizden öperler efendim.

13-Iyd-i Fıtrın, hakkınızda ve cemi’ müminîn hakkında mübârek olmasını duâ eder; duâlarınızı beklerim efendim. 27 Ramezânü'l-mübârek. Hüseyn Hilmi Işık.

14-Iyd-i Sa’îd-i Fıtrınızı tebrik eder, selâm ve sevgilerimi arzederim. Dâhilden dâhile selâm ve hürmet ederler. Çocuklar ellerinizden öperler. Arkadaşlara ve bilhassa muhterem İrfân Bey’e hürmetler eylerim efendim. Hüseyn Hilmi Işık.

15-Iyd-i Sa’îd-i Fıtrın hakk-ı âlinizde ve cümle ehl-i îmân hakkında mübârek olmasını âcizâne duâ ederim. Dâhilden dâhile selâm ve hürmet ederler. Çocuklar mübârek ellerinizden öperler. Muhterem İrfân Bey’e ve diğer bütün din kardeşlerime ayrı ayrı selâm ve duâlar eylerim efendim. Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık.

16-Aziz kardeşim Reşâd Bey. Iyd-i Fıtrın hakk-ı âlinizde ve cemi' mü'minîn hakkında mübârek olmasını âcizâne duâlar ederim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Abdülhakîm ve Dilvîn ellerinizden öperler efendim. Hüseyn Hilmi Işık.

17-Mübârek Iyd-i Fıtrınızı tebrik eder, âcizâne duâlar eylerim. Dâhilden dâhile selâm ederler. Çocuklar ellerinizden öperler. Muhterem İrfân Bey'e ve boyacı ustası Mehmed Bey'e ve diğer kardeşlere selâmlar eylerim efendim. Hüseyn Hilmi.

18-Iyd-i Fıtrın, hakkınızda ve cümle ehl-i îmân hakkında hayrlı olmasını âcizâne duâ eder; müstecâb duâlarınızı beklerim efendim. Dâhilden dâhile selâm ve hürmet ederler; çocuklar ellerinizden öperler efendim. Kardeşiniz Hüseyn Hilmi Işık.

19-Kurban Bayramınızı tebrik eder; din ve dünyâ seâdetinize âcizâne duâ ederim. Dâhilden dâhile selâm ve hürmetler eder; çocuklar ellerinizden öperler. Bayramı İstanbul'da geçiriyorum. Duâlarınızı beklerim. İrfân Bey'e ve diğer arkadaşlara selâm ederim. Hilmi.

20-Iyd-i Adhânızı tebrik eder; bu mübârek günlerin şefâatinden hisseyâb olmamızı âcizâne duâ ederim. Dâhilden dahile selâm ederler. İrfan Bey'e ve diğer sual buyuran ahbablara selâmlar ve duâlar eder; hanım teyzenin ellerinden öperim efendim. Hüseyn Hilmi.

HÂTİME YERİNE

Kuleli'de Erdoğan isimli bir talebenin hâtıra defterine yazdıkları satırlar:

Devrân-ı bekâ çu bâdı sahrâ bi-güzeşt
Tılhî ve hoşî zişt ü zibâ bi-güzeşt
Pendaşt sitemger ki sitem ber mâ kerd
Der gerdeni o bemâned ü ber mâ bi-güzeşt

Sana lüzumlu ve faydalı olarak bir şey yazmak için kalemi elime alınca hatırıma evvelâ bir büyük müslimânın yukarıda yazdığı beytleri geldi. Her satırında yerleşdirilmiş kıymetli inci dânelerini senin bu hazîne-i evrâkında mevkii ihtiramda saklıyacağına inandığım için emânet ediyorum.

Bu büyük müslimân [Sa'dî Şirâzî] diyor ki:

"İnsanların dünyâdaki yaşama zemânı, bu dünyânın ömrüne bakınca ve Cennet ni'metlerinin sonsuzluğuna ve Cehennem azâbının bitmez tükenmezliğine göre o kadar kısadır ki, sahrâda esen rüzgâr gibi çabuk geçmekdedir. Ve hayâtın bütün acılıkları, lezzetleri, çirkinlikleri ve güzellikleri böyle esip geçer. Bu kadarcık bir zemân için azıp, etrafındakilere çatanlar, herkesin hayâtına, ahlâkına, iffetine, mukaddesâtına, dinine, îmânına saldıran zâlimler, alçaklar, işlerini başardıklarını, hâkim ve kahraman olduklarını sanırlar. Onlar bilmiş olsunlar ki, bütün bu kötülükleri kendilerinde kalıp, cezâlarını çekmek üzere Cehenneme gideceklerdir."

Dünyânın çeşitli cilvelerini görmüş olan bu büyük müslimânın, hayâtı çok güzel anlatan beytlerini her zemân oku, düşün; düşündükçe derinliklerinden, daha pek çok mânâlar, dersler ve nasihatler çıkarırsın.

O halde hayâtın geniş ve karanlık deryâsında karşına çıkacak sert, soğuk ve çetin dalgalara kendini kaptırma! Kendine güvenerek, iyi yüzerek, atalarından aldığın emâneti, yâdigârı, elinden kaçırmadan selâmet sâhiline, ebedî seâdete kavuş!

Kendi hazırladığım bu siyah mürekkeb çizgilerinin bozuk kıvrımlarını her gördüğün zemân beni hatırla ve rûhuma bir fâtiha oku. Bunun sevâbı bana erişdiği zemân, bütün dünyâ kıymetlerinin üstünde bir hediyye olacakdır. Buna inanıyorum, sen de inan.

12 Ramezân 1374-1955

YADİGÂR MEKTÛBLAR

Abdülhakîm Arvâsî Hazretleri'nden Hüseyn Hilmi Işık Efendi'ye yazılan mektûblar:

Pekçok sevilen Hilmi ve Sedâd,

Sevimli mektûblarınızı aldık. Şâkir okudu. Senâ ve şükre bâis [sebep] oldu. Avâmil'in [Arabi nahv kitâbının] tercemesini güzel yapmış. Demek ki, anlamış. Hilmi istifâde eder. Sedâd istifâde eder. Avâmil'in bir şerhi [izahı], bir de mu'rebi [harekelenmiş hâli] vardır. Bunları bir vâsıta ile gönderirim. Zâten nahv i'tibâriyle kâfi olur. Sonra kimyâ mühendisi olduğunuz gibi, bir de sarf ve nahv [gramer] mühendisi olursunuz. Diğer mühendisler çoğaldıkça, kıymetden düşerler. Bu mühendislik haddi zâtında makbul olduğu gibi, nâdir ve azalmış ve bitmiş olduğundan çok makbul olur. Demek orada [Ankara'da] bulunmanız, böyle devlet-i azîmeye nâil olmak [büyük ni'mete kavuşmak] için olmuş. Selâmlar ve düâlar ederiz.

Aziz Hilmi!

Mektûbunuzun delâlet etdiği âfiyetinize şükranlarda bulundum. Bâhusûs [bilhassa] Sedâd'a Avâmil dersi [okutman] pek hoşuma gitdi. Demek ki şehirlerden uzak kalmanızın takdiri boş değildir. Her ikiniz de müstefîd olursunuz [faydalanırsınız]. Evâil-i İslâmiyyette kelimât-ı mukaddese [İslâmiyetin ilk zamanında mukaddes kelimeler] paralara nakşolunmuş değildir. Zîrâ âlet-i mübâdele nükûd muhân [alışveriş vâsıtası olan para hakir] olub üzerlerinde tasvir câizdir. Bu nukuş [nakışlar], paralarda Ehl-i sünnet olmayan bir takım hükümdarların zemânında olmuş, Fâtımîler gibi, Resûlîler gibi, Mu'tezile ve sâir şeri'ate tâbi' olmayıb İslâm nâmı altında olanlardır. Evâil-i İslâmiyye, Sahâbe, Tâbiîn ve Tebe-i tâbiîn idiler. Firak-ı dâllenin hudüsü zemânlarında avâmı [bozuk fırkaların ortaya çıktığı zamanlarda halkı] kendi meşreblerine meylettirmek için isti'mâl olunan [kullanılan] hîlelerden biridir. Fukâhâ-yı izâm, muhterem addettikleri kelimeleri paralarda değil, mezarda isti'mâlini tecvîz etmemişdir. İşte bu mezar taşları dahi öyledir. [Ya'nî mezar taşlarına bile yazmaya izin verilmemişdir]. Mendillerde tesâvir [resimler] câiz olduğu gibi, paralarda [da] câizdir. Zîrâ muhândırlar. Muhakkardır, muhterem değildirler. Size ve vâlide ve kardeşlerinize selâmlar ve düâlar ederim. Ara-sıra

mektûb yazınız. Ahvâlinizi mufassalan yazınız! Teftîşden sonraki ahvâlinizi serî'an bildiriniz! 19 Eski Mart.

Hilmi!

Bu mektûbunuzdan çok memnûn ve mesrûr oldum. Hemen bu i'tikâdın kuvvetlenmesini arzu ederim. Hablar, ya'nî müshil habları bana çok yarıyor. Kolay ise, bir mikdâr dahâ yapınız ve gönderiniz! 25 Rebî'ulevvel.

Aleyküm selâm!

Esnâ-i tilâvet-i Kur'ânda [Kur'an okunduğu zaman] selâm sünnet değildir. Fekad selâm eden olur ise, reddi [alınması] vâcibdir. Tilâvet esnâsında tilâveti keser. Selâmı red eder. Sonra okumağa başlar. Zîrâ tilâvet sünnetdir. Redd-i selâm vâcibdir. Vâcib, sünnet için terk ve te'hîr olunmaz.

Evvelce gördüğün ve anladığın gibi oku! Zîrâ bu hakdan murâd, hürmet demekdir. Bi-hakk-ı Muhammed [Muhammed hakkı için] "sallallahü aleyhi ve sellem" demek, bi-hurmet-i Muhammed [Muhammed hürmetine] demekdir. Mevkûfât sâhibi zan etmiş ki, hak kelimesi, bir hakk-ı şer'î veyâhud da bir hakk-ı aklîdir. Öyle murâd olunur ise, öyle olur. Minelkadîm [öteden beri] bu düâ böyle okuna gelmişdir. Evet, Allahü teâlâya hiçbir sûretle, hiçbirşey, ne şer'an ve ne de aklen vâcib değildir. Burada hakdan murâd, bu murâd değildir. Belki mütercim yanlış anlamışdır.

Azizim! Senin hâlin gibi, herkes bu derdle derdli, bu hastalık ile hastadır. Böyle olmaz ise, başka sûretle râhatsızlık olur. Âdetullah böyle câri olmuşdur. Arabi beyt: (Küllü men telkahu yeşkü dehrehu. Yâ leyte şa'rî hâzihi'd-dünyâ limen?) (Yani her kime rast gelirsen, hâlinden, zemânından şikâyet ediyor. Âh bilseydim, bu dünyâ kimin malıdır [demekdir.]) En iyisi yine sensin!

Hilmi,

Mektûbunuza müteşekkir oldum. Sıhhatınıza şükr etdim. Din ve dünyânıza en ziyâde yarayan ve dîn-i İslâmda misli te'lîf edilmiş olmayan (mektûbât)

kitâbını okuyup ba’zısını anlamanın çok ziyâde bir fadl ve ihsân olduğunu bilmelisin! Bu ihsâna karşı azıcık bir noksan çok görülmez.

DİPNOTLAR

1. Zevcesine, 1958'de vefât eden babası Ziyâ Akışık Bey'den Sirkeci'de bir iplik dokuma atölyesi intikal etmişti. Bunu, Hilmi Işık Efendi vekâleten idare ederdi.

2. Eskiden mektûblarda, hürmeten ve yerlere düşüp hakarete duçar olmaması için Allah lafzı yazılmazdı.

3. **"Yarın yaparım diyen helâk oldu."**

4. **"İnsan ancak çalıştığına erişir."** Necm Sûresi, 39- âyet-i kerîme.

5. Ailesi ve Enver Bey, bu vesikayı İstanbul'da bulamayıp, nerede olduğunu Hilmi Efendi'den sormuşlardır. O da bu mektûbda yerini tarif etmektedir.

6. Nuh aleyhisselâm gemide aşure tatlısı pişirdiği için Müslümanların Muharremin onuncu günü aşure pişirmesi ibâdet olmaz. Muhammed aleyhisselâm ve Eshâb-ı kirâm böyle yapmadı. Bugün aşure pişirmeği ibâdet sanmak, bid'atdir, günahdır. Muhammed aleyhisselâmın yapdığı veya emir etdiği şeyleri yapmak ibâdet olur. Din kitaplarının yazmadığı, Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirmediği şeyleri yapmak, sevap olmaz. Günah olur. O gün, herhangi bir tatlı yapmak, tanıdıklara ziyafet, fakirlere sadaka vermek sünnettir, ibâdetdir. İbni Abidin, beşinci cild, iki-yüzyetmişaltıncı sayfada diyor ki, (Kirpiklere sürme çekmek sünnettir. Fakat bunu yalnız Aşure günü yapmak haramdır). [Seâdet-i Ebediyye.]

7. **"Eti bıçakla kesmeyin; çünki ecnebilerin işidir. Dişlerinizle yiyiniz. Bu, sıhhat ve afiyete daha elverişlidir."** Ebû Dâvud: Et'ıme 21, (3778). Hadîs-i şerîfin şerhinde (Av-nül-Ma'bûd), bu hükmün, gayrimüslimlere benzemek niyeti ile veya kibr için mevzubahis olduğunu söyler. mektûbun sâhibi merhum, bıçakla kesildiği için, döner yemekte mahzur var mıdır, sualine; bu hükmün eti yiyen kimse için olduğunu yemeği hazırlayan kimsenin eti bıçakla kesmesinin mekruh olmadığını beyan buyurmuştur.

8. **"Allah ancak müttekîlerin, Allah'dan korkanların ibâdetlerini kabul eder".** Mâide sûresi, 27. âyet-i kerîme meâli.

9. **“İslâm dini, garîb (kimsesiz) olarak başladı. Son zamanlarda da garîb olacaktır. Bu garîblere müjdeler olsun!”** [Hadîs-i şerîf]

10. 923/1517’de Mısır’da vefât eden hadîs âlimi İmam Kastalânî'nin yazdığı ve Peygamber efendimizin hayatını anlatan en muteber siyer kitaplarındandır. Türkçe’ye de tercüme olunmuştur.

11. Bayram namazına gitmeden evvel tatlı yemek sünnet olduğu için, fıtra bayramına Osmanlılar şeker bayramı demiştir. Hilmi Efendi, bu sünneti hatırlattığı için bu ismi kullanmakta mahzur görmezdi; hatta tasvib ederdi.

12. Birgivî Vasiyetnamesi, 981/1573 senesinde vefât eden Birgivî Mehmed Efendinin el- Cevheretü'l-Behiyye adındaki ilmihâl kitâbı olup, bunu 1197/1783 senesinde vefât eden Kâdızâde Ahmed Efendi şerhetmiştir. İman esaslarını anlatan Amentü Şerhi de Ferâid'ül Fevâid olup, yine Kâdızâde'nindir. Mızraklı İlmihâl, 885/1480'de Edirne'de vefât eden Muhammed bin Kutbüddin İznikî 'nin yazdığı ve esas ismi Miftah'ül-Cenne olan bir ilmihâldir. Abdülhakî m Efendi, "Yazarı salih bir kimsedir. Okuyan istifade eder" buyurmuştur. Hüccet-ül İslâm [Ey Oğul] ilmihâlini, Kanunî Sultân Süleymân devri âlimlerinden Süleymân bin Cezâyazmıştır.

13. Muhammed bin Kutbüddin İznikî 'nin evli müslimânlara rehber mâhiyetinde Türkçe eseridir.

14. “Allahümme innî ürîdü en üceddide’l-îmâne ven-nikâha tecdîden bi-kavli la ilahe illallah Muhammedün resûlullah” diyerek, tevbe, tecdid-i îmân ve nikâh yapılır. Böylece **“La ilahe illallah diyerek, tecdidi iman yapınız!”** hadîs-i şerîfindeki emir yapılmış olur. [Seâdet-ı Ebediyye]

15. Dârülharbde müslimân cemaat bir araya gelip kılarsa Cum'a nemazı sahîh olur. [Seâdet-ı Ebediyye]

16. 910/1505'de Herat'ta vefât eden Hüseyn Vâiz Kâşifinin Farsça Mevâhib-i Aliyye isimli tefsîri, Mevâkib adıyla Türkçe’ye de tercüme olunmuştur. Tibyân, Ayntâbî Mehmed Efendi tarafından 1110/1699 senesinde yazılmış ve umumiyetle Beydâvî tefsîrine istinad eden Türkçe bir tefsîrdir.

17. Hamdi Akseki, Efgânî ve Abduh ekolünden olup; Reşid Rızânın el-

Muhâverât adlı kitâbını, Mezheblerin Telfîki ve İslâmın Bir Noktaya Cem'i adıyla tercüme ederek, modernist fikirlerin Türkiye'de yayılmasında âmil olmuştur.

18. Ya'ni Peygamber efendimiz, az söz ile çok şey anlatırdı.

19. Reşahât, Hüseyn Vâiz Kâşifînin oğlu, Safî ismiyle tanınan ve 939/1533 senesinde Herat'ta vefât eden Şeyh Ali tarafından Farsça yazılmış meşhur bir kitaptır. Nakşibendiyye büyüklerinin menkıbelerini anlatır. Abdülhakîm Efendi, Reşahât okumak, ihlâsı arttırır, buyurmuştur. Nefahâtü'l-Üns 898/1492 tarihinde Herat'ta vefât eden Molla Abdurrahman Câmi'nin evliyâ menkıbeleri anlatan Farsça kitâbıdır. Her ikisi de Türkçe'ye tercüme edilmiş ve muhtelif tarihlerde tab' olunmuştur.

20. Türkiye ve Libya arasındaki dostluk anlaşmaları çerçevesinde burslu talebe olarak 17 yaşında İstanbul'a gelen Muhammed Mengûş, Kuleli'den sonra İstanbul Teknik Üniversitesi'ni bitirdi. Memleketinde muhtelif kademelerde mühim vazife yaptı. 1997-2000 seneleri arasında Libya'da başvekil oldu. 2006'da da Libya'nın Ankara büyükelçisi tayin edildi. 2016'da vefât etti. Vasiyeti üzerine İstanbul'a defnolundu.

21. 741/1340'da vefât eden Abdülaziz Dehlevî'nin Fârisî Umdetü'l-İslâm isimli kıymetli fıkıh kitâbını, Abdurrahman bin Yûsuf 950/1543'de Türkçe'ye tercüme ve şerh etmiş; İmâdü'l-İslâm adıyla 1290'da İstanbul'da basılmıştır.

22. ...ise de dartr veya kefeki denilen ve dişlerin dibinde hâsıl olan kireçlenmeler, salgılardan, kendiliklerinden hâsıl oldukları için ve buna mâni' olan çâre, ilâç bulunmadığı için, bunların mevcûd olmasında zaruret vardır. [Seâdet-i Ebediyye]

23. Cennette, yasak edilen ağaçtan unutarak yediler. [Seâdet-i Ebediyye]

24. **"Nemâz, muayyen vaktlerde mü'minlere farz kılınmışdır."** Nisa sûresi, 103. âyet-i kerîmenin.

25. Bülend Ünal, hassas tabiatlı bir gençti. Kuleli'de, Hilmi Efendi'nin talebeleriyle tanışıp, namaza başlamıştı. Arabi öğrenmeye meraklıydı. Hilmi Efendi kendisini İsmet Efendi Câmii imâmı Nuri Efendiye göndermişti. Ailesini

idare edemeyen Bülend'in heyecanlı tavırları, ailede huzursuzluğa sebebiyet verdi; dine uzak birisi olan istihkâm binbaşısı babasını endişelendirdi. Bir yandan oğluna baskı yaparken, diğer taraftan oğlundan uzak durmasını ihtar etmek üzere Hilmi Efendi'nin evinin kapısını çaldı ise de, hayalinde canlandırdığını karşısında göremeyince, hiddeti hayrete döndü. 27 Mayıs öncesinin hassas vasatında yazılmış bu çok husûsî mektûbu, bir de o ciheti nazara alarak okumalıdır. Psikolojik hâli giderek kötüleşen babası intihar eden Bülend Ünal, 1960'da Kuleli'yi bitirdiyse de, eczacılık okumak üzere Harbiye'den ayrıldı. Burayı da tamamlayamayıp, Almanya'ya gitti. Motosiklet aldığı işitilince, Kur'an-ı kerîm, kendisini tehlikeye atmayı yasakladığı için, Hilmi Efendi, "Motosiklet kullanan kimse, vasiyetnamesini de cebinde taşımalıdır" buyurdu. Nitekim babasının asabiyetini tevârüs ettiği anlaşılan Bülend, motosiklet kazasında vefât etti.

26. **"İnsanlar uykudadır; ölünce uyanırlar."** Hadîs-i şerîf.

27. Burada, nemâzın hakîkati beyan edilmekte ve müslimâna nemâz husûsunda şuurlu olmak telkin olunmaktadır. Yoksa bu şekilde düşünmenin, nemâzın sıhhat şartı olmadığı malûmdur.

28. Enver Bey'in Napoli günlerinin tafsilatı için bkz. Ekrem Buğra Ekinci: Sultan Abdülhamid'in **Son Zevcesi Behice Sultan'la Altı Ay,** İstanbul 2017.

29. Bâbıâlide Sabah gazetesi, Amasyalı tüccar Hüseyin Avni Çelik'e aitti. Evini satıp bu gazeteyi kuran Avni Bey, Hilmi Işık Efendiyi tanır ve severdi. Sonra gazeteyi işadamı Muammer Topbaş'a devretti. Onun da zor vaziyete düşmesiyle, gazeteyi 1968'de Şevket Eygi devraldı. Sabah, dinî yazılar neşreden, ılımlı bir gazete idi ve 14 bin satardı. Muammer Topbaş zamanından beri, Hilmi Işık Efendi, talebelerinin de çalıştığı bu gazetede zaman zaman yazılar yazardı. Ekrem Buğra Ekinci, **Ebedî Seâdet Yolunda Bir Ömür - Hüseyn Hilmi Işık,** s.199-200.

30. İsrâ sûresi 81. âyet-i kerîmesi.

31. Bu mektûb yazıldığında 17 yaşında bulunan Vehbi Arvas, Van Müftüsü Seyyid Nizameddin Efendinin oğlu ve Seyyid Fehim Arvâsî hazretlerinin

torunudur. mektûbun akabinde Hilmi Işık Efendi'nin kitaplarını okuyup, kendisi ile de müteaddit görüştü. Müstesna bir şahsiyetti. Erzurum edebiyat fakültesini bitirdi. Van'da ziraat teknisyeni olarak çalıştı. 1995'te tekaüde ayrıldıktan sonra TGRT'de çalıştı. 12 Nisan 2008'de İstanbul'da vefât kalb krizinden vefât etti. Bağlum'da medfundur.

32. Bakara sûresi, 153. âyet-i kerîme.

33. Bu mektûbda bir hikmet vardır. mektûbda bahsi geçen Ahmed Ünal Yükler'in Dursunbey'deki eczânesinin karşısına bir başka eczâne açılmış; Ahmed Ünal Bey ise bundan zarar gördüğü için, Cüneyd adında bir doktor arkadaşının bulunduğu ve kendisine yardım va'dettiği Gediz'e nakletmek istemişti. Hatta bu kasabada bir dükkân ve ev de tutmuştu. Bu mektûb üzerine buraya gitmekten vazgeçti. Tam o sırada Gediz'de ma'hud büyük zelzele vuku' buldu. Ahmed Ünal Bey, doktor arkadaşının âkıbetini merâk ettiği için Gediz'e gittiğinde, arkadaşın kurtulduğunu; ancak kendisinin tuttuğu eczâne ve evin tamamen yıkıldığını müşahede etti.

34. Hilmi Efendi bunu sonradan şöyle izah ettiler: **"Dünyâ öküzün boynuzları üzerindedir,** hadîs-i şerîfdir. Benim rızkım kılıcımın ucundadır denildiğinde, bir kimse sabah kalksa, kılıcının ucuna baksak rızkını görür mü? Kılıcın ucunda rızk var mıdır? Ya'nî ben cihâd edersem, gani'met ile rızk bulurum denilmek istenmiştir. Bir köylü de Peygamber efendimize gelip, "Benim rızkım nerededir'" diye sorduklarında, **"Senin dünyân öküzün boynuzları üzerindedir"** buyurmuşlardır. Ya'nî çalışıp, tarlanı sürer rızkını çıkarırsın, demek istemişlerdir. Veya dünyâ o anda sevr [öküz] burcundadır."

35. Mevakib tefsîrinde, Sad sûresinin 26. âyetinin tefsîrinde diyor ki, "Urya, Teşâmu isminde bir kızla evlenmek için, kıza haber gönderdi. O da kabul etti ise de, kızın akrabası istemedi. Urya'yı kötülediler. O aralıkta Dâvud aleyhisselâm da, Teşâmu'a tâlib oldu. Urya muharebede ölünce, kız Dâvud aleyhisselâm ile evlendi. Sözleşmesi yapılmış olan kıza tâlib olmasına, Allahü teâlâ râzı olmadı. Dâvud aleyhisselâm hata ettiğini anlayınca tevbe etti ve af olundu." Kur'an-ı kerimde bu husûsda açık bir bilgi yoktur. Aksine Dâvud aleyhisselâmın

daima Allahü teâlâdan çok korktuğu, kendisine ilim ve hakkı batıldan tefrik eden kuvvet verildiği bildirilmiştir. Bu Urya efsanesinin, Tevrat'a ve İncil'e sonradan ilave edildiği husûsunda bütün İslâm âlimleri müttefiktir. İsrâiliyyât denilen hikayelerden böyle uydurma olanları, Yehûdîlerden, câhil Müslimânlara da sirâyet etmiş ise de, İslâm âlimleri bunların efsane olduklarını bildirmişlerdir. [Herkese Lâzım Olan İmân]

36. Hârut ve Mârut, halkı ikaz için, ya'ni vahy ile sihri, peygamberlik ile sihirbazlığı birbirinden ayırabilsinler diye, sihri vasfedip bâtıl olduğunu anlatırlardı.

37. Eni ve boyu 4,8 metre; sathı (alanı) 23 metrekare olan havuza havz-ı kebîr denir. Bundan küçük ise havz-ı sagîrdir. [Ekrem Buğra Ekinci: Dinî Lügat, İstanbul 2018]

38. Ezan sesinin uzaklardan işitilmesi lâzım olsaydı, bu sözün bir kıymeti olurdu. Ezanın, insan sesinden fazla sesle okunması lâzım olsaydı, Resûlullah, bunun çaresini emr ederdi. Çünkü dinde lâzım olan herşeyi bildirmesi, yaptırması vazifesi idi. Müezzin ezanı ve imâm efendi kıraeti, cami civarında bulunan ve camideki cemaate işittirecek kadar tabiî sesleri ile okur. Uzaklardan işitilmesi için, kendilerini zorlamaları mekruhtur. [Seâdet-i Ebediyye]

39. Bu raporla alakalı bkz. Ekrem Buğra Ekinci: **Ebedî Seâdet Yolunda Bir Ömür - Hüseyn Hilmi Işık.** s. 191-192.

40. Seyyid Nureddîn Sadak (1922-2012) Midyat Kinderibli Abdülvehhâb Efendi'nin oğludur. Ailesiyle 1930'larda Erciş'e hicret etti. Karaköse, Malazgird, Doğubayezid, Erzurum ve Hasankale'de tahsil etti. 1948'de Hizan, bilahare Patnos müftüsü oldu. 1971'de Konya Ereğlisi müftülüğüne, ertesi sene de Erciş'e tayin oldu. 1976'da tekaüde ayrıldı. Erzurum da fahri vaizlik yaptı. Ankara'da vefât etti. Bağlum'da medfundur.

41. Müfti Efendi, evvelce yazdığı mektupta, bulunduğu yerde bazı grupların devamlı baskısı altında olduğundan bahisle, Konya'ya hicret husûsunu istişare etmişti.

42. Hilmi Işık ile Necib Fazıl Kısakürek, Seyyid Abdülhakîm Efendi'nin

talebeleri olmak dolayısıyla tanışırlardı. Necib Fazıl, O ve Ben kitâbında Hilmi Işık Efendi'yi, Abdülhakîm Efendi'nin müstesna bağlıları arasında övgüyle zikreder. Necib Fazıl Bey, 1969 dan itibaren kurulan küçük sağ partileri desteklerdi. 1970'de kurulan Hakîkat Gazetesinin merkez sağ yanında duruşuna karşı çıktı. Hükümet aleyhinde yazmasını istediği yazıyı yazmayı Hilmi Efendi nazikçe kabul etmeyince. Büyük Doğu'da, 1971'de Hakîkat Gazetesi ve Hilmi Işık Efendi aleyhinde ağır bir yazı yazdı. Hakîkat Gazetesi de kendisini müdafaaya girişti. Böylece bir polemik doğdu. Necib Fazıl Bey, Hilmi Işık Efendi ile görüşmek istedi. Hilmi Işık Efendi, Necib Fazıl Bey'i dinledikten sonra, merkez sağı, tek parti iktidarının tekrar kurulmaması için desteklediğini anlattı. Bunun üzerine Necib Fazıl Bey yumuşadı. Zamanla kendisi de merkez sağı destekledi. Birkaç sene sonra, "Sen haklı çıktın" dediği Hilmi Efendi ile tekrar görüşüp helalleştiler. [Bkz. Ekrem Buğra Ekinci. **Ebedî Seâdet Yolunda Bir Ömür - Hüseyn Hilmi Işık,** s. 137, 203.]

43. Dinine bağlı imâmın mescidine gitmelidir. Her nemâz için, câmie gitmeli, fâsık, câhil, mezhepsiz, dinde reformcu olduğu bilinen imâma rastlanınca, ona uymamalıdır. Böyle imâm var zan etmekle, câmii terk etmemelidir. [Seâdet-i Ebediyye]

44. Cizreli Süleymân Kaya Efendi (1920-2005), Nakşî şeyhi Seyyid Muhammed Hâzin'in talebesidir. Devlet demiryollarında çalıştı. Şeyh Meczûb Muhammed Said'in tasavvuf âdabına dair Muhtasaru's-Sülûk ve'l-İhsân adındaki eserini tercüme edip, İhsân Yolu adıyla neşretti.

45. **"Doğruluktan hiç ayrılmayan tâcir, Kıyamet günü sıddîklar ve şehîdler ile birlikte haşr olunacaktır."** [Hadîs-i şerîf]

46. Şah Senâullah'ın kabri, Hilmi Efendi tarafından Zeyd Fârûkî vâsıtasıyla tamir ettirilmiştir.

47. Hindistan gibi memleketlerdeki müslimânlar, hayallerindeki tekke ve medreseleri, sakal ve sarıklı ilmiye kıyafetini Türkiye'de göremeyince hayrete düşmekte; bunun sebebini sormaktadır.

48. Nazar ber kadem, Nakşibendî tarikatinin düsturlarından olup, hîn-i

mürurda [yürürken] nazarı [gözleri] kadem üzere rast olmaktır [ayaklarına bakmaktır]. mektûbât-ı Masûmiyye, 1/165.

49. Resul Bey'in İstanbul'a geldiğinde gazetede makinesiyle çektiği ve o zamanlar nâdir olan renkli fotoğraflardan.

50. Kavmiyyetci bir görüşle, Cemâleddin'in anlatıldığı bu kitâbın aslında iyi bir kitâb olmadığı mektûb yazılırken buyurulmuşdur. Memleketinde mühim bir mevkide bulunan muhataba, oraya gönderilen kitaplara mâni olmaması için, ilm-i siyâsete muvafık ve her ma'nâya çekilecek şekilde ta'rizli yazıldığı, okuyanların gözünden kaçmamaktadır. Takvim Afganistan takvimidir. Seâdet-i Ebediyye'de der ki: "Gücü yettiği halde, fitne çıkarmamak için nasihat etmezse, (Müdârâ) denir, caiz olur. Hatta müstehab olur. Resûlullaha biri geldi. Onu uzaktan görünce, **(Kabilesinin en kötüsüdür)** buyurdu. Odaya girince, gülerek karşılayıp, iltifat eyledi. Gidince, Hazret-i Aişe, sebebini sordu. (**İnsanların en kötüsü, zararından kurtulmak için yanına yaklaşılmayan kimsedir)** buyurdu. O, Müslümanların başında bulunan bir münafık idi. Müslümanları onun şerrinden korumak için müdara buyurdu."

51. Bu madde, yaz saatinin tatbik edildiği 21 Mart ile 23 Eylül tarihleri için câridir.

52. İlahî yolu kesenler, ya'nî kendisini şeyh tanıtıp, insanların doğru yolu bulmalarına engel olanlar. Abdülhakîm Efendi hazretleri söyle diyor: "Bunlar Allahü teâlânın yolunu kesen şu kimselerdir: Bir derece âlim oldukları ve irşada ehil bulunmadıkları halde, kendilerini lâyık ve halka pişvâ [önder] ve dinde müslümanları irşad husûsunda kâfi ve kâmil bilip ileri atılanlardır. [Ekrem Buğra Ekinci: **Hayatı ve Hatıralarıyla Seyyid Abdülhakîm Arvasi**, s. 272.]

53. "Fakat gebelik, lohusalık, narkoz, radioterapi ve arsenikli ilaçların, kan grubunu bazen değiştirdiği görülmektedir." Tam İlmihâl Seâdet-i Ebediyye.

Table of Contents